

P

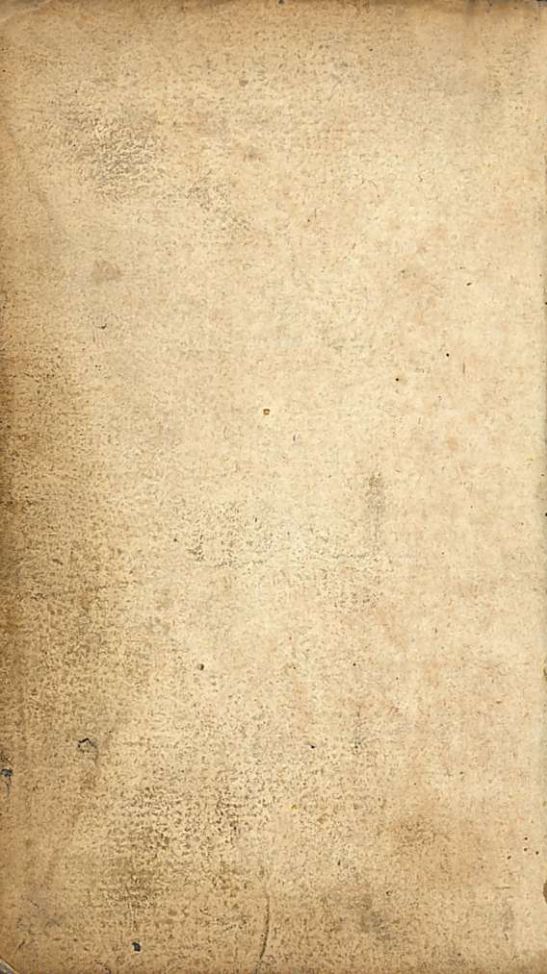
P. 157

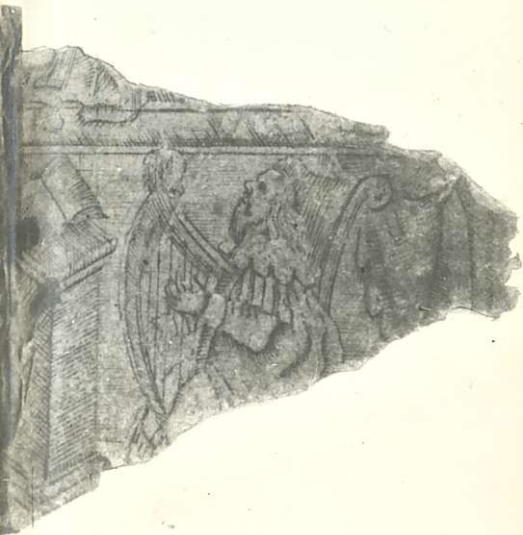

[Handwritten signature]

40

Alkup. SK:n kapp.

lige canonicus

4. D. Mart. Lut. Catechismus, ja Huuolennon taulu.

5. Athanasiuksen Tunnustos.

6. Kaunis Insoimpyet Martarin Sacramentit / jota sillon ihens walmissa aicotwat.

ten Historia.

10. Jerusalmiu ren menost.

1. Davy in Psalart.

2. Nucous Kuria.

3. Ehrustalliset Aavat ja Ehtoencouret Ynnelata euoilla / jota opatwa wijekosa.

Cum Gratia & Privilegio S. R. M. Svec.

Präntäty Stockholmis / Ignacius
Merzerin / manwal ja culukiel.

1670.

Alkup. SKS:n kappale

MANUALE FINNO-
NICUM,

Josa Löytän nämät

Colmetoista

kymmendä

Kirja / 1670.

Calendarium.	7. P. Hieronymuksen
Wirsi Kirja.	Prophetia / wijmeisest
Ewangeliimit ja Epi-	mailman ajaft.
stolat / jotca owat P	8. Käsi Kirja / eli Kireon
Bibltian jälken ojetut /	palueluxen tarpeist.
ja Collectat wisusti y-	9. Christuksen Kärsim-
lise cahotut.	sen Historia.
D. Mart Lut. Cate-	10. Jerusalmiin Häwit-
chismus, ja Huoneli-	yen menost.
nen taulu.	11. Dawid in Psalcart.
Athanasiuksen Tunnu-	12. Rucous Kirja.
stos.	13. Christilliset Namu ja
Kaunhit kysymyret Al-	Ehto rucoupet / Juma-
tarin Sacramentist / ja	lata rucoilla / jocapät-
jotca fillen izens wal-	wä wijckosa.
mista aicowat.	

Cum Gratia & Privilegio

Orántäry Stoc
Weyrerin / w

Ufucan Jumalan sana runsast teisä caikelä
 la wijsandella : opettakai ja neyuocai teltän kes-
 stenän Psalmeilla ja kirjtos Wirsillä/ ja Hen-
 gelisillä/ Lauluilla / weisaten armon kautta
 Herralle / teidhän Sydhämisänne. Ja caicči
 mitä te teette puhella/ eli Työllä niin tehtäi
 caicči Herran Jesuren Nimeen/ Ja kirjttä-
 käi Jumalata/ ja Isä hänen cauttans.

Zywän suopa	Suomalainen/
Zotain jouteld	Laulawainen/
Herran töitä	Tunnustele/
Herran hywyt	Mistele/
Ja maas Kielel	Jesust kirjtä/
Mitä teki	Muista kirjtä :
Cuin caikel	Autuden anda/
Lohdhturen	Cainin anda.
Tämä wäähä	Wirsi Kiria
Oppimahan	Ole wirjä
Aläs ennen	Näitä laita
Ehk he heicod	Olla taita/
Cuin caunimbit	Edhes tuodan/
Zoit sun saawas	Kyllä suodan.
Mester Jacobin	Zalo lue
Ennen tehry	Esipuhe /
Latelit wastan	Wastaurer
heil	Ja suun suutte.

Comp. S.M.S. in

Crappalucita -

Edhuturen
Zämä wähä
Oppimähön
Mäs ennen
Ehhe heicod
Cum countmbit
Zoit sun saawas
Mestee Jacobin
Ennen tehry
Cateit wastan
Mielen maur heil

amuoeh anoa/
Cannin canda.
Wiesi Kiria
Ole wirjä
Zäitä laita
Olla taita/
Edhes tuodan/
Zyllä suodan.
Zalo hie
Esipuhe /
Wastauker
Ja suun suutter.

H. H.

Surisucuiselle ja Armollis-
selle Herralle:

Her Pietari Brabelle/

Greifwille Wüsingzborihin /

Wapaherralle / Cajjanahan/ Herralle Kid-
bohohwan / Linholmaan/ Brachelinnan ja Bög-
sundin/ Kuodzin waldacuman Neuwonandajalle ja
Drogille: Päähaldialle yllike oikeuden menon Ruo-
tis ja Suomes/ ja alla olewaisis maacunnis. Nijn
myös Lakimiehelle yllike Wäsmannin maan/
Bergzlain ja Dalein: ynnä Turun Aca-
demian Canzlerille.

Niinn Armolliselle corkiast cunniotettawal-
le Herrallen ja Holhojalleni/ toiworen mi-
nä caictinaista Hywästi sunausta Jumal-
lalda Caictiwaldialda nyr ja aina.

Surisuoninen armolinen Greifwi ja
Herra. Pyhä mies Hiob toiwotta hä-
nen 19. Eugufans v. 23. & 24. Josca mi-
nun puhen Kirjoitetta sin/ josta ne Kir-
jan pandaisin; Kaudalla caiwetaisin pläynn /
ja ejancalcifexi muistori hacataisin Kiween. Tä-
män Hiobin toiwotuxen minä nyt oikein luulen
walfauteen tullexi / tain caunihin ja corkiast ylistete-
tawän pränntäns Konstin cautta/ jonga causa Jue-
malan

wlostäskyn igens andanut / sen Suuri suuisen Frou-
wan / Fru BEATA De La GARDIEN, Gref-
winnan Wäkingborthin ja Orjalan / Fröherrinnan
Cañanan ja Wirestan / Frouwan Kasicken / Keestas-
han / Bogfundin / Sköfzsidn ja Mattholman can-
sa / nju miuä myös teidän Grefl. Armollen toivo-
tan siehen palton onne ja menestystä / Ja rucoillen
sangen nöyrästi / että teidän Grefl. Armon tätä mi-
nun halpa ja tuitengin tarpelista työtänt armolise-
sta ja hywällä miälellä tahdois ylösfotta / ja minul-
len nyt Armolinen Herra ja Holhoja niin täst edes
cuin tähän asti aina olla. Jumala caickiwaldias tei-
dhän Grefl. Armoan suojelcon / warjelcon ja anda-
con teiden Grefl. Armollen sekä ajalisen että tjan-
caickisen Häwästisiunauren. Kirjoitettu C.ock-
holmis 31. Martij. 1670.

Teiden Grefl. Armon

nöyrä ja

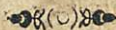
Wfcolinen palwelia

Ignatius Miurer.

A N U A R I U S		31.
A	Ci Vden wue.	19
b	fi (den påwå	8
c	o	
d	ja	16
e	nus	5
f	Ep Loppainen.	
g	Ca Knuti	13
A	fi	
b	bi	2
c	Ven	10
d	di	18
e	cat	
f	oc	
g	Fe	15
A	li	
b	Mar	
c	An Tontys	
d	Prif	12
e	Fab	
f	Hen Hendrich	
g	Ag Aunei	9
A	Vin	
b	cen	17
c	rin	6
d	Pau Pawali	
e	lus	14
f	no	11
g	bi Caarle	
A	le	
b	lu	11
c	men. Ignati,	
	Tammi Cuul.	

F E B R U A R I U S		28.
1	D Bri (Messu	8
2	e Pur Kyndel	16
3	f Bla Blasius	
4	g sus	
5	A Ag Agat Nei.	5
6	b Dor Dor. Nei.	13
7	c Fe	2
8	d bru	10
9	e o	
10	f Sho Iastica	18
11	g las	
12	A ti	7
13	b ca	
14	c Va Valentin	15
15	d Sig Siffre	8
16	e Ju Juliana	12
17	f li	
18	g con	1
19	A jun Susanna.	9
20	b ge	
21	c tunc Kewät tä	17
22	d Pe (iå rupept.	
23	e trum	9
24	f Mat Nathi.	14
25	g thi Alexander	
26	A am	3
27	b in	11
28	c de	19

Zelmen Cuul.

M

Martius

MARTIUS	31.	APRILIS	30
1 D Mar		1 G A	
2 e ti	8	2 A pril	16
3 f us		3 b in	
4 g of	16	4 c Am Brusius	24
5 A fi	5	5 d bro	13
6 b ci		6 e fi	6
7 c tho	13	7 f í	27
8 d de	2	8 g fes	108
9 e co		9 A tis	9
10 f ra	10	10 b o	180
11 g tur		11 c vat	
12 A Gre Greus	18	12 d at	72
13 b go	7	13 e q;	153
14 c ri		14 f Ti Subi páivā.	14
15 d a	15	15 g bur	45
16 e no	4	16 A ti	126
17 f Ger Gertu	12	17 b Hinc	17
18 g trud		18 c Va	38
19 A Ab Joseph	1	19 d ler	99
20 b ba	9	20 e fan	2
21 e Be Bengti		21 f cti	172
22 d ne	17	22 g q;	2
23 e jun		23 A Ge Yriānā.	62
24 f cta	6	24 b or	142
25 g Do MarianP.		25 c Mar Marcus	2
26 A mi	14	26 d ci	32
27 b na		27 e q;	112
28 c ge		28 f Vi	162
29 d ni	11	29 g Pe	2
30 e tri	19	30 A tri	3
31 f ce	8		3

Maalis Cum.

Subti Cum.

MAIUS 31.

1	B Phi Phillip. Jac.	
16	c lip (Walbur.	
3	d Crux Phä	5
4	e co (Nisti	
13	f ro	13
6	g lo	2
7	A ha	
10	b la	10
9	c tin	18
18	d E	
11	e pi	7
12	f Ne	
15	g re	15
14	A i	4
15	b q;	12
16	c Mai	
17	d us	1
18	e E Erich Cuning.	
19	f ril	9
20	g se	
17	A ri	17
22	b e	6
23	c te	
14	d net	14
25	e Ur Urbau.	3
26	f ba Resän alcu.	11
11	g num	
16	A fe	19
29	b qui	8
30	c tur	
31	d Pe Petronel.	16

Touco Cuy.

JUNIUS 30.

1	E Nic	
2	f Mar	5
3	g E Erasmus	13
4	A ras	2
5	b Bo	5
6	c ni	10
7	d dat	
8	e lun	18
9	f Pri	7
10	g mi	
11	A Bar	15
12	b Es Eschillns	4
13	c An pisin päiwä.	
14	d Thon	12
15	e Vit	1
16	f q;	
17	g Bot Annei	9
18	A Hen Henrich	
19	b Ger (Pispa.	17
20	c Va	
21	d pa	6
22	e ri	14
23	f ter	3
24	g Io Johannes	
25	A ha (castala	11
26	b jo	19
27	c q;	
28	d Le	8
29	e pe Petari ja	
30	f Paul Pabali	16

Aij

Resä Cuy.

Julius

JULIUS		31.	AUGUSTUS		31.
1	G Iul	5	1	C Pe	13
2	A Vi Marian	13	2	d Ste	2
3	b si edzimā päivā.		3	e Steph	
4	c ta	2	4	f an	10
5	d re	10	5	g Do	
6	e ti Mätetuun		6	A Sixt	18
7	f net alcu.	13	7	b Au	17
8	g su	7	8	c gu	15
9	A ni		9	d ftus	
10	b sep	15	10	e Laur Lauriz	4
11	c tem		11	f dat	12
12	d Fra	4	12	g &	
13	e Mar Marieta	12	13	A Hyp	1
14	f gar Reidzj.		14	b pol	
15	g A Apostolitten	1	15	c Sum Maria	9
16	A po hajous.		16	d tu	
17	b stol		17	e o löppumätä	13
18	c In		18	f jun Kuusa	6
19	d de	17	19	g ge	
20	e que	6	20	A Bern Bärnij	4
21	f Prax	14	21	b ac	
22	g Mag Madale		22	c Ti Timi	
23	A ap	3	23	d mo Sny. al	11
24	b Chris Kirstin	11	24	e Bar Berinj	19
25	c Ia Jacob		25	f Lu lödvijf	8
26	d co	19	26	g do	
27	e bus	9	27	A Vic	16
28	f Bot		28	b Aug Augustinus	
29	g Ol Olevi	16	29	c lo Johannuren	
30	A ab	5	30	d han (Caulan	
31	b Hel Elin		31	e nes (leikaus	3
	Zänä Euv.			Ho Euv.	

SEPTEMBER	30.	OCTOBER	31.	
1	ſ E	3	1 A Rem	2
2	g gi		2 b Leo	
3	A di	10	3 c o	10
4	b um	18	4 d Fran Franzi	18
5	c ſep		5 e ci	7
6	d ha Maunu.	7	6 f ſci	
7	e bet	15	7 g Bir Birita	8
8	f Nat Marian		8 A git	4
9	g Gor ſyn. p̄ai.	4	9 b Di Niſius	
10	A gon	12	10 c o	12
11	b Prot	1	11 d ni	1
12	c at		12 e fi	
13	d q̄;	9	13 f q̄;	9
14	e Cru Pyhân Xi.		14 g ca Taſtoi p̄aiwã	
15	f cem ſtin cor.	17	15 A lix	17
16	g ſanct.		16 b ti	6
17	A Lam.	6	17 c Gal	
18	b ber	14	18 d Lu Lucas	19
19	c tum		19 e cas	
20	d cum	3	20 f ſit	3
21	e Mat Mattius		21 g U	1
22	f Mau (Apoſt.	11	22 A din	
23	g ri	19	23 b Se	19
24	A ti		24 c ve	8
25	b us	8	25 d Chriſ	16
26	c &	16	26 e pi	
27	d Da	5	27 f ni	5
28	e mi		28 g Si Simon Judas	
29	f Mich Mickel	13	29 A mo	13
30	g Hic		30 b nem	
			31 c Quin.	1

Syns Cun.

Loca Cun.

B iij

No-

NOVEMBER 30.		DECEMBER 31.	
1	D Om Pyhain 10	1	F De
2	e ne (mieften päiwä 2	2	g cem 18
3	f No 18	3	A ber 7
4	g vem 7	4	b Bar Bartoli
5	A ber 15	5	c ba 15
6	b ha	6	d Ni Niculas.
7	c bet 4	7	e co
8	d quat	8	f con Marjan.
9	e the 12	9	g cep (sitiämä 12
10	f o 1	10	A & 1
11	g Mar Martina. 7	11	b Al 9
12	A tin 7	12	c ma Inhin päiwä
13	b Bric 17	13	d Lu Ludzia 17
14	c E 6	14	e ci 6
15	d pis 6	15	f An. Anna
16	e eop 14	16	g Hinc 14
17	f Ad 3	17	A fa 3
18	g dis 3	18	b pi 3
19	A E Elisabet 11	19	c ens 11
20	b li 11	20	d que
21	c fa	21	e Tho Tomas 19
22	d Ce Sijdza 8	22	f mas 8
23	e Cle Clemet 8	23	g mo 16
24	f Chryus 16	24	A do
25	g Ka Karina	25	b Nat Joulu
26	A thar (Talwen 5	26	c Steph Staffan.
27	b quo (aleu. 13	27	d Io Johannes 13
28	c q; 13	28	e Pu lasten päiwä
29	d Sat 2	29	f Tho 2
30	e An Andreas 10	30	g ma: 10
		31	A Sil 18

Warras Cui.

Talwi Cui.

Jou

**Joulun ja Paston Lastkaisen wälittä
päiwät wjcor.**

0 a	8	6	9	8	6	9	7	10	8	7	9	8	6	9	7	6	8	7	10
1 b	8	6	9	7	6	9	7	10	8	7	9	8	6	9	7	6	8	7	10
2 c	8	6	9	7	6	8	7	10	8	6	9	8	6	9	7	6	8	7	10
3 d	8	6	9	7	6	8	7	9	8	6	9	7	6	9	7	5	8	6	9
4 e	7	6	9	7	5	8	6	9	8	6	9	7	6	8	7	5	8	6	9
5 f	7	6	8	7	5	8	6	9	8	6	9	7	9	8	7	5	8	6	9
6 g	7	6	8	7	5	8	6	9	7	6	9	7	9	8	7	5	8	6	9
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19																			

Cungin Wuosicaudhen Cuun merkis.

Nämät tässä Kirjas löytän.

- I. Muutamia kertos Wirret Bdhest Testa-
mentist.
- II. Muutamia Dawidin Psalmie Wirsi-
tehdyt.
- III. Ewangeliumie Wirsi tehdyt.
- IV. Catechismus Wirsi tehdyt.
- V. Joca Pyhän Kirko Wirret.
- VI. Muutamia Wirret erinomaisista Juh-
la Päiwist.
- VII. Wirret muutamist Chrüstilisen opin
cappaleist.
- VIII. Hää Wirret.
- IX. Walitus Wirret ynnä lohdhutussten
causa.

Morsian Huonen. Siunaus.

S Caickiwaldias ijancaickinen Jumala/
anna sinun hyvästisiunaukses tämän
Morsian Huonen päälle / että caicki tässä o-
lissid Rauhasa / ja sinun mieldds noudhaisid /
ja sinun rackaudhesas eläissid / Jesuxen Chri-
stuxen meidhän Herran. cautta Amen.

Molemitten ylidze.

S Caickiwaldias ijancaickinen Jumala /
hyvästi Siunadcon teidhän Kuminna
teidhen Sielunna / ja andacon hänen hyvä-
sti siunauksens teidhän päällen tulla / niin cuin
hän Abrahamin / Ysaachin ja Jacobin hy-
västi siunaisi : Jumalan Käsi warjelen
teitä / hän lähettäkön Pyhän Engelins / joca
teitä kätkekön / caikena teidhän elinaicanan.
Ysä Jumalaja Poica ja Pyhä Hengi an-
con hyvästi siunauksensa teidhän ylidzen /
A M E N.

I. Muutamit Kijtos Wirret
Vdest Testamentis.

Marian Kijtoswirst/
Luc. 1.

Minun sielum suuresta ylistäpi Her-
raa/ja minun hengen iloidze Jumalasa
minun Wapahtajasani.

Että hän cadzoi piteans nöhyden
puolen/cadzos tästedes pitä. caickein suvucundain
minua Autuaxi eudzuman.

Sil se wätewä imby tehnyt suuria ihmeitä mi-
nun cohtan/ Ja hänen Nimens on Pyhä.

Ja hänen laupiudensa pyhy sughusta nijn sucu-
hyn/njhdhen ylidze totca. händä peltäwät.

Hän osotti woimans hänen Käsiwarrellauns/ja
hajotti ne jotca corjat owat sydhämens mielestä.

Ne woimaliset ombi hän cutistanut istumeld / ja
ylös corghotti ne nöyrät:

Ne isowaiset ombi hän tähtitännyt hywendhel/ ja
ne rickat ombi hän tyhjäri jättännyt.

Hän corjasi Israelin hänen Palwelians/muista-
dhen oman laupiudhens pällen.

Nijn cuin hän ombi puhunut meidhän Isädhenn
tyghö/ Abrahamille/ hänen Siemenellens ijans
caickiseft.

Cunnia olcon Isän ja Pojan/ja Pyhän Hängen.

Nijn cuin ollut on Uugusta ja nyt / ja aina/ ja
hiancaickisehen / Amen.

Udhest
Se sama.

Minun Sielun surest kättä Herran/
Händ ylistä monin kerran/
Zengen iloidse Jumalasan/
Minun wahwas Wapahajan.

Ett hän cadzoi pñcans nöyrää/
Eik ylen anna coscan Röyhää.
Cadzo/ pitä caickein Sucuandain
Zutuar minua cudzuman.

Sillä Herran cuin wätewä on/
Ihmelisti, töit tehnyt on/
Minun cohtan kyllä hywin/
Hänen Nimens on caickein pyhin.

Zonga laupiull ei löytä luun/
Zocapysy Sughusta Sucuun/
Lijdhen ylidse lastewa/
Cuin händä äina pelkätät.

Hän osotti wätewän woimans
Kylcowall Käsiwarrellans/
Corjat hajotti häpiällifestä
Sydhämens ylpiäst mielestä.

Woinalised maahan on caatinut/
Istumeldon cufijänuut.
Jällens corjais hän ne Röyhät/
Nlös corghotti ne nöyrät.

Isowaisill armonis näytti/
Jote jalost hywydhell täytti.
Ne riehad owad häräymnyt/
Jote hän on tyhjät jältänyt.

Ja Israelin palwelians
Hän hywin kyllä corjais cans//

Omaa armonis muistain wielä/
Ja luwatun laupiuns päälle.

Nijn cuin hän on jo puhunut/
Meidhän Isillem luwanut/
Abrahamil' ja sen Siemenell'
Jo hamast' ijancuictiseld.

Cunnia olcon aina Isällem/
Samal nuoro myös pojallen/
Nijn ikäns Zengell pyhällen/
Nyt ja ijancuictisehen.

Zachariaxen kirtos wirsi/ Luc. i.

Kitetty olcon Herran Israelin Jumala/ sillä hän
on edzinyt ja lunastanut hänen Caussans.

Ja ombi meille ylös ojendanut autuuden Sar:
wen/ Dawidin hänen Palweliansa Huonen.

Nijn cuin hän on muinen puhunut / hänen Py:
hän Prophetains Suun cautta.

Että hän meitä wapahataman pidhäis meidhän
Wihollisildam / ja caickein niidhen Kädhest / jotca
meitä wihawat.

Ja osottaman laupiudhen meidhän Isillem / ja
muistaman hänen Pyhän lijttons päälle.

Ja sen walan päälle jonga hän wannoit Abra:
hamill meidhän Isällem/ meillen andaxens.

Että me lunastetud meidhän Wihollistem Kä:
dest/ mahdaisimme händä Palwella ilman peltämät/
Pyhydhes ja Hurscaudhes hänen edhesäns caicken
meidhän elinaicanam.

Ja sinä Poicäinen pitä endzuttaman sen Ni:
mäisen Prophetax/ sillä sinun pitä täymän Herran
Casson etten/ walmistaman hänen Zeitäns.

Wdhest:

Ja andaman au. tuudhen tunnon hänen Canssa
lens/ heidhän Syndeins anderi saamisex.

Meidhän Jumalan Sydhämelisen laupiuden
cautta/ jolla meitä ombi edzinyt Costto ylhäldä.

Walistaman niistä jotea Pimendhes ja Cuolon
warios istuwat / ja osendamän meidän Jalcam rau
han Tiellä. Cunnia olcon Isän ja Pojan ja Pyhän
Hengen/ ic.

Se sama.

v. c. Minun Sielun surest kiittä Herrä.

Ritit olet Iscaelin Jumal/
Nyt Caswos pyhäd tänä cunnar/
Canssaas sinä olet edzinyt/
Ja kadhorurest päästänyt.

Sill sinä antuudhen Sarwen
Ylösojensit meit warten/
Dawidin pyhän palwelias;
Suonesä/ sangen armelijast.

Niin cun sinuld on muinen puhuttu/
Ja endiseld ennustettu/
prophetais pyhän Suun kautta:
Etäs meitä tahdoit autta/

Meidhän wiholistem Kadhäst/
Caidein wainohitten edhest/
E sotit laupiudhen Isällem/
Muisit pyhän löttös päällen.

Ja sen wagan walan päällä/
Jongas wahwast wainoid täällä/
Abrahamill meidhän Isällem/
Wisiistä andares. meillen.

Etä me pääsmed Wiholistid/

Sinua pelkämät palwelisin.
 Oikeudhes / pyhydhes hywin /
 Caicein meidhän ikäpäiwän.

Poikainen pitä cudzuttaman
 prophetarisen Torkeiman /
 Cuiñkäwi h'Erran Caswon eteen /
 Walmistaman hänell Tietä.

Evangeliumin Saarnalla /
 Andaman h'Erran Canssalle /
 Tiedhon Nutundhen tulemisen /
 Ja syndeins andex saamisen.

Sekin Jumalan suloisest /
 Laupiudhest sangen haluisest /
 Jos on edzinyt meitä täälä /
 Kristus Kirkas coitto ylhäälä.

Walistaman cuin pineydhes /
 Istuwad / ja cuolon sywydhes /
 Janijn ojendaman täällä /
 Meidhäm Jalcam Rauhan Tiellä.
 Cunnig olcon Hän / etc.

Simeonin kytös wirsi / Luc. 2.

Luste nytt h'Erra sinun Palwelias /
 Rauhan menemäm sinun sanas jälten.
 Sillä minan Silmän, owat nähnet / sinun au-
 tuudhes.

Jonga sinä olet walmistanut / caiceille Canssot-
 ille.

Waltiudheri walistaman Pacanoita / ja sinun
 Cassas Israelin Cunniaari. Cunnia olcon / etc.

Se sama.

D. c. Minun Sielun suurest kilttä Herraa.

B. vii,

Päästä.

Wästä nyt Herrapalvelias
 Rauhan menemän soweliast/
 Salli täst surtiudhest pois olken/
 Sinun oman Sanas jälken.

Sill owat nähnet minun Silmät
 Sinun Wapahajas io ilmei/
 Jongswahnistit armost / wetäin
 Caicein Caissain Caswon eteen.

Walkiudhex walistaman.

Paeanoit ja Lunastaman/
 Caissas myös Israelin parhar
 Cuuluisar cortiar cunniax. Cunnis.

Wielä se Sama.

Ruhas ratti tääd nyt lähden/
 Jälken Jumalan tahdon/
 Nyt erait ilon cans caicein nähden/
 Täst Mailmast mahdan/

(on/

Senpuhen perän / cuin Jumal minul luwan
 Cuolemaninul uni olewa on.

Sen näjn tekepi JEsus Christus/
 Se wahwa Wapahajan
 Jong immun Silmän owat nähnet wisust/
 Sen Wscon olewan/

Meidhän aino autuum ja elämän/
 Hädhäs että tästel Cuolemat.

Tämän Herran olet asettanut
 Armost caicein Caissain eteen/
 Ja hänen Waldacundans andanut
 Caikist cudzui tietten/
 Sanas cansa callin ja pyhän/
 Cuin ilmoitta synnin ja hädhän.

Hän on Nutuas Kirkas walo/
 Tuin walaise Mailman caiken
 Jafen Jumalan Huones jalon/
 Pimeydesti pojes.

Hän pandu on Israelin cortiari
 Jlox/ Nutuux ja Cunniax.

P. Ambrosiuxen ja Augustiniuxen
 Kirjos wirsi.

H Jumala sinua me siittäme / Sinua Herran
 me tunnustamme.

Sinua ijancaikista Isää / Cunnioitta caikki
 Mailma.

Sinua caikki Engelit / Taiwaat ja caikkinaiset
 Wallat.

Sinua siittäwät Cherubim ja Seraphim / sa-
 noden ilman lackamat.

Pyhä/Pyhä/Pyhä Herran Jumala Zebaoth.
 Täydhet owat Taiwat että Maa / sinun Hero
 raudhes cunniat.

Sinua siittäpi Pyhä Apostolitten ioucko.

Sinua myös siittäwät / caikki Pyhät Prophe-
 tat.

Nijn myös kirkad Martyrit / siittäwät sinua
 wahwalla todhistuxella.

Se Pyhä Seuracunda ymbäri Mailman/
 Tunnusta sinua Isäri ylönpaldisesa Wallasa.

Ja sinun cunnialista / totista ja ainocaisa Pois-
 cas.

Nijn myös lohduuttajat Pyhää Henge.

Sinä Christe cunnian Cuningas.

Sinä olet Isän ijancaikinen Poica.

Odhest:

Edh sinä wieroinnut Reidyhen eohu miehutta
Ottaiſſas/wapahrtares Inhimisten ſitiöit.

Sinä ylidze woittit Cuoleman / ja awaiſit Tai
wan niille Oſkowaiſille.

Sinä iſtud Jumalan oiftialla/ſinun Iſäs cunias.

Sinä myös uſcotan tulewan/ yhderi Duomarixi.

Nijn me/ſijs rucolemma ſinua/ettäs Palwel
joitas auttaiſit / jotcas callilla Werelläs olet lina
ſtanut. (caſa.

Ja anna heillen ijancaictinen ilo / ſinun pyhäis

O Herra wapahda ſinun Caſſas/ ja ſiuna ſi
nun pericundas.

Hallidze myös atna heitä/ ja ylös corghota ijan
caictiſeſt.

Jocapäiwä me tijtämme ſinua / ja cunnioitam
ſinun Nimees ijancaictiſeſta niijn ijancaictiſehen.

Warjele meitä HERRA tänäpäiwän caictiſta
Synniſtä.

Armadha meidhän päällem HERRA/ ja ole meil
le laupias.

Sinun laupiudhes olcon meidhän päällem Herra
ra/nijn cuiu me ſinun pälläs toiwon.

Sinuun Herra me turwamme/ älä anna meitä
itänäs häpiän ala tulla.

P. Lutheruxen kiitos wirſi.

H Jumal ſinua kiitän/
Sinua HERRA cunias pidhän.

Sinull ijancaictinen Iſä/
Caict Mailma cunniat liſä.

Engelit ja Taiwan woimat/
Sinull kiitoxen aina tuowat.

Sinust Cherubin ja Seraphim/
 Lactamat huutawat ynnä näin:
 Pyhä on Jumala/pyhä on Jumala/
 pyhä Herras Zebaoth/
 Tuin meille caicti hywäd tuot/
 Täydhet owat Taiwat ja Naa
 Sinun Herraudes cunniat.
 Sinua Apostolit kirstawät/
 Sitä prophetat tehdhä pyytawät.
 Ei Martyrein juoco sinua unhotat/
 Mutt alat sinua cunnioitta.
 Sinua Christicunda tunnusta/
 Cocomacunda myös julista/
 Isäri caictiwaldiax/
 Ja poicas Mailman haldiax
 pyhä Zenge lohdhuttajax.
 Ja hywyden totuuttajax.
 O cunnian Cuningas Jesu Christi/
 Isäs poica olet sinä wisist.
 Ihmisen lunastusen tähden/
 Ett Wieroin cohua teidzen.
 Sinä cuoleman alas painoit/
 Taiwad useolisil teid awoi.
 Sinä istud Isän oitfall/
 Suurell woimal ja cunniall.
 Sinä useotan myös rulewan/
 Caict Ihmised Duomidzeman.
 Merucoilem Canssaas autta/
 Jongas lunastid Weres cautta.
 Taiwan cunnial meit pueta/
 pyhäis juoco on anna lyetta.

Dauidin

Wapahda & Erra Seuraeundas/
Sinua hywäst pericundas.

Zallidze heit tääollesans/
Corghot heit Taiwasen tullefans/
Jocapääwä me sinua kääntäm/
Sinun Nimes alat ylistäm.

Synnist meit täänpääwän warjele/
Sitä & Erra me sinuld anelem.

Tee laupius Cansam Jumala/
Armollas puolem cumarra/
Tulcon päällem pyhä armos/
Sinä olem me ains toiwos.

Sinun päälles & Erra me luotam/
Alä häpiät päällem tuota/ Amen.

II. Muutamit Dauidin Psalmi/
wirsi tehdyt.

Psalmus I. Beatus vir.

Avtuas se cuin ei käästele/
Jumalattomitten retkelle/
Ei synnisten tielle astele/
Ei istu pilleäitten käästel/
Nutt & R R A A Lafi luestele/
Nöt pääwät sitä tutkistele/
Se tule hänen wijnen hywä.

Hän on cuin istutettu puu/
Juorewan Oian reunal
Cuin hedhelmäns aicamans edhes tuo/
Jong lehti ei waris wehmal/
Mitä hän teke/ se menesty/
Nutt Jumalaton hämmästy/
Ja hajo cuin tuhka tuules.

Sill ett ne Jumalattomat/

Si woi seiso duomion edhes/

Si ei syndiset ecrumattomat/

Löytä hurscasten seas/

3 3 R R A hurscasten Tien tietä/

Mutt Jumalattomat wiettä/

Oma Tie cadhoturen.

Pfal. 2. Quare fremuerunt.

W J r kiufus samowat pacanat/

Cansta on turhas menos/

Wallatja Cuningat pauhawat/

pistädhen yhteen neuwons/

3 3 R R A vastaan ja Christusta/

Toit tulis cuulla wifusta/

Japitã heidhãn Kästyys?

Se puhuwat näin keskenens

Sen pätk myös tekewät walans:

Elken cucan meist ikänãns

Andaco heidhãn alans/

poit carcaiscan heidãn sireens/

Pãaldem heittäkãni pois ifeens/

Ulkãn heidhãn orjans olwo.

Mutt 3 3 R R A cwini Taiwas pauha/

Heidhãn juonensa näte/

Hãn heitã piletã ia nauwa/

Hãpiãn alaheit sãte.

Nãn nãrkãsty wõimeinpicaisest/

Tiustu heitã myös wihaisest/

Ja lausu tällä Sanall:

poikan mã panin Cuningax/

Uldze Sionin Wuoyen

Dauidin

Ja sowitzin hänell euuliaz/
 Sekä Wanhan että Nuoren/
 Käsin hänen tahtonin ilmoitta/
 Ja wärest opist firwotta/
 Jore haucuteldut olit.

Sanoin hänel puhen tämän:
 Sinä oled minun racas poican/
 Minä synnytin sinun tänäpäin/
 Sinun cauttas pirun woitan/
 Minä cuolluist sinun ylös nostin/
 Callil werelläs myös ostin/
 Ne cuin cadhotetut olit.

pydhä minuld pacanad peria/
 Ne annan minä sinun huomas.
 Turkisiel Mailman ääriä/
 Ne olcon myös sinun omas.
 Kantawidzal heit muserra/
 Cuin sawi Astiad puserra:
 Sen wallan sinulle annoin.

Sentähden Herrat Cuningat
 Ymmärtäkät nyt näitä
 Maan Duomarit myös oppicat/
 Ja parandacat teitän.
 H E R R A palwelcatt wapisten/
 Jloidat hänes wäristen.
 Se ombi minun tahton.

poican siis wastan ottacatt/
 Eip hän teihen sitt suutu.
 Ukätt händ eosean wihoittaco/
 Näjn ehd te tiell hucu:
 Sill äkist hän sytty wihami/

Rangaise pahat kyll' pian/
 Mutuas hänen päällens turwa.

Psalm. 14. Dixit insipiens.

V. c. Se eum rahto Christu olla.

Svullans ryhmät kyll' kerstawat/
 Spalwelewans Jumalat taiten/
 Töill ja sydhämäl poistiedäwät/
 Ettei yhtän Jumalat ole kaiket.
 Caict Jumalast exywät taidhosans/
 Caubiat hänel owat töis / tawoisans/
 Ei hywä tee tääl kengän.

Idz **H E R R A** Taiwast alas cadzoi/

Jhmijten Lasten päälle/
 Zeist ios jocu olis / cuin tahdhoi/
 Oikein tuta Jumalat täällä/
 Händ ja hänen tahdons tiedh' is/
 Etis / ja hänen sanans pidh' is/
 Sen jälken tääl myös ei is.

Mutt caict pois harhannet owat/

Juur Jumalan oitlast tunnoist/
 Turmellut caict / cans kelwottamat/
 Exyrin cuin kinnois/
 Wastoin Jumalan miellä kaiki ain teit/
 Cuin hywä teiti / ei ollu yrifänheit/
 Ei Jhmist aino yhtän.

Eikö caict pahoin tekiät taine

Mertitää tätä ja tietä/
 Jote minun wäteän wätfest waino/
 Cuin Leiwän ylös niele/
 Jote ei ensingän Jumalaan turwa/
 Eik' händä hädhäns auruudha/
 Mutt luottawat idzens päälle.

Dauidin

Sydhän pelghos heill wapisew on/
 Setä ains ettätuscas/
 H E R R A hurscail anda lewon/
 Läsna nijt/ cuin pysywät Vscos.
 Sen R dyhän oikian neuwon sitt
 Te hänyst häwäisitt / hyljäisitt
 Sill ett Jumal on hänen turwans.

Josc Isracl saisi Zionist

Luwatun autuan awun.

Cosca H E R R A armostans omist
 pois käändäp Canssans Sangiun.

Se Christuren caut tapahru/
 Cuin Wapahtaja on luwattu/
 Nijniloidse Isracl riemull.

Pfal. 15. Domine quis habitabit.

H E R R A cuca sinun Majasas
 Saa alat Usuu ja pysyy?
 Ja pyhäl Wuorel. wajasas
 Lewon siaedzi ja kysy?
 Se cuin taäl wältäpi wicas/
 Ei kenengän te möys lüca/
 Ja totudhes künni rippu.

Joca ei Weliens panettel/
 Mut hillidse Aielens aina.
 Eik ketän wiha ja cadhettel/
 Eik pydhä alas paina/
 Eik myös Jumalatoind cuule/
 Waan pyhän jouctoon alat tule/
 Ja heitä cunnias pitä.

Joca toisel myös wannopi/
 Hädhäs myös jotakin lupa/

Ja walasans wahwan seisopi/
 Tahto Sanans jällens tuta.
 Racasta myös Lähimäistans/
 pytä hand autta hädhästans/
 Moimans ja taitons peräst. †

Toca ei myös pydhä woitta/
 Wääryl toisen caluja Rahaa.
 Eik Lahjoi wiattomald otta/
 Tuin Mailmas on tapapaha.
 Se cuin näin teke ja eläpi/
 Sen **JEKKA** Majans wetäpi/
 Ja siellä wahwanapysy.

Pfal. 20. Exaudiat te Deus.

Glcon **JEKKA** sinui laupias/
 Hädhäs rucoures cuilcon.
 Hän on Loumnoistans arnuas/
 Sentähden aures tulcon.
 Jacobin Jumal sinua warielcon /
 Tuin sinun Tuningax teki
 Hän sinun turwas myös olcon/
 Tocapäiwä ja hetki/
 Sen toiwotta eicchi Wäki.

Taiwast **JEKKA** sinua auttacon /
 Ettei Wihamies sinua surmais/
 Ja Sionin sinua saattacon/
 Siel olet sinä hywäs turwas.
 Hän ombi **JEKKA** Zebaoth/
 Pysyp lujan ja wahwan.
 Toca hand waskan sodhan oit/
 Cohta se lyötin mahan/
 Ja sai nijn lopun pahan.

Dawidin

Sinum urhis pääll hän catzoon/

Japalweluxes nöyrän/
 Rucoures wasran örttacon/
 Se on Rictan mieli ja Röyhän.
 Mit' s pyydät hän sinul andacon/
 Wahwistacon sinun neuwos.
 Onni hywä sinul lainatcon/
 Toisäs ja caictis menois.
 Kljn olet sä hywäs lewos.

Ne ker lamme sinun awustas/

Jong Jumal annot cauttas.
 Sinä wahwistat meit neuwostas/
 Lip muutom mitän autais.
 Sotan Jumalan Nimeen lähdam/
 Ja Lipun nostam ylös.
 Sill Tuningassem & E R R Anähdem/
 Auttaja wetä tygöns/
 Ja cuule hänen pyytöns.

Wainut/ Orhit edhes otetan/

Sotan mennän tyll wahwast/
 Ja nhdhen päälle luotetan/
 Jote ei fetän päästä waiwast.
 Niin me Herran auxem otam/
 Mennesäm käsetyn Sotan/
 Hän en päällens meitin luotam/
 Hän olcon meidhän Otam.
 Hän en me edhelläm tuotam.

Ne Jumalattamat langewat/

Oman coirudhens tähden/
 Ja häpiän cans patenewat/
 Sangix myös pojes wiedhän/

Mutt me cuin turwan / Erran pääl /
 pyssimme cohdallans wahwan /
 Se tapahdu fyll / Erran wäel /
 Cuin lupais meillen Rauhan /
 Otta päaldem pois waiwan.

Olcon kytos nytt Isälle /
 Ja cunnia Jumalan pojat /
 Olistos Hengel pyhälle /
 Sanocan caikel woimall /
 Tijn cuin ollut on Augusta /
 Tijn loppun asti olcon.
 Jumalan surest armosta /
 Apu meil aina tulcon /
 Hän aina myös meitä cuilcon.

Psal. 22. Deus meus.

Christus Cuoleman Eiwus sano /
 Cose kärkei Isäns wihan Taiwast :
 Min Jumalan / miu min ylöt annoit :
 Min Jumalan / täs sywäs waiwas
 Siun tyghös huudhan lackamat /
 Apu anon täs hädhäs /
 Eng waiten öin päiwin parcumast /
 Ett wasra / ett tule lähes. O aika itäwän
 pahain pileat min pijnawat.

Erra sinä pyhä cuitengin /
 Rauhas Israelis asut.
 Cuin sua sin kytä cuningin /
 Händ holhomast ett wäsy.
 Isän töghös huudhid / luotit päälles //
 Olit heidhän aino turwans /
 Seit hädhästans päästut wäelläs //

Cuin oli all rasean cuorman / Min aurit näit //
Et häpiähän andan tulla heit.

Minä Maro en Ihminen liene /
Ihmisten irwitys ja ihme /
Häväist / pileata caict nua tiene /
Päätt puidissa nauwo tehne /
Sylkee pirittä : Caicti pileta
Min Sydhändän suurest waiwa.
Näin puhuwat minust idze illiät :
Turwais Jumalaan / apuu toiwo /
Saam nähdä coht.

Jos hän Jumalan poica on tott.

Cuiteng Jumal turwani olet /
Murt toid ulos Nitin cohdust /
Nitin rinnald. min turwis otid /
Pääiles heitett olim Nitin cohdust.
Käsis hätä on älä ole cautan /
Suur trista / etrei apu ole cusion /
Sonnit suuret nua ymbär owat /
Mullit lihawat nua pusterwat / Zengeni p
Carawat cuin Jaloperwa. (ra

Olen enim wesi ulos caattu /
Caict Luun hajall eroim yhdest /
Kiwust Sydhämeni sulattu /
Cuin Medhenwaha wolkian lieteest /
Pois cuuwen cuin Cruusin nuru /
Wäken ja woinnan liene /
Muhor pure lipu / suur siuru /
Suun lakehen taru Kielen / Turfanti / on suu
Cuoleman cahus olen juur.

Coirid olen ymbär ahdiistett /

Lästell juur julmain parwe.
 Käten/ Jalcan läpidz läwistett/
 Zeitt Hameni pääl Urwan/
 Nun Waatten he heillens jaoit.
 puun pääl olin pingoitettu/
 Ett joca Jäsenän hajoit /
 Kyll caict olis Luuni luettu. **J**hasturens näit/
 Ett pünas pahas olin näin.

Herra minun wäköwydhen ole län /
 Nur riennä/ elä erain minusta.
 Niicast/ coirain käsiit Sieluni päästä
 pääst mus Jalopen an sinusta /
 Nimes welhilleen julistan /
 Käitän sus Seuracunnas.
 Caict kättäät **H**erra ylistäin/
 Cuin händ pelkät : Seuracunnat Israelin/
 Cunnoidcat hän hywin mielin.

Ei hyhän hän Kadhollist Waiwaist/
 Et Caswons hänest pois käändän.
 Cuuldeli häven huutoans Taiwaist/
 Nuna hänen aurens riendäp.
 Suures Seuracunnas sinua kättän /
 Maxan julk luparen.
 Köyhät syöwät ja rawitan/ Cain/
 Cuin sus edziwät / full ylistyren Täst rowat
 Joidhen Sydhon elä Kaahas näin.

Mailman äärim muistettacan/
 Ett käänyisit Christuren rindon.
 Händ paconat caict cunnattacan/
 Hän heil Cuningari pandu on.
 Rickat köyhät händ palwelcat/

Löydhät hänen autuudhen uscoll/
 Hänen armon s awarutt ajatelcat/
 Toit Saarnatan siloifell menoll Lasten/Lap
 Nijn jäisijn aic om asia. M

Pfal. 23. Dominus regit me.

Mitä silloin taita puuttu/
 Cost. 3. Erä tarpen suopi.
 Nix mös mahdan hänen suuttu/
 Cost taiwan Leiwäll mun ruocti.
 Ja sillä Wedhel mun tuotta/
 Tuin Sielulle lewon tuotta/
 Se on hänen pyhä Zengens.

Oman Nimens tähden osotta/
 Hän minul oikian laidhan/
 Cusa Sieluni wirghotta/
 Ja sanalla rowitta taidan.
 Sill pydhän mä olla wahwa/
 Waicä piru pyristen paucha/
 Sill sinäp cansani olet.

Sinun Widzas / sekä Sauwas.
 Lammantygö minua tuocou /
 Etten minä exyistä cawwas /
 Eng tulis harhan luoron.
 Sã walmisit minul pöydhän /
 Cusa pyhän sanas löydhän /
 Minun wainollistan wassan.

Min pään sinä myös woitelit /
 Pyhän Zengen Ohun cansa /
 Jong sinä minul sowittelit /
 Etten tulis pirus ansan.
 Suun armon minun elättä /

Jatygös Zuonehes wedh ittä/
Cusa ey mitän puutu.

Psal. 25. Ad te levavi.

Jygös Jumal itäw öidzen aina/
Sua Sydhämen sangen hala.
Min armos minull/ apus laina/
Jong perän halun perät pala.
Turwattomall muill turwax tule/
Häpiän ala eten eulje/
Ettei wihan suowani sais iloit.

Ei yrifän häpiän ala tule/
Cuin sinua odhotta/ sinun luotta
Händ sinun Kätes ulottune.
Märhest/ hädhäsi ulgos tuotta.
Häpiän saawat pilctäjat caict/
Cuin ain wainowat syytä paids
Sinun suruisij palw eljoitas.

Mull osot/ opota ties Herrä/
Mijn anna minun pyrcij ja elää.
Totutehes minua wie joca terran/
Sinäp olet minun Jumalan wielä//
Minun Apun/ Turwan Uscalluren/
Odhotan sinua/ ain itäw öidzen/
Keng cadotta/ cuin sinä autad.

Muisia Herrä ain hywydhes pääll/
Lactamattoman laupiudes.
Ette ne luian cansas seisowat tääll/
Cuin sawat armos nautiarens.
Mailman algust jo päättän olet/
Ette nijt cum Christuren turwanet/
Sinä Autuar tehdä tahdot.

Dauidin

Nuorudheni syndi älä muista /
 Ne minull ander annastid.

Wicut minua wioist / synnist suista /

Et tyköns elä ain saisin

päällenn muist / minua armost nähden /

poiecs pyhän pünän tähden /

Jong edhestän kärsi huikian.

HERRA oitua / suloinen hywä /

Känd arens huutawat wastan.

Jos osawat horjatta syndin sywän /

Känjällens heit ylöstosta /

Zeillen opetta tahdons pyhän,

heit harjoitta tiehens hywän /

Zeidhän sydhändäns lohduitta lujaist.

HERRAN Tied hywys ja totuus owad /

Sill cuin hänen Saian's pira

Nimes tähden Jumal ruc ollen cowan /

Päästä caict minun synin siteet /

Jong pahut minus paljo liene.

HERRA kästys tiell minua wiene /

Sinun pyhän tahdos iälken.

Ne cuin Jumalata peittäwät näin /

Saawat ilon autuan Taiwas.

Jorca hänen päällens yscowat ain /

Ei ylen anneta waiwas /

HERRA heitä holho ja corjapi /

Lüttons lujan heill ilmoittapi /

Zeil hengens hywän lainap.

Silmän **HERRA** tyghes nostan ollen /

Sinuld ikäwöidzen ain apuu /

Pääst pahast paulast / cusa tijnni olen /

Jong peräs on Tuoleman cahni.
 Ih̄s̄ Erra ole miinul armollinen /
 Sill olen Waiwainen radholinen /
 Caikild ylencadsorttu cowin.

Nut Sydhändän murhest ja hädhäst /
 Underanna Syndin viettat.

Wie maa ulwos Wiholisten Radhest /

Toita ou miill monda tuima /
 Tuin wihawat minua ilman syytä:

h̄s̄ Erra tuscast minua pääsää pydhä /
 Cadzo minun suruist surkuttan.

Suojel Sieluan / aura minua nyt /
 Eten häpiähän langeis.

päälles h̄s̄ Erra olen usealdanut /
 Sinuld apu toiwon sangen.

Warjel / wapat minua suruist / tuscast.

Arimos tähden h̄s̄ Erra hursas
 Christicundas cuile ja holho.

Psal. 31. In te Domine speravi.

Wälles minä h̄s̄ Erra tuscallan /
 Nut eten tulis häpiän ala /

Eikä myös njäisen waiwan.

Rucoilen sinua / warjele minua /

Arimos cautta Isä Taiwan.

Sinun campiat Corwas tän kännä /

Cuile Rucooren / tygeri riemä /

Minul pyhä Zenges lähettä /

Tuin awun teke tuscas tute /

Ann minun waiwan wäherä

Seiso cansan wahwan wahwa sangar /

Minul ole Linna lujä / angar /

Dawidin

Wiholista piruu wastan /
 Cust Cohtaisin / Sotij saisin /
 Cuin päällen pahoin ain haasta.

Jumal olet minun Wäken / Elon /
 Minun turwan / Apun / Autuun / Ilon /
 Minun Usen / Kilpen / cans Callion /
 Isän ihanan / cuin autad ijan
 Alda wainolisten wallan.

Mailma minuapahjon waiwa /
 Walhell / Wainoll / Coirull aiwall /
 Ei edhes tahdo totutt tuoda /
 Minua warjele / Z Erra suoiele /
 Älä an sen pahut minun seurat.

Zengeni Z Erra haldus annan /
 Isä älä muua ylenanna /
 poicas pyhän pinnan tähden /
 Sijpeis all päästä / aut hädhästä /
 Tygös turwan täydhen todhen.

Kiitos Jumalan monin kerran /
 Isän / pojan meidhän Z Erran /
 Lohduttajan pyhän Zengen /
 Cuin woinallans meit hallitze cans /
 Sitt ei meit wahingoitz kängen.

e

Pfal. 37. Noli amulari.

Ulwös sinä pahares pango /
 Ett Mailmas pahoi pahjon.
 Cuin Zeinä pian pois lange /
 Niin hekin hnekiwat waljon /
 Turwa sinuas ain Z Erran pääll /
 Tee hywää / asu Maasa tääll /
 Jumal sinun ruoeti xunsaft.

Tydhy mitä Jumal pane pääll/
 Sydhämes suomat sinul saatta.
 Herran haldim ties heitä tääll/
 Hän hywin sen kyllä laitta.
 Sinun oikiudhes hän ilmei tuo/
 Odhot händ ett hän sen sinul suo/
 Maciudhes toimeen tuotta.

Jong tääl menestyp mieliwaldat/
 Melä sinä cadheti sitä/
 Etes wäärin tee/ wihas malda/
 Pahat kyllä catoman pitä.
 Paicastans picaiseld puuttuwat/
 Hurscat/ Siwiät maas asuwat/
 Riemuns saawat rauhas siures.

Hurscast haasta häijy häwittä/
 Hambans tixistä pahoin puria
 Mieckans wetä/ Joudsens jämittä/
 Tapparens köyhää curjaa.
 Mieckakäyp kestell Sydhänd omas/
 Joudsi raittup Jumalan suoman/
 Cuin naurap pahoil päiwäns tulle.

Hurscasten wähä kestäwämb on/
 Cuin Sangarten Saalis juuri/
 Cuidhen Käsiwarsi catkewa on/
 Herran hurscat holhop juuri/
 Heidhän perindöns pysy sangen/
 Hännyll aial häpiään ei lange/
 Runstast rawitan nelkä Wuosin.

Julmat/ eht juur jalot/ catowat/
 Ukild/ cuin sawu pois hajop.
 Maxamat he lains ottawat/

Dawidin

Hurscas omans hywin lahjoip.
 HERRa sunatut maan peri/
 Hän en firottuns maast eri/
 Jum: juurinen pois juuriteran.

Hurscan warjellus HERRald hallitan/
 Muutoin wahingon idzens wätkä.

Zorjatta hän/ huckuu ei sallita/
 HERRa händ Rädhelläns kätte.

Lapsudhest tulin Wanhennux/
 En nähny hurscast hyljätyx/
 Eng hänen Lastans terjää an Leipää.

poide pois pahudhest/ pyisy hywäs /
 Muissa mitä wirras waati.

Ei Jumal ylen anna pyhäns /
 Wahwan warjellixen hänell saatta.

Siwiän sikiät HERRald sunatan /
 pahon posad pahast firotan /
 Oikiut Jumal ylös autta.

Oikiudhen opit hurscan Kieles /
 HERRan Latian myös Micles /

Oietan ettei rōijäns liwisty
 Waick hästy hän wäijymäs istu.

Ei Jumal järäsen haldun händ /
 Cost wäärän Duomion all on pand /

HERRa händ frytöinnä pitä.

Kätke HERRan Eästy / händ odhota /
 Hän aiollans autta suuta ilmeis.

pahoi pois catowan paids muodhota /
 Näkemän pitä suun silmäs.

Wain suuren Sangarin waldain /
 Ohds käwin / catois tyll piati /

Aysym? Lip eusan löyry.

Wiatoin ole / oikain sinus täytä /
 Rauhan wjmei se sinull saatta.
 Zänyn elkiset huckuu täyry /
 Ymmyhten wjmei caict caatan.
 ZLXra hursait autta hädhäst /
 Päästä pahoin tekijten Kädhest /
 Sill he useal sit hänen päällens.

Pfal. 41. Beatus qui intelligit.

Uruas autta Köyhä Waiwast /
 Zaluns sen puolen käändä /
 ZLXra händ armahda Taiwast /
 Hän hädhäs holho händä /
 ZLXra händ warjele waaras /
 Kätkä / elättä joca haaras /
 Maas menesty hywin anda /
 Eik salli wiholisten waldä.
 Jos hän tule taudhin tusean /
 Ja sattu sairauten /
 Jos ryhtä händ ZLXra hursaim /
 Ja toutta terweyden.
 Sanoin: ZLXra armadh päällen /
 paran myös minun Sielun täälä /
 Minä sinua wastas ricorn raseast
 An ander / walitan wakkiaist.

pahan siowat minust näin puhu?

Cosec hän mahthane Cuolla?
 Cosec siis hänen minens hucku?
 Ei soist Mailmas minua olla.
 Ze curkistellen eadzowat /
 Minun wicojan he waruowat /

Dauidin

Ett panetellen lairaisit/
Jalcains ala minua saisit.

Wiholisen minua wäijywät /
Minull wahingot tehdä pyytäin.
Taca purren he häyhywät /
puhuin minust pahoin paids syytä.
Corium parit päätid päämäns
Minun ylidzen : Näin sanoit Sanans?
Caatu hänen täyty tähän tusean
Eit nous ylös ijäs cosean.

Ystävän johong uscalsin /
Jora minä ruokii ratti /
Sen juonet ilkiät asraidzin /
Ett Jalcains ala minua potti :
Zerra ole minul laupias /
Auxulgos Cuopast eauhast.
Ann endischen minua nosti
Zeill tahdon jällens costa.

Ettäs minull armos ofotad /
Sen saan minä tästä tietä.
Ettes salli wiholistan suotta
Kersat / Wäkiwallas rietä :
Zerra tiedhät minun wiaattomax /
Wahwistad Lapses omay /
Asetat minua Caswos etehen /
Nijn ilon ijäisehen.

Jumalall Israelin Zerrall /
Bijtos ia cumnia olcon /
Nyt aina ja joca Kerrall /
Armons edhest / cuin on tarjon
Min Köyhj Waiwast wostan /

Toitei hän yleneadzo cöscan /
 Waan apuns ain anda sangen /
 Jong meill my ös suoc on / Amen.

Pfal. 45. Eructavit cor.

W Eisan yhdest cortiast Tuningast /
 Hän en wäkewän waldans woinast /
 Yhden juur ihanan Wirren.
 Cuin on minun ajun aiaturen /
 Ja Kielen camis firjoituren /
 Händ ylistären sadhoin kerroin.
 Camin sinä seas Ihmisten Lasten /
 Huules suoiset caickein kästen /
 Sill sinun sinanut on Jumal /
 Näin jancalcisel woinal.

Sanger wyötä Miekas wyölles /
 Totudhes parhar menestywös /
 Idzes cunnialifest kätä.
 Ett Köyhät Oikuidhen saisit /
 Ettei he alas poljetaisi.
 Oikia Kätes ihmeitä näyttä.
 Huoles ylen teräwät owat /
 Ett Canssat etees langewat /
 Häpiän wiholises saawat /
 Caickein haiowad yhtä haawa.

Sinun isruimes / o Jumala /
 Pysy lujan ja jalona /
 Jancalciskhin Aicoin.
 Sinun Waldacundas waldicä
 On oikuidhen waldicä /
 Oikutt racastat caitin paicoin /
 Wihat Jumalatoit menoo julmaa /

| Dawidin

Sentähden sinun Jumalas o Jumal /
 Sinun woidhell on ilon Ohjull /
 Ylidze sinun os: weljeis.

Quins Cunnia salistas ulgostäyd /
 Ja jaloinas pramisas / näyd /
 Waattes hajull hywäll tulle.
 Käywät Cuningan Tyttäret cainiullas /
 Morsian seiso offiiall Kädhelläs /
 Sulas callinmas Cullas.
 Tuule Tytär cainis ja cadzos /
 Callist Corwas ja astaidzes /
 Unhota oma Canssans /
 Jäs myös Huone cansa.

Saap Cuningas halun cainiutes /
 Hän on Herras ihanaisites /
 Hän Sin pitä cumartaman.
 Tytär Tyyri Lahjoinens tule tänn /
 Riekaimat Canssoist cans tähän /
 Hänen eteens rucoileman /
 Se Cuningan Tytär kyll taiten /
 On sisäld cocorans cainis taitet /
 Hän on pueter ylidz caiccin /
 Caimemin Cullaisin Waattein.

Hän waatteis monen miteal cudhotnis
 Wiedhän Cuningan tyghö suoruis /
 Cing Weidzet leicd Sisaret käiwät /
 Jote a händ aina noudhattawat /
 Caimell Waatteill waateitut owat /
 Ende a tuodhan tygös nauwain
 Nemyös ilon ja riemin cans
 Sisäll wiedhän juur cohdistans /

Cuningan awaran Salijn/
 Zekây wâd sinn sisäll taluin.

Sinum Isâdhes myös edhest/
 Sinun Lapsij pitâ saaman todhest/
 Jost jalost ihastuu mahdat.

Riit sinun päämiehix paneman
 pitâ ylidz awaran Mailman/
 Nâins Jumalan armon meil saatad.

Nijn Sughust Sucundahan
 Sinun pyhâ Nines muistetahan/
 Sentâhden Causa caicê sÿttrê
 Nis ijâifest sinua kÿttâ.

Tâmâ Wirsî nytt Weisattu/
 On Jumalan poican werrattu/
 Cusâhân eudzutan Sangax /

Nijn eans cortiari Cuningax /

Sen sinren waldans cunniax /

On Yltâ prami môs sângen.

Eudzutan hänen Morsiamexens

Seuracunda camistoxens.

Jost Jumalan armon nâem cohtain/
 Hând kÿttâm/ mielen tââ johtain.

Se sama toisun.

Uscowaisen Sielun balu Christuren jâllen.

U Vst êicêast Comtâhti coirta /

Tâynâns totutt/ armo aina /

Se Jessenjuuren Wesa /

Sinâ Dawidm pyhâ poica /

Mun cortia cunnia Cuningan /

Sieluni sinun perâs pala. Yltân/ ystâwân

Ainoani/ Armahani/ Jhanani /

Utd mun omâx Morsiameres.

Mun

Dawidin

Nun Culdān cūnias cūnias Crum /
 Nino ilon / runfas riemun /
 Jumalan ja Naarian poica.
 Sydhāmeni sinun cudzu cud'aisex /
 Sinun suotuis Ewangeliūmis
 On Zunaja / matia Naito. Culdān Cūnīan /
 Hosanna / Taiwan Nanna minun syöd annat /
 Sitt en siutu sinuhin nās.

Syryt Sydhāmen sinua halaman /
 Račaudhest perās palaman /
 Sinā firkas Jesu Christe.
 Jlahuta minua elāwār
 Oleman Ruumis Jāsenār /
 Alat ain ilman estet. Zalan / palan /
 parās pašas / aiwa armahas / sangen sairas
 Jālkes olen rač' rač'aim himost.

Cuins cadzod laupiašt minun puolen
 Ilmei ilon paiste päällen /
 Jumalald juur jultti coitta.
 Wahwast minua wirwotta wirw /
 Sanas / Zenges / Ruumis / Weres /
 O Jesu armon Nitta. Coria minua /
 Jesu armias / pyhin parmois / anna armos
 Castes cautt cudzut tulen tygös.

Is: Jumal / nun Isän arman /
 August ennen alen Mailman /
 Račastit minua pojasas.
 poicas minun uscoll Zihlan on /
 Zānen oifia Awions olen /
 Zān autuas ilon ainoast. Eija / Eija / on
 Ilon elāman / Taiwan tawaran ylhäl andawa

Siel händ ihanafe n̄ät k̄jttäm.

Caunist siel Candelet cajawat/

Zarput heliäst helisewät /

Vruinuis wirsi pauba.

Cusa caumin J̄K̄siren cans/

Mum N̄k̄än arman culdän cans/

Saan ractän ilos olla. Zypät/ weisat

Woiton wirtä/ Z̄Erra k̄jttä/ händ ylistä /

Cortiap on cunnian Cuningas.

O cuingan olen iloinen/

Et pyhä poica J̄K̄suinen

Mimul tawara tiettäwä liene.

Zän minun wie wissist w̄jmein /

parad̄j̄sin ilon ilmei/

Täst paucuta Kästän tienen. Amen / Amen

To sijs joudhu/ Culda Crimun / ilonriemun/

Mix w̄jwyt? Peräs itäw̄oidzen.

Pfal. 46. Deus noster refugium.

Mleidhän Linnan on Jumal Taiwast/

Meidhän Kilpemia Otan/

Zän auttameit hädhästia waiwast /

Quin usein päällent cootan/

Meidhän wihollisen / on hirmulinen/

Neuwois/ monis/ pahois juonis/

Ey löytä hänen wertans.

Zändä wastan omast woimast/

Ei tohtin yriskän mennä.

Sill J̄sän Jumalan suomast

Christus sotan tuli tänne.

Z̄Erra Zebaoth/ hald woiman pois ott/

Se jalo Sangar/ ja töisins angar/

Sai woiton ylidzenpruni.

Waid

Dawidin

Waicē coco Mailm wastan olis/
 Japerāt meit cadhotta tahdois/
 Ei cuitengan edhes tulis/
 Eit madcan sais mitā aicōis /
 Hänēn pāamiehens / ofoltacon / wātens /
 Hän juonens cansa / pyytā meit ansan/
 Idzēp hän Tuoppān lange.

Rauhan he meill pitā suoman /
 Waicē owat fiutis ja hullin.
 Sill Christus on meidhän woinan/
 Hän on meit auttaman tullut /
 Jos he meild pois remmawat/
 Kengen ja tawaran /
 Olkon ne heil / jāāp cuitengin meil
 Jumalan waldacunda.

Se sama samall Nuotill / P. M.

Linna lujā on Jumala.
 Meidhän myös wahwa Wuori/
 Sota & Erra kyl camala/
 Tukirwa ja Muuri.
 Wastan wainolisij / ja murha miehij/
 Tuin surkian surmaan / ja juuri julmaan/
 Meit wetāwāt Wanhoi ja Tuorij?

Etta me olem idzestäm/
 Sangen häñyt si hiicot /
 Sāhen sijs Linnan rnewatcam /
 Totca pūlewāt piecot.
 Nimi sen Jhsus / nijn on myös Christus /
 & Erra Zebaoth / cuin synnit pois ott/
 Jong Kāsīs Woitto seiso.

Piru Ilmas ja perkelet/
 pangon paruld cuin Säästää/
 Kyllä J'esus meit warjele /
 Ja paulat pojies syöre.
 Ze ymbär käywäd / cuin Jalopeurat/
 Uicowat aina / meit alas paina /
 Waan Z'erra heitä estä.

Jos Jumala taas sen salli.
 Ett piru Rwmin tappa.
 Kässu myös pois Calut callit /
 Jarißtat rickat nappa.
 Utta can wapast / ei hän Sielun tapa /
 Sen Christus osri / elämä hän lunasti /
 Ei näkemän cuoleman Cuoppa.

Cunnia oleon Isälle / Joca on caickin Luojia /
 Cunnia pyhäll pojalle / Joca on Lunastaja /
 Käyn pyhän Zengen / Cunnia semmengin /
 Wasitan wainoja / sulomen suoja /
 Hän on myös Lohuttaja.

Wielä se sama.

W. c. Nyt caicki Christint iloid eat.

Jmal on meidhän wäkewä apum /
 Turwa tosin rustis suuris.
 Enne siis pelkä että huem /
 Eht' Ntailma cufistuis jurei /
 Waick Meri pauhais / Allot cuohuisit /
 Wuoret Meren sywyten wajoisit /
 Wäed mulistuisit yltis alais.

Cuiteng Jumalan caunis Caupung /
 Cuin on pyhän Seuracunda /
 Cuss Jumal lain asuwa omb /

Dawidin

Wahwan on itäcundans/
 Meis omisans astu ain Kristus idze/
 Nutta/ wariete meit / wartioidze /
 Keng hucuttap & Erran Zuonett?

Cuningain wallat eufistuwat /
 Pois hucuu pacanat täyty/
 Maan on wärisewä ja wäpisewa/
 Cose Christus äänens näyttä.

Hänb & Erra Zebaoth cansam on /
 Meil Jacobin Jumal turwam on /
 Tuin caidze Christicundans.

Tulecatt cadzocat & Erran töitä/
 Tuin hän maan päällä tekep.
 Hän Sodhat pois soittap / haiottap /
 Joudzen ja Keihän särkep.
 Rattad rickop / pyissyd poltap /
 Ei kengän händ woi odhotta /
 Hän sotip Käsiwärell tuimall.

Tundecat minua / minun woiman /
 Ett olen & Erra ja Jumal.
 Pacanain seas Cunnian woitan
 Juur wahwall wätewäl woimall.
 Teidhän pääldän wiholiset torjun/
 Teist etei kengän häpiän horjat /
 Idz Sodhin / idz Cunnian kannan.

& Erra se suuri Sodhan päämies
 Idz meidhän edhestäm Soti /
 Jacobin Jumal wastan wihamiest
 Wahwast wariel meit tofi.
 Hän totinen turwa / tuki meil on /
 Jumal ja Nies meidhän Welhem on
 Kristus / joll kütös ole on.

Pfal. 51. Miserere mei Deus.

Umadha päällen Jumala/
 Sinun suuren hywydhes tähden.
 Ja pyhän ainos woinalla
 pois pyhi minun wääräyden.
 pese minua Synnistä puhtax /
 pahuten minä tunnen aina/
 Edhesäs synnistä löytän rumax.
 Sinä sanoisäs sängen wahwa.

Sijtes minä olin syndinen /
 Synnis Uitin minun Maailman toi.
 Sinä Herra olet totinen /
 Salaudhes minull ilmei soit /
 Hysopit cans päällen wisea /
 Nijn tulen Lumi walkiay /
 Minun cuul meno rienuhista /
 Nijn särjetyd tulewat iloiser.

Käänä Caswos pois Synnistän /
 pahus minus pojes puhdhista.
 puhdhas Sydhän luo minusen /
 Vittahengi minun uudhista.
 Älä minua ylen anna /
 Älä minuld henges pois ahdistä.
 Sinun terweydhes ilo minull cauna /
 Wapahengi minun wahwista.

Sinun rygös pahat wäännäisit /
 Ja tyhmät tielläs wedhäisit.
 Ett he rygös idzens käännäisit /
 Ja kätträ sinua tiedhäisit.
 O Herra wapadha minua /
 Synnistä ja nienust wäärästä.

Dawidin

Vijn Kielen Kijtappi sinua /
Sinun oikudhes edhest.

Jos sinä minuld uhrea anodh /
Vijn minä nijt sinulle pydän.
Se uhri cuin sinä tahdhot /
On yr nurhelinen Sydhän.
Ole Sionil armolinen /
Vijn sanallas ylösrahetan /
Sinun Capungis Jerusalem /
Tusa puhdas Uhri sinul haetan.
Se sama.

Gle armolinen minull Jumal /
Sinun suren hywydes suomal /
Synnist minua olwos auta /
Sinun suren laupius cautta.
Ja sinun armostas awarast /
Pese minua teghostani wääräst /
puhdist puhdax minun Syndin /
pahateconi minä tunnen.
Sill Syndin on edhesän ain /
Syndij tein ainoast sinua wastoin /
Edhesäs tein pahon pahaa /
Sinä sanasas olet kyll wahwa /
Cost Dromitan näjis woitat.

Caço synnis olen syndynyt /
Urin on synnis minun siittänyt /
Synneifest Siemenest saanut /
Suures synnis olen maanut.
Caço Jumal totutt halat /
Wäjsandhes cuin on salat /
Jmoittanut minul olet.
Turkij sitä teidhen todhet.

Wala Zysopil Z'erra päälen /
 Ett puhtar Lumiwalkiex tulen /
 Kiemus ilo anna cuillaren /
 Ett ne Luut saist ihasturen /
 Joteas särkenyt olet.

Caswos synnistän pois peitä /
 Pahatecon caict pois heitä /
 Caistist synnist minna puhdist /
 Sinun henges minun uudhist.
 puhdas Sydhän minun huo /
 Sinun pyhä Zenges minull suo /
 Mä minuld sitä pois ota /
 Minna sinust älä eroita.
 Wahwist minua awus turwall /
 Tue minua Zengelläs wapall /
 Tahdhoties opetta synneisill /
 Jotca ei sinua tundenet wiell /
 Ett käänyisit he rygös.

Minun terweyden Jumal minua pääst /
 Weren wioist / en Kioldäni jääst
 Wanhuuscattas ylistaman /
 Sämm kistostas ylistaman.
 Sill sinul Vhri eikelpa /
 Tai Vhri Z'errall ei ole halpa /
 Ahdistet ja särictt Sydhän /
 Murchelinen Zengijä pelhän.
 Tee Z'erra hywin Sionin colhtan /
 Nijn raketan Sanas woimaan.
 Jerusalem se Caupung suur /
 Cusa sinul Vhrit kelpawat juur /
 Tuin Vhrotan Istavis päälle.

M Ir kerstat wäkewä Sangar
 Sinun pahost pahudhestas/
 Ett wahingot tekemän oled angar/
 Tiedh **H** Erä laupudhesta/
 Ett se jocabäiwä kyllt kestä/
 Tuin sinun juonestaita estä/
 Jongas Kädhen alla oled.

Kieles wahingon walheell saatetta/
 Tuin parta Weidzi wijle.
 Wääräytt / pahutt puhu maltta/
 Totutt ja hywyt pöjle /
 Tuin cadhotust cansans tuotta/
 Sitäs pyydhät puhun suotta /
 Wieckall ja wääräll Kielell.

Jumal sinun coconans cadhotta/
 Murux muserta muista/
 Majastas häwittä / hajotta/
 Maild my ös perät pois soitta.
 Ne Hurset cosca sen näkewät /
 Täst Jumalat he pelkewät /
 Ja noutawad sinua soimain.

Cadso tai ei Jumalan turwainut //
 Eikä **H** Erran hywyteen /
 Waan on idzens pääll luottanut/
 Kijstaans ja Kiekauteens/
 paha tekemän oli wäkewä /
 Wahingott caikill käkewä/
 Jota Jumal ei woi karsia.

pysyn minä **H** Erran huonestääll/
 Tuin tuore Ohju puu caswain.

Quotan ain Jumalan laupium pääll/
 Nähtän ett näin teki cansan.
 Sinun nimies. **H**erra ain odhotan /
 Tuin uscollissias lohdutta/
 Jost iloidzewat he aina.

Pfal. 58. Nunquid plane muti.

H Lettate mykät nijn ratki /
 Ettet te puhu oikiutta?
 Edk tahdo Duomit cohrtutta?
 pahon pahaa teet pahudest caicki /
 Muillenmaacunnas edk malda.
 Tckemäsi wäärytt wäkiwaldaa.

Jumalattomat jo Utins cohdust /
 perä pahaa elksiset owat /
 Erywät erhetykin cowan/
 Jo fiincuidzewat Utins cohdust//
 pahaa ain ajstelwat tehdä /
 Tuin Kärmes kiukiuwan nähdhen.

Ze owat cuin Kyykäarme cuuroi /
 Tuin künmi lufidze Corwans/
 Erei cuulis äändä lumojans /
 Joca juur hywäst taita lumoi?
 Eln ei he tottele totutta/
 Eit njet cuin oikain opetta.

Särje **H**erra heidän Suuhuns hambad /
 Heidhän hänyd neuwons hajot/
 Japahat juonens myös jaot /
 Nuren Jalopeuran syöm Hambat/
 Heidhän wänymäns pois wajot
 Heidhän Kiukuns perät pois cadot.
 Heidhän pitä caroman äkifeld //

Dawidin

Cuin wuotawa ylwesi mene/
pois cuuwa ei ole enä.

Cuin Tuolet amutut juur wätisel

Rick anduwat / pois puuttuwad :

Tijn ikäns hänyd huckuwad :

He huckuwad / cuin Täkin codat

Nuringon paistes ratk raukewat /

Tuoresans wedher sulawat :

Cuin Waimon luodhen cando he owat :

Nuringot he ei nähdhä saa /

Jote aic owat Usin pääll Naan.

Ennen cuin Orjantappurat muoret

Kypsywät täydher pensans pääll /

Kewitän / hacatan pois Tied :

Tijn heidhän juonens puoli tuoren /

Wihan cautt ynnä idz Sittiönäns

pois juuritetan coconans.

Hursas se sittä iloidze nijn /

Cosea näke costopäiwän

Jumalattoman ylidz käiwän /

Jost Jaleans pese sen Weres / sijn /

Cusa coston näke tulewan

Suuremman / cuin sois olewan.

Et jocaidzen sanoman pitä :

Caiteng hursas hywärens saap /

Et Jumal Duomar on pääll maan /

Cuiu warjele holho hursas sittä :

pahain wainost ja wätiwallast /

Rangaiset pahat ajallans.

Pfal. 67. Deus misereatur.

Jumal päällem armahacon /

Jo hywästi sungtcon meitä /

Caswons ylidzem walistacon/
 Andacon meit armollans peittä:
 Että me maan pääl tundisim
 Hän tien ja oppins wahwan/
 pacanoitten seas myös cuulisim /
 Christuren meidhän Lumastajam.
 Cunnian ja kytoren saawan.

Coco mailma sinua kytätön

O Herrajocaidzell Kielel /
 Caicki Canssa myös iloidcan/
 Nyt weisaten hywäll mielell.
 Että tälle tahdhoitulla /
 Oikiutta tekemän caikill.
 Sen saamme myös sinust cuulla /
 Ettäs nuhtet ander annat niill
 Jotc arino kerjät wät sinulda.

Sinua myös Canssa kytätä mahta /

Ja ylistä sangen suurest /
 Että cufin aina nähdä saa.
 Maan Hedelmän candawan tuorest.
 Siunatacon meit Isä ja poica/
 Siunatacon pyhä Hengi myös /
 peljättön cufin Maan patca
 Herrasuurta ja wäkewät työs /
 Sen pääll me sanom / Amen.

Psal. 69. Salvum me fac.

Wirta nua Jumalani täsä tuscas /
 Wedhed sywät Sieluni ylidz puusca /
 Wirta wäkewä upoit minun.
 pohjattoman Nutaan wajon /
 Nuotoni munita / Sahmoni hajo /

Cuteng wiel turwan sinun.

Zuutain wäsyin/ äneni rauwen /

Utä öni soennut: Ett nijn camwan.

Odhotan minun Jumalan jälken //

Zän apuuni cumming kerkiäp.

Epäluceniset wälewät owat /

Jota paidz sytä minna wainowat /

Miaran/ joten Ryöwännydt ole //

Jumala minun rieoren tiedhät /

Ullä falli heit häpiähän wietä /

Minun cauttan eim turwis tulle /

Minun turwillan sinna edzi aina //

Zeit häwäist. **3** **E** **R** **a** **ä** **l** **a** **a** **n** **n** **a**.

Pilca karsin caickein nähdhen /

Sinna ja Kästyis tchden.

Mucalaiset talin Weljlieni /

Uudhor minun Uitin Lapfillen /

Suones krowas minun syöpi.

Pilcat nähden eim sinna pilkaiset //

Minun päällen langeta osaiset /

Seminna kipiästä lyöpi /

Minä itkin/ paastroisin hartast kyll //

Naurettin/ puin jäkin yll

Caits täydhyin juttun tulla /

Juompengis wirrenä olla.

3 **E** **R** **a** **n** **u** **c** **o** **i** **l** **e** **n** **l** **a** **m** **p** **i** **a** **s** **t** **a** **i** **t** **t** **a** /

Cuuldel minna hädhäs/ ja ylös anta //

Loghast ja sywist Wesist /

Etei wedhen kyyminna lainois //

Eik Carwon anto päälleni painois /

Wapat minna wiholisset.

Tuuldele minua armostas ain/
 Caswos alä peitä/ Eäännä päin/
 Minun Sielun auxiriennä/
 Nuta/ ahdhistures lienen.

Sinun Silmäs pilcat caide näke/
 Tuin wiholisen minull teke/
 Se Sydhändän ricki särke.
 Odhotan myös täsä hädhäs /
 Jos jocupäälleni armadhais /
 Jatahdois apuuni kerki /
 Ei kengän ollu/ ei kätän tullut /
 Tuin sanallans minua olis auttanut /
 Näin olin peräti hyhätt/
 Pilcat caitild ja syliett.

Sappia annoid minun syädhäxen /
 Ja Uticat janosan juodaxen /
 Pöytäns heill paulat olcan /
 Heill costox ja tangemiser /
 Heidhän Silmäns soetcon pimiäx /
 Landens ain horjuwar tulcon.
 Wuodhat wihäs heidhän päällens /
 Zeit hirmusudhesas käsit jällens /
 Huonens heidhän kylmill olcon /
 Ulfön asijat sinne tulco.

Tongas idze löit/ sitä wainowat //
 Sijt ihastuwar ja kerseawat /
 Ettäs angarast omias widzat.
 Zeit salli synnist syndin langet /
 Oikiudhes rykö heittä pois ängä /
 Etei malda ojeta idzens.
 Pois pyhi heit elämän Kirjastas /

Dawidin

Ulä an kirioitetta hurscasten cans.

Minna radolist apus autton/

Sinun nimelles kytost lausun.

Se sinul paramb/ cuin Nullein uhri/

Jost Rõyhät iloidzewat juuri/

Sinun edzõtäs Sydhän elä/

Zerra cuulep Z. õyhän huuto /

Et fangians ylenan millän muoto/

Cuin hänen turwawat wielä /

Maan/ Meri/ Taiwas kytätät Zerra/

Et Sion wiel Nsutan Erran/

Sen peri hänen palwelians Siemen/

Jotc kytätät Zerran Nime.

Pfal. .73. Quam bonus Israeli.

N. c. D. Herra Jumala Taiwas me kyllä.

N Jumal/ cuin edhes taisin käy

Täsa Maimas Maan päällä.

Nyt Jumalatonit minä näin

Juur menestywän täällä.

Jalon pramin/ Rauhas/ Lewos /

Ei cuoleman hädhäs/ muus pelwos

Ei ole hemisän tuscas.

Yliästä wätiwaldä tekewät tääl /

Tahdhons perän caict päättäin.

Luottawat turhan Tawarans pääll/

Jozens kyll coriast käyttäin

Zywän hywät neuwot hyläwät.

Nijn laittawat ja sylkewät /

Zeill kelpawat omat juonens.

Kelwat täyty mitä puhuwat tääll/

Cuin olis puhuttu Taiwast.

Heihin mielty Canssa maan pääl/
 Heidhän juonins ylistä wahwas.
 Eiusco Jumalan näkewän/
 Mitä he täällä tekewät/
 Jult Jumalat piletnewat.

Jos joldain wastoin sanotan/
 Se heildä tyhmydhex tehdhän.
 Röyhä taitawa ylöñ cargotan/
 Zyljätän tuseins tähden.
 Ett Jumalald hän widzatan/
 Joca päiwä myös waiwatan/
 Antäyty hänen karsia.

Jost näky Jumalinen halwinuntak?
 Cuin Jumalald olis hylhyr.
 Jumalatoim Jumalan palweljar/
 Jseuwan Jumalan sylis.
 Mutt toisin ZErran sanas liene/
 Cuin heidhän lopustans sen tienem?
 Mir tätä pitämän pitä.

ZERRa heit panet liuctaan pääl/
 Jost äkild langewat oites.
 Ennen cuin hawaidze kengän tääll/
 Perät owat pois cohtoites.
 Heidhän Cuwans cuin uni pois cato/
 Ei kengän sittä heist näin sano:
 Zeil Jumal laupias liene.

ZERRa omas warjelet ainostans/
 Zeitä ylös pidhät jalost.
 Jos soud heitä culkee Majoisstans/
 Pois luopuu tästä elost/
 Setorisell tawall tapahtu/

Sinun cunniares se johtu!
 Ja heidhän Sieluns auttur.
 Sentädhen kärsiä mahdhan /
 Eik ylopeit totella täällä.
 Oikein idzen käyttöä tahdhon /
 Muista ain loppuni päällä /
 Tuin Nuomen ja täälä culkeisin /
 Täst surkiudhest pois olkeisin /
 Jota itkäw öizen ains.

HERRa minun wahwa Satamaan /
 Minun paras Tawaran olet.
 palioit wäähät / saattu / saatawat /
 Sitä ei luenu olle.
 Cose Sydhämesän Zenges lahja on /
 Minun Lohduturen / Turwan / toiwon //
 Näin minull kyll tawarat liene.

Waict Sielu Rumis minuld waipuis /
 Taict Mas ja Taiwas huckuis
 Cuiteng Sydhämeni tyghös taitus /
 Yscallurell sinua künni ripuis.
 Sinä Jesu Christ olet auttajan /
 Osan / Turwan / Wapauttajan /
 Sinä minua ylös pidhät.

Tyghös pidhän ja oppis alla /
 Se minun ilon ainos ombi.
 Eicunniad corfiad ja wallad /
 Eik tarwad / Herrain lembi /
 Joist mailma palion pitäne:
 Minä wastan waiwoin kersaneu.
 Sinun künestäs ja töistäs /

Psal. 77. Voce mea.

V. c. Simun ingös H. C. A. tullen.

Hädäs huudan jäädzin H. Erra/
 Hän cuuldele minun äändän.

Räten ojennan joca kerran /

Murheisan muistan häändä.

Olen Sydhämen ahdistures /

Vnetoin / wäetöin / hämmästyres /

Ei salli Sielun lohdutetta.

Jumal ijancieksesi hyljänet?

Etei sillän armonis näyttön?

Hänen lupiins ijät puuttunet

Ett sill lupaukans täyttän?

Ong hän jo unhotan armahra?

Etk enä tahtone pääll cadzahra?

Ong sulken wihas wuor armonis?

Turhan minä idzen waiwan näin /

Ukild Jumal caiek woi muutta.

Yrnäns ihmeittaita tehdä ain /

Tuseas awun anda Siutta.

Wanhoi aicoi ajattelen /

Endisi spuja muistelen /

Cuin Jumal hädhäs minull näyttel

Muistan muuta H. Erran töitä /

Ja ihmeitä sangen suure

Cuin omillens tehne löytän /

Ain autain heit hädhäs juuri.

Sinä Iraelin Canhas omas /

Wlos weit ihmeittes woinas /

Orjudhest sangen suurest.

Simun tahtos täyty tulla ilmei

C v

Caiek

Caic luoduo luondons wastan/
 Tais as/ Maa/ Meri/ Ilmat/ pilwet/
 Ja caic coseas tahdot costa
 Cuiwin Jalgoin Meren läpids weid
 Sinun Canssas coseas ihmeit teid/
 Jumal sinun wertas ei löytä.

Sinun työs ihmelifed liene/
 Tutkimattomat on neuwos /
 Tuscas autta aina tiennet/
 Niin cuin sinua edziwät toiwos.
 Sinun sanas lupa awun aina/
 Toiwon ettes sen minull nytfin lainat /
 Sinun ainoan sijtt on tšytos.

Pfal. 79. Deus venerunt.

Herra Canssas perittäwäs pääll/
 Caranet pacanat owat /
 Wäraä Jumalan palwelust wäell
 pääll tungein edhes tuowat.
 Ei woi kärsi sinun pyhää Sanaas/
 Saasrutit Kirkos / polghit alas/
 Cans cutistid Campungis perät.

pyhän weren wuodhatid / cuin wedhen/
 Ei kengän heitä Zaudhan /
 Linduin ruar ja maanpedhoin/
 Annoit heidhän Lihans naurain.
 Ymbär asuwild me pilcatam /
 Sanas tähden alas poljetam /
 Jong cautta häwäistän Times.

Herra cuings cawwan tahtonet
 Niin wihainen olla meillen?
 Edkö syndim ander andane?

Edös arnihatane meidhän päällem?
 Mä meit rangais Julmudhesas/
 Muista päällem Laupiudhesas/
 Armos ann/ apuhunt riennä.

Wuodhata wihäs nijdhen pääll/
 Tuin ei sinua tuta tainet.

Cufist cans ne Waldacunnat tääll/
 Tuin ei sinun Nimiäs mainned/
 Muutt seisowat sinua wastas aina/
 Sanaas pyytäwät alas paina/
 Ja pyhää Nimiäs pilcat.

Auta meit auttajam Jumal/
 Sinun nimes cunnian tähden.
 Wiholisten julmudhes tuimas
 Armadha päällem/ aux ehdi.
 Endisij Syndiam älä muista/
 Anander/ lepy wihast siusta/
 Me waiwaisex olem tullet.

Ylidz häwäistystöm ja wahingom/
 Wiel Wiholisi karsim enä/
 Tuin Sydhämen kiwun haaliwa on/
 Cosc he näin pilcatatiene?
 Cusase Jumal johon luotid?
 Jold awun heillens toiwotid?
 Ah nous Zerra/ costa heidhän pilcans.

Ann huocauxen etees tulla/
 Corja meit cuolewasij Lapsijs/
 Joita pyytän surman ala/
 Zolho Käsiwarellas rattii
 En me turwa toijta tiene/
 Jumal sinä meill turwa lienet/
 Sinäp lunastajam ojet.

Dawidis

Pilcat pilkkaillen mara/
 Joill sinua pilkanet owat.
 Hädhäs meitä aina autta/
 Me olem Canssas oma.
 Aurhundham sua/ päälles luotam?
 Cosc meille apu sinuld sirodhan/
 Nijn julistam kätöres ijät.

Pfal. 82. Deus stetit.

Jumal seisoi Jumalten seas/
 Ja puhui sanoill näillä/
 Njlen jote hän asetti sians
 Duomariri maan päällä.
 Cung cauwon te njjn tahdotta
 Wäärin Duomit ja hallita?
 Ja nj... hywii cahdotta/
 pahoi wäärystän arwitta.

Sen Köyhän asian pois heitätt/
 Jota teidhän tulis autta/
 Hänen oikuidhens myös peität/
 Wäärän Duomion cautta.
 Orwollasken myös hywyttä
 pyydhet teidhän alan wäärtydhell/
 Njst Lajin edhest pois lykittä/
 Joit teidhän tulis lepytell.

Waiwaisill Oikuis andaca/
 Armahtacat Köyhäin päällen/
 Sortu ja Radhollist auttacat/
 Jota wilhatan siell ja täällä.
 Waan etei hōketän tottele/
 pimeys heidhän käsit picaisest/
 pahus myös Maan wastan ottele/
 Ja sijrtä pojes siassans,

Minä tein teidhän Jumaloix /
 Ja saatin Cunnian suuren /
 Cudzuin Ylimäisen myös poix /
 Ja asetin istuman juuren.
 Mut minä jällens alas kukistan /
 Teitä oikudhen Isumest /
 Ja caikell Maacunnall julistan /
 Että minä teitä wihan hiruusest.

Cuin muuttin Ihmiset te Cuolet /
 Mut Coirain tawall huicut.
 Piruld woitetux myös tulet /
 Ja cuoleman ala nuicut.
 O Herranouse ja kerttiä /
 Caikill oikuitta saattaman /
 Sill sinä saat Maacunnat perij /
 Säs tule meit pian auttaman.

Pfal. 85. Benedixisti Domine.

HERRA cuin armollinen olit /
 Osein sinun Maacundas cohtan /
 Ja Jacobist. cuin Sangix tulit
 Lunastit heitä jällens johtain.
 Cassas symit anderi annoit /
 Heidhän pahatecons peitit /
 Ja leppyä wihastas wannoit /
 Wihast julmudhen pois heitit /
 Coscas paranoren meit wedhit.

Jumal pois täännä wihast meist /
 Meidhän wapahajam meitä lohduit.
 Wihastuks päällen ijane aict isest?
 Sughust. Sucuhun wihata tahdod?
 Edös meit jällens wirghotta?

Davidin

Ett canffas finis fais iloita/
 Meill armos **HERA** ofota/
 Täjä tufcas nyt meitä aita/
 Meidhän nurhem meist pois ora.

O jofcan culla cuiteng faisin/
 Mitä pyhä Jumala puhup
 Rauhan hänen puhens lupaisi
 Canffallens/ jota näin tukep:
 pyhiäns hän holho kyllen/
 Ettei he tyhmyten tulisi/
 Eik epäilisi hänäst ollen/
 Ja kätsumättömät olisi/
 Jost Jumalall laitos tulis sitt.

Näidhen tyken on hänen apuus
 Cuin händä pelkätät ainijan
 Ett cumia meidhän Maallan asuisi/
 Ja caict hywin käwis tjan.
 Ett laupius ja Totus täsä
 Keftenäns toistans eohraisit/
 Wanhurfeaus ja Rauha läfnä
 Toimen toifens Suuta annaisit/
 Jost cuki ilon sittä faisi.

Totus myös Maast wesoivan nätyis/
 Hurfeaus idzens Taiwast alas annais/
 Näin meillen **HERA** hywin tekis/
 Meidhän maan Hedhelmän kannais.
 Näit **HERA** meill anna Armostas/
 Unhot syndin armadh päällem/
 Suojen hätäm/ lepy wihaftas/
 Anna aniem/ aita meitä täällä.
 Sitt kütäm fina Suull Sydhämellä.

Psal. 90. Domine refugium.

H E R R A Jumala Taiwast/
 Olet sinä hädhäs ja waiwas/
 Meill turwa täinen ollen.
 Ennen kuin Wuoret ja Maa oli/
 Ja Mailma luodhuri tuli/
 Sinä Jumal täne aict'iseft olet.
 Suuren surun ja waiwan perän/
 Lastet Ihmiset Cuoleman erän.
 Sanot: Afemin tuleat jälleen
 Te Ihmisten Lapset ollen.

Tuhat Aisstat on Kädhesäs.

Cuin yr eilän päivä edhesäs.
 Cuin yön wartius pois astu/
 Cuin Costet wuotawat/ heit lastet/
 Ze owat kuin yr mi ästein.
 Cuin Ruoho coht lastastu/
 Joca warhain kuin cucoisstu/
 Kopiaft Ehton pois sureastu
 Tjht etän/ cuwa/ pois cato:
 Tjän Ihminen hajo ja pois jaco.

Sen saattawat synnim julmat/

Etts päällem wihastud Jumal/
 Jost me hucum näin nuriaft/
 Sinun hirmusudhes teki tain/
 Ett ätild täälde temnatam näin
 Cuoleman kiwui sureiaft.
 Siel pahatyöm etees tule/
 Tundematonit synneim suljet
 Walkiutehen Caswos eteen/
 Joit ei peitettä taita toten.

Davidin

Täst meidhän ikän lyhy on /
 Elom ätist euluwa on.
 Sinun suuren wihas tähden!
 Wuotem pikemin loppuwar
 Tuin jocusaaritus huctuwa /
 Cuing enä kersia mahdant.
 On eliaicam seidsemän kymmend Wuot /
 Enin eahdheran kymmend suot /
 Sekin paras / tusca / suru suur
 Tuin Leten sekin kurruttap juur.
 Mutt euka sen nyt usconep?
 Etts tuit tuimast wihas lunet /
 Synnein tähden meidhän päällem?
 Keng wihas wästän wapisene?
 Keng hirmusuttas peliäne?
 Keng pyytäne sjs pois päästä?
 Herra opeta meit ajatteleman /
 Ett meidhän pitä cumming Cuoleman /
 Jost ymmärtäwäiser tulisin:
 Sitt Sydhämell wahwall ain olisin.
 Herra käänä sinuas puolem /
 Palweljas me cuiteng olein /
 Armadha waiwaisuttam.
 Täytä meit pian armollas /
 Ett eläijäm iloidzem awullas /
 Suojen surtiuttam.
 Ett meit canwan waiwannut olet /
 Jote onnetromut karsinet olein /
 Meit iloll ilahut räällä /
 Nijn sinua kistäm kät jälle.
 Armo työs osotta palweljoilles /

Sinun cumias heidhän Lapsillens /

Senjälken Sydhän meis pala:

Hykera Jumal meil lepuis ole on /

Apuns cans ryghem ains tulcon /

Caitin tätä anoni ja halan:

Rättentyöd Hykera tä yttätön /

Ne meidhän cansam päätätön /

Caiet hywin Sielun Ruumin ptolest /

Nijn ains tjtäm sinuasen edhest.

Psal. 91. Qui habitat.

Doca Corkeiman turwis istupi /

Josens hänen huomans andap /

Ja caietwaldian warjos istupi /

Hänen ryghens toiwons candap.

Se sanop Hykera: Sinä minun turwani /

Minun Jumalan / minun Linanin /

Jongapädle ains use allan /

Hän wärewöst minua peljän /

Räsitän pahast panijä /

Ud kastehtan Ruton wallan.

Sullans on jntul wahwan warjon /

Wastan wihalttes waino.

Sinun juojas hänen Syptoms all on /

Rehwais sinuas / älä ole caino /

Hykera Sanin wahwa wacuis /

Joll lujast lupiast tulla apuis /

On Keibas Äilpi tukituewa /

Cuin lainill eij anna sinua /

Waan waara it wisijä autta /

Jos lujast sijhen sinuas turwat.

Rön cguhian cauhistorer julmat /

peljät

Dauidin

Peljättämän ei sinua pidhä/
 Päiwäil lendäwäiset Tuolet tuimat
 Ei sinuhun osatta tiedhä.
 Eik tartu tauti cuin pimeis ryhty/
 Eik Rutto/ cuiu puolipäiwän ryöppy.
 Waik tuhanel sinns caattuis/
 Rymmenen tuhatt oikiall ciuill.
 Silmäis nähden nulkistuis siuill.
 Ei cuitengan sinun satuis.

Sinä Silmilläs iloas cadzos/
 Cuing pahat palctans saawat.
 Se ylimäinen on sinun toiwos/
 Ei satu wahingon haawat/
 Idz Herrahursecas on tukiturwas/
 Cuin wisust sinua warjele waaras.
 Ei mitän pahutt sua cohta/
 Jumalan armost ja wäest
 Eij widzaus mikän Majaas lähest/
 Rakk Rauhas saat olla totta.

Sinust Herras on Engeleil kästyns andan/
 Rättämän sinua joca hetkes?
 Se palwellurens wisust päättän
 Wartioiwat sinua wircas retkis/
 Ja käsiäs sinua candawat/
 Jalcas ettes ole louctawa:
 Waict's käisit Jalopeuran päääl julman/
 Myrkyisen myös Ryykännen/
 Eip wahingoidse myrcty Lohikäme.
 Sill idz sinu näin sanost Jumal:

Ett hän minua halais ja ikäwöidz/
 Händä minä hädhäst päästän.

Hän runde minun Nimen pyynnös /
 Warjelen händä ja säästän /
 Hän aurhuuta minua / händ euuldelen /
 Hänen tyköns tuskas olen /
 Hänen pian pois tenman siel /
 Cunnian wijmein saatat hänell /
 Rawidzen händ pitkäll ijäll /
 Händ Auturteen corjan täälä.

Psal. 95. Venite exultemus.

A In weisatcam Herrall / Meidhän Autunden
 Turwal / Käitäm möys tütorell / hänen eteens
 ja Psalmeil. Sill Herra suur Jumal / Ylidz caickein
 Jumalain / Cuningas suur woimall / Pääll caickein
 Cuningain / Yrinäns Herrain Herra.

Hänen Kädejäns on caicki mitä Maassa on /
 Wuorten cans cuukulat / Meri Maa omans owat /
 Näit caick on hänen Kädens tehnyt / walmistan pää-
 näns / Sulcat cumartacam / Polwillem langetcam /
 HErran meidhän luojam eteen.

Hän meidhän Jumalam / Händä me aina cus
 marram / Me hänen kättens launia / Elatus Canssa
 oma. Jos te tänäpään cuulet Hänen äänens / nui-
 ältät Paadhuttaco Sydändän / Quin ajall haltius-
 dhen Corwes tiusaures tapaht.

Siel Isänne tiusafit minua / mun thön nähde
 said. Kärsein tätä Canssa näin neljätymmend A-
 fastait / Täll Canssall sanoin näin : Sydhämel hän
 ern ain / Sit oppij mun teitän tahton / Toil wis-
 heissan wannoin / Etel yldhä mun lepoon käis-
 män.

Dawidit

Cunnia oleon Isäll / kätos suuri cans Pojall /
 Wyhälle Hengef myös / Cuin meit autta oikias työs.
 Cuin se ombi ollut Agust aina / nijn myös nyt / Jo
 tjancaickiseld / Nijn tjancaickiselen / Yhdhell Juma
 lalla inoall.

Pfal. 103. Benedic anima.

A Minun Sielun kätä **HERAN** :
 Monin kerran

Ylist hänen Nijmeäns pyhää /
 Minun Sielun kätä **HERA** /
 Aläinhodha /

Mitä tehnyt on minull hywäs /
 Ett armostans / juur cohdashans /
 Minun paranda / andex anda /
 Minun syndin / wicam ja nuhtein /
 Ricoren ja myös muut puurein.

Sän Hengen hädhäst aina päästä /
 Tuolestast estä

Armons ylhd anda minun saadha /
 Lahjans laina tawarall täyttä /
 Camist: myä täyttä

Sänen hywyttäns kättä mahdan /
 Teke tuorex minun / ja nuorex /
 Duomion tuotta / oikium saatta /
 Caifill cuin kër siwät wääräyttä /
 Njldö pahoida paidzi syytä.

Mosefell tiettäwäx tehnyt on /
 Tahtons / cuin hywä on

Israelin Canfall kästyns /
HERA on haluisest Lauptias /
 Niwan armias /
 Kärsi

11 // Kär siwã suurest hywydhestãns //

s. Eij hän ijär / rjitel lijär /

10 // Wihaan hidhas / ett ijär wihas /

11 // Eit syynnei syynjälken kosta /

12 // Eit paha työs perän meille marã.

Quin taiwas pääll maan cor gotetett on /

Nijn Z Erra andawon //

13 // Demons pelkälewäistens pälle.

14 // Quin cauwas Länneft sjerly on Itã:

Nijn meijr pois pitã.

15 // Meidhãn pahatecom tããllã.

16 // Quin Isã mahita Lasta armahita

17 // Nijn Z Erra itãns / armoi päänãns /

18 // Armahita pelkäwäistens päällen /

19 // Jote hånd arens huutawat tããllã.

Hãn tietã meidhãn heicon menom /

Mikã meis on?

20 // Olem Tomu cuin pois raukep.

21 // Quin Ruoho / on Elãisãns Ihminen /

Quin Tuclainen //

22 // Coth cucaistup / cohta pois laukep /

23 // Cose Tuull tããll puhalda pääll /

24 // Eit kesta enã / eit sians tiene //

25 // Nijn ätild Elom mene /

26 // Pettãwã tããll meidhãn itãm liene.

Jiancaictiseft jiancaictisen /

Zywanrylidse //

27 // Z Erran arnot ulottuwat /

28 // Hãnen oitiudhens pysyp nijn /

Lasten Lapsijn //

29 // Nijn cuin hãnen ljefosans owat /

Mie

Dawldit

Min käälyt muistain / Synnist siustain /
Zerra istuimes on / Taiwas tawoitain /
Sanan cautt hänen Waldacundans /
Lewiäp ylidze caickein Maacundain.

Kijttäkät Zerra te Engelit /

Wäkewät kembit /

Cuin hänen Käälyns tietä /
Ett hänen Sanans äni cuullaisin /

Jost Cunnian saisin /

Hänen Sotawäkens håndä kijtätä /
Palweljat te cuin hänen tahdons teet /
Caic hänen työns / caicis paicois myös /
Kijttäkätt kilwan Zerra /

Minun Sielum kijtätä hånd monin Herran

Se sama toisin.

Minun Sielum kijtätä Zerra /
Ja hänen Nimeens ylistä /
Sill ett hän monin Herran
Cunnians Christityil julista.

Synnit ander ands aina /
Zeicod hän tekepi wahwar /

Armons hän meille laina /

Cuolemast saatta wapar /

Kunsaft hän meitä rawidze /

Zengen woiman myös uudhistap /

Oikudken caikille taridze /

Wiattamat muhreis puhdisap.

Zäs meillen ilmoittapi.

Zywan tahdons tiens ja neuwons /

Wiel sittä myös osottapi

Armons suosions ja pyhät menons /

Zänen

Hänen wihaus pian loppu/
 Eik anson jälken rangaise meit/
 Lapiuten ätist myös tottu:
 Ja lohduutta murheliset/
 Tuin Taiwas on Naan pääll lewitett/
 Nijn armollans meit peittä/
 Tuin Itä on Läness eritet:
 Nijn hän synnit meisi pois heittä.

Tuin Jsa Lapsians armahda/
 Zeidhän nuhtens unhotta pian:
 Nijn Jumal meit puolens carwachta/
 Jos me turwam hänen ijän/
 Hän tunde meidhän heicon luondom/
 Ett me olem tehdyt Tuhwast/
 Ja olem werratut Ruohon/
 Tuin hajo ja cukoistu puhtast/
 Cose tuuli sen pääl puhele/
 Cohta se lacastu/
 Nijn Ihminen ätist myös pitele/
 Ja perät pojes lahastu.

Mutt HErran armo wahwas/
 Nijn wastan cuin händ pelkäwät/
 Ja pysywät hursecan aina/
 Kästyns jälken myös eläwät.
 Taiwas on hänen Istimens/
 Ja hallidze ijancäicisest.
 Te Engelit hänen Kästyläisens/
 Tuin Saarnawat woimalisest/
 Teidhän myös ylistämän pitä/
 Luotudhen cans HErra.
 Minun Sielun myös aina kytä.
 Jumalat' monin terran.

Dawidin

Pfal. 109. Deus laudem meum.

V. c. Jumala suurest hywydhest.

Christus wastan Wihollisians /
 Ja wainoians walitta waickiast.
 Tuin hänen oppians / omias.
 Wihawat / wainowat wieckast /
 Toit cauhiašt kirop ja sadhatta /
 Tuin ei anna idzens oppetta /
 Eik oijennu oifi all Tiellä.

Zeit racastan heillen hywä teen /
 Wapatan pois pirun wallest.
 Zeille hywää ratk rucoilen /
 Pyydhan pois wätä Tiest wääräst /
 Opill oifi all ojeta annan /
 Sanan caur saatan Nuruut saaman /
 Wä cohennan / corjan / heit holhon.
 Ze minua / oppian / omian wastan.
 Tuin Mailmas Orjana owat /
 Idzens käytrawät kyll camalasta /
 Wastan wä kew äst wainowat /
 pilkka puhuwat myrkyisel mielel /
 Walhel wääräl wieckall Kielell /
 pois polkewat oman perät.

Isä wihäs wuodhat wainoitten päälle /
 puet pilkan pucuhun heitä.

Julk Jumalatoim annaylidz olla
 Wiemän heit willitys Teitä.
 Perkel heit wä kew äst wallitcon /
 Cadhotuxen Cahleil hallitcon /
 Olcon coco Elämä kirott.

Synnix Ricouret raiwettou //

Awun anied hyljetyd olcon.
 S piän cans Wixald pois pandacon //
 Tomen jäl sian sen saacon.
 Corcorahainen Calun corjatcon /
 Zeild Qudhot omat caict otracon
 Olconylencadzottu caikild.

Isäns äitins synnid alat

Muistos HErran edhes olcon /
 Zeidhän päälläns pysytkön perät /
 Zeihin cöwin cöfcon / salwacon /
 Kästen itäpäiwät puuttucon /
 Elo äikild coht cattecon /
 Häpiän cans loppucon heildä.

Waimot Leskir waiwaisir jäätön //

Nin candaman suruiska Sydhänd.
 Lapsit waiwaisna Orwoin olcon /
 Culcuin kerjäsyris käykän.
 Sifiädh toises polwes puuttucon //
 pericund caicti cadhotcon /
 Zeidhän Timens unhottet olcon.

Ettei he Nuruutt tahtonct //

Eik Siinaust saadha /
 Zeild Siinaus cauwat carconep /
 Zeist Nutius. ercane taaman.
 Tahdoid kiroust saadha / se salwap /
 päällens pyydhid cadhotust cauhiat //
 Taag totta tapahtu heille.

Tain päällens pukewat cuin wärhans //

Jong cansans candawat aina.
 Täll cuin Wyöllä wyöttäwät heidhans //
 Eik woi pois pääldäns panna.

Cuin Tuoma sisäll juorepi /
 Cuin Olin Lushin lujapi /
 Wahwasi Sisällyrin wajop:

Nijn heihin tiuous künni ryhtyp /
 Ja sadhatus sattu ja salwap /
 Coco eadhorus idzens imein yhtyp /
 Näin caickein Käsi kõi cowasi /
 Cuin minua / minun oppian / oppettaitan /
 Wainowat omian ylia aica /
 Näin totta tapahin heillen.

Pfal. 10. Dixit Dominus.

SAnoi HERRA asuwa Taiwan /
 Christuxel minun HERRallen /
 Sinä olet poikan racas /
 Yhdhen caldainer. woimallen.
 Jsu minun oitjall Redhellän /
 Sijhen ast ett minä sinull wetelen
 Wihaniehes astuin Laudhar.

Sinun Waldas widzan Sionist

HERRa tahto ulwas lähettä.
 Sielä myös Sanas illoifest
 Mailman äären lewittä:
 Caikis paieois sinä hallidze /
 Wiholistes kessell wallidze /
 Että he pahudhest laçais.

Coscasuld panalla sinuwell.

Synnin pää. i walda on saatu /
 Nijn Cassas mielellä hywäll /
 pyhydhes tyghös caatu.
 Jold Ohri sinul wedhetän /
 Lapses myös kiwut synnitetän /
 Nijn cuin yr Minun caste.

HERRA myös wakkalais wahwist /

Eik cadhu sitä millän Ajall /

Ett hän sinun asetti papir /

Melchisedecin tawall.

Sinä myös jät nijn pysyd /

Sitä wanha Vhriälä kysy /

Se pünas cautt pois lactap.

Sentähden moni myös wihastu /

Jarjtele usein wastas /

Mutt sinä mahdhad sitt ihastu /

Ett **HERRA** on sinun causas /

Suuret Cuningat wihoisans

Jotc nauwawat sinua pidhoisans

Muserta hän coht ricki.

Hän tahto wäkewäll menoll /

Caieti Maacunnat Duomita /

Eik wäärj salli oll lewoll /

Mutt Cuoppa heitä sowitta.

pirunjuockons causa lyöpi /

Wallan hänelb myös pois wiepi /

Eip sitä yräkän estä.

Mutt ennen pitä hänen Cuoleman /

Ja Lihasans karsinan waiwan /

Cassans näin tuse ast suoriman /

Njn cuin oli puhuttu canwan /

Colmanden päiwän sitt nousentan /

Ja hanc aictisest hallidzeman /

Njn cuin suur waldias **HERRA**.

Ole on Jumalan Tawast kstos /

Cunnia ja woima slatt.

Cuin piti cansame ljttons /

Davidin:

Jahädhäst meit pois palat /
 Hän idze meille nijn wannoi /
 Ja omal suullans myös sanoi /
 Eucast meit waiwat mahta.

Pfal. 122. Beatus vir.

Avtuas se cuin peltä **HERRA** /
 Hän en kätyns hala monin kerran /
 Sen Siemen on wätewä / maan pääll /
HERRAld myös hywäst sunattu tääll.

Suone hänell hywin cadzott on /
 Rickaudhell / Cunniall myös muutoin.
 pimiäs saa hän paistawan walon /
 Cuin walista Sydhämen halun.

Hän hywä teke / mielisest laua.
 Oikein ja toimel puhu aina /
 Hän pysyp ain jäisen muiston /
 Josta caikild Cunnial cuuluwa on.

Jumalan tyghe turwans pane /
 Eit pääl carcaust pehjäne /
 Hän loppun asti pysy wahwan /
 Käte wiholisteis häpiän saawan.

Mielelläns omans aldiranda /
 Sen Rōy hill / kyll tarjox canda /
 Hän süs tule hurscaudhens cans /
 Cortiall corutetur Cunnian cans.

Cuin Jumalatoim sen näkewä on /
 Sydhämen kiwust pyörtöwä on /
 Caic hän en himons aiwoituret /
 Pois catowat asti perusturen.

Pfal. 117. Laudate Dominum.

Aleluja Iloll Lujaall /
Te Canst caic näin hynd cat rat:

Kätä Jumal suuret Cumiall /
 Joca aikoin Sanans suop meill kaitin paicoin:
 Armost sulast autti meit lunast/
 Synnist/ Wihast/ Cuolon Kadhast/
 pirun Kadhest/ Helwerin hadhast /
 Cautt Christuren pyhän poicans Jesuren!
 On hywydhest näin meit wariel ain /
 pirun juonist/ wahingoist monist
 Opist wääräst/ Sielun waarast/
 Meill totuus toi/ Tykenäm weil olla sen!
 Ilo Weisull/ Kätös Laulu/
 Talwell Kesäll/ Nlistös Isäll/
 Pojau pyhäll/ Zengell hywäll/
 Cuin ollut on August/ nijn lastamat olcon.

Psal. 220. Ad Dominum.

Cose murhe la waiwapaällen käy /
 ZErren tygö silloin hwdhan /
 Hän minua kyllä autta woi/
 Nijn ett see cauwas cuullan /
 Hän on se sama yxinäns /
 Cuin Sielun autta waarast/
 Sen pahon Zuulen hyminästä/
 Ja wieckan Kielen paulast.
 Mitä taita olla huonombi/
 Cuin yri wiecas Kieli/
 Cose hän pahois juonis ombi/
 Ja wahingot saatta mieli /
 Hän on nijn cuin yhden wäkerwän /
 Terewä Tulinen Tuoli/
 Wahingot walmis tekemän /
 Ja pitämän hättyi juoni.

Dawldin

Woi ett minun pirä oleman
 Mailmas nijn häjyin waihell /
 Cuin minus pyytäwät Tuoleman /
 Ja aina alaspainell /
 Minä elin aina sowinnol /
 Tuiman ja kirrein kessel /
 Cosc me heill puthuin suosiol /
 Nijn he minus pyydhid estell /
 Mutk Herran olcon suurit kytos /
 Cuin minus alati autta /
 Nähdä cuin on sijnä kytos /
 Ett saisit minus hartan /
 Minä kytän myös Herran Christust /
 Sekä myös pyhä Henge /
 Joca minus edhes wie wisust /
 Ettei estä saa kengän.

Pfal. 124. Nisi quia Dominus.

Josei Herran autta meitä /
 Cosc wiholliset sotiwat cansam
 Ja tacaperin lyö heitä /
 Jote meitä pyytäwät Ansam.
 Josei hän Israelij warjele /
 Ja idze Canssaans suojele /
 Turha on caict meidhän recone.
 Ihmisten juoni ja wäki /
 Ei meitä peljättä mahdha.
 Secuin Taiwat ja Maan teki /
 Meitä heist selittä taita.
 Cosc ahe owat pahall juonell /
 Silloin on Jumal toisell mielell /
 Cuin teimitta caicti hywin.

He owat kiusus ja wimmus /
 Eij woi meit karsij Tiellä.
 Sitä myös sulke heidhän killans /
 Ett saisit meit ylösniellä.
 Cuin Allot Meres pauhawat /
 Nijn he meldhän Wertan janowat /
 Jumal Taiwast sitä nähkön.

Meitä he pacaat cudzuwat /
 Jote eij Jumalast mitän tiedhå /
 Ja heitans Christityr kehawat /
 Joidhen Elo ja puhe on pyhä.
 O Herrä sinun Nimes heitos /
 Heidhän foirudhens on peitos /
 Cuing caowan sitä karsit?

Se ombi myös heidhän listrons /
 Ett kästäisit meitä pauloins /
 Olcon Jumalan aina kytös /
 Ettei saanet meitä wauloins.
 Heidhän Nuoransa poict catkeis /
 Heidhän Weräonsa myös ratkeis /
 Ja me nijn wallalans pääsin.

O Herrä sinä niistä lohdhurn /
 Cuin owat kiusaures /
 Edh tahdo myös sinustas luowatts /
 Joca sinua huusawat aurens.
 Sitä me usein luuimme /
 Ja idze aina tunnemme /
 Ett se on sangen tosi.

Waick wiholinen wielä meitä
 Cadhetti ja myös waino /
 En cuitengan toiwon heitä /

Dawidin

Eng ole heidhän edhesäns caino.
Sill se cuin Naan ja Taiwan Loi/
Mutta meitä/ cuin kyllä woi/
Sen minä wahwasta uscon.

Pfal. 127. Nisi Dominus adif.

JW sei Herrarakenn Huonetta/
Ja ylös pidhää sitä/
Talon menoi myös toimita/
Ja caickij hywin löytä/
Turhan se muild ylös raketan /
Tyhjän Calu yhten haetan/
Huckan myös Työtä tehdän.

Ellei Herran Caupungit warjele?

Kolho Linnoi ja Tornit/
Ja töisäm seas carkele/
Joze myös lücuta Sornit:
Jos hän eij walwo ylidzem/
Turhan jourem ja pyrisem/
Wartiat myös walwowat huckan.

Sen teettä te myös kyllä turhan/
Ett alati nurhes elät/
Vnest nouset ylen warhan/
Ja hiljan kättyten lewät/
Syöttä sitt Leipän surun cans /
Jong Herran anda matesans/
O millen ystäwillens.

Lasten tähden te juorelet /
Ja suurta nurcht pidhät/
Edhestän muita pois syörelet/
Calu heillen cocon pydät /
Lapsset owan Herran lahjat/

Cuin

Cuin hellempä tarpen tyllä laina /
Ja nurhen heistä pitä.

Niin kuin Sotamies Kädhesäns /
Tunde Wasamans ja nuolens /
Jotka hän wätäpi edhes /
Niin warjele pääns ja Suolens /
Niin Nuoret & Erra myös tunde /
Jotka hän silloin Sotan tunge /
Cosca hän autta tahto.

Nuutat owat / joidhen Wäini /
Sen caltaist on täynnäs /
Eip yrikän heitä saa künni /
Ei Wihamies heit häwäis /
Cosca he puolestans Sotiwat /
pääldäns Wiholisi otiwat /
Niin heidhän myötä käypi.

Wielä toisun.

Elei Cartonoit ja Taloit /
Jumal ylös pidhäsäina /
Sunnustjoca Wuos jaota /
Lahjoians meille laina?
Josca hän Talos toimittä /
Mitä tässä taitan tarwitta /
Turhan tässä Työtä tehdän.

Josca Jumalifell wäelläns /
Jumal hallidze Maacundi /
Caupungeit caidze Kädhelläns /
Wariele Waldacundi /
Ellei idä anna armosi Rauha
Turhan & Errain neuwo pauha /
Wartiatt caic walwowat huckan.

Dawidlin

Te cuin pyritte ain päiwill' Oill' /

Sittesurun cans syötte Leipän /
Murheill' / epäys Surull ja Työll' /
pydhät tehdä rick' ar teitän.

Jumal edhes cadzo omillens
Tarpet / ja anda ylläisens /
Jo cuin he macawat parhain.

Lapsij Jumal on teille suonut /
Joist pidhätte murhet paljon.
Joit Jumal wïjsast on luonut /
Zeit wïjsast elättä tahtop /
Jds heill elatoren edhes cadzo /
Werhan / tarpen anda tahto /
Näit heill jo waknid liene.

Näin cuin Soramies Kädhestäns
Nuolens ambu cing tahto :
Näin nuori Jumal ehdhostans
Ihmeisest edhes cadzo.

Miehed Waimod wieralda Naild
Saata yhren ihmeisell laill /
Ihmei heit hywäst sumu.

Nutuas se jolla on kyllä /
Sencaldaißt nuorta Wätee /
Ei hän häpiän taidha tulla /
Cosea wiholisians näte /
Cuin hän porteis heit puhuttele /
Oikunjedhes myös juttele /
Nisiasans wahuan pysyp.

Nää / Poicaa / Zenge pyhää /
Knocoilla hartast mahdam /
Ett sois kädhen käyndöt hywää

Taloin töis / cuit tehdä taidham.
 Cans warielis Waldacundam/
 Rauhan annais meidhän Maacundam/
 Meit Sijpeins ala suojaiss.

Pfal. 128. Beati omnes.

UTuas se cuin pelkä **HERRAA** /
 Ja hänen Kästyys aina seura /
 Kätes työ sinun elättä /
 Ja onnen tygös wedhättä.

Emänd on sinun useollinen /
 Cuin Wijnapuun ora Zehelmellinen /
 Lapses cuin Oliupuun wesat /
 Pöytä ymbärillä seisowut.

Cadzos / cuing se mies sumatan /
 Ja caikell hywäll lahjoitetan /
 Cuin **HERRA** pelkäpi aina /
 Hänen sanas Rindans myös paina.

Minä sanom sinul totutta /
 Sionist Jumal sinun Lohdhutta /
 Anda sinun nähdä Jlopätwän.
 Jerusalem myös hywin kääwät.

Näkewät myös sinun Si mäs /
 Ett Lapses sinul lisändywät ilmeis /
 Jote Rauhas sitt saawat Elää /
 Israelin cans Maan päällä.

Pfal. 130. De profundis.

Sinun tyghös **HERRA** tulen /
 Ja huudhan sywös wawas /
 Iwa Corwas / äänen cuile /
 Ullä minust ereane cauwat /
 Jos sinä Syndi tutki sel /

Dauidin

Ja wääräydhet tahdhot luestel /
 Tuca woi sinun edhesäs pysy.

Jos me siis Synnistäm tahdhom /
 Wapax ja puhtax tulla /
 Sijhen eij mahdu ansiom /
 Saman seen pitä muulla /
 Jumal siuren Armons cautta /
 Tahto meitä niistä. autta /
 Händä me tarwidsem caicki.

Sentähden Työni vuhotan /
 Joca eij Syndi peitä /
 Ja Jumalast turwan otan /
 Toiwon myös hänehen heitä /
 Hän alat minua auttapi /
 Tuin hänen Sanans lupapi /
 Joca on sangen tosi.

Jos hän wiel kiisapi meitä /
 Ja awun cansa wäpy /
 Cuitengin odhotan händä /
 Hänes myös künni ripun /
 Hän luullan olewan hirmuinen /
 Joca on sangen suloinen /
 Ja walnis auttaman caicki.

Waick me olem pahut täynäns /
 Ja aina synnis Eläm /
 Niin cuitengin Armoi päänäns /
 Tahto hän warista päällem /
 Hän meitä synnist päästäpi /
 Ja Riettaudhest pesepi /
 Olcon hänen sinoan kütös.

Psal. 133. Ecce quam bonum.

Unnä nri yhtens / kestinenen rackaus / Wäillä
 weliesten Elon : Ynnä yhdes Usua / Ilman
 yhtän hasua / Weljerit omall ehdoll : Jhanamb on
 meilist iloo / Sulossemb suowist Eloo / Caicein cal-
 lein Calu jaloo / Ja parast Nailman menoo.

Kempi Khläisten kestell / Talois tae caunis äs-
 sten / Juur paras Paricunas. Hywän hän hallis-
 tures / hywä oikias opetures / Stjn HErran Seas-
 racunnas. Täll talos hywin hallitan / Baldacunuat
 wallitan Seuracunda edhes seifotan / Hywin caice
 edhescazotan.

Paramb Balsami parast / Oliuwoidetta hajast /
 Sep on HErran Hengen woidhe. Hyödhyisemb
 ojaist nestett / Callimb cans Kesäist castett / Eukin
 maan tuorex tedhä woipi. Eust Euckaiset cutoistus-
 wat / Medjäd myös ihastuwad / Eaihod caice leid-
 zottawat / Hedhelmät cans kirjuttawat.

Sinun Jumal sinuarens / Menestyren lupas-
 urens lupias ja kästi pyshy. Rauhalisij racasta /
 Eapfirens lausu tästä / Suop maan perindöt kysny.
 Ehöd menestywäiset owat / Caice menot toimehen
 uowat Suosioisten sowinnot / Yrimielisten olennot.

Rauhaan rakenda Rauhan / Warjeluxen wah-
 wan pauha Suotuis elo yhtainen. Seuracunnan
 suosius / Oikian opin yhtens / Aina autta autuuten
 Idze näin Jumal laupias sen : Elon alinomaisen /
 Ynn ilon ihanaisen / Saadha yrimielisten.

Nic eripuraxet Torat uowat / Eappeluxet Tas-
 loin / häijnd häwitxyet. Saattain Sodhat Capti-
 nat caice / Rauhattoman menon rait Baldacundain
 cuffs

Dauidin

cutistureet / Opls pahan pahoituren / Difiald iteld
erheturen / Sielun cans cadhouren / Jost Jumal
suoccon warjeluren.

Pfal. 39. Domine probasti.

Herra sinä minun tutkijä tienet /
Tunnet minun tiedhät caict pienett /
Joco istun / nousen macan /
Näed caict tyyni / edhest raca /
Taambat ajaturen tiedhät /
Joca tahold minun ymbärs tierrät.

Liote Saanan Kieleni pääll /

Jotes cohta tiedhä tääl.
Mitk edhell jälkin minull tapahtu /
Se toimiturellas johtu /
Kättespä ain päällen macap /
paip; tahdhotas eij minull mitän tapah.

Tämä tieto minull tarpelinen /

Ja on ylen ihmelinen /
Sangen cans cortia callis / hywä /
Ylid; käy ymmäryst sywää /
Tietos / taitos / tecos / ihmeis.
Tinnustan / en woi käsittä täs.

Cunga sinun Zengestäs menen?

Cunga Caswostas pakenen?
Jos ylös Taiwas astuisin minä /
Sieläp edhesän olet sinä /
Ehk hamen Helwettin tulisin /
Sieläkin minun edhesän olisit.

Jos Amurusecon Süwet minul käärin /

Urimäisin Meren äärin /
Minä lendäisin / ja Uuisin siel /

Kätesp minnita sinne weis wiel /
 Sinun oitja Kätes caick täyttä /
 Totai taita wälttä / se minun peittä.

Jos sanon: pineys peittä minua muoll /
 Niin yön täyty Waltium minull oll /
 Sinun edhesäs ei paruin pineys
 Ole pineys / waan Waltius /
 Nö walaise cuin päiwä walwain /
 Pineys paista / cuin Waltius walkiain.

Wallassas on minun Minuscuin /
 Halun / Simon / nyös menon muut /
 Uirin Cohdus minun ymbärs peititt /
 Wahwan warielures näytitt.
 Käntän sen edest sinua todhen /
 Ett ihmelisesä tehty olen.

Ihmeliset & Erä owat työs /
 Sen nähdä taidhan tiedhän nyös /
 Ei minun Luun ollet salatur simula /
 Cose olen Uirin Cohdun tull /
 Sijn salaises tehty olla /
 Cose alhall Maas olin luottu.

Minun walmisramatoim ollen /
 Näki Silmäs ennen cuins minun loit /
 Luut Suonet / joca Jäsen / Itäpäiwätt /
 Caick / cuin minull oleman pitt rakk /
 Ennen cuin ne edhes tulit /
 Jo sinun Kirjas Kirjoitett olit.

Jumal cuing callit minull owat
 Njatores / ihmies luomax.
 Cuing lukematoin näidhen luen / suur /
 En wois waick lukisin njet juur /

Dawidln

Ne saman lugun ylidz woita /
 Ain sinun tōitās tuttkin totta.

Josca Jumal tuimat tapaisit /
 Mericoirat minusi pois ajaisit /
 Sepildawat sinua / ylpiaat owat /
 Paidz säyytä sinua wihawat.
 Täydhell wihal heitä wiha /
 Jos jällens minun wihawat tian.

Vlofuttki minna Jumala /
 Coettel Sydhämen pohjasa /
 Riusa minun Kästylläs / tuttki
 Aiaturen / menon muutkin /
 Jos Tien pahan päällä lienen /
 Sinä Tielle minun wiene.

Ain ylistäin sinua kättelen /
 Etts Säpeis all minun suojelet /
 Minun luonnut / tehnyt / holhon / cainut /
 Tuins olet jmur parhain tainut /
 Taas tieto tyghes turwan saatta /
 Sydhänden synnist pois palatta.

Pfal. 146. Lauda anima.

V. c. Enghös Jumal itäwöidzen aina.

Syun / Sydhämeni / Sielun kättäkän /
 Z'Erra hädhäs auttaja aina.
 Päämiesten pääll turwatan turhan /
 Ne Z'Errat ei autta taine /
 Idz owat auttomat Ihmiset /
 Synniset / Sairat / Cuolewaiset /
 Joidheng apu turhan rauke //
 Ei niin corfiat Cuningast ole /
 Eik Ihmist yhtän niin jalo /

Tuin ei Zengens ylenan ja tule.
 Mullax / Tuhax / Tomux tule.
 Caickein täälä täyty culke pois /
 Zeidhän juonens joutu tyhiän myös /
 Cans caickein aiwoituxens hucann:

Nutur's Jumalaan idzens luotta /
 Häänd aur'ens huuta aina /
 Hän apun on hänell hädhäs tuotta /
 Lohdhutuxen Sydhämehen paina /
 Häänd ei kengän woi kadhotta /
 Jos Jumal häänd turwins otta /
 Häänd holhop / warjelep wisust.

Herran woims on puurtomatoin /
 Tuin autta ain suutta saatta /
 Taiwan / Naan / Meren / caickein tuin nijs on /
 Herran Käsi tehnyt on caickein /
 Herran lupaus lusa liene /
 Ei käten pettä se tienne /
 Wahwast uscowaisians auttap.

Waicikas wäkiwalda kær sinet /
 Herran pärän odhot ja toiwo /
 Hän puolestas puhu ja sotienep /
 Nutta woi / taita ja tahto /
 Awun tuo tyghö turwawittens /
 Saatta oikindhen uscowittens /
 Pahain pahudhen pois polke.

Callill cowall Tääljän Njall /
 Jumal omians corjatt tietä /
 Ruocci / Rawidze Ruall Juomall /
 Tarpentarjon ain pitä /
 Sangit päästä Tornein pohjast /

Dauidin

puldeist/ Cahleist/ pahast päiwäst/
 Wiholliset carcorda cauwas.

Herä Sofia näkemän saattas/
 Murehised ilahutta/

Sorrud ja poljetud ylös autta/
 Ojenda oitum cautta/

Cuin oiturt/ toturt tottele/

Herän armoon turwaelle/

Händ racastap idze Jumal.

Oudhoi wierait Herä warjele/

Hädhäst waarast heit jäästä/

Orwoi onnetomij auttele/

Wääryst/ wäkiwallast päästä/

Leskist muista murhen pitä/

Holho heitä/ Kadellens peittä/

Heidhän ylencadzen eosta.

Herä hajotta Jumalattomain/

Aiwoituret ja Eljet/

Työt tyhjät teke/ juonet julmat/

Ukild Ilon carcotta wäljän/

Herä on Cuningas jancaictifest/

Caict wallidze woimalifest/

Seuracund Halleluja Weisap.

Psal. 147. Lauda Ierusalem.

Jerusalem pyhä Caupung/

Kästä sinun Heräs wahwast/

Sill ett hän on oll sinull spun/

Usein sinun päästi myös waiwast/

Hän lapses hywästi sunaisi/

Sinull myös rauhan lupaisi/

Caictel hywäll hän sinun täyttä.

Sanans ja Kästyns sinull lähet/
 Tuin onnen tuomat myötäns /
 Ei njet estä saa eli wähet /
 Etei ne päättä työtäns.
 Lumi ja Jää nidhen edhes sulapi /
 Wirta myös poies cuiwapi/
 Cowus ei siellä myös pysy.
 Näin Jumala thedhä pyytä/
 Israelin Canssall aina.
 Ei ole myös ilman syytä/
 Etei hän njet eictill laina /
 Hänen Sanans jatosr paühapi /
 Mutta se sitä halapi/
 Jong Jumal Sydhämen awap.

III. Muutamia Ewangeliuimit

Wtsefiri tehdyt.

Matt. 8.

W. ei Minun Sielun tättä Herra.

Cuin Jhesus käwi Hätehen /
 Opetuslastens cans ylidz Meren /
 Hän hänens lasti läwämän /
 Nsui Ilma puhaldaman /
 Tuulis pääd tylyd tuoruman /
 Nallod kyll cowin culkeman /
 Laine Laihahan läykki ja tätti /
 Yppoman heit häkytti.
 Opetuskapset parät peljästyid /
 Hätinäns Herra herätid :
 Herra herä ylös auttaman /
 Hengen hädhästä päästämän.

Ellea

Ewangeliiumit

Elles apum nyt ehtine /
 Jo me hädhässä huctunem :
 puhui herättäns & Erä :
 Mir pältämän olet arat /
 Cansan minun uscotta uppowan ?
 Eli eij autta teitän woivan ?
 Ong Vscos ollengan teille ?
 Meren tywenär tefi heille /
 Coht Ilman äkildä asetti /
 Zengen hädäst heit autti.
 Täst tunsit händ tuscas turwaxi /
 Zädhän ahran ain auttajari /
 Cuin tuscot tungewat pädällem /
 Nurhudholl & Erä herättäkäm.
 Zetker hän nuckuwan näkyp /
 Cuiteng oikiall Njall awur ehtip.
 Vscoll ain apum hänelä anocam /
 Nurhudhost hän härä meit auttamän /
 Awun idz on meill lujust luwan /
 On rykenäm tuscas turwan.
 Zänen omans me aina olem /
 Eläm eli Cuolem /
 Zänen omall Werelläns ofstetut /
 Zänen Nimehens cans Castetut.
 Cuin lastans Niti armaidze /
 Zädhäst händ ulos auttane :
 Lijn Kristus meit nurheis muista /
 Waiwoist meit omians ulwos autta.
 Ellei apum ajast anoane /
 Eroicam eteem joutune.
 Tie Tuonelan cumming käyminen /

Jokun alhoft erjämminen.

Cant Cuoleman coriap meit tyghens/
Wie waiwoisf/ idcuysf ulwos/
Nijn Autuan Jlohon ijäisen/
Jost oleon kjos JEsuxen.

Matth. ii.

CWdsu Christus: Caiet tyghen tulcat/
Cuormall waiwatut minus cuulcat/
Jorca Synmill raskauterut olet/
Teidhän pääldän Cuorman huojennan,
Sen sälyten Selkänidz oman/
Nain Cuolemasf. Elämään tulleth.

Minun iken päällen ottacat/
EttSydhänest siwiä olen/ oppicat/
Cuorma te candacat kewiät:
Minun Cuorman kewiä/ iken sowelias//
Sen suhten/ cuin teidhän on työläs/
Sitt Sielullen lewon läydhätt.

Teidhän rascan Cuorman kannoin/
Cosc Zengen Xistin päällylenannoin/
Karsin Jumalan julman wihan.
Tätä tääll aina muijta mahdhat/
Turwatcat tähän/ cuin parhain taidhat//
Sitt saatta ilos Elä tjan.

Minun ikeen ihanat wetäkät/
Sanan kättekät/ Kästyn pitäkät/
Tehkät cuin teillen tein täällä/
Keskennän toinen toistan Kacastacat/
Aelkät paha pahal costaco/
Maan woittacat paha hywäll.

Xistin Cuorma cans candacat//

Josa

Ewangelliumit.

Josa te minus seuratcat /
 Se teillen sowelias liene /
 Joll hillitan häjyt Lihan himot /
 Cuin synnin hecuman kimmop /
 All Jumalan wihan wiene.

Et woi minun Cuorman canda /

Joze tahdon teillen awun anda /
 Teit hengellän hallita tienen.
 Joz olen rufcas Teidhän tykenän.
 Teit eij kengän Kadhestäni ey öwä /
 Lepon Teit tääld wijmen wienen /

Cuin racastan hecumat hartast /

Mäty meillestän Ristirascat /
 Cura karsim wahan erän
 Jos Jumal oikiull kewis cansam /
 Meillen tejis / cuin olem ansain /
 Jo huckimet olisim perät

Meidhän tääll täyty karsi waiwas /

Luodhut caict tätä todhista wat /
 Jos tahdom Christityn olla.
 Mut Mailma waiwohin suattu /
 Ja Christuren Vsc ost pois puuttu /
 Häjyn haluns zimos ollen.

Cuolemas ey Rikast autarictaus

Ei suuruis / Mourus / eict Wiffaus
 Tasan caict Cuolema surmap /
 Cuin parhallans raitin / rienuisna ollan /
 Ucti Sairax tullan / pois Cuollan /
 Cuin cneoisuus rauke rautē turhan.

Cuikin Cuoleman cauhiut pelkä /

Cuoleman Kielis aic oi käändyä /
 Ja näin paranoist pytä.

Cuin

Cuiu tieli ei sillän puhu woine /
 Eik ihu aiatella taine /
 Acaidzens tärkär wetä.
 Keng catu ajallans / Autuas liene
 Tohta terwenä sijnhen riene /
 Tozens turwa Christuren tyghe /
 Jumalan pelghos idzens käyttä /
 Syndij ja Nailman pahut wältä /
 Näin odhota Herran tuloo.

Sit ijän aikinen Ilo tule /
 Tota ei ole cuulttu / ei nähty ollen /
 Meili Christin uscolisill wjymäin /
 Sijn meidhän murhen maretan /
 Waiwat nykyiset pois imhotetan /
 Johdattacon Jumal siun meitä.

Matth. 17.

V. c. Jumala suurest hywyndhestä.

Cuin Iesus Wuorell Aircastui /
 Colmen Apostolins nähden.
 Moses ja Elias ilmestyi /
 Christuren Cumian Tähden.
 He puhuit hänen pñuastans /
 Jong kärsiwä oli cohdhastans /
 Meidhän Autuudhen tähden.
 Cuiu pietar Kipimän Kirckaudhest /
 Ja Taiwan ilosi sai maista /
 Toht turisi taidhons tarckaudhes /
 Toit emmen ei nähnyt cose an.
 Kiemust raukeis huoraus sanoin /
 Colmet Majaa tehdhärens anoi /
 Moserell / Eljall ja Herrall.

Evangeliumit:

Jfän ääni pilwest cuului /
 Cuin heitä ymbärins warjoi /
 Christusest todhi kain näin puhui /
 Ja caickein eteeme waroi:
 Tämä on minun racas poican /
 Cui minäcck / sama Jumal joca aican /
 Minun ijane caicci sese syndin.

Johon coconans mielijäyn /
 Jongtähden on hywä minull suosio /
 Myös nuihin caiccin Jhmisijn /
 Cui hän hen tähtowat suosau.
 Händ aukeat / mitä hän teit sano /
 Caicck tehkät / mitä hän teit dano /
 Caicck carttaat / mitä hän teit dā.

Cohr Opetuslapsit wawahitit /
 Jote ennen riemastuit fangen /
 Sitt cuin Jfän ääni caiahti /
 pelghost: oit Maahan langen.
 Jumalan äändä kirckaudhesans /
 Ki Liha karsi turmellusesans /
 Ennen cuin Kircastetan.

Zeit Christus ojenda ja lohduutta:
 Ett tästä te peljätä mahdha /
 Tämä n'ky teit totutta /
 Ett uscoo minun päällen taidhat.
 Minä Jumalan ainoa poika olen /
 Cuiteng teidhen tähden Cuolen /
 Cui ennuhit Vhrit / prophetat.

Tämä Chri: turen kälde wä Kirckaus /
 Cusa Caswo cuin Auringo paisti /
 Waattet cuin wälkenn wilkaus /

Cuin opetuslapset sen maistit/
 Cans edhes mennyit Taiwan Kirckauras h
 Näid Cumias siures ihastures?
 Ontulewan Elämän menost.

Tään Elämän hecuma/ Jlo jaloin/
 Cumia/ Hywys/ Rickaus Rauha/
 Werrat wedhetyd cans Taiwan Elon/
 On Waiwaisus/ Häpiä / meno Arha,
 Ei taidha tääll taitom käsittä/
 Jancieckisen Elämän hywyttä /
 Jong Christures Jumal meill walmist.
 Siel näem Jumalan Caswost Caswon/

Engelitten ja pyhäin Seuras /
 Jlos jancieckises/ cuin siel on/
 Cumias / sanomattomas Rauhas!
 Tuhannen tuhattkerta ylidze käi/
 Taie enä cuin cuin ajatell woi /
 psidz nist/ cuin ei ilmoitett liene.

Nix Cuolemat ajalist cownin pelkäm/
 Jong läpidz Elon Nutuan tulem.
 Ett näimen Jlo on sen jälken /
 Jong sihten ei waiwat mitän olle.
 Nixeng nist wahä härstä mahda?
 Kijoiteng hänen Cumians tähden tahdo?
 Cuin ansain on Nutuudhen meillen.

Nix carowaisi Naimat racastam /
 Sen Hecuman perän pyörim.
 Min Ajalisi pyydhäm wahwasta/
 Näin Cadhoturen päin pyrim.
 Josem Helwetin pünän pudhotam/
 Ja Taiwan tawarat unhoram/

'Ewangeliumis

Joca njanciekiſeld olle.

Sinn ihanan iloifen Elämähan/

Jos täälä tulla tahdom:

Nijn parateam paha Elämään/

Ja Christusta euulla mahdam/

Hänen uscosan aina olean/

Ristim kärsikäm. Näin sinne tullan/

Cung Jloon meit Jinnal wiekän.

Matth. 18.

MX Cuningas tahdoi Luuculaſtee /

Cans caickein palwellioittens:

palwellians edhes käydhä käſke/

Tilij tekemän cteens cohtoittens /

Nijn tuli edhes Ensimäinen /

Joca ſai cowutt euulla/

Ett welca oli kymmenen/

Tuhatta Leiwikä Culda.

Ei ollut hänell Culda taick Rahaa/

Marja ſencaldaiſta ſuurta welca.

Jost meno oli hänell juur paha/

Cuin cikin ſen kyllä ajatelean.

Sill käſki & Erä hänen myytä/

Waimon/ Lapſet/ caick Calun.

Jollakin muoto maroo pyytä/

Nicap annais nöyrydhen halun.

Se palwelja langeis maahan tähän /

Nyöräſti Cuningas ruc oillen:

Ohywä & Erä euules wähä/

Ja armadha minun päällen/

Ole kärsiwäinen cummingin/

Mun nyt köyhän welkan/

Marja

Marja wjhmäiseng penningin /
 Tahdon minä mieles jälken.

Caazos nyt sitä suurta lauplutt /
 Jonga räse se Herrä näytti:
 Ett karsi caiken welan paidziut /
 Näin sitt palweljatans wastan käytti?
 Armahiti idzens hänen päällens /
 Welan caicken ander annoi /
 päästi pääliser wallallens /
 Näin cuin hän ennen anoi.

Mutt se sama pahapalwelja /
 Wähän kyll Cuningan armoo muisti /
 Löysi hän yhden Cansapalweljan /
 Jota Turkust weti ja kixisti.
 Se oli welca sata penningit:
 Mar nopiast caicki käten /
 Caick Tornin stium paiscan cummingin /
 Cuule / en Kopoja can jata.

Cansapalwelja langeis maahan /
 Karsi minua hetken aieaa /
 Kätes maran caicken Rahaa /
 Ettäs ensingän minua laita.
 Waan Weljäs ei jaa stännyt /
 Zeitti hänen pimiän paickan /
 Eik steld ennen ulwos päästännyt /
 Cuin joca ropoin saican.

Cosca Cuningas sai tämän cuulla /
 Märkästyti hän sitt surest sangen /
 Sen palweljan tygöns annoi tulla:
 Sinä halutoin / wihan päälles lange /
 Armost welan sinull ander annoin /

Koskas nöyrytit eteen/
 Weliclläs min tehdä mahdhoit/
 Etkö sajatellut tätä?

Herrä welicans jäl lens tyghe luttii/

Sill pahall palwelikallen tuimal/
 Ja cowin hänen suori ja suti/
 Kadun andain Bōwelillen julmal/
 Jos emme Sydhäme stann ander/
 Tuin meill Lähimäisen teke/
 Jotca tulla taidhaisitt candex/
 Nijn Jumal meill tehdhää kate.

Jumal meil näytäd Laupiudhen /

Synnit myös caikkillen ander annat
 Nijn tahdhot/ kesse näin rad audhen /
 Ett toinen toistom wastan kannam.
 O Jumal siihen meitä autta/
 Täällä näin käyttä Elom/
 Etewijmein polcas cautta/
 Tulisim Taiwan Ilon.

Matth. 20.

Tiwan Waldacunda on wedhet/
 Yhden perhen Isänän werrax/
 Joca Wijnamäkeens lähett/
 Ja palckais Työwäke kerrax.
 Vlos meni hän Suomeneld warhain/
 Caik cuin sijn löys/ eudsi peräns/
 Käski mennä Wijnamäkeen
 Sitt cuin päiwä penningist määräis.
 Colmannell heikkell ulgastex/
 Löysi nuut joutilas seiso masto.
 Käski Wijnamecken mennä päiwäx tär /

Lupaig

Lupais heil cohtulifesti mara.
 Nijn cuudhell Hertell ja yhdherell/
 Tefi hän ratt samalnuoto/
 Mieni möys yhdell toistakymmenell/
 Soimais heill enicken päiwän juoto.

Se coht waskaisu näin händä:

Ei meit kengen palcat rahdon:
 Kästi heidhäng Wijnamäkeens menttä/
 Lupais heille anda cohtuun.
 Nijn Ehton perhen Isändä käste.
 Perhen haldians mara heill palcan:
 Täys päiwä penning culleng laste/
 Ensimmäiset wjmeisist alcain.

Edhes tulit cuin hetken olit Työs/
 Paidz luulons sait täydhen päiwäpalcan/
 Sitt ensimmäiset luulit saawans myös
 Enämän: Said häkin päiwäpalcan!
 Ja napisit perhen Isändät wasian:
 Nämät wjmeisiet Työs olit yhden hetken/
 Teidheit werrarem/ meit lastain/
 Jote cannoim eaiten päiwän helten!

En tee wäärytt / sanoi yhdel heiste
 Edes määrän päiwä penningist cansan:
 Ot cuin sinun tule/ mene maras täst/
 Cuin sinungin/ tahdon wjmeiseng anda/
 Eug saa tehdä Calustan/ mitän tahden?
 Cadzoks carsast/ ett olen hywä?
 Nijn wjmeisiet ensimmäiset tull on/
 Ensimmäiset wjmeisiet jääwät.

Christus sanoi: Mond cudzutut owat/
 Mut ulwos walitut harwat.

Sen idze pahudhellans waldawat /
 Syljain Jumalan hywän neuwon armo /
 Cuin ei mara jälken Nailman tawan /
 Joca perät Työn ja ansion cadzo /
 Nutt anda jälken armons aiwan /
 Waldacunnasans cuing hän tahto.

Matth. 22.

MX Ricas Mies wätewä Töys /
 Walmisti suuria Häitä /
 Ainoall pojall / suurel woimall /
 Joll Cunnians tahtoi nä yttä.
 Ja cudzum annoi / Tuorij ja Wanhoi /
 Eip sinne tahdohuttu Käyttä.

Hän Käsi menn / sekä sinne ja tänn /
 Wieraita cudzuman Häihin.
 Wan cudzutud Reid / nijn cuin tyhmit.
 Eik tullet pitoihin nöihin /
 Ottesten / Seitäns jäästen /
 Tulit nijn pahoin päiwin.

Hän cudzui tyghens yhden ystäwistäns /
 Lupais hänen hywäst pitä.
 Hän wastaisi nijn / en mahdu minä sinn /
 Eng taidha myös tehdä sitä /
 Waimon otin / se minull suotin /
 Emb minä tottell muuta mitän.

Hän sanoi jälkens toisell ystäwällens /
 Ei minulla mitän puutu /
 Tul iloidzeman / minun Suonesan /
 Mä sinä minun suutu
 Cuule Rucouren / tule tyghen tänn /
 Parhat sauld caicē minny.

Se taas wastais : en tulla fais/
 Mut Cartnot rakennan ylös/
 Cusa saisin asu ilman hasu/
 Umb maita myös toises Kyläs/
 Sill sinull sanon/ sinne minä tahdon/
 Tänäpäiwän mennä pyynöis.

Sanoi jälläns coht palweliollens :

Wieras colmas tām wedä/
 Kirut sinus/ jo tule piineys/
 Wäti hänens laste lewät /
 En enä odhot eng Zercku cocot/
 Vren tijnni paiscan perät.

Coht tielsi hän/ sanoi myös esten:

Minull on wisijari Zärckü/
 Näljell mahdan / jos muutoin taidhan/
 Säläica on minulle tärcki /
 Rietax aiwon/ Calu cocon tahdhon/
 Ja nijdhen perän pyrkä.

Minä idzellen usein ajattelen:

Cuing Mailma mahdais käydhä.
 Oikein wäärin/ cocon käärin /
 Mitä miä saan nähdhä.
 Minä juorelen/ mond syörelen.
 Jos muutoin sen taidhan tehdä.

Hän haiki oli wai/ ja cocon sai/
 Eik cosean ylen andanut työtä.

Yö wijnän lähest/ Zärjät pääst ikest/
 Ja tahtoi nijn Coriapyytä /
 Waimo hänen hylki/ ja Owen sulki/
 Edsi miestäns wastan syytä/
 Sjtä tielyst/ sitte mielyst /

Cuningan wierax palat
 Nutt joutui myöhär / ja tuli työlax
 Suljettu: Osta awat.
 Nijn idrens petti / ja Zer cut jätti /
 Jorc ensist oliit Wapat.

Juor pois lujast meidhän Cujast /
 Ett sinä mahdu tähänpihan.
 Huonen on täys / Wierani ilois /
 Mene siis pojes pian /
 Ettäs minua cuull / ja ennen tull /
 Eij se sinull tarita ijan.

Cutin sylke / ja minua hylke /
 Lapsen / perhen ja Waimon.
 Cusa madhan lewon sadha /
 Cung yön sia myös anon:
 Cowa hetki minun Mailman weti /
 Kiroutu minä sen sanon.

Mailma cowa / pahaa suowa /
 Sinun päälles minä luotin paljon /
 Kirjoitet on minun Elon /
 pahut on kyllä tarjon.
 Suljettin Taiwan / sill olen waiwas /
 Meno on minull juur waljo.

Nyrt minä Tuolen / menen wierax Tuonen
 En minä händä wälträä taidha.
 Mailma minun petti / piru paullans weti /
 Sitä minä walitta mahdan.
 Zelwerin Tuli / palawa uuni /
 Sen edhäst annetan saadha.

Wirsi tämä / neuwop meitä /
 Etten hylitä Ewangeliumin häitä /

Enä pitäin Mailman pitoi /
 Tawaroit ja menoi näitä?
 Jos sen teenne / nijn hucumme /
 Cadhotuxen syö räm iz meitäm.

Matth. 25.

Chriscund Chriřtuxell fihlattu /
 Kymmenen Leidzen werrattu /
 Jote Ylä wastan häitäs hangidzit /
 Ja Lampujans wahwast walmissit /
 Meit synneisit / ah Jumal armadh.

Wijs wiřsast myötäs Ohun otid /
 Jong tyhmät otta unhotid.

Wüpyis Yhän uneliar caict tulitt.

Jong walwoat käřewän euulit. Meit /
 Yhän tulon puoli Yän huuto nousi.

Zän wastan käykätt: Caict nousit /

Lampujans walmissattam wiriäsi /

Jote tyhmild coht sammuit curiast. Meit!

Tyhmäd wijnein wiřsald Ohu anoit.

Sen fielsit he heild / ja sanoid:

Cuing sitä teille tehtä raidham /

Ettei Lampun sammui / cum tiedäng. Meit!

Mutt tyghe myö päin mennä mahdat /

Toild Ohu ořta teil raidhatt.

Zaldhän ořtos olles Ylä tuli /

Zähin menit / cum walmit elit. Meit!

Nijn Owí coht kijnä suljettin /

Steld ulwos tyhmät teljettin /

Jote Ylä salwattu awat anoid:

O Zerra meil awa / he sanoid. Meit!

Pois tyķen mengät en teitä tunne /

Ewangeliunne

Zän wastais heit : Käski mennä /
 Sin täisen Idun piniän paickan /
 Helwettin hirmuhun haickian. Meit.

Näin Christuxen tulemus teitämät öin /
 Zetki Cuoleman myös huomatoim /
 Jong jälken on armon aica ulgos juosuri /
 Paranoxen paicka pois pääsnyt. Meit.

Sijs maanap meit **H**erra walwoman /
 Armon ajall ojeduman /
 Zänen ansions Ohim ottaman /
 Händ hywäs Elos odhottaman. Meit.

Seuracunnas owat seculaised /
 Cans hywän Oleocullaised /
 Jote Christuxen Ohim hyliäwäd /
 Mailman hefumast huetuwad. Meit.

Ei taida tehdä Nutuax ansion omad /
 paidz Christuxen ansion suomat /
 Cung luottain lujast turwateam /
 Min Elom camist käyttäkäm /
 Meill Synneisill jong Jumal suocoi.

Mailman myös suru suistacam /
 Nutundhest murhe nuistacam /
Herran tuloo wirjesi wartiocam /
 Nijn ilon Taiwan tawoitam. Meill.

Ibidem,

LE Christind nlös herättätt / Ja wisust ain
 waltwocat / Näinä surulisin Päiwin Aeltät
 maaco sywin. Sill tulos on idz **H**erra cohta /
 Inhetä ajat aicoi / Catek synneiset Duomit tahto /
 Keug edhes sijn seiso woi.

Ei tetän auta Suurus / Ei Nickaus eif Nuos
 rus /

rus / Cose Cuolema ynghem tule / Ei apu näist yh-
tän ole. Sinun Jumal tyll cadhotta taita / Jos syn-
nis Elä aicoid : Sijs idzes ain hywin laita / Händ
hywäres jos wacoid.

Cuin Christus tule Cunniasans / Ja caickeist
Engelins cans : Nijn anda hän äänen cuulla / Caick
edhes täny tulla / Eläwät ynnä cans Cuolwitten /
Duomiolla lughun tecon. Tete hän lammasfen ja
Wohten / Pahain ett hywäin eron.

Uscolifili on hän sanowa / Jote oikiäll puolell
owat / Te sinuatut tänne tulcat Waldacund walmis
saacat. Isofin / Janoifin olin Outo / Sairas / San-
gin / Ulast / Te minua aina pydhit holhot / Usconna
nähtit lujast.

Ne hurscat hämmästywät / Tä hän cunnian ta
wastawat : Cose näim sinun näitt tarwidzewan ?
Meit sinua palwelewan : Waan herra heit tähän
wasta : Caick cuin oletta tehnet Näitminun pienim-
bitän Wastan / sen olet minun suonet.

Mutt niil toifil on hän sanowa / Jote wasemall
seisowat : Helwettin teidhän pitä tuleman / Pirus
sans oleman / Ett te minua wastan ottanet / Ett laui-
piut nähtänet. Julmudhen olet ojouanet Tarpei-
san minun hyltännet.

D HERRA / sanowat he : Cose tarwidzewan
näimme / Jocus waiwas sinun ja puuttunen / Eng
ole sinua holhonet ? Waan hän jällens wasta heil-
len / Saattap heit häpiällen : Mitä ett tehnet mi-
nun pienimillen / Ett tehnet tätä minullen.

He Helwettin Tulen heitetän / Piruin hueman
teljetän / Cusa pöjina pilkka puuttumat / Jden kuu

Evangelium

katkevat. Hukfaat jancatiseu Elämän / Christu-
 ren cansatänwät / Joon lactamat iloidzeman / Ja
 cunnian Eruunun saawat.

Jumal meill armos annoi / Ja pyhän Sanans
 meillen soi. Jos tättem / sen jälken Eläm / Tott au-
 tuar tulem. Jos pahoin Eläm / ja sen hyliäm / Me
 Jumalan wihoitam / Näin tietä wajellam wälhää /
 Meitämidze cadhotam.

Sitts eteen me olis ollet / Meitt cohdufa cohda
 Tuollet / Ellem paramin tääll idzem waroi / Kätket
 Jumalan sanot. O Herrra sihen meill armos lat-
 na / Pyhän Henges cautta / Ett olisim tääll walpan
 atna / Meit w gös wäimein autta.

Marc. 6.

Herodes häjyn elkinen /
 Weljens eläis Emänän ryöwäis /
 Johannes Castaja julkkinen /
 Sen Suurwutauit soimais /
 Fangim Herodes heitti hänen /
 Totutt ei torellu crät /
 Herodais häjy Nainen /
 Seisoi hänen Henges perän.

Ei julk juliennethänd surmat /
 Jost Canssa paljo piti /
 Edzeit aicca / tilan turwa /
 Sowelias surman wietti.
 pyhä Niesi mestata walmis /
 Herodes syndymä päiwälläns /
 Wieras pidhon wälewän walmis /
 porton neuwon piteesi pääänäns.

Saatt Sangarit Atrioidzeman /

Herodians heitä täytti
 Saat wierat Wijnast iloidzeman /
 Cans juopunur idzens näytti.
 Tytär täsä dangais taitawast
 Heroderen mieli suosioist /
 Zyppäis häjy paha : tawast /
 Ilkän äitin jä neuwoist.

Tai dangin tapa kelpaisij
 Wierail ja Heroderellen.
 Hän pöccall lupast lupaisi
 Walall wannotull jälle /
 Mitk ikäns tahdois anoa /
 Waict puolen Waldacunda.
 Näin pahon paldaa jaloa
 Sanex eij cuulun monda.

Tytär tyghö Äitinsä juori /
 Kyssin / mitä Cuningald anois.
 Se siel sanat Suuhun syöxi /
 Werta Niehen jalon janois :
 Johannes julki meit soima /
 Ett hän pois päiwild wiedzäis /
 Sen päättä fatis sinull tuodha
 Anos ett coht se tehdhäis.

Cuin Cuningas cuuli / mitä anoi /
 Teeteli sirkisef sen Erän :
 Waan wierastens tähden tahdhoi
 Seiso lupauksen perän.
 Cuin mielejäs aicoi enneng /
 Käst Bōwelin pyrkij / eik siecail /
 Porton mielen nouter semmeng /
 Coht Casianan Caulan letat.

Evangeliumit

Wierast eij yrittän estänet
 Wuodhattamast wiatoin Werta /
 Eikheitäns synnist säästänet /
 Miellyid tähän kästykertan /
 Cuin taae rapa rahto wiel olla.
 Turhan dangin tähden täyty
 Murhald Meihen hursan cuolla.

Bowel pyhän Meihen päänn cannoi /
 pñcan paham porton kateen.
 Se wieckall äitilläns annoi /
 Cuin päänn werisen weti etteens.
 Herodias hercupalan sai /
 Pätt weristä wielä tuckais /
 Jhasui wallan saanens näin /
 Pääll Rielen / cuin händ luctais.

Herodhes häwytoin Cuningas /
 päänniestens ja portton cansa /
 Elid hecumas / cortias Cunnias /
 Irstast idz ehdhollansa.
 Joild Johannes suurin Saarnamies myös /
 Pohjettin puhua todhen /
 Porton tyhjän dangin tähden /
 pitoon pää Bowelild tuodhan.

O piko firortu fiucinen /
 Cusa weri wiatoin Wuota /
 Cans cauhiat muud työd tehtänen /
 Cuin paljon pahutta tuotta.
 Suuret eij salli Synneins soimat /
 Eik idzens ojeta anna.
 Saarnait wainowat wäkwäll woimall /
 Joill marawat pahoin palcan.

Herodes huorans cans tuli
 Hywild päiwild pois perät/
 Culcuin Elit/ enniat Cuolit/
 Caadhuit cadhoturen njät.

Sijn Castaja caickein pyhäin cans/
 Klämän Crunua canda.
 Jost kytos Jesuren ainostans/
 Cuin Jdcust Jlon anda.

Luc. 8.

Rylwäjä Siemenens meni kylwämän/
 Jost muutamat langeis Tien ohen/
 Se tallatin Linnuilla syötin:
 Muutamat Riwirauunion lyötin/
 Jote idzens coht ylösioudhuit/
 Märkydhen puustest poudhittin.

Muut Orjantappuroin tulit sūt/
 Jote ynn ylöskäidhen tucahuitit nūt.
 Neljäs osa langeis hywän Naahan/
 Toi hedhelmän satakertahan.
 Joll Corwat cuulla on/ se cuulean.
 Taitan tarcast taitohon tulcan.

Jumalan Sana se Siemen on/
 Jong Jumala Saarnall kylwäwää on.
 Ne cuuliat Tien werat owat/
 Jotea laiscast Sanan cuulewat/
 perkel sen nuistost otta pois/
 Ettei uscoin Nutuar tulla sais.

Callion calldaiset owat ne/
 Cuin Sanan wastan iloll ottane.
 He herker ja aiar uscowat/
 Cosca päällen käipi waiwa cowa/

Ja kiusauet intewat/
 Eohta usi osta pois langewat.

Oriantappuran Naan tawaiset

Owat joita Aasiat aiaiset
 Ejäwät ja Riekain sirusiur /
 Ja tām in Elämän hecuma juur /
 Jorc ei Sanan caswa anna /
 Eit se nijs Hedhelmätä canna.

Hywän Naan tawaisettäs owat /

Cuin Sanan wisusti cuulewat /
 Sen hywäs Sydhämes kettewät /
 Sen jälken Elämäs täyttawät
 Tuhtis owat karsiwäiset /
 Sanan tunnu, toyes pysyväiset.

Meidän cowat Sydhämenö Jumal /

Aynnä Sanas ja Henges woimall /
 Mailmaliset ested pojes rewil
 Etei ne meidhän Sydhämen lewi
 Ann Sanas Hed. Imän cõns cuulla /
 Ja uscon sitt Aruar tuilla.

Luc. 10.

Mä peys on wica sängen siur /
 Jota Jumal eij karsij woine /
 Tuja Sydhämes se Aisu juur /
 Jumalan Hengi eij olla siin täine.
 pyhä Rikia tyllä muriax
 Sitä wiax nuhtele lijax.
 Cuin me nyt täsi tietä saanem.

Lain oppinut Jesureld tyssy:

Mitän teen / ett Holon saan nancactisen?
 Sanoi Jesus: Jos täjä pysyd /

Kacast Jumalat Sydhämäst caikest/
 Nijn Lähimäistäs/ Cuin idz sinuas.
 Zursear tehdä hän idzens tahdhoi/
 Sanoi: Keng Lähimäisän liene?

Jesus wastais: Yr Ihminen
 Jerichoon waelsi Jerusalemist.
 Joca sitt cowalyck yinen/
 Wahingon oli langeman walmis.
 Ryöwärten Käsiin tuli hän siin/
 Cuin caic pois otid/ händ haawoitid/
 Jätid hänen puol Cullueri.

Nijn yr pappi sama Tiet käwyi/
 Näte hänen ja ohidz mene.
 Sill matcal myös Lewij: näwyi/
 Mene pois/ eik siec aele siin enä.
 Wajels Samarijt/ Tiet sama sijt/
 Ja näki sen Röyhän Niehen/
 Armah paa'll sidhoi hänen Zaawans.

Sifäll wuodhatt Wijnaja Ohjun/
 Ja pani hänen Juhtans paa'll/
 Wei Majan/ coriais händ palion/
 Nijn caawan hän wjwyi siellä.
 Rahaa hän annoi lähtes/ ja sanoi
 Jän' illä/ Coria händ wielä/
 Mitäs culutat/ palates maran.

Sanoi Jesus Lain oppenull:
 Täll cuin Ryöwärten käsiin tuli/
 Keng hänen Lähimäisens on ol/
 Näist colmest/ cuin täsä nyt cuulit?
 Juur cohdhastans Lain oppen wastais:
 Sen sanon totta/ joca sen cohthan
 Laupiudhen työn tästä teli.

Sitt Jhesus hänel näin sanoi:

Mene/ ja tee samal muoto.

Joll puhell hän tiettäwät annoi/

Ettei hän nijn tehnyt oll millän muoto.

Waick oli täynnäs oma ylpeyttäns/

Caickem euulles kerscaisi suurest/

Jost wäimein häptämön rupeis.

Se Ihminen on tyhjä tosin/

Cuin idzens pääll ensingän tuwop.

Me en taidha olla toisin /

Cuin synnein wiois täynnä curiad.

Sijhen Samaritan tuwadcam kijn

Sangen wissist/ cuin on Jhesus Christ/

Hän yxinäs paranda haawam.

Luc. 15.

Jymal on wedhet Miehen werrax

Joll oli poica cari.

Coton on oldu kyll kerrax/

Se Nuorembi sanax lasti

Mitä minun tule tästä Taloist/

Ann Jsa minun saadha/

Minä tahdon Elää suur jalost/

Muill maille mennä mahdan /

Haiseman coto rupe.

Hän läri siittä muillen Mail /

Mut ei sijt palion hyötyn.

Siel tuli hän pian monda waill/

Calu häneld ylös syörin.

Jestasta Elämän tottui/

Nijn cauwam cuin täydhyi Kaha.

Mut sitt cuin Köyhys pääll joutui/

Tuli hänel meno paha/
Leipä myös puuttuman rupeis.
Annoi sitt hänen paimenex

Ylidze Sica lasman/
Söi Rapaa Wadzansa täytter
Eip sitä tän täytynyt cauwon.
Hän muisti siträ wjndäiseld/
Jhänsä Mäolan päällen/
Ett perhe sai sieli yldäiseld/
Ei nätkä ollut heillä/
Nicoi nijn Coria mennä.

Minä käyn täst (us hän) Jsan maali/
Ricoren andex anon.

Jsan Sydhämen käändä Jumal/
Ett tule minun tyghen.
En pydhä siliten pojarens/
Minun coirudhen tähden/
Ottacan waiwoin minua Orsarens/
Työhön minä meilellän lähden/
Emb änä julke anoo.

Cose Jsa hänen eauce näki/
Juor cohta händä wastan.

Ja armon hänen cansans teki/
Ott sylins/ eikä händ lastan.
parhat Waatted edhes cannoi/
Käst hänen nepäälläns puhe/
Sornuren hänel myös annoi/
Eip sitä wiel miirikän luten/
Ett Härjän teki teurax.

Jloiteatt hywät Weickäiset
Minun cansan tallä hetkell:

Sill minä sain jällens poikaisen /
 Joca on oll pahall retkell.
 Näin tuli pellold toinen Weli /
 Tuin cotton oli ains ollut /
 perheld se cohtakyseli.
 Mitä nytt tähän on tullut /
 Mistä tämä Ilo nousi?

Laulu ja hyppäys cuillu tässä /
 Huilut ja Harput möys soivan.
 Mitä nytt Mahta olla lässä /
 Jost Ilo käypi näin cowan?
 Sitä Isän jouris nyt tekele /
 Jost hänen tyhmydhens nähdhän /
 Wiljaa anda kyll kärkeile /
 Häijyn pojansa tähden /
 Tuin on caiken Calums tuhlan.

Isän palwelin Elinaicain /
 Olen hänest waarin myös ottan.
 Ei cuitengan yhtän Wohlaz on
 Minun ystäwän eteen tuottan /
 Waan tämän tähdhen nyt tahdoi
 Suuren culuturen tehdä /
 Syötetyn Härjän myös tappoi /
 Tuca näit woipi nähdä?
 Ja tätä wääcyt kärkeij?

Näin Isä lausui pojallens:
 Cuule mitä minä sanon /
 Sinä olet Cotton cohdhallans /
 Sinun haldus minä caict annois.
 Tämä Welies on pois tullut /
 Häwin ja perät köyhtyn /

Hän on caiwān cadhon ollut/
 Nutt jällens nytt ylös löyttins:
 Sitä minä iloisen siurast.

Sinust eij oll coscan syytä/
 Täll muoto Ilo piää.
 Edh sinä cungan tahdon pyytä/
 Edh mahdha myös cauu sitä.
 Edh ole sinä tär sin siurta waiwast/
 Tustast on sinun haalus?
 Omastas edh mitän caiwā/
 Tallella ombi Calus.
 Edh kōs näitä ajatel mahdha.

Nijn olet nytt Syndinen iloissas/
 Sinull on laupias Iä.
 Tuin tule tyghōs pynōisjans /
 Armonsä hän sinull lijä /
 Jos sinä juas tahdhot nöyryttä/
 Ja muhtes ander anot?
 Nijn hän wihans tyll löyhittä/
 Syndis myös ander sanop?
 Käy sinä siit pelkämät edhes.
 Olcon nytt Jumalan Caiwast!

Kiitos sanottu aina.
 Hän päästä meit wisijit waiwast/
 Gesana sinä Sydhämes paina.
 O Herrä aut meitä hädhäst /
 Nemos anna päällem paista.
 Kirwot meit perkelen Kādhest /
 Sno meidhän Ilos maista /
 Amen me sen pääl sanom.

MIn Iesus puhui wertaaxil
Rõyhain axil:

Ricas perhen Isand oli /
Joll osais oll Cartanon Zaldia /
Wäärin waldia /

Se siis nijn candesen tuli /
Et Zerrans oma oli tuhlan. Ening euullau /
Sinust näin? Sanoi se Zerra:

Tee luu sinun hallituksestas / Cohdastas /
Tästehes hallita edh saa /
Cose huonen Zaldia taan euuli /
Nurhes tuli /

Jozellens ajattel ja lausui:
Zerra muld wiran otta pois / Caiwa en wois.
Häpiä kerjäreest joutu.
Tiedhän kyllä mitän täsä teen: Coriaten /
Huones ottawad sitt minun.
Caic Zerrans welgholised cudzut /

Jhdhel puhui:
paliot Zerran welca on sinun:

Se sanoi: sata Tynneri / Olin juuri /
Käski hänen Kirjans otta /
Sen sian kirioit wijs kynnend / Sijn on kyllen
Sitt toisel hän sanoi cohta:

Mitä sun welka mun Herran on? Tiet tahdon.
Sanoi: sata punda Nisui.

Hän sanoi: Kirjas mahdhat otta Kirjoitta
Cahdexan kynnend juur wisust.

Tätä wärä huonen haldiat sijn / Kitti Zerra
Et wijsast eteen ja cadzel.

(nijn /
Iesus

Jesus sanoi? Mailman Lapset/Wissamad lies
Menoisians/cuin Walkium Lapset. (wät.

Josi Christus caickij meit näin mana/Täl Sa
Tehät ystäwit Elinaican/ (nal
Wääräst Tawarast/cost jäll tarwitaiss:

Corjataiss/

Teit ijanc aickisin Majoin.

Täll puhel hän oppetta näin: Ett caickin ain/
Tiwiyt ja ahneut wältäm/

Tarpes autam waiwast sijt warast. Ja tawas
Cuin meidhän tytenäm löytän. (rast/

Näin Mailman edhes tunnustam/ Vscostam/
Ett autuudhen Lapset olem:

Sill laupium työ/meisä näyttä sen/ett Jesuxen/
Vscost Auruuri tulen.

Luc. 16.

Wissatcam nytt Rickast Miehese /

Cuin waater hänens caunis/

Eli myös ylön Herculisest /

Nijn ett sitä moni cauhist.

Lazarus kerjää Mies parca/

Leipä hänelä kerjämän tuli/

Zaawoist ja pa. seista arca/

Sana monda paha cuuli.

Hän syödhärens Murui pyyti /

Jote putoisit pöydhän ala.

Tahdoi myös mieleläns tyty/

Sen caltaisen Herctun ja palan.

Coirat sijn osorit haluns/

Nuolit puhtra hänen Zaawans /

Rikas

Ricas köyhäld sääli Caluus /
 Jlnott nijn pahat tawans.

Cuoli wjmei se köyhä Mies /

Ja wietin Engelild Taiwas /
 Abrahamin Helmas lewon löys /
 Sillom lopui hänen waiwans.
 Sen jälken myös Ricas Cuoli /
 Ruumis pandin corjast hautan /
 Sielu pinnan ja waiwan tuli /
 Kip Raha mitään auttan.

Olesans pinnas ja tiwus

Silmänsä nosti ylös /
 Sai nähdä Abrahamin siwus
 Lazarusen istuwan ilos /
 Nijn huuti hän tyll surkiasit:
 O Abrahami, was Isä /
 Armadh päällen juur huikiasit /
 Helä sill Ripuu lisa.

Lazarus tyghöni löhetä /

Zändä minä suurest caipan /
 Käst hänen pinnani wähetä /
 Ja käwitä minun waiwan:
 Weten hän formens kastacon /
 Jähdhyttäköön sillä Kielen /
 Tästä Lietis / cuin palawa on /
 Ei key jälken yhdhengän mielen:

Muista poican misä Jlos

Olit sinä Mailmas wielä /
 Wjna ja Mettä joit pidhois.
 Matiat Hercutt soit läsiellä.
 Lazarus parca sitä wassan.

Kärsi nälkä ja Ripuu.

Sill iloa saa hän nyt maista /

Mutt sinull on Jeku ja Kitu:

Suur juopa ombi wahwistett:

Meidhän ja teidhän waihell /

Tie on tall wälill nijn ahdhistett /

Ettei yriskän tule aihell.

Sijs rucoilen mind (sano hän /)

Minul on wñsi Welie Elos /

pane Lazarus heitä käätemän

parandaman paha menons.

O poican sanon sen puolest /

Ei taidha se cohtus olla.

Cuulecan prophetait ja Mosesi //

Nijn tohtiwat Nutuax tulla.

O racas Jsa Abraham /

Ei he nihin tydhy wielä /

Lähet Cuolluit heil Saarnaman /

Nijn palawat ofiallen Tiellen.

Wastais Abram samal hetkell ::

Ellei he Mosesi woi cuulla /

prophetain oppij myös kätte /

Cuin sois meit Nutuax tulla?

Eij Usco he myös itänäns /

Jos Cuolluist ylös nostan /

Saarnataisin heidhän rytkönäns /

Eij cuitengan ottaisi wastan.

Cadzos cuing Jumala raasta.

Köyhä ja annettut ylö /

pyytäj händ päästä waiwasta /

Ja satta taiwan Jlon.

Ewangeltumit

Näistä me sentähden oppiam.
 Waiwaisi holhomen aina /
 Eit' Jalcaim alafordaman /
 Näin Jumal meil armon s laina.

Ulkem nyt yrityän siateleo /
 Ett Riikas heitetän pojes.

Sill Riikas suuri Lahja on /
 Eit' sitä laiteta toimes.

Mutt sitä Kamattu kyll laitta /
 Cost wäarin käytetän saatu /
 Eit' waiwaisi tahdota autta /
 Cuin nähäs maahan caattu.

Joh. 2.

W Oni Awioskästyy laitta /
 Cuin on juur häny tapa.
 paha Zeng heit sishen taitta /
 pytkäm hänöst olla wapa.

Christus sen eutengin wahwisti /
 Lahiall ja ihmell eamusti /
 Näin cuin Johannes sano:

Caanas Galilean Maacunnas

Zäädh olit colmanell päiwäll /
 Näin eudutin Maria muidhen caus /
 Sill pidhollen Röyhäll.

Christus ynnä Apostolit
 Jloisins sinne myös stulit /
 Wahwisaman Awioskästy.

Wijnan puuttas Ziti sanoi.
 poican / Wijnä täss puuttu.
 Wasrais JEsus: sinä Waino /
 Nytt tahdon minä sinun suuttu /

Si ole minun aican tullut/
 Eng tahdo yhtän sano sinull/
 Mita minä tehdhän tahdhor.

Ei cuitengan sytä Sanast/
 Hammästyn hänen äitins/
 Waan palwelioill sanoi wahwast:
 pitäkät hänen Kästyns.
 Sijn oli pand wesi Cruusi
 Juuttain tawan jälken Ciuusi/
 Ne hän käst Wedhell täyttä.

Cohra se lopui luonostans/
 Cuin ennen oli Weten.
 Christus sen wiedhän cohdaastans/
 Käst edhstâywan eteen.
 Cosca hän on maistan Wijnan/
 Gudzui Yliän ryghens pian/
 Ja sanoi tällä tawall:

Cuikin ensin edhestuopi
 pidhoisans parhan Wijnan/
 Ja sittä cuin Wäki juopu/
 Huonommat pane sian.
 Sywän sinä kätkit tähän ast/
 Ja wieraill annoit huonommast/
 Wngo se oikein tehry?

Sentähden ey yritän mahda
 Awoistestyä laitta.

Se on solmu lujja ja wahwa/
 Jota ei päästettä taita.
 Aeltän sitä peliättän kengän/
 Muutt Ilon cans syhen mengän/
 Jote ei taidha muutoin elän.

Ewangeliumie.

Jos jocu puuros tule pääll//

Ja jotain tarwitan Talois:

Sen Christus omalla wäell.

Anda ja täyttä jalost:

Christus tarpet parhan näte /

Hän Wedhen Wijnax wiel teke /

Murhen myös! Jlox käända.

Me rucoilem sinua Christe /

pysy aina cansam talos.

Nijn meill hywytt tyllä pistä /

Setä Arcus että Salwos.

Piru Taloisiam carcota /

Cum Jouzellans meit tarcotta /

Nijn me sinua aina kütäm.

Joh. 3.

V. c. Sinun tyghös Herrra Christe huudam.

Näin suurest Jumal armahdan on /

Mailman wiholisans ilkiät /

Ett rackan poicans andamut on /

Jhimiser Jhuisten pileax /

Orjax ala surkian surman:

Sywäst synnin cadhoturest / Helwetin ruscast /

Mailmat ulwos auttaman /

Nijn autuax elämähän Useost.

Keng arwat Armon awatutita

Täs raidhons tarcoull taine?

Eij ole yhtäkän wiisautta /

Cuin käsittäne tämän taick maine.

Eip andan Jumal poicans Mailman /

Ett Cadottaman Mailmat / Waan wopahata

man /

Hän.

Hän maroi Synnit Mailman/
Joi Jumalan wihan Malian.

Meit Jumal armosi Auttuax autta/
paidz oman awun ansiot/

Christuxen Lumašuxen cautta/
Cuin Lain ala edhestäm annoi.

Christus caikil ansaidz Auttuudhen/

Jong Vscoll omaz otam/ Ilman ansiotam/

Cuin turwa pääł Christuxen/

Sill armosi Auttuus on oman.

Cuin eij Vseo/ jo Duomittu on/

Eij taidha hän Auttuax tulla:

Ettei pääł Jumalan pojan vscen/

Zyllä hänen ansions ollen.

Cauhia cadhotus sitä seura/

Eit idzens taidha autta/ Synnist wapautta/

Josi Christus apu on aino/

Vseo awust osalifer saatta.

Sen Christus idze opetta/

Ett häisen elämän saane/

Cuin vscos elons lopetta/

Tääł tunnusta Christus tainne.

Sen Christus tunnusta tulduans/

Isäns edes/ Isäns Lapser Cansans perillifer:

Cudzup caickein cuulden/

Ilon häät häänd osalifer.

XI. Catechismus Wirsixi tehty.

Jumalan kymmenen Kästyt.

Munät ne kymmenen Kästyt owat/

Cuin Jumalan tahdon meill tuowat/

Jotc hant Moſeren caut annoi/
Ja Sinain Wuorell meill cannoi.

Kyrie eleiſon.

Mind olen ſinum H^{er}ras Jumalas /
Mä muut pidhä turwanas /
Minun pääl en vſco wahwaſta /
Minna myös Sydhämeſt racaſta. Kyrie el.

Sinum H^{er}ras Jumalas Nime
pidhä aina ſuuren ihmien /
Mä turhan lauis ſitä /
Mut yliſt / rucoile ja k^uſtā. Kyrie eleiſon.

Muiſt lepopäiwä pyhittä.
Ett Oris mahdais lewätā.
Sinun työs ſilloin ylen aina /
Ja Jumalall palwelus canna. Kyrie eleiſ.

Iſas ja äitis cunnoita /
Zeild k^uſtos ain pydhä woitta /
L^uſin työs Maan päällä meneſty /
J^uſitäs ſuulle pⁱtⁱtäſty Kyrie eleiſon.

Nelä ſinä ketän Cuoliar lyö /
K^adhell / Aſell / Wihall / ja Töyll.
Zeit pois Wihaja ylpeys /
pidhä caidein Cansa yſtāwys. Kyrie eleiſon.

Uwioſtāſtyn pyhä ſidhe /
Sinä wahwan aina pidhä /
Tydhy ſinum oman puolifas /
Ole puhdas töis ja puhelſas. Kyrie elei.

Sinum welies caluja rahaa /
Mä waraſt / eli temmaſala /
Nelä händ coſcan juonittel /
Mut pydh händ aina ſuoſitel. Kyrie elei.

Nelä

Aeläwärä todhistost sano /
 Ulämyös cosean wäärin wanno /
 Racasta aina totutta /
 Walhest sinuas pois luowita. Kyrie elei.
 Aelä sinun Lähimäises hnonetta /
 Eli Emändät pydhä himoita /
 Mitä hänen ombi omans /
 Aelkön sinun tulco huomias. Kyrie elei.
 Suo hänen caicki nehywät /
 Cuin sinä myös idzelles pydhät /
 Se on Herran kästy ja Lati /
 Johon hän meit wahwast waati. Kyrie.
 Näitä nytt Kästyä täyttämän /
 Ja elom niidhen jälten käyttämän /
 pyhä Hengi meit auttacon /
 Ja wains siihen lainatcon.
 Kyrie eleison.

Herra Jumal asuwa Taiwas /
 Hän tahtons tiettäwät sanoi
 Meil cuin maan pääl eläm waiwas
 Ja Kymmenen kästyä andoi.
 Sanoi: Aele pidhä muit Jumalit /
 Aelä apuu kärjä heildä /
 Minä olen sinun sinoa Jumalas /
 Tyghön turwa / racast minua / pelkä.
 Aelä laus turhan Jumalas Nime /
 Aelä sill sadhattel / wäärin wanno /
 Sitä aurhuudha / kirstä / pidhä ihmen /
 Jos tuseat tahtonet wältä.
 Muista puhittä Lepopäiwäs /
 Jumalall palwelus edhes canna /

Catechismus

Zänen sanans cuule/ Kirkos käywös/
 Muud Ascarettäs ylen anna.

Wanhembitas Cumias pidhä/

Ulä ylencadzo nütä/

Näin nautit saad itää pittä/

Menesyt myös hywin sittä.

Lähimäisträs älä tapa/

Nelä wiha/ sorra/ alaspaina/

Näist händ wastan ole wapa/

Zänd racast/ holho/ aut aina.

Carta huorut ja riettaut tapoi/

Nelä ole haurendhen hallus/

Racast puolisotas Lwio/

Ole puhdas puheis/ Tois/ Zaluis.

Nelä warast/ petä/ wiettel/ ryöwä!

Eri toisen omaist tyyni/

Waan wirastas wakuul pydhä/

Cuins sijt saad siihen sirt tydhy.

Nelä wäärin todhist Lähimmäist wastan/

Nelä walhettel/ panettel/ häwäis

Totutt/ oifut pydha racasta/

Lähimmäifestäs ain puhu hywäst/

Nelä pydhä lähimmäises huonet/

Zänen maatans manderens/ saamans/

Nelä seisö perän wieckall juonell/

Salli ne hän oll omas huomias.

Zänen emändätäns älä himoi/

Zänen perhettäns/ Carjans tosin/

Nelä suo heitä tyghös kimmot/

Suo caicē hänell/ cuin idzes soisit.

Nämät kästytt annoi idz Jumal/

Ja meidhän nijt täyttä.

O Jumal awus ja armon suomal/
 Min meidhän nijn ain elom käyttää.

SE cuin tahto Christit olla/
 Sen Nimen cansa myös Tuolla/
 Hänen tule kästyt tietä /
 Jotc eij meit cosean wietä.

Nie Jumalan sormill kiriotettin /
 Sinain Wuorel wastan otettin /
 Sen huosean Moseren cautta.

Muista kästyn ainapitä /
 Opi myös seuraman nijtä /
 Sano idze Herran Jumal /
 Tuin lain cans ei euwal:
 pidhå minua Jumalas edhest /
 Ja usco päällen sydhämest /
 Wierait Jumaloit myös waldä.

Minun Nimen cunnias pidhå /
 Kähtä ja ylistä sitä:
 Jos sen lausut cosean turhan /
 Zeitan pääles wihan julman.
 Sitä myös latin suuld pydhäisit /
 Ettäs lepopäiwän pidhåisit /
 Ja töillä pyhitäisit.

Wanhemmild älä cunniat kiellä /
 Nijn cauwan ja hywin saat elä.
 Melä myös lähimäistäs tapa.
 Ole huorudhest aina wapa.
 Melä warast / älä wäärin todhist:
 Melä lähimäises huoneht omist /
 Eli mitä on hänen omans.

Catechismus

Vainat Herran Kätyr owat /
 Jore Jumalan tahdon meil tuovat /
 Melä nijt wiha eli porki.
 Sill ett nijs on caunis oppi.
 Vscoll colm ensimmäist täytetän /
 Raakaudhell / jälkimäiset päätetän /
 Cose Jumal henges lainap.
 Vaitä pitä ja Sydhamen paina /
 Sähän apu meillen laina /
 Aut myös ett me Kätyis teghois /
 Ja muisa hywisä menois /
 Täjä surkiudhes nijn eläsim /
 Ett wjmeim taiwasen widhäsim /
 Christuren poicas cautta.

Vscon tunnustus.

W E vscon yhden Jumalan pääll /
 Joca on laupias Jä /
 Cuiin suurell woimall / ja wäell /
 Meill Lahioi anda ja lisa /
 Hän on Taiwan ja Maan luonut
 Caict hywät myös Mailman suonut
 Hän meist nurhen ainta pitä /
 En me mahda epäilä sitä /
 Hän meitä tahto rapka /
 Ja myös caictij tarita /
 Mitä me mahdam tarwita.

Me vscon Jesuren Christuren pääll /
 Jumalan wajan meidhän Herran
 Joca on Woumalla ja Työl /
 Jhäns wertainen monin Herran /

Hän sttt Sitia pyhäst Hengest/
 Syndyi myös Mariast Neidzest/
 Kistin päällen Cuoletettin/
 Haudhattin nijn astui Helwettin/
 Nous ylös omal woimal/
 Istu Isäns oikial/
 Sielä tahto tulla duomioll.

Me uscom pyhän Hengen pääll
 yhden pyhän Seuracunnan.
 Johon Saarnalla ja Castel/
 Cootan monda maacunda.
 Josa caict synnid annetan ander/
 päästetän myös lain candest.
 Nijn me wjmeim ylös nousem/
 Saam myös nähdhä toinen toisem/
 Sitt njancactisen elämän/
 pitä Christityd perimän/
 Ja nijn aina ilos pysymän/ Amen.

V. c. D Jesu cuings oled pñnattu.

S E cuin tahto autuas olla/
 Hän tunnustacan uscons/
 Eise muutoin tahtoa tulla/
 Jos ei Jumal anna tundois.
 Isä ja poica tuta pyydhä/
 Nela myös imhot henge pyhä/
 Nämäd colm on yri Jumal.

Minä siis uscon Isän pääll/
 Ja hänen ripun tñni.
 Hän on suur woimal ja wäell/
 Hänell on caictwaldian nimi/
 Taiwan ja maan on hän Inonut/

Catechismus

Caikille tarpet myös suonut/
Ei hän meit ylönanna.

Minä myös uscon Jesuren pääll/
Cuin on Christus Isän poica.
Hän ombi meidhän Herran tääll/
Wäkewä kyllä ja woipa.
Hän sit sitis pyhäst Hengest/
Syndyi Maariast puhtast neidzest/
Jumal ja mies nytt ombi.

Kärsei sitt catkeran pünau/
Risein pääll cuoletettin/
pandin hautan camin sian/
Cohd alas astui Helwettin.
Tääll muoto pääst meit cuolemast/
Esi cadhoturen tulemast/
Näin piru nyt woimans cadhott.

Nous jäl lens colmanell päiwäll/
Cuolemast omall wäell.
Mäui sitt raiwasen ylhäll/
Jru Isäns oitjal kädhell.
Siold uscoran hän tulewan/
Eläwät ja cuollet duomidzeman/
Sen woiman sai hän Isäld.

Minä myös uscon Hengen pääll/
Jong kiria nimittä pyhät.
Hän Isäst pojast ulostäy/
Yhdex lohduttajax hywät
Hän sanall paccand cocopi/
Ja Serracunda holhopi/
Cuin on nüdhen pyhän jouco.

Sijnä sitt andex ammetan /

Synnit ja wäärät teghot /
 Ruumit cuopast yles nostetan /
 Ja saawat toiset menot.
 Niin njancalc isen elämään /
 pitä huiscad heitäns wetämään /
 Taiwahan waldacundan.

Tämä on nyt minun uscon /
 Sen tunnustan tiedhos wahwas /
 Jumal hänen perustorens on /
 Sill se on hänen Lahians /
 Ett me täsä Useos pysyisin /
 Ja Jumalan perän kysyisin /
 Auta minua pyhä Hengi.

V. e. Isä meidhän njhäll Taiwas.

Usccon pääll yhdhen Jumalan /
 Isän Calcwaldian / calc ein luojan /
 Taiwan / Maan / niin calc olewaijten /
 Näkymättömään / näkywäisten /
 Tuin Luodhut holho / hallidze /
 Meit racasta ja rawidze.

Me uscom pääll yhden HErran /
 Jesuren Jumalan ainoan pojan /
 Isäst njancalcifeste Syndynen /
 On Jumalast Jumala totinen /
 Isäns cans yri olendo /
 Jong cautt calc luodhut Tehdyt on.

Joca meidhän Jhmisten tähden /
 Ja meidhän autuudhen tähden /
 Tänn alas astui Taiwasta /
 Ott miehuden Meidzest Maariasta /
 Pyhän Hengen wael Sitisi
 Tuli täydher Jhmiseri.

Catechismus

Jumala ja Nies yr Christus on/
 Tuin edhestäm Ristijn naulit on/
 Tuoli pilaturen wallan all/
 Maroi meidhän Syndim sill Cuolemall/
 Wapahiti meit pirun wallast/
 Cadhoturest/ cuoleman Cuopast.

Hän coht Cuoltuans haudattin/
 Nijn astui alas Helwetin/
 Helwetin wallan hajotti/
 Pirun woiman pois cadhotti/
 Ettei meit wahingoitta saa/
 Cum olem Christuren omat.

Cuolluist nous Colmanden päiwän/
 pyhän Kirioituren perän.

Sitt suuren woiton Cunnian cans/
 Hän ylös astui taiwahäs/
 Jseu Jsän oiftiall Kadhell/
 Wallidze caict omall wäell/

Jällens tulewa Duomizeman/
 Suuren Cunnian cans ja woiman/
 Caicti Cuolluit ett eläwitä/
 Uscortomat pänan heittä/
 Meit uscowaisi tyghöns otta
 Ilon ihanan meill tuotta.

Me uscom pääll Zengen pyhän/
 ZErran wirghottajan Jumalan/
 Jsäst pojast ulwos täywän.
 Ynn yhdes Cunnioitettawan.
 Hän puhui prophetain cautta.
 Meit Jumalan Lapsix autta.

Me uscom Mailmas olewan.

Yhden pyhän Seuracunnan/
 Tuin on vscowaisen ioucto/
 Small/ Sacramenteil coottu/
 Sijn Christus pää on ja palwellan/
 Jong jäsenix meitäm tunnuksiam.

Vscom synnit andex armost/
 Jumal anda poicans ansioft.

Jong werell olein ošetut/
 Hänen pyhän Nimeens castetut/
 Näin lapsix tulein Jumalall/
 Se tapahtu uscoll ainoall.

Vscom ja odhotam wisist/
 Tuoluitten ylösnoussemist.
 Wiimäis päivän tapahtuwan.
 Meit jäisen elämän käiwän/
 Jloon ja riemunn laetamat/
 Jong Jumall meill suo loppumat.

Isä meidhän.

Isä meidhän ylhäll taiwas/
 Meidhäd cuin olein waewas/
 Tulenma sulda rucoileman/
 Ja caickij tarpeit aneleman.

Tuule Herran meidhän rusourem/
 Ota myös wastan huocauxem.

Ann aina Nimes pyhitettä/
 Ja sanas puhtast operetta.

Aut että me wäärät operuxet/
 Wältäisim/ ja myös erhetyret/
 Sinun opissas pysyisim/
 Sinust myös hywin puhuisim.

Lähestytkön waldacundas/
 End

Catechismus

Enätyr tulcon seuracundas
 Ann monda siihen täällä tull/
 Ja sitte jancakifest oll.
 pyh. Hengi meit suojelcon /
 Ja pieum wallast warielcon.

Sun tahtos olcon niin maassa/
 Tuin se tapahtu taiwassa.
 Nutt että me sinua euulifim /
 Ja tustis nöyrät olifim
 Mitä meis on paha sifim /
 Sen sinä Herra pois rüffim.

Ann meil jocapäiwäinen leipä/
 Ja caifell tarpell lahjoit meitä /
 Tee ikäwät euin meillä on /
 Ja sinä meillen olet suon.
 Caifest rüdhast ja sodhast /
 O Herra meitä pelasta.

Meidhän ricopen ja wiam /
 Ann anderi Herra pian /
 Näncuin me tahdhom meilestäm
 Vahotta meidhän wihaniestem /
 Heidhän nuhtens ja wäärüdhens /
 Coscas Herra meit nöyrytät.

Nelä meit johdhat kiusauksen /
 Eli myös synnin horjauksen /
 Johon meit kiusasa wetä /
 Tuin tahto meit alat pettä.
 Händä wastan seisõ aina /
 O Isä meill woimalaina.

Caifest pahast ja hädhästä /
 O Herra meit aias päästä /

Setä tääl terwen ollesan /
 Ett taudhis ja myös cuollesan /
 Ota silloin sielu huomias /
 Ann hänen tulla sinun sirojas.

Näidhen päälle / kuin me anom /
 Herra me nytt Amen sanom /
 Ja uscom wahwasta sen pääl /
 Ett ja ne tahdhod anda meil /
 Sill sinä olet andias /
 Jumala esictiwaldias.

Herra Jumal armolinen Isä / Taiwan maan
 iuoja / ja mitä ombi njsä / Köyhiä lapsias
 aapiudhes cautta / Cuule ja auta.

Ne sinua rucollem / tahdhoisid armos anda /
 taikille Canssoil / kuin maan pñri canda / Sinun py-
 hä Nimes / pyhittä Ja kytä / ja cumnioitta.

Zulcon myös lähes aina waldacundas / Ja
 meitä talut sinun seuracundas / Hallidze meitä aina
 pyhähengel / Uia pois pertel.

Engelin joucko taiwas / mieles täyttä / Nijn
 anna meidhän maasa elom täyttä / Zustis ja wai-
 wois aina nöyrän olla / Ja sinua cuulla.

Kawidze Herra jocapäiwä perhes / Ja mel-
 dhän ruumin laina hänen werhons / Suo meille
 rauha / rijdhad myös pois ota / Cip anta sota.

Kicored suured kuin tulewad cander / Ne sinä
 Herra anna meillen andex / Nijn kuin me meidhän
 wainomiestem wian / Vihotam pian.

Mailma meitä / piru ja myös liham / Mones-
 ten waati pahuten ja wihan / Nijt wastan selso / ja
 alas paina / woima meill laina.

Catechismus

Caitesta sielan ja myös ruumin waarast /
 caitest pahast / Herra meitä pelast / Ja anna cose
 hengi ruumist eri / Taiwahas peri.

Näitä me sinun kästys jälkeen anom / Ja
 men caitest sydhämestäm sanom / Sill sinun sano
 ombi wahwa sangen / Se ombi Amen.

Sinä meidhän Näm ylhäldä taiwasta /
 Tuin tahdod hengesä meildä /
 Suas aina rucoelda.

pyhitet olcon pyhä Nimes ainoasta /
 Cunnioitettu caickild täälldä /
 Taiwas ett meild maan päälldä.

Sinun sanas ann meidhän cuulla /
 Jol nimes pyhittä tienem /
 Jota paid ei se meis taedha tulla /

Se siihen meitä wienep /
 Suo se töill tunnusta ja sulla /
 Nijn nimes pyhitett liene.

Isä an armos waldacunda melhin tulla
 Sitä wastan otta uscolla /
 Ett näät sijn saisin olla. (colla)

Sun tahtos cuin taiwas nijn maas meis
 Tuin wastas / on / an pois cuolla /
 Ja meist perät pois tulla.

Anna joca päiwäenen leipäm /
 Ruumin tarpeill meit lahjoit /
 Rauhas culuta myös aicam /

Rähdhad / sodhat pois hajot.
 Työm pääll sunaures käykän /
 Wahingod meist pois wajot.

O Isä röhrem ja welcom andexann /

Joll

/ Joill mieles wihoitim aina /
 / Eng laata synnist taine:
 / Tijn cuin me myös mielestäm niidē unhotam?
 / Heidhän nuhtens ja syyns cohtam/
 / Jotca ricoid meit wastan.
 / Melä ann. tiusauren langet/
 / Etem sinust pois eri.
 / Päästä pahast ja hädhäst sangen /
 / Täis aina apum keri.
 / Tait cumiakes sinä meil andel/
 / Suo taiwan Ilo peri.

Weidhän Isäm sua rucoelem/
 / Cuin meit opetti idze Iesus Christus/
 / Tuule meit/omad lapses olem/
 / Sinä meil oled. oikia Isä ainost/
 / Newa armolinen andias /
 / Woid myös woipa caictwaldias/
 / Saatad suutad autta omias/
 / Lupad lujašt/waca/ wahwa sanoisas/
 / pyhitett Times olcon aina /
 / Sijn ainos autuax tulla taidham
 / Sitä ylistä armost meill laina /
 / Toill/ puheill pyhäst elä mahdam /
 / Waldacundas lehes tulcon/
 / Tusa rauha/ hurscaus / ilo on.
 / Tijn maas cuin taiwas tahtos olcon/
 / Ett sua cuilifim/ estä oma tahtom.
 / Ann meil jocapäiwäinen leipäm /
 / Sans caictinaised ruumin tarpem.
 / Ann andex meill meidhän welcam/
 / Cuin me meidhen welgholistem annan.

Kiusauren älä meit johdhat/
 Ettei ylid; voitais meit wihamiehem.
 Pahast ja cuoleman kädhast wapat/
 Niin sijt sinus aina me kättänem.

Caste.

Herra Christus tuli Jordanill/
 Hänsä tahto täyttämän/
 Ja ottaman Castett Johanild /
 Wanhuisc autt niin päättämän
 Silloin Caste ja puhdistus /
 Säätiin ja wahwistettin /
 Se on elämän uudhistus/
 Joll syndi woinattomax tehtin/
 Christuren weren cautta.

Süs tiedhä ja ymmärrä nyt
 Mitä pyhä caste omibi/
 Cuin pois pyhki halud häjyd /
 Ja Jumalan lapsit luopi.
 Wesi on se/ sano Jumala/
 Ei autengan palias wesi
 Sijn on saman cans hengi sala/
 Cuin riettaudhed pois pese/
 Jozep Jumal meit casta.

Tutkistelcamme myös melkiäst/
 Mitä Christuren castes tapaht.
 Hän huuti taewast selkiäst/
 Ett se maan päällä cajaht:
 Tämä on minun raas poican /
 Joca minun mielen tietä/
 Sändä cuulcatt eliaican /
 Eij hän teit tahdo wiettä/
 Seuratat hänen oppins.

poica ruumins cans seisoi nähten/

Johanneren tykön wedhes.

Kyhkyisen muodholla leten/

pyhä hengi tuli edhes:

Sijs uscocam täydhelisest/

Josca me castett pyydham/

Ett siin on yximielisest/

Isä/ poica/ Hengi pyhä/

Jote tahtowad meijä asu.

Christus oman oppins cautta/

Tahrons annoi meil tietä.

Käsi cansaa wääräydhese autta/

Ja uscoon heitä weta.

Unda heitäns niin castetta/

Ja pyytämän Christuren omat.

Tämb autuus meil annetan/

Tullan myös Jumalan pojat.

Täitä jä johdhata mieles.

Joca näit ai tahdho usco/

Zän synnisäns aina pysy/

pahus ja cuoleman puseo

Zänen Helwettin ajaja syst.

Sield hän ei suingan ulwos pääs.

Oman woimansa cautta.

Ei ryö toini/ ei yxikän mies/

Zändä myös taedha autta/

Diru hänen wastaan otta.

Wedhen filmä täsä näke//

Tuin ruumini puhtax saatta/

Sielun sana kirctax teke/

pyhän Hengen woiman cautta.

Catechismus

Tällä siis terwelisell wedhell:
 Taudhid poispyhitän sielust
 Sill se on secoitett werell
 Cuius tunc Christuren kyliest.
 Olcon hänen suuri kytos.

Rippi eli synnin päästö.

Christus käski sanans saarnatta/
 Ymbär mailman caiken/
 Ja nüdhen pääll lupa armahda/
 Jote sen wasitan ottawad täiten.
 Sen cant sielud wirworetan/
 Synnist ja pirusi kirworetan/
 Saadhan jäl lens Jumalan armo!

Waan ihminen heikko ja paha /

Ei sitä uscoa taedha.

Sill Christus töisäns ain wahwa/
 Käski ripis ne anderanda.

pappi siis Christuren puolest/
 päästä synnist ja pirusi juonest/
 Jos se uscoll oretan wasitan.

Mitä maan päällä päästetään /

Se on myös taewas päästett.

Mitä tääll sidhoren säästetään /

Se ylhäll on sidhott ja säästett.

Jong synnid tääll ander annetaan /

Sen pääl ei taiwas kanneta /

Nimä Christus idze sano.

Ota siis wasitan Herran sanan /

Sete ripis että saarnas.

Se omhj luja ja wahwa.

pirun mielest on sangen carwas.
 Sanaan suas aina toruta.
 Se sielun aina lohdutta /
 Sen edhesti kättäkän Herraa.

Christuxen Ehtolinen.

Jesus Christus lunastajan /
 Tuli meitä synnist wapahdaman /
 Hän niit catkerall cuolemall /
 Wapahd / euin olid eadhotuxen all.

Eten me händä unhotaisi /
 Nänsääsi hän meilen ruaxi /
 Oman pyhän ruumin leiwäsi /
 Ja callin werensä wijnasa.
 Tällä ruul pyytä meit wahwaxi /

Ja kätkest pahudhesti wapar
 Useoan lujasti sen pääll.
 Ja niin kätäkän täälle pöydhall.

Se tästä saapi nytt hywää /
 Tuin sen uscoo wahwasta pyytä /
 Että täsä ruas ombi hän /
 Joca cuoli meidhän edhestäm.

Cose me tätä ehtolise pidhäm /
 Ja meidhän sielun sill rawidzem /
 Hänen pünans päälle muistacem /
 Jumalan sana myös julistacem.

Se ombi myös Christuxen tahto /
 Eten me näit yhdhestä hajot:
 Tuocan siis jocainen weresi /
 Tuin ruumin otta leiwäsi.

Cutin idzens täsä tutkicam /
 Ja niin tätä ruocaa nautidcam /

Joca mahdhotoin sijtä otta/
Se cadhoturen päällens tuotta.

Sitä täsä sinä muistele/
Aelä sen pääll mitän myös epäele/
Ett synnid on sull annet ander /
Sijhen ruumis on meill pandir.

Jdse Christus sin synnis cannoi/
Ja sentähden sinull näin wannoit :
Nijn totta kuin minä elän/
Sun synnis otin minä päällän.

Sen pääll sinus wahwasta luota /
Hänen sanastans älä luowu suotta /
Joca synnil rascutettu on /
Se tälle pöydhällä tulcon.

Joca sen nyt oikein tietä/
Ett hän täs suuren armon löytä /
Se syököän täst uscos wahwas /
Nijn sydhän saa olla rauhas.

Ull kuin meitä näin rawidse /
Ja poicans cautta armon taridse/
Kijtos olcon njancactifesi /
Hänen suuren hywydhens edhest.

Rititän Herra Jumald ylhäld taewast /
Hänen myös poicans ylistätän wahwast /
Joca meit ruumill ja werellänsä ruocki /
Jolla hän meille autuudhen tuotti / Kyrie.

Herra sun ruumis ja pyhä weres /
Wahwistacon meit täs sixfias eräs.
Olcon myös meidhän sielun ewäs /
Wijnas ja puhtas leiwäs / Kyrieleison.

Christe jä ruumis edhestämme annoid /

Ja silte elämän meille kannoid.

Ehdh sinä tainud meillen muuta anda/

Jolla me muistos mahdhaisime canda/ Kyri.

Ons sun tahdos / Erä sijnen waati /

Että päälles Jhs wiha caattin /

Sinä siis cuoletettin //

Ne Jhan causa sowitettin / Kyrie.

Kyt tämän herem causa meitä wahwist /

Oscoll ja raekaudijel caunyst //

Että me sinun päälles uscallaisin /

Ja Christi welien aina raekastaisin / Kyri.

Ullä meild pyhä Henges pois ota /

Joca oikian tien meille osotta /

Että raohas Christicundas /

Waelda sais sin waldacundas / Kyrie.

Ohu tielen muista mielen / Kijä Jesuren hys

Wyt / Taiwas hän hamast astun alas / Ihmisy-

es ilmandunut. Meihin mielin / tänne tuli / Meid-

en cohdhust syndhnyt.

Ilmei käwyt / ihmed näwytid / Opiin opetti aus-

andhest / Sitt pñnattin ja surmattin / Meidhän

ndien edhest : Meitä ett säästäis / poies päästäis

ladhocuyest / pirun tädhest.

Quoleman memes / ehton ennen / Ehto atrian

teitti / Ruuminis ruax / werens juomax leitwäs wija

as sowitti : Meillen syötä / ja myös joutta / Quo-

mas muistoy caiteti.

Salas suuri tämä on juuri / Oscoll hymmä-

ttäpä. Leipä et muutu ruumis siin suotu / Ynnä

nen otetapa : Sala saadhan / tarwall taiwan / Ruu-

isjuuri nauutapa.

Taito ei tiedhã / tieto ei tähdhã / Ymmärys ei
 ymmärá: Kuumis leiwäs / weri wjnas / Cuinga
 suulla nauutan. Sana saattap / Christus tähttäp /
 Meo tietä erymätä.

Christus syödhän / ain meild juodhan / Ei hän
 senwoor wähene / rumill leiwäs / werell wjnas /
 Coconans cummasat ollene / Murus nijn on / caites
 cuin on Coconans Christus pisyne.

Nijn se paha cuin se hywã / leiwäs wjnas mo
 lemin / Suulla syöpi / suulla juopi. Kuumin wero
 molemin. Cuolema pahal / elämä hywäll / Eri on
 on molemill.

Paha on wieras / catumatoin täs / Wscotoin
 Herran sanoi / Eikä parane / aina pahane / Tietes
 pisy synis pahoin : Synnix syöpi / duomioy suo
 pi / Otta eadhoturén ansion.

Synneins eatuwa / sydhämeist surewa Dje
 elämäitäs tahtois / Hywã täs liene / uscoa tien
 Herrans omanasetus sanoin / Herran cuoleman
 pitäin oman / Sill synnist pääsnens uscoin.

Tällä pöndhäll sydhäme ll nöyräll / Armoi te
 jäiwäll astucam. Herran cuolema ll ostetud olem
 Täll uscolt näin nautieam Cuin totc nautidzem / ni
 tott tiedtäm / Andexi syndim saawam.

Näin laupiaast meit lunasti Christus / cuolema
 lans cowall. Taitwan taridzep / ruoceti / rawidze
 Kuumill werelläs meit omall / Neihin hän yhd
 styp / meillem omistup / Wirwottain meit alan
 man.

Jesus köstete / ylistete / Kuumillas meit ruo
 mast / wähwistamast wirwottamast / Werelläs

nytt wiuttamast : Ynnä Isän / Hengen pyhän
 Cunnia nytt / cuin alust hamast.

Catechismuksen summa.

Christityt iloidcam /
 pitädhen usco sydhämes /
 Ja rohkiast tunnustacam /
 Meidhän oppim mailman edhes /
 Toll Jumal idse meit lahjoj /
 Ja cuuten cappalen jacoj /
 Catechismus on sen nimi.

Näissä nyt on ensimmäinen /

Erran käsilyd ja laki /
 Joita hän meitä pitämän /
 Ja aina täyttämän waati /
 Kacast Jumalat sydhämestäs /
 Ja niin cuin idses lähimäistäs /
 Näin ja siis lain täytäd.

Toinen uscoman totutta /

Ja on täynnäs oppij hywää /
 Se Jumalan meil osotta /
 Isän / pojan / Hengen pyhän /
 Oson cautta me ander saam /
 Syndim / ricorem ja wiam /
 Christuren pinnan woimall /

Colmas cappel tässä opis /

Tahto sijtt totutta meitä /
 Cuing Isald taiwasta sapis /
 Rucoel / ja pyytä näitä /
 Jote hänen nimens tekis pyhäst /
 Ja meille myös tullis hywäst /
 Sielun ja ruumin puolest /

Catechismus

Meliäs cappel cudzutan Caster /

Se on hengellinen äitei /
 Tuin synnyt meit Jumalan lapsi /
 Ja perisymin pois peittä.
 Mitä ja siin oled luvvan /
 pidhä se wahwan ja lujan /
 Nijn Jumal myös liittonsi pita.

Widhes nimitetän ripiri /

Se on myös suloinen oppi /
 Joca synnisi on tullut riwiri /
 Ja Casterin liron myös poditi.
 Se tästä lahduksen saap /
 Sill pappi synniä ander andap /
 Jos häu muutoin uscop wahwast.

Ukran ehtolisen tapa /

On näistä wiimäinen cappel /
 Cusa Christus meil idzens jaca /
 Leiwän ja wijnan luonon all.
 Sill me hänen cansans yhdistetän /
 Ja uscomeis wahwisetän /
 Sielum myös rawitan wahwast.

Ute me tämän opin mahdhaisim /

Luwastia tarcasti pita /
 Ja sitä ymmärtä taedhaisim /
 Sen jälken myös meitä täyrtä.
 Siihen aut meit racas Isä /
 Ja pyhän Henges armo lisa /
 Nijn me sua alati kiidän.

Namun wirred.

Mo on nyt meild edhes meennit / Ja wallius siin
 Uuäänit / Uuringo caswons nossele / Ja paistens
 me als wottele.

Sijs kijos Herrall andacam / Ja cunnia hänell
andacam / Joca meit synnist ja waarast / Mennen
yönä päästi wahwast.

Uni meit saatti nuckuman / piru pyhi synnis huc-
tuman / Nutt Herran pyhäd Engelid / Meitä ym-
bärins lendelid.

Sijwillens meitä peittelid / Xuman hengen pois
estelid. Sijs händä aina kijtätäm / Ja sydhämäst
ylitätäm.

Herraan wiel nyttin turwateam / Ja apua hä-
neld huutateam / Että hän tänäpäan teitis Meitä
caictis tois ja redkis.

Warjelis tuseast / ja waiwast / Synnist ja ilkiäst
tawast / Että me hänen telpaisim / Ja hänen meilens
suodhaisim.

Hänen myös halduns ja huomans / Eufin andac-
con hänen omans / Waimons / lapsens ja hengen
Ja / Carians / cotons ja perhensä.

Kijos sijs olcon Isälle / Ja cunnia suuri Pojal-
le / Pyhäll hängel se olcon myös / Euin meit wahw-
sta caites työs.

D. c. Tule luoja lohdhuttaja.

No hirmuinen nyt hämnästyi /
Lett auring armas lähestyi
Sijs kijos Herrall sanocam /
Tarped myös häneld anocam /
Hänen alans meitäm wannocam.

Kijos ja rucous nöyrä /
Euin sull andahengi köyhä /
Oy sinull telpawa uhri /

Sill sanocam wahwast juuri/
Setä pieni että suuri:

O Herrra caictiwaldias/
Jsa häwä ja laupias /
Sätänä yön meit auttelid/
Engelis cautt meit warielid/
Cose pirud päällän carkelid.

Sen edhest jä meild yletän/
Ja sydämeist cowan kätetän.
Sua wiel nytän pyydhäm palwell/
Setä kesäll että talwell.
Emb me muutoin pysy tallell.

Merucoilem poicas cautta /
Tänäpäiwän jä meitä auta /
pirun juoned pois hajota/
Cuin pyytä meitä cadhotta/
Ja syndin aina wajotta.

Ole Herrra meidhän wartiam/
Tuken kilpen ja haldiam/
Johdat meit oitkiall retkel/
Alähäghal tiell meit wedkell /
Mutt sijpeis ala aina kätkel.

Sun habdus annam me hengem/
Halum/ puhem/ työm ja perhem/
Tee jä cansam mieles jälken
Ei sielu sitt cuole nälkän/
Eng me myös ketätän peltä.

pyhä hengi meill lähetä /
Jdse myös tyghöm suas wedhätä/
Zywys ann meisä enätä/
Japahus aina wäherä/
Käytä myös pois säettä.

Ritän sua Isä Jumal/
 Etts tänä yön mua suojelid/
 Sild hägyld hengeld runnald/
 Ja muist myös waaroist warjelid.
 Wiel rucoelen sua nöyrästä/
 Mua läsnä tänäpäin olwo/
 Minust murhe pidhä köyhästä/
 Swullas mua aina holho.

Eten eryis oiklast tiestä/
 Tahtos jalken anna ain elä.
 Lihan halud pois estä/
 Etei weis waräll tiellä.
 Wariel mua Jumal ja estä/
 Pirun paulast pahast/
 Hänen petoxistans päästä/
 Joit eteen wiktä wahwast.

Oikia usco mull laina/
 poicas pääll Christuren.
 Jongs tähdhen andex ann aina
 Min syndin ja ricoren.
 Edh sinä Herranua hyljä/
 Sens oled minull kwan.
 Tääll turwail tyghös culjen/
 Rucoellen sua aur huudhan.

Toewo minull lusia laina/
 Tuin mua tuke wahwasta.
 Ann rauk'audhes pysyy aina/
 Caickij Christityit wastan.
 Ett häwää mahdhan tehdhä
 Minun wiholistengin/
 Min elä caickein nähdä/
 Tuin sinull kelpois cuitengin.

Sanas auna mun tunnuksa/
 Taain mailman edhes cawalan!
 Cautt wallan/ waiwan/ tusean/
 Catowan cunnian/ tawaran/
 Melä an erait mua sinustas /
 Eit sanas totudest/
 Mun heiduttan sinua muistos/
 Wahwist mua henges wacuudhest.

Ann mun taai päiwä wiettä/
 Etten wilhoitais suamisän/
 Mutta cunniares käyttä/
 Sijhen armos minull lisä.
 Sun Herran haldus annan
 Mun hengen / sielun/ ruumin/
 perhen/ calun/ caict saaman/
 Caicti caidze warjel waarast.

Kijtett ole Jesu Christe/
 Edhest lunasturen työs.
 Meit rawidze ja wahwistad /
 Ruumias ja werelläs myös.
 Sull Isä kijos olcon/
 Armollas lésnä ole wijnäiseld/
 Cosc cuoleman cautt pois cullen /
 Coria ilohon njäiseld.

Wyt näemme sen sunatun päiwän/
 Was taiwast paistawan päällä/
 Joll Jumal walaise joc päiwä/
 Meit iloxem/ tarperem täällä.
 Ole kijtett Herran hywydhes tähden.
 Jongs joc päiwä meill suod nähdhä.
 Sanas walkeull walaise meitä /

Meidhän pimeän sydhämen sill täytä.
 Ettem coscan käwis synnin teitä/
 Ann kästys jälken meitä käyttä.
 Waarad/ wahingod/ ruscad ain wariel/
 Tuin taita meill olla tarjon.

Wariel meitä Engeleis cautta/
 pääst carcaurist pirun julman.
 poicas pyhän werentähdhen aitta/
 Jong idsem wälill panem ja sen ruman/
 Joll tiedhäm synneistäm pois pestyr/
 Ja pirun wallan ald päästnyr.

Ei päiwä niin pitkä/ ettei yös peräs/
 Niin elämät cuolema nousta/
 Moni ennen ehrot on tuonen eräs/
 Tuin huomened terwen nostajuota/
 Hetki cuoleman tietämät öin/
 Terwenät niin päiwin cuin öin.

Nuoras ain/ öin päiwin muistane/
 Tyghöns tiedäwän cuoleman hetkein/
 Ain idzens Herran haldin andane/
 Rukouxiill/ hänen kästyns kätkein.
 Mut Jumal pelghossis eläisün/
 poicas uscos täälä erjäisün.

Ehto Wirret.

Jumalan säädhyt perästä / Ehto ja nö nyt lä:
 hesty / Päiwä on nyt pois eukinut / Pymens
 pällen joutunut.

Ulkäm me siis unhottacam/ Mut kijos Herrall
 andacam/ Tuin tänäpäni meit suojeli/ Ja calteft waar:
 rast warieli

Sitä myös hänelä pyntäkäm/ Ett hän olis mei:
 dhän

hän tyhönäm / Ettei piru meit surmaisi / Ja tänä
yönä murhaisi.

Sinä siis laupias Isä / Sun armos meit aina
Isä / Hallidze meit tänä ehton / Ann rauhas myös
tulla tehton.

Siellä sitt lewosa olla / Ja pahus meistä pois
euolla / Ett sydhän sinus walwoisi / Ja ruumis ter-
wen nousisi.

Riitos sis olcon Isälle / Ja cunnia suuri Por-
jallen / Pyhäll Hengel se olcon myös / Joco meit
autta kaikis myös.

Christe qui lux.

Christe paiste tircas päiwä / Ja Isäs walteutt
tänä / Sä yön pimendhen hajotad / Ja mail-
man paistel lahjoitad.

Sinuun Christe me turwamme / Sinua myös
anxem huudhamme / Tästä yönä meit suojele : Ja
kaiteest waarast warietele.

Ettei uni meit upoitats / Eit wiholinen myös
woitais / Eli libam meitä peräisi / Ja sinun wihaas
wetäisi.

Silmäd ne unen ottacon / Sydän sinusa wal-
wocon / Älä lapsias pois heittele / Waan pyhäll tä-
dhelläs peittele.

Walwo Herra meidhän hildzem / Wainomieisi
myös hillidze / Sinäp hrim meitä lunastid / Ja wes-
kelläsä puhdhastid.

O Herra sitä tietele / Ett piru mei takto wies-
tellä / Sinä cum sielud wallidjed / Meitä siis aina
hellidze.

Sen Isä caetiwaidias / Ja Poika hywnten
aldias /

aldias / Meille suo / laina / ja outa / Pyhän hengen
woiman kautta.

Wielä toisin.

Chrifte päiwä on kädhesäs / Yö ei pyhy edhesäs /
Sä walaised yöll ja päiwällä / Annad meit rak-
hasa kändhell.

O Herra meitä auttele / Ja tänä yönä waries-
le / Ann lewät sinun rauhasas / Eytöm pois carcot
Satanas.

Silmäd unen sijs ottacon / Eydhän sinusa
walwocon / Sun tätes meitä peittäcon / Pahutt ty-
töm pois hettäcon.

Me rucoilem sua Herra Christ / Kirwota mei-
tä pirun juonist / Hän tahio meit sinun suututta / Ste-
lun murhat ja huetta.

Me olem sun oma perhes / Sen tunnusta py-
hä weres / Jongas edhestäm wuodhaid / Ja nijs
tyghös meit johdhatid.

Käste sun pyhä Engelis / Ett hän meit sijwilläns
peittelis / Tänä yönä meist waarin ottais / Eytät
myös corpen carcotais.

Nijs känkäm me nyt lepämän / Ett Engel on
meidhän tönänän / Älkäm tetän myös peljätäm.
Mut Herrald rauhaa teriädäm.

Me annam meitä sinun huomias / Ota meitä
sinun suojas / Nijs meidhän täyppi tyll hywin / Eng-
nucu pahuten hywin.

Cosca walkia huonesen otetan.

D. c. Isä meidhän yhäll raiwas.

BCaickein cappalden luoja /
Ja puuttes tarpeitten suoja /

Sä asiad hywin sowitad /
 Ja menod parhain toimittad /
 Edh tahdo myös aicoi secaitta /
 Mut pään yösstä eroitta.

Auringo paistens nyt pois wet /
 Syngiä pimeys sian jäi /
 Caubistus maan päälle poukkois /
 pelco onjocaidsis lauttois /
 Sinä siis waltuudhen Isä /
 Sun kirkkaudes meill lisa.

Wais taiwan tahdhill caunistad
 Ja Cunn waloll maan walistad /
 Cuitengin auringon caldais /
 Ei löytä custracampacast.
 Zämär heild wallan ottapi /
 Ja hirmun maan pääll tuottapi.

Kiwen siis calljost osoid /
 Jost waltian isse totutid /
 Joll huonett kääpid walista /
 pimeydhel pois ahdhista.
 Näin auringon arman sian /
 Soitta tuli meidhän pihan.

Näin sä Herras meit lahjoitad /
 Julman pimiän pois hajotad /
 Tahdhod yöllä sätä päiwäll /
 Walista meit walon säteill.
 Sentähden sinua kiertämme /
 Jaturwisas oll pydhämme.

Cuin sä waltiaall huoned räytäd /
 Ett ihmused työns saawad päättä :
 Näin an Christusest callioist /

Sielun istte hanel lens walisto st/
 Vscoranta wahwa onno/
 Joca sijt kiwest tulentuo.

Waid imitaas tulen sammutta/
 päällän niin piimän saatutta:
 Walais cuiteng sielu parcaas/
 Ettei hän olis pimiäs arca/
 Ellä meit salli niin nuettu/
 Että me synnis pois hucum.

Suo terwen jällens nosteta/
 Ja pimeys walkiall costetta.
 Anna myös tällä ollesan/
 Ja täällä poies cuollesan/
 Taae paiste meitä noudhatta/
 Ja tawon walon osatta.

Sen Isä/ poica meill suocon/
 Ja pyhä heng/ myös tuocon/
 Sinull pyhä Colminaisus/
 Ja wahwa Yrikertaisus/
 Kätöxen aina sanomme/
 Ja apua sinuld anomme.

Yhteidjed aamu ja ehto Wirret.

W On Jumalan / sua kytän ain/
 Zywydhestädhen / cuin saan nähdhä/
 Etts erittäin / ylidz yön (päwän) taain/
 Mun warjelid / ain suojelid/
 Xucoillem wielä / älä apus tielä/
 Tänapän (tän yön) waskan mun wiholistan.

Suoiel sielu / ruumis / elo/
 Coto / calu / perhe / puolso/
 Njld cuin soisid / Mun nurin käysi

Amu ja ehto.

Herre Jumal / corwas cumar /
Engel haldian olcon ja wartian /
Anna ainhimoi cartta pahoi.

Rucoilen minä / etts olfid sinä
Null lepyt / aut Christuren cautt /
Anderanna caict / O Herre näit /
Cuin ricott on puttup muttoin.
Sinä tiedhäd sen Herre kyllen /
Mitk on cohtaas tapahun taas.

Luenn Herre corwas cumar / Nyt tänä
huomen (ehton) hätken. Kätän sinua Ju-
mal / Etts mua oled kätken. Ja tänä yön (pän)
suojellut / Waarast / wahingost / tust ast / Rucoi-
len Herre hursas / poicas cautt mua euuldel.

Ann ander syndin cauhad / Toil sun wi-
hoitin ollen. Wiel tänäpänä (yönä) Jumal /
Armoillas holhoille. Mariel pirun pauloist /
Symist / wahingost caitefi / Murhest / waran
fielen candest / pahast piasefi euoloist.

Josen cocouans annan / Ain Jumal sun
huomas / Lapsen / puolisan / wanheman / Ca-
lun / ja eled suomas. Engelis mua waeroid-
can / Etteiperkel mua petäis / eik wahingon
myös wetäis / eik mua sust eroitais.

Sitt Jumal sua kätän / Etts näinminun
wallidzed Jost idzens tōihin (lepon) sorwitan /
Ette caict hywin hallidzet. Minä san wisie
riedhos / Näit cuin minä nyt suld anoin / Jong
päälle Amen sanon / Sull olcon aina kütos.

Kütos wirred rualle memmes.

W. c. Nyt caicki Christlund iloldcatt.

Cwaickein luondocappalten filmäd / Herra
wärtjoidzewad päälläs / Ja totwowad suld ra-
winnest ylhäid / Cosca he juorewad nähjäs. Sinä
siis heit oitjal ajall / Täntäd ain ruall ja juomal / Ja
heistä murhen pidhäd.

Coscas runsan kätes awad / Joca on caickein
hywydhen aitta / Niin sä jaad meill moned lahjad /
Etei taidha yrifän lastta. Caick elämäd Herra sä
rawidzed / Heill tarpens kyllä myös taridzed / Ja
heidhän mielen noudhad.

Jsä meidhän andias ja hywä / Cuin asid ylhä-
häll taiwas / Olcan aina nimes pyhä. Lähes tulz
con waldasundas / Sun tahtos olcon niin maasa /
Cuin se tapahuipti taiwasa / Ann meill joca; siwäinen
leipäm.

Ann andex myös meidhän ricorem / Cuin me
annam muitten sydhämest / Ylä meit johdhat tiusau-
ren / Mut meitä päästä pahast. Sill sinun on
waida ja woima / Kätös ja cunnia myös oma / Nyt
ja täncaickisen / Amen.

O Herra cuin hallidzed taiwas / Ja oled lau-
pias Jsä / Meitä sinna ja nämäd lahias / Meill sä
enänä ja lisa. Joltas annoid runnin rawinnor /
Ja meidhän hengeme pidhor / Sinun laupiudhestas
suurest.

Me rucoelem myös sua nöyrest / Etis armos
annaisid meille / niit aina nautita cohtulifest / Joca
päiwän myös raitist elä. Ja ei ylönpaidisudhen
cautta / Sun wihas meidhäm päälläm saatta / Jes-
suxen Christuxen tähden.

Kätös

Kiitos wirret ruan jälle.

Wyt HErra ylistäkäm wahwast / Joca on laus
 piias ja hywä / Ja kiittäkäm händ sydhämen
 pohjast / Sill ett hänen armons on sywä. Joca ei
 tetän ylonanna / Cuin tahto hänen päällens panna /
 Caiken turwans ja toiwons.

HERRan olcon aina kiitos / Hän jocaidzen
 runsast ruocki / Cuin wedhes / maas elä ja wiitos /
 Ne hän myös rawidze caicki. Hän carjan anda
 heidän ruans / Ja corpin pojad otta huomans / Joca
 händä huutawad auxens.

Isä meidhän andlas ja hywä / etc. Me kiitäm
 Jua HErra suurest / Jong walda ulottu canwas /
 Caickein sun hywät cois edest / Sekä myös runsan
 lahias. Ja lijaten tämän annon tähdhen / Joll sun
 armos ruocki meidhen / tällä hetkel ja ajal.

Cuin ruumis on saanut riemull / Hänen tarpens
 ja tylläns : Niin laina myös HErra sielun Hänen
 rawinnons ja elons. Sun pyhäll sanallas händ
 syötä / Ja elämän wedhell aina juota / Jesuxen
 Christuxen tähdhen.

V. c. Christus Jumalan poika.

Kitett ole HERRa Jumal / Ja suurest ylistett /
 Meit rawidzd ruall juomall / Jost julki on julis-
 tett Sun hywydhes meit wastan / Cuin wahwista
 meidhen yscorn / Etts oled meidhän Jumalam.

Jos hecumas niit olem ottan Ylonpaldisudes /
 Joll päälläm taidaisim tuotta Wihans hirmusudhen :
 Armostas alä ann tulla / Meill wahingot sill taict
 muulla / Jesuxen Christuxen cautta.

HERRa rawidze myös niin / Meidhän sielun
 latiaast /

latast/ Ett ripuls Christures tijn / Hånd ain maas
stais matjast. Etei hän coscan isois/ Murheis/ fuis
ruis lujan scisois/ Sitt ijäisest eläis.

H Jumal sun hywyttäs kättäm/
Jesuxen Christuren cautta /
Sun lahjaas me myös ylistäm/
Jollas meit tahdhoid autta.
Taid jos hengi ja elämä on /
Sinulda saamad rawinnon /
Olcon sun suuri kättos.

Käärvin sä ruumin nyt lahjallas/
Ruokid sun armos jälken:
Käärwidze stelu sanallas/
Etei hän cuolis nältän.
Sun sanas hånd rawid taita/
Ja Isän maall jäl lens saata/
Taiwan iloon ja rauhan.

Ann myös meidhän/ tällä hetkellä
Jote tähän tahdhoim tulla /
Käsitän racasta hywäll mielell /
Jloo toinen tuiseldam cuulla.
Wariel meit wainomiehen wihast/
Synnist/ häpiäst ja myös rjdhast /
Ann sowinnon cansa elä.

Kättos/ cunnia nyt ja aina
Olcon sull hywä Isä /
Cuin synnid meist alas psinat /
Armos päällän alat lisa/
Me uscom poicas pääl Christuren/
Hän anda meit taiwas isturen
Sinulle cunnia suurer.

Sisad cam sydhämen pohjast/
 Rättätäm Jumalat wahwast/
 Cum armos on meille näyttän/
 Ruall juomall meitä täyttän/
 Eläimed limud on rawinnut/
 Armostest meili tarinnut /
 Caict mitä me olem tarwined.

Rättätäm Jumalat **S**Errant/
 Tätä tahto hän meill joca erän :
 Cadz cuinghän meill racas liene /
 Jhmifest sen kyllä tiene.
 Ett hän on luisi / lihast / nahast.
 Coortu taiten sowejahast/
 Ja walkein näke ihanast.

Cuin Jhminen hengen saanut on /
 Coht hänen cotans walmis on /
 Utins cohduis waicta caita/
 Sjt kyll idzens rawit taita.
 Eht seruoca on heictö wiell/
 Cuiteng ei puutu mitän siell /
 Sijhen ast ett hän syndy tääll.

Jumal maangin walmistan on/
 Eläimill rawinnos andaws on/
 Wuoril / Ieroill / castens canda/
 Maacunnil myös saten anda/
 Maast hedhelmä / leiwän / wjnnat/
 Andahän armostans jhan/
 E lämb ruunisi ruocki ainjan.

Calad wedhest senas jalkin /
 Meill Jumal annad pöydhäлкиn /
 Munad lumuist pienist suurist /

Cans linnun pojade meille niist /
 Wiel meill sin suoma / ras päänas /
 Zirwi / härkä / oinas / jänes /
 On ruar jälken sin saanos.

Sijs tättäm **H**erra aina /
 Cuin pyhän hengens meille laina
 Ett hänen hywydhens tiedhäm /
 Min sijs hänen täitys tehtäm.
 Hänen pyhän nimens cunniat /
 Vlos lewittäm moniall /
 Tätä kätös taho cuulla ain.

Rättäm **H**erra / cuin on hywä hän /
Ruur laupias caictij cohtan mäs ain hän.

Joca meill aina laupiad lahians näyttä /
 Ynn luodhuns caicti niit kyll runsast täyttä.

Weisad cam meidhän Jumalallen **H**erra
 rall / Ylistös kätös cunnia joca ferrall.

Hän ain meit lapsians cuin hywä **I**sa / **R**uoc
 ki / rawidze / werhop / tarpet lijä.

Ann Jumal meidhän hywyttä s ain miis
 ta / Sun kestys pitä idzem synnist suista.

Sun poikas cautt meidhän aurtuum elä
 män / ihasturen.

Meillen ilor ja riemur suurer sangen /
 Jong pääll me weisam nyt sydhämeist / Amen.

Matcuffawisten wirret.

V. c. Bartel Jumal sinun sanas.

Jesuren nimen waellamme /
Sänen En gelins meit leidzamme /
Isa Jumal meit rauhanne /
Madcas teit oifiat ohianne.

Xuan jälfen.

Christus johdhattajan olcon /
Madcall meit waaroist warielcon /
Wahingod edhestäm estätkön /
Tuonist wiholisten pää stätkön.
pyhä Hengi meit lujadcon /
Tustis uscon wahwistacon /
Armons lahjad ain andacon /
Zadhäs meitä luhdhuttacon.
Cansam Colminasus olcon /
Meit siipeins ala suojadecon /
Madcall meit raohas holhococon /
Majoill meit raohas jäll tuococon.

V. c. Isä Jumala taewast.

JSä haldia maan taewan / Cuin caicki oled
luonut. Sä juhghan reent ja myös lairwan /
Jhmisill oled suonut / Että he niidhen cautta / Matz
cansa taedhaisid tehdhä / Jois sä heit edhes wedäd.
Ann waarad edhesäm nähdhä / Sinä yös meitä au-
ta / Täll edhes otetull reitel / Alina ja nytyisell hetkell /
Sielud ja ruumid kätkel. Nijn me sinua sijs kijtäm /
Sanodhen Haleluja.

Jesus Christe johdhata Meitä nyt täsä mad-
cas / Ann oikia laita osatta / Ested edhestäm cadcais.
Ulä meist pojes erkane / Waan myghöm nopiast rie-
nä. Rauhas meit edhes wiene / Sinäp tie tottinen
lienet / Engelis jouckom / pane / Sulie wshamiesten
filmäd / Hillidze tairwan pilwed / Ann lakiad ja so-
weltiad ilmad. Nijn me sinua sijs kijtäm / Sano-
dhen Haleluja.

Pyhä hengi wirwottaja / Cuin runfas oled an-
noill / Ole tustis kirwottaja / Maall merell setä ran-
noill.

noill: Piru tykõm pois carcota / Se hãnelb eſtã ja-
 tiellã / Etei ſais ylõs niellã / Meit tõyhij tãlle /
 Sinã rinnois waicuta / Joll meit edhes ſaata / Ann
 nõhdhã wiel oma maata / Cotia / myõs terwenã
 tuota / Nijn me ſinua ſijs tũtãm / Sanodhen Ha-
 leluja.

Purichtiwaiſten wirſi.

V. c. Chriſtus Jumalan poica.

Chrifte ſinã apun ehdhi / Eteem oterus madcas.
 Sun turwillas tãn tãhdhem / Eſteed edheſtãns
 radcais / Meit ohia oikiat laita / Nun waarad wãls
 tã taita / Caick wahingod pois eſtã.

Sã Noan laiwan lainell / Weſi ajos waries
 lid / Meresi paidz wahingon maineit / Cansaas ain
 auttelid : Nijn nytkin armos cautta / Rauha meit
 merell ja auta / Ann ſaadha ſatamaat ſuotuift.

O Chriſte Jumalan Poica / Et ole nijn suurta
 tuſca / Jota edh ſã nãidz woita / Taedha autta ja pots
 ſta. Meit herra ãlã pois eri / Tãll reitell apun
 terti / Ann Engelis leidzat meit.

Chriſte coſts macaiſid hãhdhes / Paisui meri
 pouhãman / Sun herãid opetuſlapes / Aaldoin ald
 auttaman. Allood aſeid cohrottes / Meren nywes
 nãr teid oites / Pois tucãhũid tuulen.

Chriſte tyghõs me huudham / Herã meit autta
 mall / Sun tyghõs aina turwam / Ilmas tulle aſettas
 man. Lambas lienem / omas olem / Awullas cada
 zat puolem / Meit ãlã ann huckua.

Jos aicam jo on joutun / Eis meit tããid cudzũs
 tãhdhot / Ann ander ſyndim pahus / Põhãn piinas
 tãhden /

Litania.

sähdén/ Se meil turwa curim olcon/ Meidhän huus
tom tyghös tulcon/ Wahwast hengelläs uscom.

Jos autad meid euin towom / Tahdhom sua
kittä ain/ Meit saatad sin cung aiwon / Euins kyle
lä word tehdä taagen. Uld hädhän ahtan aritta/ Sun
suaren wotmas cautta/ Taidhad wiel euin enneng.

Så Petarin wesiſt wedhid / Stei huckun aak-
din all/ Så Pääwakin apun ehdhid / Haax ricost an-
tid maal / Eans caiten sen seuram sääſtid / Zoonan
meren pohiaſt pääſtid/ Waias calan wajaſt.

Näi lupaiſid awun anda/ Ja tuſcas inön olla/
Euin turwans sua tyghös panne: Taine sua rucou-
la. lupaures luja liene/ Täſt tyghös turwat tienem/
Eansam oled loppun aſt.

Litania.

Jumal Taiwast Jſä hywä/
Poica Jumal ja Hengipyhä/
Yr yhreys Colminainen/
Yr colminaiſus Yrinäinen/
Tyghös me turwas turwis tulem/
Armadh päälläm/ rucouren cuule.

Tykön in awullas ain ole.

Easwos käännä meidhän rucouren puolen /
Pääſtä pirun pauloiſt ja nuoliſt/
Häijyiſt himoiſt/ maailman juoniſt /
Wariete h i piäſt/ rietraiſt rawoiſt/
Ändhaſt/ ſodhaſt/ wihoiſt/ wainoiſt.

Wariete eowast ajaſt ja näliäſt/
Kakeiſt/ rajuiſt/ meren hädhäſt /
Wahingoſt/ tuſcaſt/ tulipaloſt.

Tähdhistrutost/ piäifest cuolost/
 Nuthengen rettes ja duomion ald /
 Tjancaictisen cuoleman wallad.

Merucoelem sinua Christe/
 Vaitäanna meill/ älä estä/
 Zolho meit ain ja gjall hädhän/
 Syndymäs/ pünas / cuolemas tähdhens
 Nousemises/ taiwas astumas cautt/
 Cuolles ja viusauris meitä autt.

Seuracundas Herran holhoele/
 puhdas pyhä sanas suoiele /
 Sen saarnait hengelläs hallidze /
 pyhäll elämäll heit wallidze.
 Oikeit opetait anna meille /
 Ja sanas meis hedhelmät tehdhän.

Pois täänä opin erhetyled /
 Eriseivad ja pahoitured /
 Sanas ja saarnaittes sortahit /
 Wastun seiso/ paina murtahit /
 Zeidhän juonens tyhiäk tehdhen /
 Nutsjoita waiwalan sinas tähdhen :

Wariel hengem ruumin/ caict oman/
 Est capinad/ murhad/ sodad tuimad/
 Caictill Estwalloill suo sowindot /
 Zywhj neuwoi/ raohalise eländot/
 Meidhän maan Herran/ huonenn/ neuwons
 Wariel/ holho/ hallidze aitt. (caus)

Kätke meit siipeis warion all/
 Maacundan wariel wiholisten wallald.
 Murchelisi suruisens lodhuta/
 Zeille ilori murhe muuta /

Holho köyhääd orwod ja lested /
 Heidhän ylönkadzens pois estä.

Saerain fiwud / taudhid poista /
 Synnyttät cuormastansa päästä /
 Sangid wiattomad wapauta /
 Syyst waiwateuit wahwist armos cautta /
 Riisariist ulwos kirwota /
 Hengen lähteis lohduh ja wirwota.

Synnid wihollisillem ander ann /
 Käänä heit meitä rucastaman /
 Suosios toimen toisem cans elä suo /
 Caicki meit paranoxen wedhā ja tuo /
 Meit opet oikein suatundeman /
 Kästys pitämän / sua palweleman.

Uun maast merest meille lahjas /
 Caim meill tarpeem tulla taidhais /
 Sun nimes kytöyell nautit niit /
 Meit rauhas elä ja olla suo sijt.
 Perhem / puolsam / calun / caik suomas /
 Nstään sizen / coria huomas.

O Jesu Christ Jumalan poica /
 Sinä oled ainon armon sitta /
 Eht oleme kelwottomad /
 Sun Isädas jota anontan :
 Vscallan sun päällis cuitengin /
 Sinä oled wälönhem cummingin.

Sä Jumalan wiatoin Caridza /
 Synnist meit pesid / aintarmos taridzed /
 Sinä wiatoin kärsid cuoleman /
 Joll me piti luma stetur tuleman /
 Remadha päälläm ann aniem /
 Luist kuppisid / tapshrucon / Amen.

V. Joca Pyhän kirko wirred / est

Messu wirred.

Kyrieleison

JSå Jumal waldias & Erä /
 Cucca ombi sinun wertas /
 Taiwan maan jä oled luonut /
 Tarped myös eläwill suonut :
 Armos lähet alastawast /
 päästä meit hädhäst ja waiwast.

O Christe Jumalan poica /
 Cuius Isäs sydhämest coitad /
 Så surmata sinus annoid /
 Ja sen wahwasta meill wannoid /
 Ettäs meit tahdhot coriata /
 Så päälläm aina armadha.

O pyhä & engi lohdhuttaja /
 Jarhdhois paras sowittaja /
 Wilpi meist poies ahdhista /
 Totus sydhämim wahwista :
 Armadha myös meidhän päälläm /
 Wedhä meit oitiale tielläm.

Isä / poica / pyhä & engi /
 Jumala yri cuitengin /
 Luondocappales hallidze /
 Christicundas myös wallidze /
 Armos cansa tyghöm tule /
 Ja meidhän huocauxem cuile :

Gloria in excelsis Deo.

Jnoan Jumalan corkiudhes /
 Kätös ja cunnia olcon.

5

Sanen :

Messu

Hänen armonis edhest ja rač audhens/
 Jollei cosean loppu tulcon.
 Nyt on suurirauha tapachtunut maasi/
 Jumal on ihmisten ystävää taas/
 Sijt olcon he suuressa ilos.

Me ylistäm/ kätäm ja cunnioidsem/
 Kucuillem myös suaratas Isä/
 Cuin hallidzed taivan ja maan ylidzen/
 Ja caičken/ mitä on nišä.
 Caič cappaled owad sin kädhesäs/
 Caič wapisewad myös edhesäs/
 Surri on sinulla walda.

O Jesu Christ Jumalan poica/
 Cuin istud Isäs rykōnä/
 Pirun sinä ylidze woita/
 Ja meidhän puolem kēne.
 Isäs cans meitä sowita/
 Caifest hädhäst myös awita/
 Wahwista meidhän useom.

O puhdhas Jumalan caridza/
 Cuin mailman synnid pois otad/
 Ja armos meillen caridzed/
 Rauhan myös caičillen tuotad/
 Meidhän jä rucourem ciule/
 Ja apus cansa ryghöm tule/
 Sinä pyhä ja cortia Zerra.

O pyhä Zengilohdutraia/
 Sinä ilahuta meidhän sydhämen/
 Joca oled ryhmän opettaja/
 Meit johdhat caičken totuten.
 Mariel meit perikelen petorest/

Nyt eren me luopuis JEsusest
 Nyt ja njancactisen/ Amen.

Saarnan edhellä weisud:

Gpyhä Hengi/ tule nyt tän/
 Wahwistaman meidhän sydhämitan/
 Osohon ja taitoon ja ymmärysen/
 Jumalan myös sanan wahwan pitämyksen.
 (Kyrie eleison)

O pyhä walkeus/ totuta meit
 Käymän alati JEsuren Christuren teit
 Että me hānes pysyisim nyt ja aina/
 Hānen myös oppins pidhäisim/ sihen armos
 (Iaina. Kyrie.

O kirkas tuli ja leimaus:
 Sytytä meihin palawa ractaus/
 Pitämän sinun sanas ja opetuses/
 Sijnä myös kñni rippuman caikes kiusaures.
 (Kyrie)

O wahwa turwa ja lohdutus/
 Murhelisten sydhāden toewotus/
 An meidhän sinun sanas nijn täällä ciulla
 Että me sen cautta mahdhaisim ilon tulla.
 (Kyrie eleison)

Glaupias Isä Herra Jumala/
 Joca meit cudsud tyghös/
 Christuren callin weren woimalla/
 Synnid pesed meist pojes?
 Inn tykōnām old aina sanas/
 Ett me sin mahdhaisim cohdhata
 Sinä cuin asud ylhäll taiwas/

Saarnan.

Meitä tääll aina johdhata/
 Ettem tied mahdhais pois horjatta.

Tyghös me Herrs aina huutelem/
 Sill eip opu ole muilda.

Sitt me myös sanaas kyllä cuuldelem/
 Jos me saam armo sulda.

O hywä Isä sitä tietel/
 Ett piru meir cowasi waiwa/
 Tahto totudhest pois wietell/
 Ja walhen sydhämin paina/
 Sill pyhä Hengi meill laina.

O Jumala ja mies Jesu Christ/
 Cuin meidhän synnit cannoid.

Sä meidhän wiam tiedhääd kyll wifist/
 Ettäs sus ihmiser annoid.

Tyghöm jä sinuas tänn wedhät //
 O Jesu welixcas/
 Lohdhuttaja myös meill lähät/
 Cuin totudhen meille jacais/
 Ja taiwan eteem awais.

O pyhä Hengi tule likemin/
 pirun nouwad poiet cadcais:
 Ann Jumalan sana tulla sydhämin/
 Walhe meist pojes radcais:
 Nijn me caieki puhtar tulem/
 Ja kätäm Jumalat suwest/
 Christuren oppij myös cuulem/
 Joca meit päästä murhest/
 Amen sanom sen puolest.

Saarnan jälken.

D. c. Jumal Taiwasi Isä hywä.

Ole kätet Isä Jumala/
 Tuin ruokid meit sanas woinalla/
 Joca sen cuulepi tarcast/
 Ja sen pääll luottapi hartast/
 Ei hän eosean pidhä cuoleman/
 Nutt hywäs turwas oleman:

Ole kätett myös Jesu Christ/
 Tuin päästid meit pimeydest/
 Ja osotid Taiwast liemauren/
 Sun pyhän sanas ymmärryren/
 Se sielud aina lohdhutta/
 Ja pirust. pojes luowutta.

Ole myös kätett Zengi pyhä/
 Tuin meit sanan cuulon pyydhäd/
 Sinä awa meidhän sydhämien/
 Ett me sen puhtaast ymmärräm/
 Sen cautt meis aina waicuta/
 Hywin töihin meit taidhuta.

O pyhä Colminasiuus/
 Caitein ihmisten autuus/
 Älä sanas meild pois ora/
 Nutt armos sen cautt meill tuota:
 Näin me siis sinus pysymme.
 Peräs myös aina Eysymme.

Serva Deus verbum tuum.

Mariel Jumal sinun Sanas /
 Näidhen woina myös lyö alas/
 Tuin Christuren rackan poicas/
 Jsuimeldans pyytäwäd poies.

O Chryste suurin Cuningas/
 Älä nuitten. anna cunnias/
 O

Messa

Zolho aina Christicundas/
Wapat waiwast seuracundas.

Sanas sortajat alas paina/
Zeidhän juonens estä aina/
Sähen hautan heit pudhota/
Johon meit pyytäväd upotta.

Uun heidhän myös sitä tietä/
Kted sä jouckoos pois heitä/
Mut tahdhod autta ja wahwista/
Cosca hätä heit ahdhista.

pyhä Zengi meit lohdhuta/
Rauhan meit wedhä ja totuta/
Tuskista meitä kirwota/
Ja cuolemasa wirwota.

Sanctus.

K Sañal prophetal tapahui/
Ett Zerra cunniasans hänel näwyi
Ja cortial istumel istui/
Hänen waattens palle Templin täytti.
Seisoid Seraphim cahdhen puolen/
Cuis sype culleng heil oli-ollen/
Ze caurid caswons cahdhella peitid/
Peittek cor jalcains pääl heitid/
Cans cahdel sijwel lensid he wapaſt/
Zutain toinen koisens tygho wahwast/
pyhä on Jumel Zerra Zebaoth.

(pyhä:

Caifen maan hän cunniallans täyttän on.
Wapisto pihtipieled täst huudhost/
Zuone täytettin sauwust ja tuorust.

D. r. Isä Jumal waldias Herra.

Pyhä on Isä Jumala / pyhä on poika Ju-
malala / pyhä ombi puhdhas Bengi / Joca
heijä ulwos täipi. Sinä sotawäen päämies /
Jota ei odhota wihamies.

Herra jalo ja wäkewä / Eniten maailman
myös tekiä / Taiwad ja maanowad täynäns / Si-
nun Herrauttas päänäns : Apu meillen yl-
häldanna / Sen pääll sanom Hosianna.

Ne cuin sijs Herra edziwad Hänelä myös
awun löytäwad : Se cuin tule Herran nimeen /
Hywästi sunatan wijmen. Apu :

Läl ajal autual ylistämme
Lain sua Christe kiltämme /
Sinul kiltos wirren weisamme :
pyhä / pyhä / pyhä / Herra cortiudes.

Engelid myös sua kilttäwad /
Taiwan sota wäki wäkewä /
Nijn Cherubim Seraphim tekewäd. pyhä :

Sinun cansas nyt iloidzep /
Christicundas ratk riemuizep /
Tähdhen arnos alinomaisen. pyhä :

Agnus Dei.

K puhdhas Jumalan Caridza /
Cuin ristipausa pijnattin /
Meille jä arnos taridze /
Waictas silloin cowan pilcattin.
Meidhän synnin sinä annoid /
Ja elämän meillen annoid /
Armadha meidhän päälläm O JESU.

O JESU wiatoin Caridzas

S iij

Chap

Rauhan

Cuin surman ala annettin.
 Meitä sä köyhiä rawidze/
 Ehk wäärin päälläs cannettin/
 Meidhän tähtem sinä cuolid/
 Ja synnid meild pois wuolid. Arnt:

O Jesu nuhtetoin caridza.

Cuin tahdhod armos warista/
 Meidhän nyt synneisten päälläm/
 Cuin asun alhall täällä.
 Helwetin sinä voitid/
 Ja piruld wallan pois otid/
 Suo meille nyt rauha/ O Jesu.

Rauhan edheff.

GERra caickwaldias/
 Jong onbi waldacunda/
 Sinä oled cansain haldia/
 Omas on myös maacunda/
 E... tähden tyghös tulem.
 Unna siis meit olla rauhas/
 Tiän cauwan cuin me eläm/
 Rijdhad/ sodhad cartot cauwas/
 Allā murhasa saata päälläm/
 Sowindoon wedhää caickij.

Eip ole yhrän maan päällä/
 Cuin sodhad häwittä taita:
 Sill sinä cuin asud ylhällä/
 Meitä niistä ulwos saata/
 Sitä me rucoilem nöyräst.

Suo meille rauha GERra nyt/
 Ja elin aicanam auta/

Eip maan päällä löytä kerän muist
 Tuin rühdhad asetta taita /
 paidzi sinua yhtä.

Wariel meit / meidhän maacundans /
 Tulipalost / weren wuodhost /
 Nähd cuin meit teeloitta pyytä ain /
 Sodhaised hillidze sodhast /
 Suo rauha meill / jota halam.

Ann andex syndim / O Jumal /
 Auta kästys pyhäd pidhäm /
 Eisa rauhaa pahad tuimad /
 Heidhän symins sen walda / tiedhäm
 Hywilt & Erä suod rauhan.

Meidän maan Herroill ann armos /
 O rauhan Cuningas taiwast /
 Ett rauhaisest hywäs newos /
 Maacunnad hallita taidhais /
 Sowinnos caickein cans elä.

Jumal sinun olcon kütos /
 Taain lahjan tähdhen ja muitten.
 Ann meidhän elä rauhan lütos /
 Känit kästys cuuhaisuten /
 Jumal caicciwaldias & Erä.

D. c. Ihmisen luondo turmelbu on.

H ERä aicannam rauha lain /
 Suur hätä on meit nyt cohtan /
 Sen perän wihamies seisso aina /
 Ett meild pois sais sanas puhtaan /
 Christuren nimen häwäist wäimein /
 pyytä willityrens cautta /
 Sitä estä älä woimas säästä /
 Sinä täsä / woid ainost autta.

Rauhan Edheff.

Herran aikanam rauha laina /
 Jong cadhotim syndein tähdhen /
 Z tyll puhtan sanan sinuld saimma /
 Jota wastoin eläm juur nähdhen.
 A muuttam me pois byhämmen /
 X Gailman menois pyrtin olcim /
 T unnuustam tott / pahus wallan ott /
 Juur Jumalattomast eläm.

Herran aikanam rauha meill suo /
 X Meidhan sydhämen wuodhat henges /
 C un Christures meit uudher luo /
 Oikion catumuren käändäis.
 Herr armoistas meill se suodhais.
 Xapiad wahingot pois tulsid /
 Sodhan capinas / caic wapinas.
 Sit caikild cunnia sull olsi.

VI. Muuttamad wirret erinomai-
 sist iuhlapäiwist.

Christuren tulemifest.

L Vle toiwottu turwatänn /
 X Leidzen synnyttämist näyrtämän /
 Ihmex inhimisten mailmall /
 Se syndymys sull sowe Jumalall /
 Xi tapahun se miehen siemenest /
 Waan Herran Zengen waikutusest /
 Sana Jumall libar tänn tuli /
 Jumal idze ihmiser yhdhyi.

Leidzen cohtu cannoi hedelmän /
 paidz puutoreta neydsydhen /
 Ihmed isoid nytt ilmanduwad /
 Jumal Templis omias asuwa.

Sangar samois ulos salistans/
Ja neidzen cohduhst cammiostans/
Jumal Nieheri meil oleman/
Welixerem meitã wapahaman:

Isästansãhãn ulwos kãwi/
Tãydhen miehen Isãntyghõ wei.
Hãnen waldans ylidz caickein kãy/
Istu Isãns otkial kãdhell ain.

Ynn Isãns cans yhdhell woimallõn/
Lihãsans corwens cuoleman/
Helwetin woiman hãn hãwitti/
Pirtin wallast meitã wapahri.

Sanan saarnall tãstã on tullut/
Wãlkius wãiwãsi walaiseman/
Pimiãn sydhãmihin paistaman/
Murchetta iloxi nuuttaman.

Kõstõs olcon aina Isãllen/
Ylin ylistys pojallen/
Cans corkia cumnia pyhãll Zengel/
Cuin nãin armon awun annoi meill.

Skuracunda iloidze / Ylkãs wastan hãn
gidze / Hãntyghõs tull tahro tãnne / Cuin
ennustett on ennen : Hosanna Z Erxa apu
anna / Tãll Dawidin pojalle aina / Cans Cum
gall cumnia laina.

Drotningi Sion warald / Nwa porttis a
warald / Ota ylkãs Christus wierax / Hãndha
hãnell ilo Ferrar : Ho :

Hãntule hurskas auttaja / Mutum aino au
daja / Hãnd wastan wahmist idzes / Welfa hã
nell riemus wirtes : Ho :

Christuxen

Edzoz cunnian Cuningas / Nasil ajain tu-
le täs / Nöyrän ja kyllä töyhän / Jold taiwan ta-
waran löydhän. Ho:

Lätons werell wirutta / Cuopast cuiw ast
firwotta / Raahan meill saarnat ands / Nain
autuuncakill canda. Ho:

Hän autuum hinnan täytti / Meill armonse
awun näytti / Sai wiholisihtans woiton / Jost
hänell näin ylistys olcon / Hosianna Herra
awun annoid / Täll Dawidin pojalle ainoll /
Cans Cuningall cunnian ain soid.

Sydhämen owi awatkam / Händ me wa-
stam ottacam / Turwatkam hänen tygöns / Li-
njäs hän meit anns ylön. Ho:

Ori siel täälä taittacam / Waattem cans
hajottacam / Tustis tunnustain händ Herrax /
Nuttaiax moninferran. Ho:

Händ wastan käykäm palnuill / Kätös
wirsil ja psalmeill / Huutain : Hywäst sinnat
oled / Cui Herran nimen tulid. Ho:

Olcon kätös Jesuxen / Tähdhen taain lu-
nastuxen / Jong meil ansiohtans annoi. Kätös
hänell / näin ain sanoin : Ho: Täl: Da: Sill
cunnian Cuningall / Amen.

Christuxen sifimiseft.

V. c. Cedit hyems eminus.

Remut me mahdham wahwast / Suloiseft san-
gen sanomast / Jong Engel ilmoitu / Meille
tojin toiwouti / Armon awun awotun / Lunastuxen
luwaun / Isälä njancatki seid.

Jumalan Poica pyhä / Caickein cappalden luwia
hywä /

hywä/ Ptosans pitawä Taiwan / maan meren sy:
wän Cortia cunnian Cuningas / Ihmiser astui alas/
Orjan pugun päällens pufi.

Pilwed pisaroidzewat / Ja taiwad täsä satawat/
Zuwan ain toiwotun / Zunastajan luwatun / Efti:
isild itäwöityn Canssoild caitiid halatun / Ohreil en:
nen ennustetun.

Zaiten tätä tawarat / Ei taidha taiwad awas:
rad / Sulke sylins sisäll / Eit mailman mahdhu ole:
noll / Reidzes macais mittamatoin / Cohtun mahdub
määräön / Maan ja taiwan tähtäiä.

Reidzen nuoren cohtuinen / Paidz puutoreta
neidz ydhen / Kätkep / Kätkyns candap / Tuop edhes/
ilmei andap / Nähtymättömän / nähtäwän / Jians:
caickisen / ajaisen / Ihmell awun ylhäisen.

Jumal yhdhyi ihmiser / ihmex cari yhten
yhdher Ymmärnyst ylidzen / Luonon lajin ohidzen/
Meillen syndyn / meille suotu / Reidzen cohdhust tän
tuotu / Wapahatajar waiwae sill.

Pirun puustid costetan / Ewan omena ostetan/
Armon apu annetan / Fangid ulwos otetan / Taiwan
owi awatan / Niemun rauha jaetan / Onnettomu
antuus.

Toiwo tosin turwawa / Meille tulle tästä wah:
wa / Sydhän sytyy uscoon / Tyghö autuan Isän ar:
mon. Tuskis luja lohдутus / Idkus iloo / odhotus/
Hengen wahwa waicutus.

Leppo suotuis sydhämes / Elämä tjan cuolemas/
Saam nämäd ilmeiseft / Isän Poias ihmises / Hä:
nen tyghöns turwadcam / Händä caitin kijtätäm/
Isää ynnä Henge hywä.

Christuxen

Joidze Christicund sydhämest / HErran wot-
mast armost ja hywydest / Ett hän Poicans at-
moan Annoi tulla mailman / Ja sigitä cohbus Maar-
sian.

Jumal Engilins lähetti / Cuin fuloisest Maria
terwetti / Ja teli tiettäwäx / Ett hän pand oli sijttäjäx /
Ja Christuxen synnyttäjäx.

Jumala tyll woi ja tietä / Cuin neidy synnyttä
miehetä / Näjn cuin me täsä uäem. Se pidhetän
suuren ihmien / Ensin oli se ja wjmein.

Meille se tapaht parhart / Ett Jumall tuli meit-
le turwari / Ja sen Pojan tänn aanoi / Cuin autunden /
meil cannoi : Näjn cuin hän Isillen wannoi.

Se on sull suuri cunnia / Ett Christus just syn-
dy Maria / Sinäp tiwuta / yrinäns. Synnitid
mailman sittäx / Ja pidit cuitengin neidyndhes.

Sä mahdhad autuas tyll olla / Ettäs Gabrieli
laisid euulla / Ja näjn Jumalan huomian Idzes an-
roid / ja suoman / Sill löysid sä hywän luoman.

Ann armos HErra Jumala / Hywin elätällä
jublalla / Että mekin sydhämest Kijäisim sua wätes-
wäx / Maarian cans tjancaickisest.

Christuxen sitimäst ja syndymäst.

Cynnioide an Christus Cuningast /
Syndynytt neidzest Maariast /
Jong walda on ennen auringot /
Maan ääriin ulottu loppumat.

Mailman luoja luonon ihmex /
Idze tuli ihmise orjat :
Ett ihmisen luonos lunsstais
Luodhuians ihmisi huctwit.

Jumalan armon awarat jaeta /

Maan

Maan caict ja taiwan täyttäjä/
 Annoi idzens autuan aican /
 Neitzen nuoren cohtuisen puhtan.

Heran pyhä wijsaus pohiatoin/
 Woima wäkwäpuuttumatoin/
 Tämän ihmen tehdhä taifi/
 Ett Neyzy sanast sifiän sai.

Gabriel Engel sen ilmoitti/
 Maaria uscol sen tyghöus otti
 paidzi miehet nedzy rascax tuli/
 pyhäst Hengest sifiän siitti.

Ymmäryst ylidze / wastoin luondo /
 paidzi miehen awitta muutoin/
 Neitzen cohtu hedhelmän canda /
 Sen hedhelmän / jold idzet luoto on.

Ett neitzen cohduhus oli Jumal ja mies/
 Elisabeth terwetyrest ries/
 Maarian juur Jumalansa / äitix /
 Sixtuns Johanjo cohduhus äitins/
 Coht cuin se pyhä synnyi tääll/
 Soimen sallei panda pahnain pääll/
 Äitins wähäll riesc all hän rawitan/
 Cuiin linnudt ja luodhudt caict ruocki ain.

Täst syndymäst Engeliä iloidsid /
 Äitoren Jumalall weisaisid.

Ensin paimenill ilmei suodhan/
 Sehywä paimen caict ein luoja.

Sijs tytös olcon Jesuxell/
 Ett idzens auttajar annoi meill/
 Wellex wälinueher synnyi tänn/
 Caus tytös Ilan / Hengen pyhäx.

Christuxen

Hodie Deus homo factus.

L Apah tu täällä / taain päiwän päällä /
 Ihminen ihme? On tullut tänne?

Jumal idz yhdez Ihmises tähdhez.

Ihmisten ilox / ijäiser /

Toivotur turwar / autuuder aiwar.

Taiet sjs iloideam / **S** Erä cunnioitam

J Esu Christ kstet / ihmises **S** sijnyt /
 syndyn /

J sä ylistett / **S** engi cunniotett.

Christuxen syndymäst.

P yhä Christicund iloidze /

Jumalata myös cunnioidze /

Sen suuren armonsa edhest /

Jong hän sull osott ijancatifest.

Yhden suuren ihmestäällä /

Armolifest osott meillä /

Ett annoi ractan poicudhens

Ihmandu maan pääll miehuhdes.

Maaria neydzy ja äiti /

Miehetä pojan ilmaan weti /

Wip itänans ennen cuulttu /

Ett miehet on rascax tuldu.

Uuusi poica synnyi täs /

Quin **J** sää **T** aiwast istu läs /

Meille annettin turwari /

Se meitä synnist lunasti.

Adamian wian tähdhen me nijn /

Taietti pahast ulwos tulim /

Ett meidhän piti euoleman /

J a pirun ala tuleman.

Waan

Waan meitä päästi niistä tustist/
 Meidhän welien coht Jhsus Christ/
 Tuin pñnan kärkei kyll hirmusiest/
 Joll maroi meidhän syndim ehest.

Synnin/ cuoleman/ helwetin/
 Joidhen cuoppaan me teljettin/
 Niehudhens cans maahan hän löi/
 Ja vanhan sillä meillen toi.

Kytetty nancatifest
 Olkon Jumal armonis edhest/
 Joca sen neiwon piti meist/
 Ett me pääsim pirun käsist.

Lehtett Jhsu Christ/
 Tuin meihudhen otid ihmisest/
 Ja synnyid neidzestä puhtoja/
 Ettäs päästäisid meid tustast. Kyrieleison.

J malan ainoa poica/
 Synnyi meillen hywän aican/
 Hän sullei hänens pahnoin käärittä/
 Joca ei tehnyt kellenen wäärättä. Kyrie.
 Jota ei mailma wetänyt/
 On neidzen cohduis lewänyt.

Se laps on heicto caickein edhes/
 Jong mailm on euitengin kädhes. Kyr.
 Uyt näkyi oikia auringon Coi/
 Tuin walkeudhen mailman toi/
 Se pimeydet pois hajotta/
 Jumalan lapsit meit aiwotta. Kyr.

Jumalan poica taiwahast/
 Tuli mailman wierahar/
 Hän tahto caicci waiwaised/
 Ilon cans saatta taiwasen. Kyr.

Christusen

Köyhä hän oli myös täällä /
Armahd cuitengin meidhän päällä /
Tahto taivas tehdhän meit rikas
Ja pyhän Engelin werrax. Kyr.

Näit on hän meil osottanut /
Ja mielens sill ilmoittanut /
Siis pyhäd caicki iloidkan /
Ja händä aina cunnioidkan. Kyr.

Versus intercalaris.

Christus alas astui taivahast /
Ja syndyi neidzest puhtast /
Hän päästi meitä suurest waiwast /
Ja ijancaitisest tuseast.

Letabundus.

Cuicki Christityd iloidcan tällä iuhlalla /
Halelujia.
Nyt on syndynyt Neidzyestä idze Jumala Se
on tyll luisa.

Wapahtraia tuli taivast / Syndyi mailman
neidzest waghast / päästi meit waiwast.

Nyt näkyi auringon Coi /
Cuin wälkeudhen myötäns toi /
Jong ihmisiill soi.

Se auringo walaisen / Osotta tien taiva
sen / pääst sinn waiwaisen.

päiwän auring edhes tuott /
pimeydhen pois cartott. Walon meil osot.

Se luetan suuret ihmex / Jumalan
poica tuli miehex / Sangen piener.

Ihminen on hän ja Jumal / Jonga
woimal ja turwall / En löydhän me murhal.

Esaias

Esias annoi cuulla: Ett Jumal omall suulla/
Oli luwan tälle tulla Ja miehen olla.

Samalmuoto se myös tapahr:

Jumala canssans wapahr.

Wihansa pois lae aat / pirin sydhänpacat.

O köyhä Jurtan suca/
Mies näist pidhä luca /

Uscu / näin ett synnis pois huca /
Sen sanon sull totta:

Christus synnid pois otta /
Cuin Raamat sen kyllä osotta. Hale.

Sit on meill iloinen aica /
Ja riemulinen juhla:

Että Taiwast Jumalan poica /
Maan päällä rahdhoi tulla.

Se oli suuri nöyryys /
Ja ylön paldinen köyhyys /
Jong Christus otti päällens.

Että tuli mailman wieraxi /
Ja caickein ihmisten orjari /
Saattaman heit iloon jällens.

Et wäähä cannis lapsucainens /

Ilmanduinyt maan päällä /
Jonga synmytt puhdhas neidzykäinen
Suurexi iloxi meillä.

Jos ei se laps olis mailman tullut /
Näin olisimme caicet cadhotetur ollut /
Ja nancalcisest cuollu.

Olcen sinun sijs Herra Christus /
Riitos / cunnia ja ylistys /
Joca. edh meidhän sitä siionud.

Christusen

Sinä yön cuin Christus syndyi meille/
 paimened caidzid laumans kedholl.
 Nijn Engel taiwast ilmestyi heille/
 Ja puhui tällä ehdholl:
 Minä tuon teille hywän sanontan/
 Jonga pitä caikkillen hajoman/
 Riemuri monin kerran.
 Tänäpä on syndyn wapahtaja/
 Christus caiken mailman lunastaja/
 Ja Davidin huonen Herrra.

Se taiwalinen sota wäki
 Jhasui siitä sanast/
 Ja cohta kytos wirren tei/
 Weissain Engelin cans wahwast:
 Olcon kytos Jumalan corčiuodes/
 Rauha myös mailman leweydhes/
 Ihmisill ilo ja riemu.
 Me myös nyt Jumalat kütäkäm/
 Ja Christust aina ylistäkäm.
 Joca on meidhän iloon wienyt.

Concio Angeli.

Engel paimenil puhui sanoill näill:
 Sangen hywän sanoman sanon teill/
 Ilon teille ihman ilmoitan.
 Cuin Jumalald ju'ki teill suodhan.
 Et pilti pisku nuoruainen/
 Kyll couruainen lapsuainen/
 On teill syndyn neigest nuorest/
 Teil ilot näät sangen suurex.

Hän on Herrra Christus Jumal ja mies/
 Se luwat itäwöitt toiwott myös /

Tiedhän armias aino auttajan/
Woipa wahwa wapattajan.

Hän cuoleman hädhös teit autta/

Synnist/ pirun wallast wapautta /

Teille taridzep nääsen auttun /

Jo suodhun cautt Isän laupium.

Taai teille tähän mercki liene/

Soimes löydhät lapsen pienen /

Räy Christitt caunis cadzoman /

Midē lahjad Jumal sinne on paun.

Edes herä sieluni? hei waca?

Cadzos keng sän soimes maca?

Siel on minun & Erran Christuren /

Jumalan pyhä Poica Jesuren.

Terwe sinä tulemast tänn tyghön /

Cuin synneisij ett cadzo ylön /

Tän tulid köyhydhes tullen /

Cuing kytän sut taain edhest ollen?

Ah & Erra sinä caiet cappaled loid /

Cuings oled alendan sinus noin?

Etts macat heinein ja pahnam pääll /

Joit Juhdhat ja härjad sydwäd tääll.

Näänäd sinun sulckis lakon länas /

& Errain & Erra/ taiwan Cuningas /

Caiet collimmat culdaisedē waatted /

Syonod olis sinull sittat maata.

Nään syndyä köyhydhes kelpais sinun /

Etts taiwas saataisid rickax minun

Annoit täll tietä: Ett turha on juur /

Mailman meno kempi/ cans coreus sinu.

Ah Jesuinen minun Herraisen /

Tule minun sydhän carsnaisen /

Christusen

Ula eregne minust nurhes / ruscas /
 Anna minun olla oſias uſcos.

Täſt ſangen ſiureſt ihaxſun /
 Kttſ rännä tyghön oled aſun /
 Taain edheſt ſinua kſjtän Chrifte /
 Ym Jſää pyhää Zenge yliſtän.

Engel ilmeſtyi taiwaſt / Puhut paittenill / Te
 Mahdhatt iloit wahwaſt Niemuſill mielill / Eſja
 laulaca / Luuſtetud / oletta Cuoleman eadhocureſt.

Tänäpän pilli piſcu / Synny Bethlehemis / Se
 kſwöit Herra Chriſtus / Dawidin caſpungis. Eſja.

On Herra ſuuri ſoimes / Käärit capaloin. Taiwas
 maa jong on woimas / Caick hän hallit woi. Eſja.

Engelit ihmettelewät Ylidz taain ihmen / Et
 Reidzyn cohtu ſelwä / Jumalan toi ilme. Eſja laulama
 ma / luuſtetut olemma Cuoleman eadhocureſt.

Et luoja laſti näin nöyräz Jdzens meidän tähtem /
 Ja ſynny ſangen tönhär / Caickein tyll nähten. Eſja.

Muuoren camalan tefi / Tuſi tän orjaj / Paljon
 tyll cowute näti / meit Orjoi ſaati Herroit. Eſja.

Ne riemuſt mainit mahdam / Herran hynnyttä /
 Kſjtä cuin parhain taidam / Armons tylyti tä. Eſja.

Ynäſ cans caickein luotuin / Kilwan kſjtätäm
 Jſää Jumalat cuin ſuotuin Unons annoi täñ. Eſja.

Oleon ſull Jſu kſjos / Täñne tulemaſt / Ym
 pyhän Hengen kſjos / Armoos andamaſt. Eſja.

R Atk riennuta me mahdhan /
 Tyt täll Joulu juhlat
 Sil! Chriſtus ſyndy kſhdhoi
 Reidzeſt / ja täñn tulla /
 Hän meidhän aino autuum on /

Jost iloita aina tahdhom/
 Nyt täll Joulun juhfall.

Ilmoitta Engel ennätte,
 Juur Jumalan armoist /

pyhä piltti synnyi tämä /

Neidzen puhtan parmoist /

Semeill luwat lunastajam /

Tänn tuli toiwottu turwam / Nyt.

Hän soimes mac ais pahnois /

Waljus wajas juhain.

Tuns härkä Herrax luojax /

Neidzen pojan puhtan.

Sen aino apun ja elom /

Ja aina itäwöit ilom / Nyt.

Täst Engelin joucto iloidzep /

Ilon meil ilmoitta.

Riittäin Jumalat cunnoidzep /

Rauhan meill toiwotta /

Jost Jumal meit lapsit otta /

Tasain poicaisens cauttu cohta / Nyt.

Ei woi cuolema cadhotta /

Ett Christus tänn syndyi /

Hän synnin meild pois otta /

Jong cautt cuolem yldyi.

Cust kilwan kättäkäm Herran.

Riemuidcam myds monin kerran / Nyt.

Riitet ole Jä Jumal /

poicas tån lähettämasi /

Riitet cans JEsus / cunnjall

Meit auttamasi hädhäsi.

Riitet Herran Hengi hywä.

Coco colminaisus pyhä / Nyt.

Lauluja nyt lastecam / (cant)
 Jumalasta jutelcam / Joulu wirsi weisat
 J^hesus cunnis helmas macais Maarian /
 Gabrielin ennustos on täytetty /
 Eija / Eija / Neidzy nuori sikiän sai /
 Ilman miehet pojat toi / cuin caicti loi /
 Tydhy tähän pilttin wähan / pilttin wähan
 Alla lunastajat toista torwo sill / (Israel)
 Tosin cunnian Cuningas Emanuel.
 Neidzesä nuorest syndyi / sanoi Gabriel.
 Jost prophetad puhelid / E^hsusad ennustid /
 Juurtad palion juttelid / J^hesus.
 pojad parhad pauhadcat /
 Neidzed nuored iloidkatt /
 Wanhad wahwast weisadcat. J^hesus.
 Sioni sinun Herras pidhä cortias cunnias
 Codzos sinun Cuningas J^hesus.

P. M.

In dulci júbilo, Nyt on isoi ilo /
 Mailman Messias Maca in praesepio,
 paista cuin auring arnos / Matris in gremio,
 Alpha es & O, Alpha es & O.

O Iesu parvule, Sua me rucollem /
 Anna arnos anna / O puer optime,
 Ja sanas meille laina / O princeps gloria,
 Trahe me post te, Trahe me post te.

O Patris charitas, O nati ienitas.
 Piru runat meit caasit / Per nostra crimina,
 Suis sinä meille sarrid / Coelorum gaudia,
 Anna sinun Herran. Anna.

Ubi sunt gaudia, Et fixum siel fia/
 Cusa Engelit laulawst/ Nova cantica,
 Jataiwar caiet i cawawt In Regis curia,
 Auta sin Zerra. Auta.

Wiclä toisin.

Jeon cans weisaream / Caitell wäell riemuid
 eam/ Meidhän turwam ja toimen Synndi / ja
 pandin soimen/ Paista cum päiwä armas/ Oman/
 äiinsä parmais/ Uicu ja loppu/ Uicu ja loppu.

O Jesu wäähämen / Enghös me lähenem/
 Murhes meit aina lohdu / Hywillen tarwoillen to
 ut / O sä cunnian Isä / Ut meidhän pösy nääsä,
 Wedhä meit tyghös/ Wedhä.

O Isän rackaus / O Poian suloisus/ Synndi
 meitä pois cadhoti/ Ja helwettiin alas wajott. Sä
 meitä siel nlös nostid Ja tallill werelläs ostid/
 Saata meit tarwas. Saata.

Cusa on riemu suuri/ Ja meno jalo juuri / Eng
 gelid weisawad siellä / Sielud ei laulua tiellä/ Et
 tora eli wiha Kärsi se Cuningan piha. Sinne me
 halam. Sinne.

Nobis natus est hodie.

W Eill tarwan cortja Cuningas/ Reidzest nuos
 est puhtast Synndi ihmiser. s. j. ij.

Cuta auu / ilma / auringo / Maa/ meri/ täh
 dhed/ tarwad/ Ain palwelewad, a. p. ij.

Enä me ihmised mahdham / Händ hiljain / ja
 warhain tjitä/ palwelhain. ij. ij.

Cuin meidhän tähtem-culi tänn / Synnyl sans
 gen töyhän / Soimen pandin pahnoin. ij. ja p. p.

J.

O pyhä

O pphå Piltti piseinen / Puhdist meilt synnistä
 stäm / Tääl syndymältäs. ij. ij.

Ole on sull Jesu kätös ain / Tänn tulemastan
 näin. Ynn Isäll : Hengel : Ynnä yhten Isäll /
 pphäll Hengel.

In natali Domini.

Puidz miehet / miehen Jumalan / Engeld cu
 cumariawad / Taiwan / tähtein teijän / So
 niu Reidzy / pphän Reidzen. Kätös cortian Ju
 lan / Jumal synni Ihmiser / Jo Jumall lepy ih
 fill.

Cosca Jesus synni meill / Ilo nousi Engela
 Taiwan suurell sotawäell / Weisalsidp cortiall
 nell kätös.

Engel puhui paimenill / Ilmoitti iloisill mieh
 Christuxen meil syndynen / Wapahatajax waiwastan
 kät.

Löndhätt lapsen nöyränä / Tapaloihin käärit
 nä / Waijus wajas olewan / Soimes cotwas m
 sawan. Kät.

Reidzen niisti imewän / Niin riescäl ruotit
 wan / Cuin linnud / luodhud ruocki caick / Eläim
 elättä / rawidze ratt. Kätös.

Wissad lapsell lahjoitid Euldaa / Pphäsaime
 Myrhamit / Jumalan / cumarfid / cunnjoitid / C
 ulgaim Cuningax cunnustid. Kätös.

Tätä armo arwarät / Laupiat lahja ja tawara
 Eindhän surunen ottacan Wscoll wastan / ja san
 can. Kätös.

O Jesu Pphå Pilttinen / Puhdist / pese m
 synnistä / Puhdall pphäll syndymältäs / Armos
 wuit / ansiohas. Kät.

Suo Jumal meit täll'juhfall/ Nieldäs/ myö-
dhen iloll'olla/ Susioll/ sowingoll/ rackaull/ Sinus
ylstäin sydhämell'suull. Kijtos.

Soitcam süs caicki/
Nyt rähdän armon aican:
Ett neydzy nuori äiti
Meil synnytt pyhän poicans/
Sen meidhän toiwott turwan /
Eans caickein Herrain Herran.
Weisatcam Kijtos kilwan/
Nyt tänä unna wuon.

Joseph jo tott tunsi/
Marjan powes potkiwar/
Engelin puhest ymmärsi
Händ hengest pyhäst rascar:
Jost Jesus caunis nähty/
Euin apun armias ehtyi/
Eust Kijtos ääni ain puhkei/ Nyt.

poicainen pieni synny/
Meill neidzen puhtais paimois
Jost Isä Jumal mielly/
Meit löyhij corjap armoins.
Pois siuru surtija salwatt/
Meill ilon owi awatt/
Eust Kijtos laulu cajabt/ Nyt.

Johäst wijsad wisust
Edzeid julk lasta lahjoill:
Eusa Cuningas Christus:
Näim tähden/ tulim tiedhoill.
Ze lapsen laupjan löysid/
Pacainin turwar tunsid/

Christusen.

Cust kütos Christe sull on sirt/ Nyt.

Simeon se wanha/

Otti piscupildin pämohins/

Sanoiratt riemanu cansa;

Serra pääst müa tääd armohis/

Nämbäm Christusen Serran

Mun autuun aino turwan/

Sull kütos moninferran/ Nyt.

Wanhan wuodhen tiedhost

Meil palio pahut tehtin/

Euit cadhum caikest mielest/

Serra turwis talem rieten/

Meil poicas panid pandix/

Tuldu wanhan wuona candeix/

Ann Jumal meil ne ander/ Nyt.

Cunnia olcon Jhall/

Meil ainoans awur annoi.

Nijn pojall pildill pyhäll/

Cuin meidhas cuorman cannoi.

Ett Serran hengel hywäll/

Sill colminaisul pyhäll/

Joll kütos/ cunnia ylhäll/

Ain joca vnta wnon.

I Uer natus in Bethlehem,

Unde gaudet Ierusalem, Haleluja.

Pildin synnytt Bethlehem/

Jost ihastui Ierusalem/ Haleluja.

Hic jacet in praesepio,

Qui regnat sine termino, Haleluja.

Sen pandin soimen macaman/

Cuin hallidze ilman laekamat/ Haleluja.

Cognovit bos & asinus,

Quod puer erat Dominus, Haleluja.

Ast tunsija härkäinen/

Ett se pilt oli Herrainen/ Haleluja.

Reges de Saba veniunt,

Aurum Thus Mirrham offerunt, Haleluja.

Saabašt tulid sitt Cuningad/

Lahjoill teit hänell cunniat/ Haleluja.

De matre natus virgine,

Sine virili semine, Haleluja.

Hän syndyi äitist neidzestä/

Cuin wapa oli miehestä/ Haleluja.

Sine serpentis vulnere,

De nostro venit sanguis, Haleluja.

Ihmisen luonon päällens ott/

Härmen tyi onsa pojes potk Haleluja.

In carne nobis similis,

Peccato sed dissimilis, Haleluja.

Liha oli hänell nijn cuin meill/

Ei cuitengan käynyt synnin teil/ Hale.

Ut redderet nos homines,

Deo & sibi similes, Haleluja.

Werraxens tahdoimeit tehdä/

Ja Jhans caswor raiwas nähdhä/ Hale.

In hoc natali gaudio,

Benedicamus Domino, Haleluja.

Täällä nytt ajall iloisell/

palwelcam Herrä kätorel/ Haleluja.

Laudetur sancta Trinitas,

Deo dicamus gratias, Haleluja.

Sjäs olcon kytos loppumat/

Sen colminaisudhen laetamat/ Hale.

Christusen
Wielä toisun.

M lapsi synny Bethlehemis /
Jost ilo nous Jerusalemis /
Jumalan cortian poica /
Jhmisen luonon tahdhoi otta.
Engell toi Maariall sanoman /
Ett hānesti piti syndymān pojan.

 Cuin ylkā morsian huonesta /
Tuli hān äitins cohdusta.
Hān pandin soimen pahain pääll /
Cuin caick hallidze omall wäell.
Engeli ilmoit paimenill :
Ett se pilt oli Herrameill.

 Wissad maald wierald tulewā /
Lahioi hānell candelewad
Sisäll huonesen menewād /
Lasta nuorta terwettawād /
Käyttäkām siis Herran Jumalat /
Tällä nyt iloisell jublall.

H Jesu Christ cuin luonon said /
Ja synnyid neidzest kirkast.
Ractaus sinun sihen wei /
Ettäs meit päästäisid pilcast.
Sinä näid misä waiwasa /
Me olim täsä mailmasa /
Helwett oli edhesām awoi.

 Annoid sinus cohtra sotan /
Sen ruman piiran wastan :
Ja tahdhod oll meidhān otan /
Cosca hān rütan meit haasta.
Sinä saati meille rauhan /

Orid myös pääldän pois wairom/
pūnas ja cuolemas caulta.

Uijn sinä myös caicti kās lid/
Turwaman sinun päälles.

Orowd ja myös kōyhäd lested/
Lupaisid corjat puoles

Jos he waan us-owad sen päält/
Et säne tahdhod anda heill/
Cum sinä luwannut oled.

Sinä oled meidhän weljem/
Joca meil cunnian tuorad/
Kdh ja myös meit cadzo ylön/
Jos me sun päälles luoram.

Engöst me mahdha iloita/
Sill Christus Jumalan poica.

On meidhän racas weljem.

Tämän suuren armos tähdhen
Oleon sin kytos Chrifte /
Ettäs weljris saatid meidhän /
Ann meil aina siä pistä.

Sentähdhen mahdham iloita /
Ja Jumalata cunnioitta /
Hän on meidhän racas Isän.

Christus Jumalan Poica / Cum on meidhän
Cherram / Isästä olwos coitta / (Sanoi Xaa-
mat moninterran.) Hän on se Coin tähti / Cum mei-
tä walaiseman ehti / Laites pimendhes.

Hän tuli mailman lopus / Meidhän ingöm tai-
wast. Sittis Maarian eohdhus / Päästi meit ä wai-
wast. Cuoleman ylidje woitti / Ja elämän meille
tuotti / Taitwan eteem awais.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Hän on meidhän racas Isän.

Christuren

Armos Christe meill laina / Ja palawa rackous.
 Ofco sydhämin paina / Ja synnist iackamus. Ann
 meitä jälkes himos / Wilpi meist pojes kimmoo / Ja
 racasta totutta.

Eaiten woiman nytt Isä / Annoi sinun tätes.
 Se sinull tjtost lisa / Ettäs sen otid etees. Sill si
 nun tule autta. Et sorta eli laitta / Sitä köyhää woh
 matoind.

Mitä saanut oled Isäld / Uelä njtä cadhota.
 Wie heitä taitwasen sisäll / Ja awullas lahjoita /
 Siellä sun peräs kysyn / Ja tykönä aina pysyn /
 Caickein pyhäin cansa.

D. c. Niemuiden maa taitwas wahwast.

Niin kuin Herrä caickein pyhin /
 Teti ja sowitti caicet hywin :
 Niin paastoihin myös kästi tottu /
 Ja raitin elohon siostu.

Auta meit raitjut pitämän /
 polkais päällä myös ain käimän /
 Eit alati wadzaa täyttä /
 Ja niin meidän pehoin käyttä.

Eth alkoi eteem sä määrätell /
 Ede ruokij tahton myös eritell /
 Eose paastois paranoit tehtä tahdhod /
 Sen meil oman huomian annoid.

Raamatus ruud puhdhistetam /
 Eude kjtorel cohruist otetam.
 Mitä sin otta ruumin sisäll.
 Ei silt siellul pahut lisäil.

Ne paastod ja myös rucoured /
 Niind myös Jumalan palwelured /

Jorc ei sydhämest puhkeile/

Kiit Herran idse nuhteile.

Ne cuin työns päälle luottawad/

Laitoren kirjast woittawad /

Mutt Herrallen ne kelpawad/

Jorc hänen päälläns turwawad.

Rucoilla kätid lactamat/

Jose cauttas Isää Jumalat /

Henges totudhes hartahast/

Jong hengi raihhis teke taitawast.

Rucous/ raitjus/ usco tarwitan/

Joill pahjon hywyt meill taritan/

piru niillä coht waiwatan /

Tuscad ja waiwad wähetän.

Mutt Herran meit sua kättämän/

Ja raihhi elämät pitämän/

Ett hengi voitaisi lihan /

Ja me wäldäisim Isän wihan.

Christuxen pijnast ja cuolemast.

Jmal autt minä taidhaisin/

Sun hywii töitäs muista /

Sydhämest kättä mahdhaisin/

Sanas totutta tunnuista.

Sen wacuus tjit olle wahwan.

Lähetti meill poicans/ cuin lupais /

Jose händ kättä mahdhan /

Cuin mailmas JEsus kätöyi /

Autuun tien opetti oikkein/

Hänest armon apu ain näwöyi/

Wastan waiwaisien caickein/

Caussald omald otettin pijnasta/

Christuksen

Christus se wiatoin caridza /
Meidhän tähten waiwatta.

Quin syön oli pääsiäs lamban /
Cohr ehtolifensa aset /
Eusa leiwän otti / sanoi näin :
Syöät mun ruumin on tämä /
Quin teidhän edhestän annetan /
Tuoleman all cohroiten /
Mun muistoren ain teet taain.

Cans calkin otti ja sanoi :
Mun weren on / täst caict juocatt /
Jong syndeinnä marox annan /
Mun ruumistan ulwos wiota /
Nijn uslast. quin täst juotta /
Mun pynän muistor tehtät.
Sill osterud olet totta.

pesi opetus lastens jalad /
Cust kästenän tehdhät tienem /
Kocasta toinen toijtam alat /
Quin hän meill tehnyt liene.
Tärä tekemän kessenän meitä täst /
Ett meit hänen omat cansax /
Cutin tuta tiera täst.

Cosca yrtitarhas rucoili /
Cans cuoleman kiuuin campais /
Wapis ja werra hicoili
Kijnoterain / puustid hän sai.
Syljettin / piestän / pynattin /
Cans orjantappucoil crunnattin /
Duomioll wääräll surmattin.

Ripustettin ristän päällä /

Eticad / saped täydhyi niellä /
 Zäwäisryred pilcad wiellä /
 Zengens ylön / annoi siellä.
 Caict kärkei meidhän lunasturen tähden /
 Pijnan ja catkeran cuoleman /
 Maton teki kyll täydhen.

pandin hän hautan ristist /
 Cust colmanna päiwän nous idz.
 Moiton cunnian cans wisist /
 Omillens eläwät näytt sut.
 Klain opettaman kesti mennä heit /
 Tuin uscowad / Casten saawad /
 Mutuar tulewad caiket /

Sitt ulos asui taivas /
 Wuodhat meill Zengens lahjat /
 Meidhän tuscasam ja waiwas
 Onty fönäm awuns cans wahwan.
 Zengelläns tääll meit hallidze /
 Lodhutta / aina autta /
 Waldam ylidz wallidze.

Isäpoicahengi hywä /
 Täst kätös sin olcon ijan.
 Ann meit uscosas pysywä /
 Tijn loppun ast aijan.
 Wariel wäärän opin wanloist /
 Sodist capinoist ja rädhoist /
 Pirun pahoista pauloist.

Christuren pöytä muistacam /
 Ja meitäm synnist suistacam /
 Tuin hänen cuoleman waati /
 Ja meitä cadhoturen saati.

Christuxen

Sinä päiwän cuin hän petettiin/

Ja oikiudhen eteen wedhettin/

Mones paicas hän pilcattin/

Cuudhell hedkell myös pünattin.

puhtell hän künni otettin/

Opetus lapsild cohtjätettin/

pappein eteen johdhatettin/

Wäärär saarnajar laitettin.

päiwän coittes sield talutettin/

Ja pontjuren eteen saatettin/

Wäärin hänen päälläns cannettin/

Lyötin ja puustid annettin.

Murkinan aican hän duomittin/

Widsoil caatin pusa suomittin/

Cruunull ja purpural naurettin/

Risins cannoi johon naulittin.

päiwäll puolell ristiin nostettin/

Ryöwärten Eäsell ripustettin/

Rädhed jalad läwistettin/

Sapell/ etical juotettin.

puol ehtost hengens ylön annoi/

Sieluns Jhans käten cannoi/

Kylki läpidze pistettin/

Maa järäs/ auringo mustettin.

Jllall ristist alas pudhotettin/

Ja Josephild wastan otettin/

Calleill woiteilla woidheltin/

Ja walkein lännoi n ommeltin.

Wymän sitt hautan cannettin.

Ja wartjoitten haldun annettin/

pyh^e tiria näin täytettin/

J n wiha lepytettin.

Min Chriſte ſinä pilcattin/
Ja hirmuliſeſt pönnattin/
Meidhän tähtem nyt waiwaſten/
Cuin olem pahad ja ſaaſtaised.

Mailman pönnos caut lunastid/
Ja caikeſt ſynnist puhdhastid.
Sijſ olcon ſinulle kiitos /
Cunnia ſekä myös yliſtös.

JEſus riſtin pääl ripui/
Weri häneſt ulwos tiucui/
Zaawoiſt oli hänen ſuuri kipu/
Seidzemäſt puhui hän ſinä hetken/
Meſmad ſä ſydhämes kätke.

Enſijſt ſanoi ſanan armoliſen/
Iſäſä tyghö raiwalifen /
Joca ombi ſuloinen euulla:
Ann heidhän ander Iſä menos/
Kip he ynnimärrä oma reconſ.

Sitä lähin ſanoi hän äitillens
Waimo cadzo poicas ſilmilläs/
Cuin on Johannes nimeld/
Johannes cadzo ſun äitiäs/
Sinä oled nyt hänen ſitiäns.

Sen jälken puhui hän ſuloiſeſt/
Saarnais myös ryöwäriſt lohdhuliſeſt/
Ja ſanoi näillä ſanoill:
Wiſijſt pitä ſun tän päiwän/
paradiſſin mun canſani kätymän.

Me häs ſana oli juur armias:
Mie oled mull Iſä nijn carmias/
Ja heitid päälleni wihas/

puhdhas/wiatoin caikist olid /
 Cuitengin catkerast cuolid /
 Meidhän caickem ihmisten edhestäm.

O camala duonio/salaus siur /
 Syytöin syypän edhest waiwatan /
 Euin pahoin tetiä rickop juur /
 Sen sias burscas pyhä pünatan /
 Cuole Jumal ihmisen edhest /
 Luoja luondo cappelens syyn puolest /
 Cuings Christe idzes näin nöyrytid ?

Sä wiatoin wicapaidhen edhest /
 Armon halust käwid cuoleman.
 Etts päästäisid meit pirun kädhest /
 Jsäs lapsix soid tuleman /
 Welcam maroid / läjntäytid /
 Meil armon ja awun näytid /
 Pünas ja cuolemas cautta.

Minä synnin siteil sidhottu.
 Jong edhest sinä künnotett / sangittu /
 Minä tuonen nuorill niwottu :
 Sä cuoleman kiwull rangoituu /
 Minä perтелен cahlein kuhennu /
 Ja Jumalan wihan all ohjennu :
 Sinä joid wihan malian edhestäm.

Minä ain ylpää : sinä hiljainen /
 puusteil ja purpurall pilcattu.
 Minä cowacorwainen : sinä cuuljainen.
 Minä röyfiä : pükteill sä cruumattu.
 Minä turhas cunnias : sinä syljetty.
 Minä juomar : sapell sinä juotettu.
 Minä hecumas : sä sidhot ngulittu.

Minä wäärin tein : sinä rangaistin.
 Minäricoin : sen edhest sinä widrattin.
 Minä häpiän tein : sinä waiwattin.
 Minun syndein tähden sinä pünnettin/
 Ja ristin puuhun ripustettin.
 Minun pahudhen tähden sä cuoletettin/
 Minun syndein uhrin sinä uhrattin.

O Jesu kuning sua kättänen/

Taan armos awun tähden?
 Ett nöyrytid idzes näin tänne/
 Käwid cuoleman caickein nähden
 Mut ettän sen ain muistaisin/
 Idzen pois synnistä suistaisin/
 Jongs tähden siirkiastä surmattin.

Minun pünas ansioit osalifex tee/

Synnistä werellösä wirut puhtari/
 Sun haawais sijäll sä minua wie/
 Jäs edhes tee mua huuseari.
 Wahwist tähän uscon lujari/
 Waiwois / tiusearis tuwarari
 Muill pünas ja cuolemas olcon.

Cuin cuoleman campaurin tullat.

Coste se hätä minua ahdhista/
 Ann mielestän pünas muisto olla/
 Sill minua sill ain wahwista/
 Minun tyfönän awullas olwo/
 Cuolemallas turwaxen tulwo/
 Eäld tyghös mua iloon wiene.

S Oi meitä kōnhij synneisit : Meidhän synnit
 ja wiam/ Joisa me olem siigned / Ja siltä willed
 ilman : Drowd meit caickej heittäned / Tuscan ja su-
 ven

ten waitwan. Päällän myös waitwaisten wetänh
Pijnan ja cuoleman. Kyriceleison.

Cuolemast meitä autta! Ei nyritän taitan. Syn-
di tahdoi meitä woitta/ Ja pirun täsiin saata. Jos
meidhän nytt piti pääsemän / Ja taiwan jäl lens saa-
man: Nijn Christuxen piit tärsimän Pijnan ja cuo-
leman. Christeeleison.

Joset hän olis astunut/ Taiwast alas mailman/
Ja luonon päällens ottanut Undain hänens cuole-
man / Ja sitt synnim pois pyhtin Callin werensä
cans/ Nijn cuolem olis meihin ryhtyn/ ja pitän tää
ällans. Kyriceleison.

Taincaldaissi lahjoi/ Ja raek an sydhämien/ Su-
mala meille cannoi/ Ilman nytt mitätän/ Christuxen
Poicans tähdhen / Cuin tärsi cuoleman / Jatahto
saatta meidhän paremban elämän. Christeeleison.

Tällä meitän löhdhuttacam / Cusa me olema/
ältän meitä peljättätän Syn di taick cuolema. Sit
Christus tahto meit autta / Cuin olen suure was
was/ Pyhän werensä cautta / Hän pyhiä meit tais
was. Kyriceleison.

Sentähden aina illoidecam Castefta sydhämäst/
Tsäst Poiaft myös weisadcam Setä pyhäst Hens-
gest / Ja rucoilcam händä wahwast/ Et hengen hä-
dhäs autais/ Ja annais armon s taitwast/ Nijn cuin
hän meill lupais. Christeeleison.

Gihminen ajattel aina Pijnani pääll ja waitwan
Nijn mä sull jälleus lainan Glämän ja taiwan/
Jozes mun päällän turwa/ En ole mä ylö n julma/
Minäpä sun lunastin.

Embä mä sinua ostan Cull. U elij muull rohall/
Eng

Eng' helwetist' ylösnoitan' Juonill' ja pahall' tawall'
 Mut' omall' minun hiellän' / Ja sangen call' ill' werel-
 län. Mites näitä ajatel?

Mailman cunniat sinä pnydhät / Sen pääll'
 suuresti luotad. Käskyn' poies lysäd' / Eill' murhen'
 päälläs tuotad. Niek' aut' sinä aina tahdhod' / Mut'
 tipun' ylöncad' zod' / Ja pijnani unhotad.

Eadzos' euck'aisit' tedholl' / Euin' suloisest' he cas-
 wawad: He sangen caunill' ehdholl' Jhanast' leid' zot-
 tawad. Salomon' se suurin' Herr' / Ei ole yhden-
 gän' niidhen' werta' Caltesa' cunniasans.

Eadzos' nyt' matelewaisij' / Euing' Herr' helt'
 rawid' ze. Nijn' myös' caick' ij' lendäw' äisi' / Joill' tar-
 ped' hän' myös' tarid' ze / Corpin' pojad' otta' huomans' /
 Ja corjap' heittä' suojans' / Eit' kerän' nätkän' cuolet.

Joca' rahaa' ahnerti' iijax' / Ja cuolemani' unhot-
 ta' / Se hänell' tulepi' pijnax' / Ja helkwettin' pudhotta.
 Jos' sä siis' halad' tawas' Muist' misä' mä olin' wais-
 was' / Ning' pijnan' mä' myös' kärkein.

Jos' sä sen' uscod' wahwast' / Nijn' edh' tule' pete-
 thy. Mut' pääsed' helwetin' waiwast' / Tuled' taw-
 waas' wed' het' thy. Siel' saad' sitt' ilos' olla' / Ja mi-
 nun' oppin' euulla' / Isäni' ain' myös' nähdhä.

Kijtos' cunnia' Jumalan' / Oleon' ijancat' kifest'.
 Pojan' myös' pidhäm' turwanam' Suloisen' oppins'
 edhest'. Armons' hän' lainad' con' meille' / Muista' hä-
 nen' pijnans' päälle' / Ain' wahwan' uscon' cansa.

Christuxen' cuolluist' ylös' nou-
 semifest.

D. e. JEsus nous cuolluist' ylös.

JEsus

Jesus cuolluis olleisans/
 Cuoletti cuoleman cuolleisans/
 Ja helwettin astui alas/
 Sield woiton saalil jäll palais.
 Helwettin häwit/ wei pois woinan/
 Awoikidhald ain ottaman/
 Riiſui ruhtinad/ ryöſti/ ryöwäis/
 Sudhen ſuuſi lambad paimen caappais.
 Pirun luolaſt luowutti meit/
 Coſe kääwi cauhjan cuopan teit/
 Pääſti meit cadhoturen cahliſt/
 Ott onnettomij pois orjudheſi.

Woittons näytti wäker wäll woinall/
 Jong idze ſai anſtoll omall.
 Ei cuolema cuolluit enä taine/
 Idz elämän andajat paina.

Maa mahdhotoin hindaa mailman/
 Sen ruumiſi pyhää pitämän/
 Jong kädhes luodhud caicf owad/
 Cans caicf fiwed calliot cowad.

Haudhattu haudhaſt heröpylöſ/
 Omall woinall finnop ulos/
 Pääldäns pois pudhiſi ſolmuſ/ ſiteed/
 Seit hiſiljnad/ cuollun wirwed.

Colmanden päiwän nouſi warhain/
 Maa mandere järis lüctuis luojan/
 Engell ilmeſtyi ilon tuoja/
 Pelghoſt pois pakenid pahad wartiad.

Maria Magdale/ muud wainod/
 Warhain Herran haudhall ſainoid/
 Woiteell woidhella ruumiſi aiwoid/
 Paaden pääld wieritety n pois näid.

Hautan he curoitid eadzoman/
 Eip sield löyned ruumist luojan.
 Aetildä Engelin äctäisid/
 Niel oli tšysy/ waict. peltäisid.

O ihanainen sä Engelman/
 Ottik Herran ruumist tengän?
 Sanos meil/ cunga se wiety liene/
 Ett woidhellaxem otta tienem.

Engel wainoill wastais waca?
 Mir eläwät edzitt euollein secan/
 Jo nous/ cuin idze teüll ennen sanois/
 Eadzocatt siäs/ cans tääri lšjnoi.

Engel armas/ Engel pyhä/
 Custasi löydhäm Herran hywän?
 Cusa händ eläwän osinem?
 Munnast iloll nähdhä sanem?

Hän edhellän täy Galilean/
 Siell löydhät luojan lunastajan/
 Ilmoittacat opetuslapsill/
 Ett erittän puhuat petarill.

Käitos sull Engel hywän suowa/
 Sen sulaisen sanoman saattawa.
 Coht idze ilmandui Herran heil/
 Soi Edheus/ jalcanis/ haawans pidhell.

Ett heräis Herraja nous luoja.
 Kättät im Herran Nllelma.
 Jos ilon meill autman annois/
 Sesydhämen pohiam meil painoi.

Kadhan rakens meil rauhaifen/
 Cuiin meit talutta taiwasen.
 Idust ilo sijs meil oleon/
 Waiwaisild walitus waikedcom.

Tällä nyt ajall aivall/
 Ja juhla päiväll ja illall/
 Jesust saunise me kättäkäm/
 Sändh yliaasa ylistäkäm.

Christus pro nobis passus est.

Christus Caridosa pyhä pijnattin/
 Ous puhdas uhriuhrettin/
 Kistin pääll edhestäm ripustettin/
 Sen weri wiatoin wuodhatettin/
 Tuoltuans euolemarenuoletti/
 Pirun wallan ylidz woitti.

Pois pyhkei welcapykälyxen/
 Kirjoitetun kirouren.

Woiton cans palais pois helwetist.
 Nous cunnian cansa cuolluist/
 Pirun rissui/saalin ryöwäis/
 Taiwan owen, eteen awais.

Turwall Isän tyghö taiwan/
 Wapast me nyt mennä mahdham/
 Christuren cautt edhestäm cuolun/
 Cuolluist cunnian cans nosnun/
 Jesust me caitin kättäkäm/
 Lunastajar myös muistacam.

Salve festa.

D. c. Christus Caridosa pyhä pijnattin.

Pästäis pyhän pääsin päivän/
 Joll näs ikäwö dittyin/
 Jloideam kättäin Jesusta/
 Mainit me mahdham ja muista/
 Tehyi Herran hywä teoi/
 Weisadcam kätös Jesuxel.

pääsiäis pyhän pääsin päiwän/
 pääsin pirun pahoiſt pauloiſt /
 Cadhoturen tidhaſt cauhjaſt /
 Zimmieſt helwetin haudhaſt /
 Cautt Z Erren cowan cuoleman. Weis.

pääsiäis pyhän pääsin päiwän /
 Ylös Z Erren haudhaſt heräis /
 pirun päään polki ricki perät /
 Cuoleman cauhun cadhotti /
 Helwetin himun häwitti. Weisad :

pääsiäis pyhän pääsin päiwän /
 Nous Christus cuolluiſt ylös /
 pirun ſiuſt ſaalin ſäpoies /
 Meit otti oriudheſt ulos /
 Jäll omaſtam Jänſ omar. Weisad :

pääsiäis pyhän pääsin päiwän /
 Cain Cunniall Christus cuolluiſt
 Nous kircauten kgl dämän :
 Nijn noſcam uuten elämän /
 Pääſtäm pois pahudheſt pyhyten / Weis

pääsiäis pyhän pääsin päiwän /
 Luotuin meno meili muſturtap :
 Luodhud weſolman wire owad /
 Elämän ihameſt aſiwad /
 Linnud laulain wiſertäwad /
 Weisawad kätöſt Jefeſell.

pääsiäis pyhin pääsin päiwän /
 Luotuin cans nijn muſta mahdham /
 Ylöſnoſt uuten elämän /
 Jltiäſt eloſt pois erjämän /
 Kijrtän luojä lunasſawat. Weisad cam.

Loideam päästäis juhlast /
Käyttäkäm Cuningast cullaist /
 Weisadcam iloifeste mielest.
 Tuin pääsun pumaisest merest.

Sen pyhä ruumis uhrattin /
 Ja ristin päällä murhattin /
 Hänen werens wuodhatettin /
 Joll me synniest wirutettin.

Me olem synniest päästetyd /
 Ja rumald hengeld säästetyd /
 Se suuri orjus lopui myös /
 Nyt on se oikia wapa wuos.

Meil Christus Iesus wilpitöin /
 On päästäis lammas wirhitöin.
 Syökäm sen cans leipää caldiast /
 Tuin käski Caictiwaldias.

Se mahta oll jalo uhri /
 Tuin kärmen pään murux puri /
 Helwetin maahan cutisti /
 Taiwan meill jäl lens uudhisti.

O Christe Jumalan poica /
 Me rucoilem sua tänä aican /
 Canssas euolemast kirwota /
 Ja duonio päiwän wirwota.

Ole on sinun Christe tosin /
 Tuin euolemast ylös nousid /
 Käitos cunnia jaylistös /
 Ilän ja pyhän hengen myös.

Wielä roisin. M. P.

Päästäis päiwää pitätäm /
 Jesusta cortiast käyttäkäm /

Joca ainoast armosta /

päästi meit pirun pauloista.

Zänen pyhällä pinnallans /

Ja catkerall cuolemallans /

Ja ylös noussemisellans /

Saatti meit armoihin jälleksi /

Ei laki meit sullen soima /

Ei ol synnil syngiäll woima /

Ei helwetti woi häwittä /

Ei cuolema meit eahdhotta.

Caicein wiholisten wainod /

Sinä J E su meild pois cannoit /

Ja syytäisid pahan paikan /

Murid meit oitien aican.

pästäis totinen teuras /

Caridza puhdas ja paras /

Sinä oled ilman ester

pyhä Z Erä J E su Christe!

Sinä se oitiauhi /

Cuin Helwetin raidhad tuhi /

Ja päästää fangid waiwaised /

Ja rauhata radholised.

Wahwista meit oitien uscoon /

Sin sanas meil aina soicon /

perca pois wanha hapatos /

pidhä meit elämäs puhtas.

Sinull olcon aina tūtos /

Ja ylimäinen ylistös /

Jumalan poica J E su Christ

Cuin ylös nousid cuolluist.

Christus cuin cuoletettin /

Caicein synneisten tähden/
 Hän jällens ylös nostettiin /
 Ja saatti elämän meidhän.
 Süss me nytt caiceiloidcam/
 Jumalat myös ains cunnioidecam/
 Ja weisadeam Halelujä / Halelujä.

Ei yhtän ihmist maan päällä
 Tuolemat asetta tainut
 Wiatoind ei löyrytä /
 Synd oli caice' alans saanut/
 Süss cuolo sitte wallan sai/
 Ja meitä coht alansaloi/
 Saatti myös pirun fangix / Halelujä.

Kün JEsus Christ Jumalan poie/
 Annoi hänens meidhän sian/
 Hän ätist pirun ylidzewoitt
 Synnin pois pyhkei meist piam.
 Tuoleman myös mahan loi/
 Ja häneld woimen poses wei/
 Poltti hänen jalcains ala. Hale.

Tuonen ja elämän wälill/
 Oli yri camala rüta/
 Tuoni coht elämän käsill
 Waipui / ja heitettiin wjhtan.
 Sen oli Kamattu, sanonut:
 Ett cuolo oli tuonen woittanut/
 Ja saattanut häpiän ala. Hale.

Hän on se pääsis lammas/
 Jost Jumal käslyn annoi /
 Ristin pääl uhrattu hamas/
 Cunga meidhän synnim cannoi.

Jänen werens wuodhatettin/
 Meidhän ustem päälle priscotettin/
 Epästä murhajat sisäll. Hale.
 Pitäkäm siis tätä juhla

Jlon cansa ja riemun /
 Ett Christus tyghön tahdhoi tulla
 Walistaman meidhän sielun.

Hän awingo tircas on /
 Tuin synnin ja myös salan tyghön/
 Ilmei saatta caicti ryyni. Hale.

Syökäm ja hywin eläkäm
 Tällä maian leiwän ajall.
 Hapoin taitin pois heittäkäm/
 Tuin meit temna pahall tawall
 Christus meitä rawidcon/
 Ja sielull tarpens taridcon/
 Ep usco muuta kærst. Haleluja.

Christus nous ylös cuoleman hardhast/
 Ja päästi mailman perkelen paulast. Eijs
 me nyt wahwast iloidcam Ja Jumalalle kija
 tos weissadcam. Kyrie eleison.

Victima Paschali.

Jesus Christus uhris meille/ On annet synnet
 (sille.

Carid; kærset cuoleman / Isäns cans saatt ole
 man Armon tiell syndised sääs tuleman.

Cuolo ja elo potteid / Hirmuisest yhten siid/
 euolon elämä wolt/ Ja poies soitt.

Maria sen tunnusta / Tuin tiell puhutell Jesus
 sta/ Joca oli euollut ollut Nutta; jällens (sirekaur
 tens tullut.

Christuxen

Eugelin hän myös näti / Cuin coht tiettäwär tetti
Cuolluen haudhast pois menner / Ja eläwän sen
sianjääner.

Uscocam enämin wahwoi Marian tosi sanoi /
Cuin Juurtan causan walhei ja waloi.

Christus omall wäcellens / Cuolemast nousi jäh
lens / Ja sai wotton hänen päällens Haleluja.

Wietä toisiin P. M.

Jesus Christus wissist wahwast / On ylös nos
nut haudhast.

Kärsei cowan cuoleman / Uwaifi armon owen /
Saatti rackan rauhan Meillen päällä maan.

Elämä ja cuolema Campalit kästenänsä / Elämä
ylidzen woitti cuoleman.

Maria Magdale Saatti sanoman ensin sen: Etti
uoluisi Christus nousi / Ja osotti idzens eläwäri.

Sille cuin hän tawyi Namulla warhain haudhal
le / Engelit cari näti siell / Ja coht Jesusta cohtaisi
siellä.

Maria Madalet me mahdhan Useo erymät /
Joca näti Jesusen eläwän.

Taitet Christus päiwäll colmanell Cuolluisi nois
si / Ja piicun päään peräti potti pois / Ritos luojan.

Surrexit Christus hodie. P. M.

Jesus nous cuolluisi ylös / Haleluja /
Ritos luojan.

Wirc ois wihdoin haudhast jälles Hal. C. L

Joca synnid esick ein cannoi
Jaristin piicus hengens annoi / Hale.

2. pääsiäisnä päiwänä tosin /

Uset

Osoi idzens kerrom wissin / Hal.

Maria Magdale ensimäinen
Mäti Jesuren wirconen. Hale.

3. Näin näid hänen myös muud waimod /
Mäti sitt pietari Simon. Hal.

Taas näwyi JEsus näll cahdhell /
Cuin käwid Emmauren tiell. Hale.

4. Wijnmäinillal hän ilmestyi /
Cusa Apostolid istuid. Hale.

Ta wapisid pelghost waca
Lukittuidhen oweintacan. Hale.

5. Cosca sitt wihdocus euhut /
Apostoleill hän ilmestyi.

Caikki yhten toisen kerran /
Thomas tutki häwad Herran. Hale.

6. Näin myös merell Tyberian /
Opetus lasta seidsemän. Hal.

Cosca he calad suured said /
Herranvannalla he sitt näid. Hale.

7. Jacob jalo Apostoli
Sanan saattaja taas oli / Hal.

Ett Herraheräisi haudhast
Ja pääsi cuoleman paulast. Hale.

8. Wäimein weljet wissi saraa /
Meit uscohon mahtawad saatta.

Ett JEsus on ylös nousse /
Ja wiholised wolttaut. Hale.

9. Olcon siis Jesuren kätös /
Ja ylmäinen ylistös. Hale.

Ynnä Isän / pyhän Hengen /
Cans cunnia suuri semmengin. Hal.

Christuxen

Haleluja.

Jhoisest Jesurell kütos weisatt mahdham / Kall
 rack all halull caickein nähdhen / Sydhämäl ett
 tielell / Cuin parhain taidhan / Hänen laupian ar-
 mons awun tähdhen. Synnin siteist hän meit wa-
 paht / Isäns wihan päldäm pois lacah / Autuuder
 hän meillen caickil tapah.

Zumalat ylistätätt caick luodhud julki / Kättän
 hänen armons corfiat cunniat / Ett Pojasans pirun
 wallan pois polki / Sen ald meit päästi / Ja waiwald
 monjalb. Wihan / kirouren ald olemast / Helweissi /
 täisest cuolemast / Täst Herrä kütos oleon tät o-
 mas.

Eckill cuin Christuxen päll meist idgens luotta /
 Synnid Zumal ander / ett armons anda / Meit
 lapsix otta / näin meill autuun tuota / Meill todhen
 turwan tuskis caikis canda Rauhallans lohdhutta /
 awuns näyttä Cuin hänen kästyns perän pyhdhäm
 täyttä / Wissist lupauxens hän tahto täyttä.

Kütos armos edhest moninterran Oleon Isä
 Zumal sun taitwast. Poian Christuxen myös mei-
 dhän Herram / Cuin awullans meit päästi suurest
 waiwast / Ja pyhäl Hengel lohduttajall / Sill mei-
 dhen oikian tien asottajall : Kütos oleon nytt ja jos-
 ca ajall.

Jesus Christus sielun turwa / Cuoleman
 myös surma / Hän ylös nousi / Synnin
 nijn alas forsi. Kyrie eleison.

Waick ilman synnit tän tuli / Cuitengin hän
 cuoli. Caick hywin toimitt / Zumalan cans
 weit forvit. Kyrie eleison.

Synnin ja pirun hän woitti / Armon edhes
tuotti / Hän woit meit autta / Pijnans ja woite
töns causa. Kyrie eleison.

Herrea kuin cuolemast nousi Rucoilean ett
foisi Tykönäns olla / Jatawan ilontulla. Ky-
rie eleison.

Christuren taitwaisen ylös astumisest.

V. c. Nytt caicki Christityd iloidcatt.

Christus cum edhestäm cuoli / Ja astui helwet-
tin alas Ei häudä woittanut uoni / Elämän
jällens palais. Päästi meitä näin cuolemast / Ja
pirun causa olemast / Pyhän pijnansa woimall.

Astui sitt ylös taitwaisen / Jos oli tullut alas.
Siellä lähett meillen waitwaisill (Tahdhoi näin pitä
walans.) Pyhän Hengen lohdhuttajan Caickeen hy-
wyten totuttajan / Holhoman Christicundaa.

Christus meidhän lunastatam Istup Isäns oiffiall
puolell. Hän on meidän edes wastajan / Pyhtä me-
aina suoiell : Jos me hänen sanansa cuulem / Hänen
tygöns mieleläm tulem / Nyn me saam pyhän Henge.

Jos ei hän olis ylös mennyt / Ja astunut taitwais-
sen jällens / Nyn lohduttajat pyhää Henge / Et olis
jättännyt jältens : Nutt ett hän ment cotians / Et
tahtonut unhotta omians / Lähett heill pyhän Hengen.

Ett me nytte saim pyhän Hengen / See on meit su-
ri labia. Mitäm meit peljättätän tengän. Nutt pi-
ätäm usco wahwa. Ja turwadcam Christuren
pääll / Näin cauwan kuin me eläm tääll / Hän meitä
taitwaisen autta.

Jesu meidän lunasturen / Halum / pyhondön / os
dhoturem / Sinä kuin oled luojia hywä / Zulid
glas mallmam sywän. R ii q Ue

Christuxen

Armo suri finun woitti / Ettäs pääalles synnin
otid / Annoid sus catteran cuoleman / Ja saatid meil
len elämän.

Helwettin myös alas astui / Sielä uskolised pois
estid / Menid taivaseen omall woimall / Istud nyt
Iäs oitall.

Sinun suuri laupiudes Saatti meille tämän au-
tuudhen / Ei oma wäki mitän woinut / Jos edh sä si-
tä olis suonut.

Me tjitäm sua Jesu Christ / Joca päästid meit
helwetist / Olcon sinun armos edhest Ylistös Iäns
caictisest.

Ascendit Christus hodie.

Jesus Iäns tahdhon täytti tääll /
Haleluja / Ejtos luojan /
Ja jäl lens tulli wallan pääll. *Zal. E. l.*

Hän wahwat wiholised löi /
Woiton cunnian heist idse wei /
Julk ylös astui taivaseen /
Elon erit hänestäns malmaisett.

Cuiteng on coconans tykänän /
Hallman loppun ast alinomian /
Istudhen Iäns oitall /
Taiwan cunnias Eyll corbiall.

Ylidze waldain wallidzey /
paicad caiet täyträn hallidzed
puhup sin parast puolestam /
Ja hywä manap edhestäns.

Seild lähetti lohduuttajan /
Zengen pyhän pyhittäjän /
Tyhmij okens opettaman /
Wuhyllisy lohduuttaman.

Wihdhoim hän wjhmäin tälwaj,
 Cans cunniasans Eyll cuuluwaj,
 Yscowaisij sirt sunaman /
 Zeit taiwan cunnian coriaman!
 Wärij pahoi dnomidzeman /
 Ja angaroit asettaman /
 Ole snä kytet JEsus Christ /
 Jure cunnian Cuningas wisist.

V. c. Christus caridza pyhä pñnättin.

JEsus tääd woiton cunnian cans / Taitwaas
 Ylösastui miehuhessans Jloisell Engelitten
 seurall / Taitwan torwein helinääll heliäll Kijros wir-
 fill ilo weisuill / Taitwad tähttäin tähsill riemuill.

Caick luodhud Chrtsturen edhes myödhuid / Pile
 wed taituid / taitwad nodenid / Pñhälu polwed cus
 martelid / Woiton wirttä weisaelid / Hän elon muos-
 dhest nätywäst erot / Pots mailman catowast mes
 nost wierot.

Eihans corot cunniall corkiall / Asett istuman J
 säns oitiaal / Päät eaiten taitwasen c...eitten / Tait-
 wad caick paicad tähttämän / Waldain ylidz wal-
 lidzeman / Catild cunniall cumarttaman.

Ei mettä orwoit unhottan / Meild läsholenuttans
 ei ottan. On coconans tyfönäm loppun ast / Caick
 caidze / hallidze / huoliast / Kull wätärwäst warielep
 Christicundans / Hädhäs meit auttöp awullans.

On ylhäl meil edhes wastaiam / Ain Jsan mielbä
 meill lepyttäin. Armons andap / lahjad lainap / Eoh-
 dhuttaian meill lähertäp / Nurheis meit lujaft loha-
 dhuttaman / Waiwaisij waiwois wahwistaman.

Christus täll taiwan astumal / Tien oitau osott J

Christuxen

En maall / Jong idze meilen ansain on / Isä alust a:
ettan on. Täll uscoll edhäs astucam / Täll turwal
idzem wahwistacam.

Jesust yliaica tgitätäm / Ett olis ain apunam
rucoelcam / Corjais meit wijmäisis waiwois / Hen:
gen hädhässa myös holhois / Cosca on tulewa duo:
mioll / Sois meit Pyhäin perinös oll.

Pyhäst Hengest.

V.e. Jesus nous cuollust ylös.

HErran hengi illman alust
Luodhad waicut / wirwott wifust /
HErran uscoon ihmisi cocois /
Heidhän seurans hallidzi / holhois.

prophetain sydhämed / suud awais /
Tairwan tiedhod taidhod walais /
Ennusti ihmed / maailmaised muurted /
Ilmoitti salaudhed suured.

HErran suomast hellundaina /
Tuli tuiman tuulis päänä /
Puhais hän jylinäll juur jaloll /
Vscoiset täytti luogtuill lahioill.

Opetus lapsij hän opetti /
Mieled coht mestareix muutti /
Teki täsä taidhod taitaman /
Kielill oudhoill opettaman.

pahudhest pecanoit palauttaman /
Jesusen uscon ojenduman /
Hengi heit wäänsi woimallans /
Cocoisi seura saarnallaus.

Casten cautta auttuax autta /
Vscoisex muutta / pyhäx saatta /

Synnid alat andex anda/
Min wuten elämän ojenda.

Martyrid mailman wahwisti wahwar/
Woittaman surmad/ pñnad pahad/
Wiel tustis turwan meill tuotta/
Wiel cuoleman kielis meit lohduutta.

Herä hengeli räll hallidze meit/
Joll autta käimän kästys reit.
Ann olla händ turwanani tustisam/
Täälä tyghös/ taiwas meit wiedhä wñmäin

Spiritus sancti gratia.

Christus oppians ilmoittaman/
Mennä kästi ymbär mailman/
Canssoja caictia opettaman/
Canssoi caictij cans castaman.

Ottacan se hengi pyhä/
Sanoi heille sanoill näillä:
Se teille opettapi caict tiedhod /
Tulewaised ett endisede.

Quin seisorre edhes Sangarten
Corkian Cuningain angarten/
Nitä teidhän täsä pitä puhuman/
Teille ylhäld annetän.

Pyhän Hengen armo autuas/
Opetus lasten sydhämed/
Täytti täsä laupioilla lahjoillans/
Opetti oudhod kielede caikt.

Zeille annoi armonis awarans /
Kielil caiktilla saarnaman/
Canssoi caictia cans käändämän.
Wärydhest autuuten wändämän.

Sisä caicti Jesusta kiertäkäm/
 Isä ja Zenge ylistäkäm/
 Colminaisutta cunnioittacäm/
 Suulla sydhämel lactamät.

Christus astui ylös taivas/
 Sielö lähetti meille tän alas/
 pyhän Zengen lohdhuttajan/
 Christieunda wahwistaman / Kyrie eleison.

Christus taivas ylös meni /
 Jost ennen oli tullut tänne/
 Jstu Isäns oikial kädhell /
 Hallidze caict omall wäell.
 Cocht oman luparens jälken/
 Lähet mailmaan pyhän Zengen/
 Kactan Isänsä suomasta /
 Cuin suuri oli weinasta.

Wijdhes kynnemenes päiwä joudhwi/
 Sit cuin Christus cuolluist nousi/
 Nijn juhla jalo edhes tuli/
 Jong myötä oli ilo suuri:

Cosc murkinan aica oli päiwäst /
 Aekist tuli puhallus taivast/
 Apostoleill se iloo lisäel/
 Täyt huonen josa olid sisäll.

Kielten tulisten nuodholl tuli/
 Cuin moni näki sekä cuuli/
 Ep jumalisten sydhämes/
 Enämbät mitän pyytä ned.

Cos he nyt said pyhän Zengen /
 Jhsj. u. d. he suurest laugen.

Kielil wierail coht puhelid/
 Jumalast ihmeit juttelid.

Euin pacanad fita ihmettelid/
 Juttad wastan syljestelid/
 Sanoid, wijnast olewan tainnas/
 Joihin Jumal puhals hengens.

Euin petax sen euuli ja hawais/
 Kohiast wastais ja suuns awais/
 Osott heidhan waarin puhuwan/
 Ja pilkka sanoi huhuwan.

En taidha me oll wijnast tainna/
 Sill murkunas on wiela paiva.
 Waan Jhan Jumalan Hengeft/
 Tawa ihme tainapan ilmest.

Joelin ennustost jutteli/
 Daawidin psaltarist saneli.
 Sanad salwoid sydhannehen/
 Saip enim osa toisen mielen.

Uewwo Apostoleild anoid.
 petari wastais todhen sanoi:
 Catucat/ andacat castetta teitan/
 Syndin saat andex Jesuren nimen.

Colme tuhatt miehe cohra kaanyi/
 Christuren tundoon/ uscoon waanyi/
 Castetta idzens annoid tosin/
 Otid opetuslasten opin:

Christicunnan cocous nan/
 paiva paivaid ennyi enamin/
 pyhan Zengen waell woinall/
 Jumalan pyhan sanan seinnall.

Me rucoilem sua Herran Christ!

Pyhästä

Tuin taiwasen astuid wiffist /
 Se sama Hengi meille laina /
 Ja sydhämin wahwast paina.

Ett hän meit edzeis ja fyfysis /
 Ja tykönam aina pysyis /
 pahudhest meitä luowutais /
 Hywin tapoin myös totutais.

Veni creator Spiritus.

L Oie pyhä Hengi luoja / Ja kylmäin sy-
 dhänden suoja / Täytä ne rinnad armoh-
 las / Tuin sinä loid sun woimallas.

Sinä oled lohdhuttaja / Ja runsas lahjain
 andaja / Sã cowad rinnad pehmitäd / Tulell ja
 woitel heit lämmytäd.

Sinä oled Isän formi / Ja Colminaisuden
 solmi / Sã walistad sofiad mieled / Ja woiteled
 ryhmäd kieled.

Ymmärrys ja meille laina / Raekaus sy-
 dhämin paina / Lihan heikkous pois estä Cai-
 fest pahudhest meit päästä.

Wiholinen carcot cauwas / Suo meitä ol-
 la myös rauhas. Aut että me nijn eläisim / Et-
 me waarad wäldäisim.

Isä meidhän tuta aina / Ja pojan pääll
 turwan panna / Sinusa myös künri rippu / Jo-
 ca heistä ulwos ljecud.

Isän olcon aina kytös / Pojan cunnia sa-
 mas ljtos / Tuin pyhän Hengen meill anda /
 Ja taiwasit lahjoi meil canda.

Wielä toisin.

L Oie luoja lohdhuttaja / Pyhä Hengi pyhittä-
 jä /

jä/ Opetus Isä oikia / Opill ofiafl meit opeta / Ja
hywydhelläs pueta.

Ernneit ylös edzele/ Harha teild pois johdhat-
tele/ Piran pauloist ulos auntele / Jumalan juokson
saattele / Sieludhen hawad hantele.

Armos anna/ lahias laina/ Pahus meistä alas
paina/ Sanas himoon syyt aina Ymmärns yhäld
meil anna/ Sydhämeest sokius pois canna.

Perca sydhämed petoxist / Junaista jumalatto-
mist / Niist cangius cauwas carcota / Riisaurest
meit firwota/ Elämän wedel wirwota.

Aina muista murhelisij / Jlahuta ibtewäisij /
Turwar tule turwattomain/ Wapisewit sä wahwi-
sta/ Wscolla meitä ydhista.

Jloll ihanall meit johdhuta / Sydhämen tyl-
mys lämmytä/ Ractaun halud syntytä/ Halud häyd
pois häntytä/ Ihan himod pois läkätä.

Isä totuta tundeman/ Poica Christusta cuule-
man / Pääll innustajan luottaman / Ristis sinus
län rippuman/ Cuin heist oled ulwos löckuwa.

Isä/ Poica/ Henge pyhä / Coco Colminaisutt
hywä/ Armons annost ain mainideam / Hänell täjs
tos wirsi weisateam/ Ja cunnia corkia andacam.

SPyhä Hengi tule tänn/ Wscolisten sydhämed
täntämän / Nihin palawa ractaus syntytä-
män/ Sinä cuin cocod caussoia caictinaisist tielistä/
Christin uscon yhteyten yximmelisestä : Jumalan ol-
con tätos tjancaisesta.

Wielä pidhemäldä.

LUle pyhä Hengi Herrä Jumal/
Täytä pyhän armos woinall/

Pyhäst

Meidhän caictein Christittyin sydhämen /
 Raatandhen halull saat kyrömän /
 Sã cocod uscon yhteyten
 Walkiudhes paistell / ja totuten /
 Canssoi caictinasist tielist /
 Josta kytäm sua caikest mielestä /
 Haleluja / kytos luojan.

Sã pyhä paiste / armon awis /
 Elämän sanall walais / meis asu /
 Jumalat opeta oikein tundeman /
 Händ isär cudzman ja cuuleman /
 poisora opid wäräd woimallas /
 Meit hallidos ain armollas /
 Christuren päälle aut uscoman /
 Turwa hänest ainost ain saaman / Hale.

Sã pyhä walkia / lohduhust täyn /
 Meis sytyt sydhämed palaman ain /
 Raat aut Jumalan kästyä pitämän
 Ja ustim kärsiwäst candaman.
 O Herra awullas meit walisi /
 Ja heikoo sydhändäm wahwist /
 Ett sotij wahwast mahdhaisun /
 Cuoleman cautt eloon tulla taldhaisun /
 Haleluja.

Pyhäst Colminnydest.

Sã Jumala raiwast / Uä meit ylönanna :
 Synnist murhest ja nyös waiwast / Sã
 meitä iloon canna. Wihollinen pois sja pidhä
 meit uscos wahwas / Ann meidhän olla rau
 has / Cuiin olem tääl tuonen canhas. Suo meil
 raiwasa majas / Caictein ystäväs cansa / Ann
 wälttä

wäittä pirun ansa/ Ja Helwetin alhon lansa/
Sen pääll Aimen sanocan/ Weissaten Haleluja.

Jesus Christ Jumalan poica / pidhä meit
oikiat tiellä / Sã oled waldias ja woipa Alla
meild sanas tiellä / Sinã euolemas cautta / Hel
wetist meitã estid / Pirun cahleisa päästid / Ja
elämän meitã säästid. Wielã nyttein meit aus
ta / Cuin murhes täällä olem / Ja sittä cuin me
cuolem / Wedhä suas meidhän puolem / Sen
pääll Aimen sanocan. Weissaten Haleluja.

pyhä Hengi lohduhuttaja / Isäst pojast ul
wostäypä / Sywin tapoin touttaja / Joul meid
dhän sydhämen täytä / Armos pääilem myös
hajot: Walista sotiad mieled / Perca rinnad ja
kieled / pahudhest cuin nijs liene / Taidhalla
nyös meit lahjot / Ett me tuidisim sinun / Wed
dhä meit Christuren swun / Cuin sielust ottats
poistiwun / Sen pääll Aimen sanocan. Wei
ssaten Haleluja.

G Herra Jumala tahwast /
Me kistäm sinua wahwast /
Ja uscom caiketi sen pääll /
Ett sã rahdhod olla laupias meill.

O Christe Jumala ja mies /
Anna meidhän pitã mieles
Euolemas ja sanas pyhäd /
Joulas meit auttaa pyydhäd.

O pyhä Hengi ann armos /
Ett me pidhäisim sinu neuwos /
Murhe meistã aina pidhä /
Isã / poica / Hengi pyhä.

HERRA Jumai cuin caieki oled luomne
 Sinä myös Engelis oled meillen suomne
 Sen edhest tahdhom sinua cunnias pitä / Ja
 aina kättä.

Ne samad Engelis taiwas edhesäs owo
 Ja mailmas sinun pyhäd käftys tuowad / Ja
 niitä jotca sinua palwelewad / Ze warielewad.

Mutta se wanha lohikärme piru / Engeliff
 hywil pyytä tehdhä kätun / Jonga sä cuiten
 gin annad heidhänwoitta / Ja cawwas soitta.

Se ruma hengi ofotta wihan julmans Chri
 stusta wastan / ja hänen seuracundans. Juma
 lan sana ja sitä pyhä oppij / Wiha ja potki.

Riidad ja sodhad Herrain wälil saatta / Rau
 han ja lajn tahto alas caata. Madcoisa pyytä
 meitä harhal tiellä / Ja ylös niellä.

päällem myös lyctä synnid / waiwad / tu
 cad / Mitkä myös nostataked / sated / punscad
 Tuulen ja wedhen hän myrkyllä täyträ / Tau
 dhid päällem heitä.

Engelid hywäd ei silloin ole laiscan / Mut
 aina sota pitäwad händä wastan / Estäwad
 händä / etei pyhä sanas / Coscan sais alans.

Rauhan he tahtowad riidhast caieki saatta
 Latij he pyytäwad aina ylösaurra / Pyhäin wa
 coured / candawad leten Christuren eteen.

Taudhit ja myrkyd carcottawad poies / Ja
 hywäd ilmad saattawad meil jälles. Johdhat
 rawad meitä aina oifiäll tiellä / Eitk sitä tiellä.

Coscas uain Engelis paned **H**ERRA rygömi

Tän piruupit andaman meit ylön. Eit yritän
wihamies wahingoittataida/ Eit alans saada.

Käyttäköm Herrahiliain ja myös warhain/
Weisaten sydhämest cuin me taidam parhain/
Tämän ja muidhem hywaintöidhens edhest/
Ja armons puolest.

Ämon liiton Engel/ Herrahywill Zens
Geill / Wartioillas meit warjele Torjus
pääldämperkele.

Christe Herrazebaoth / Taiwan suuri sora-
herr/ Engeleitten haldia/ Seuracusan wartia.
pörit meit Engeleilläs/ Saarra sora joucol-
las / Sodhi wastan wiholistam/ Samoit Sa-
ran seurassam.

Leiris lyö ymbäriilem/ Caidze caikell curil-
lam/ Maates nän cuin walwoissam / Meitä/
meidhän omiam.

Edes wie meit erissäm / Timan mainet mat-
coissam/ Engeleittes leidzamall/ Rauhan rac-
kan/ sanontal.

Synnist saata pyhyten / Wäännä wahwiss
hywyten/ Widsehäxi wirassam/ Taitawari ta-
woissam.

Tauwas carcot codhostam / Engeleill est
edhestäm/ pirun puuscad/ puhallured/ Myrs
Eyt/ taudhit tarttuwat.

Warriel waarad / Wahingod / Engeleilläs
estä pois/ Hädhäs autta ahtahas / Sielun corja
cuolemas.

Olcon kätös Jesuxel / Engeliten päämie-
hel/ Engeleins cautt caidzemas / Corjamas
meit auttamast,

Remurcan maa Taiwan wahwast / Jumalan armost ja sanast / Tonga hän
meille soi / Ja Apostolitten ääni toi.

Cosca Christus oli päättänyt / Mitä Isä
käyenyt: Hän hän lähetti saarnaman Aposto-
lins ymbäri maailman.

Ja koki kaikille saarnatta: Ett hän toi
dhois niitä armahia / Jote hänen päälläns
seowat / Ja pyhä Castet anowat.

Tällä saarnalla kaikki maa / Jumalan
dhoi tietä sai / Nähdä se waistan otettiin /
pyhä Hengel täytettiin.

Cungase sana lewitettiin / Cowad rinn
kll pehmitettiin / Jumalan Hengi waicutti /
mielet useoon paisutti.

Tästä oppi moni nauvoi / Ja saarnat p
dhit pauoin / Mut maailman wiissas ylpeys
Sen edhes oli tyhmyys.

Cansad he saarnallans käänsid / Wäyde
titudhen wänsid / Sijll kytos heille maan pääl-
lä / päältä myös annettan yihällä.

Laina Herra siihen armos / Etä me
dhyisin heidhän saarnois / Heidhän cansan-
sit eläisim / Ja sinua aina kytäisim.

Martyreist. Sap. 5.

Cuic cuin Christusta cunniotit / Ja uscon
Coiklan tunnusit / Se pidhit paljo parann-
ban / Sen suurentawantawaren: Cuin ma-
ilman häg yn hecuman / Coic turhan cunnia-
seowat.

Epä he waldain waatimal / Cuningain eor
 wall fästemäll / Cuwij curroi cumartaner /
 Zengettömij cunniottaner / pæcanain Jumas
 wit palwellet / Christuren uscost erhelled.

Kärseit ennen tyll cowutta / Tylyin tyrans
 hein tuimutta / Zaawat / häpiät / häwäistyre /
 Tyllän curiat culkeure / Wihat / wainot / fan
 giure / pänat / sirtiat sureture.

Cosca tulepi duomiolla Christus caikella
 cunnialla / pyhät täs Herran turwilla / Seiso
 wat suurell rohtuilla / Wahwast waskan wai
 wahirans / Tuimij tyrannei wainohitans.

Zepe Zengens ahtaudhest / Sydhamen
 tiwun sirtudest / pyhain perindse peliasty
 wat / Mailman muurett hamunästywat / Wal
 just waiwoins waiittawad / Kästenäns curiast
 puhawat.

Engo me ennen ollesam Näitä pitäved
 nauromin? pidhim heit jalcaportanam / pil
 car polijn heit painuman / Teurax tehdä tem
 maelim / Zeidhän elons hyliäelim.

Cadzo cuingzhe cunniasa / Owat autuas
 ilosa / Sähän he owat säästetye / pyhain perin
 döön päästyt / Jumalan joucton otetur / Juma
 lan lapsit luetur.

Mitä meit auttmailman meno? Corewa
 kempi / pramius pahjo? Waattein callein kijdä
 nyret? Muitten pahjod palwelured? Woima
 wätewä / waldatuima? Cunnia siuri saama?

Cullad calud caict rawarat? Caict sughue
 suuret awarat? Cuin sannois sanan saattaja /
 Cuin

Cuin joudhuhhaarisuorewa / Cuin lindu lette
liwautti / Cuin nuoli annutt siwautti.

perät pois pyriit kirjuttain / Joidhen
jät ei tutaan : Nijn nedkin ojet olkeisit /
was caikin pois cuitkeisit / Ukild cuin wario
toisit Cuin ei ollucan olisit.

Oho meitä onnettomij Tieten tyhmiä /
mettoni / Etem totelle totutta / Engä ofant
aututtan Engä armon aurungota / Engä
net oikiarata.

Waiwaiset waickiast walittawat / Ze hilt
huckan catuwat / Nica cadhotettuinn catua /
eadhotuxen caatumain. Zep helwetin tulle
duonitan / pirun cans pänan tituman.

pyhäpää pysyväd taiwas / Englein il
ses seuras / Chriſtuxen cansa cunnias / J
Zerran Zengen huomas / Zerrall kätos
win suomast / Jcrist ilon omill andamast.

Caikist pyhiſtä.

Chrifte mailman Wapahrtaja /
Ja caickein ihmisten lunastaja /
Sijhen iloon meitä wedhä /
Jong pyhäis nyt saawat nähdhä.

Cuikin oli meit wicapää /
Mutta meidhen synnim maroid sä /
Sijis caickiulos walitut /
pyhäis secan sä talutit.

Xrirtto meihin tartui /
Jota ei pyhki pois taittu.
Sinä sijis omall kädhelläs /
Pesti sen pois sun werelläs.

Endisen tawan wielä pidhät/
 Synneisist tet cansat pyhät/
 Ne cuin tääll synnis eläwät maas/

Saatat sinä ylös taiwas.
 Ne cuin täällä wiell matelem/

Sun pyhäis päällä ajattelem/
 Tuings he nyt wapateran/
 Waiwast joll me rascautetam/

O Herrä meitä auttele/
 Ja pyhäis joucton saattele /
 Anna sitt sinomaisest/
 Canssas pysyy njancieksisest.

Suo Herrä mitä me pyydhäm/
 pojas cautta/ Hengen pyhän/
 Cuin yr olet Colminaisudhes/
 Ja hallidzet njancieksudhes.

VII. Muutamist Christilisen opin cappaleista.

Luomisest ja synnin algust.

Herra cuin asit taiwas/ Sun armos ne
 lottu cauwas / Minun ja muidhen päääl-
 len. Sinä loit taiwan/ wedhen ja maan / Ja
 meihen muodhos jälken.

Adamin jä ensistä loist/ Ja paradnssin hänele
 soit/ Kästit hänen sinas pitä. Soit hänell wals-
 lan yhidze maan/ Mond hetke naurita sitä.

Caikill njälle cuin Herrä loi/ pyhäll sanal-
 lans joll caieki woi/ Adam piti andaman ni-
 men/ Mitä on taiwas/ wedhes ja maas/ Caieki
 motin hywäxi miehen.

Sen jälken myös saatin nähtä / Se armo
 Hänest lähte / Cosca hän idzelläs sanell: Rasces
 Eyll on miehen yrin oll / Apur me haem hänell.

Nijn Adamist luottin waino / Joca ensi
 oli sangen caino / Cuin me Eyll tununsta maha
 dham / Alast he käwit / eik sitä nähin / Eik mitän
 häwet taitan.

Ze Eytit Jumalat suwest / heidhän cainan
 elons puolest / Ja elit menos hywäs / Ze elit
 nurhet ilman siwat / Ja cahden elit yhdes.

Kärme Eypeis ylös puuhun / Jong pirtu
 pani sanat suuhun / Ja Ewan cudzi tyghöns /
 Wjfsaudhen puust hedhelmän luust / pist omie
 nan hänen pions.

Nijn sanoi cohta wainollen: Syö rästä
 cuin mä annellen / Alä myös torelle sitä / Jos
 mua cuulet / njin wjfsax tulet / Sen edest myös
 must Eytät.

Ewa Eieksi sen cohtapois: Nun luojan ei
 sitä mun sois. Hänen sanas minä cuulen / Jos
 toisinteen / saa tietä hän sen / Nijn sioleman
 alarulen.

O Ewa cainis Eyll waino / Wsco minua /
 älä ole caino / Eedh sä sen edhest cuole / Eywät
 pahat / sä tietä saat / Wjfsax cuin Jumala tulet.

Se waino parca luuli rästä Coht wjfsauden
 löytawäns / Wscoi mitä kärme sanoi / Omenan
 orti / Eärmen pääll luotti / Ja miehens tyghö
 sanno.

Cuin Adam omenan näki / Hänen mielen
 coht sitä teki / wscoi hänen waimons sanan. W
 DAN

Damunhot / mieleskän pudhott **H**Eränkä:
 Eyn ja walan.

Nijn waimons cans omenan söi / Se cadho:
 turen heille toi / Ja hawaisit cohta sinä / Sijtä
 palast / ett olit alast / Häpiämän myös ri:
 ynnä.

Ze sijcuna puust orij taitoit / Ruuminis nyl:
 lä cohta peitit / Ja olit häpiäs suures. Sinä pais:
 cas culutit aicans Idcus ja paljos nurhes.

Samall ajalla ja hetkell / **H**Erä Jumal tuli
 Eädell / Adamit töghöns huuti: Hän istui cuu:
 ruis / oli äänet suurs / Hänen caswons caicti
 muttui.

O Adam mir olet alast? Cucca sun on tehnyt
 pahar: Mir olet myös nijn arca? Mä cuulin
 äänes jä tulit lähes / Alast olet myös mies par:
 ca.

Nijn Eysyi Jumal jällens hänel: Mistäs
 häpeman rupeisit tääll? Zielty puu sinun sij:
 hen weti. Munnkä Eyn ricoit / sanan sicoit / Cucca
 sun nijn rohkiar tefti?

Wastaisi Adam idcu suull: Se waimo cuin
 jä annoit mull / Minun sen tekemän waati /
 Waimo coht sanoi: Kärme wanoi / Ja thähän
 waiwan saatti.

Nijn kärmeht Jumal ensin fitois: Miehen
 ja waimon ole wthois. Wadzallas sun pitä
 myös käymän Edhes ja taas / matele maas /
 Maata sun pitä myös söymän:

Waimon siemen duonion ast / Waino ja wis:
 ha sinua hartast. Sun myös sijjötäs lycti /

Synnin algusta.

Tule myös siemen wainosi wjmein Joca
pääs musertaricki.

Sitt Ewa kirois toisell tawall : Lapsens
synnyt suurel waiwall / Kiwun ja taudhin cans
ottel. Miehen alaidzens anna / Etes min kä
styn torell.

Njñ wjmein Adamit kirois : Etes min
kästyn pidhell / Mutte pikemin wainoas cuu-
lid : Sun työs cautta wjhan maas autta / Sun
tähtes se kirotyr tuli.

Maa caiken sun eliaicas / Ohjakeit tuocan
jocapacicas / Kuoki wainos / lapses ja perhes /
Odzas hiel / ja kätes työll / Sijhen ast ettäs cuo-
let jälles.

Njñ carcor heitä frydimast / Sijt armost /
riemust ja rauhast / Cuin hän heill ensist annoi /
Suuren ilon Adam silloin / Lastens pääld po-
jes cannoi.

Pani sit tulisen miecan Sen puun eteen / njñ
cuin liecan / Ei tahdo sitä tiet sill käytää. Mies-
call sill wielä taiwast kieldä / Jorc ey hänen
kästyns täytä.

Nytt Jumalat sydhänest ruoilecan / py-
hä henge hänelä anelcan / Ett hän sen
miecan pois otais Christuren tähden / Er-
ran meidhän / Taiwan ilon meille tuottais.

O Christe puhdhas wainon Siemen /
Cuin tulit taiwast / Erkan nimeen / Särke
mön kormen päätä. Tyghös tulem / puo-
les euhem / paradjssin melt jälles säädhä.

Perihynnin pahudhest sen alda
Christuren awust.

V. c. Eudzu Christus: caicē tynghōn tulcat.

Adam Ewa algust syndij teit /
Meit cansas caicij cadhoturen weit /
pois oma apu oli pääsiyt /
Jos ey idz Jumal armahtan olis /
Colminaisus ollu olis newos /
Caicē olisim cadhoturen syösty.

Nämä neljä Jumalas owat /
Jotekatäjä edhes astuwat /
Oikius / Totus / Uemo / Rauha.
Jotekānes ijäifest luia owat /
Se ihmisen pääll duomions tuowat /
Tawans jälken cubin pauha.

Oikius ojens pääll candaman /
Rangasit ihmist pitä sun andaman /
O Herrahän rickoi kästys.
Josehän rangasietur tule /
Sitt eust oikiudhes olle /
Ett se solwaistan josens.

Sä huwscas ijäifest oikia olet /
Cuing ihmisten rangasitue ei tule /
Cuin kästys bylyri saatti.
Sen tähdhen ei raidha semuntain olla /
Muttt täyty ihmisen ijät cuolla /
Oikiudhes tätä häneid waati.

Totus tule täsä täyttämän /
Mitä oikius edhell anoi päättämän /
Wairaista ihmist wastan /
Ettei sangs wacuis lipotais /

Jumalan Neuwo

Kit sanattomax sua soimatais/
Ihmist hāt cuolemall costea.

Waca Jumall tai sanas on myös?
Cuin ihminen tieltyn punn hedhelmäst
Cohr cuolemall cuoleman pitä.
Hänrick oi tiellys/ cuins kyllä tienet.
Sanas woimal caick luodhud liene/
Ullä anna liwisty sitä.

Näidhen cahden cowast duomioist/
Jong he lausuid ihmisen luonost/
Maa wapis/ caick luodhud ja tsiwat.
Armo itkäm täsä armahtele/
Rauha ratk täseast hudcaile/
Ihmisen waiwaisen waiwaa.

Laupius lausui täsä id cu suull.
Herra corwas callist ja cuull/
Armon aitta awa nytt awoi.
Cuin tarwitan armoi / jos es armadh/
Cuings Isär armoim cudzutta mahdhad?
Joll ei ole loppun pääl armoim:

Sulier kijn wihas wooy sin laupius/
On paramb laupius/ cuin angar oitius/
Cust cumnia suuri sull liene/
Ktes nijn rangais/ cuin saat ja woit/
Ihmist Jongas idze cuwas jalken loit/
Armollans yanel awur rienna.

Rauha cans raukeis rucouyen:
Ullä anna ihmist tulla cadouyen:
Müst sowinon Jumal rauhaa/
Suod sowindot raastat rauhaa/
Cust caikid kytos sull hāt pauha/
Müst rauhan neuwoija auts.

Rauha lausui laupjull näitä:
 Suuren neuwon Engelin nyätän/
 Hän awun täh in kyll tiene.
 Se on wissijt Jumalan poica/
 Jong tygho mahdhoim käydhä aicaa/
 Hänb awun andaja liene.

Laupins rauhan cans maahan langeis/
 Jumalan pojan eteen. cuin tarwe ängeis/
 On ihminen hucas täll haawa.
 Söp Jumalan neuwon andaja lienet/
 Ihmisen apuun neuwon tiennet/
 Armon owi hänelle awa.

Hänen sydhämens armoon aukeis/
 Hänen suuns coht rauhan ratk raukeis/
 Aniet coht cuulla lupaist/
 Hän tiesi tiedhon ja taisi tawan/
 Muisti myös muodhon ja löyst neuwon/
 Cuing ihminen awun saisi.

Jes ihmist wiattoinda olis /
 Ett wiatoim wicapään edhest cuolis.
 Ihmist wiatoinda ei löyty.
 Nijn jumalan poica idz wälimiehet
 Annoi/ lupais tulla ihmiser/
 Lunastusen hinnan täyttä.

Jozens nöyrit/ Jsäns wihan lacautt/
 Hän synnist/ helwetist meit wapaut/
 Pijnans ja cuolemans cautta/
 Josta Jumala meihin miellyt/
 Meit lapsie otti/ eikensä kiellyi/
 Händ Engelit kättä toan cautta.

Olcon sun kätös JEsus Christ/

Quin meidhån cuorman cannoit wifist/
Uld cangian duomion meit jäästid/
Taiwan owen eteem awaisid/
Caitill pääalles uscowaisill/
Jloon ijäsen meit päästid.

Jhmisen luondo turmeldu on/
Adamian wian cautta
Synnin myrty päällem perit on/
Cadhoturen caict saatta/
Quin täst julki caictijn culti/
Christus cuitengin meit wapah/
Andain all surman meidhån turwan/
Nain autuus meillen tapah.

Kärme Ewan pahoin petti/
Ett Jumalast on pois langen/
Jost hän meidhån päällän jätti.
Cuoleman ijäsen sangen.
Sill tarwe surt kyll waadhei juru/
Ett Jumal Christuren annoi/
Ractan poictans/ armon aittans/
Quin eläntän meille cannoi.

Quin se waiwainen wanha Adam/
Synnil meit cadhotti cansans:
Nijn Christus meidhån Wapahrajam/
Meill Jumalan armon ansaidz:
Quin Adam meit cuoleman all heit
Langemurellans ruimall:
Nijn Jesus tott meit ulwos ott/
Sield jällens cuolemans woiimall.

Ett Jumal poicans lahjoi meill n/
Wiholisillens ilkeill/
Quin ristis rippui meidhån tähdem/

Meni taivas ylös korkeill/
 Jong kautta säästä cuolemast päästä/
 Meit jos hänen päällens usom/
 Lunastaiam/ meidhän luojam.
 Keng päljäne cuoleman tusea?
 Hän tie/ totus ja elämä on/
 Owi / waltius ja Sana/
 Isän ijanciekinen neuwo on /
 Meil armost ammet se sama/
 Jong awun pääll/ me mahdham tääll/
 Juur turwalisest luotta.

Ei kengän woi/ paids se cuin loi /
 Meit pois hänen kädhestäns otta.

Se cauean Jumalast on wisijst/
 Mutuudhest pois monin kerran/
 Cuin turwa edzi ihmisest /
 Zyljain Christust meidhän Zerran/
 Turwa toista tuseas muista /
 paidz Christust cullaist ijän /
 Cuin meit lunast/ armost sulast:
 Händ perkel peljättä pian.

Cuin Jumalahan luotta lujan/
 Hän on paidz wahingon waaxaa/
 Se asu pääl callion cowan/
 perustos on hänell wahwa.
 Kärsiä tusea / ahdhistusta
 Taita hän ja myös mahta.
 Turwa hänell tääll on Jesuxen pääll/
 Cuin meit aina autta tahto.

Sydhämest sinuld sitä anon/
 Sanas ettes muld pois ottais.

Wanhurstaudest.

Sen jälken minä suurest janon/
 Null ettei syndi wahingot tuottais/
 Cuin minus asu häijyll hasull/
 Mun turmeie joca haarald /
 Cuin tyghös tule/ sanas cuule/

Sun sanas on mun jal woillen /
 Juur walwas pajstawa lyhty /
 On se myös minun sydhämellen
 Ur kircas cointähti.

Jota on paidz pimeys caict /
 Sepä suur Jumalan lahja
 Walon canda hengen anda/
 Näl cuin racasta sitä aina.

Wanhurstaudhest.

Jumalan suurest hywydhest /
 Armons cans meitä edsi/
 Synnist ja caict est pahudest
 Christuren werel pois pesi/
 Ei mi stom täs mitän kelpa/
 Ei me ander anna welka/
 Armoo ne kërjättäm hänelo.

Waict laki on wahwa ja hywä/
 En ne händ taitan pitä /
 Syndin liha wajoisi sywän /
 Eict totell lakij mitän.

Sill Jumala päällämi wihasui/
 Mutt piiri sängen ihasui
 Ett ricottin Jumalan mieli.

Senge waari Jumalan laki/
 Cuin sydhänen lieutta taita /
 Eip mitoin Jumal ole pati
 Sen pääll/ cuin me madcan saatam/

Nutt ihminen on heikko ja liha /
 Täynnäs pahutta ja wiha /
 Zenge wastan sotij pyytä /
 Jos wiha siis piti wäldettämän /
 Ja firous duomio päiwän /
 Nijn laki myös pitää täytettämän /
 Ilman estettä maan päällä /
 Sill Jumall osott suren woimans /
 Lähät ränne račan poicans /
 Annoi hänen ihmiser tulla /
 Hän lajn edhestäm täytti /
 Joll Njans wihan coht lacahit /
 Meidhän symmin hän myös peitti /
 Ja helwerist meitä waphat /
 Lajin tygho nyt sano mahdäm :
 Edh jä meit sill duomit toidha /
 Christus on sinun täytän /

Cosc menän Christuren idze /
 Oson japanem turwan /
 Nijn synd cuin sydhemes suize /
 Näändy ja rauke turhan /
 Nain Herran edhes hursecz tulem /
 Lakij myös mieleläm ciulem /
 Ja pyydhäm händä pitä /

Oson cans tule pyhä Zengi /
 Cuin uuten elämän wiepi /
 Se saatta toisen meilen meihin /
 Ja lihan himot pois repi /
 Nijn hywät työt edhes wedhetän /
 Endiset coht pojes heitetän /
 Ne haifewat Jumalan edhes /

Useo myös ractaudhen myötäns tuop /
 Tuin händ ylijää ja tyttä.
 Se lähimäisen hywää suop
 Ja händä autta pyyt.
 Näin Jumalan läkitä yretän /
 Ja weljein wies peitetän /
 Tuin Christus idze kääsi.

Eiractaus palcan tähdhen /
 Mitän tee eli eteens ota /
 Waan heittä caict Jumalan käten /
 Tuin sen tyll edhes tuotta /
 Hywä tehdhä aina pyydhä /
 Jumal sanois lujä ja pyhä /
 Sen sinul aicannas costä.

Sen teke siis Jumal armostans /
 Ett me synniit tullen / puhtar.
 Se seisop myös hänes ainoastans /
 Ett me näin luetan hurscar /
 Eimeis ole muu kuin pahuis /
 Jumalas on hywoys ja autuus /
 Olcon hänen ainoan tütös.

Christusen hywist töistä.

Nytt caicti Christityt iloiteat /
 Wahwall uscoll ja mielell /
 Ja aina Jumalast weisatcat /
 Sekä sydhämell että tielell :
 Sen suurten ractaudhen tähdhen /
 Jong hän on osottanut meilleen.
 Hänen pyhän poikans cautta.
 perkel nun oli saanut sahrans /
 Ja tuonen nuorall solmuss /
 Synmill ja pahudhell tahrans /

Zanast mun äitin cohdust/
 Ja syhen wajoitti sywemäs/
 Sitä cuin mä elin enämän/
 Suures olin minä tuscas.

Täsä nyt waiwas minun työni
 Ei taitanut mitän autta.

Ei oma järki eli toimi
 Woinut sijt ulwos saatta.
 Näin syndi mun saatti huoleman/
 Sill että mun piti cuoleman/
 Jahelwetin wajoman caiket.

Sen näki Isä armoi täynnäs/
 Cuin asti ylhäll taivas/
 Känsi cohta caswon pyhäns
 Mun päin/ cuin olin waiwas/
 Ja armahet caikest sydhämešt!
 Tahdhoi mua myös autta hädhäšt/
 Japahan perkelen cahlešt?

Sanoi sittä raek all pojallens:
 Joudhu pian heidhän auxens/
 Cuin owet murhes mailmas/
 Ja suures fangiures.
 pääst häitä synnist ja hädhäšt/
 Näin myös sen ruman pirun tädhest/
 Ja anna sin casfas elä.

poica osott Isällens nöyryden/
 Tuli maan päälle mun ryghön/
 Ott puhtast neidzest miehuden/
 Sitahton anda mua yion/
 pamiun syndin idze päällens/
 Saat mun Isän ystä wärjällens/
 Ja lepytti hänen wilhans.

Christuren Hywist tōistää.

Annoi sitt werens wuodhatetta/
Joll synum ulwos pyhki:
Ja pyhän ruumin cuoletetta/
Jol tuouen carwas nyhki.
Hän cuolleisans kārmen päänpolki/
Ja sywän helwetin owen sulki/
Tawän meidhän eteem awais.

Meni jäl lens Isäns majan/
Cuin täyttänyt oli tecons/
Siel tahto olla mun opettaian/
Ja lähettä pyhän hengens/
Joca mua murhes lohduutta/
Jumalat myös tundeman totutta/
Ja wahwista totuuten aina.

Nyt pitä minun tietämän/
Hänen tecons ja menons/
Ja aina wahwast pitämän/
Hänen opins ja newwons/
Taitt willityred myös cartaman/
Ja wäärät opeturet wälttämän/
Se oli hänen wilmäinen kāsitys.

Isä sijs suurest kijtänin/
Tämän armonsa tähden/
Ja händä aina ylistäkän/
Että poicans annoi meidhän/
Joca meit päästä pirun ridhast/
Syräust ja myös cuoleman kithast/
Oleam sijs iloisan aina.

Jesuren nimestä.

Ritett olcon Jesuren nimi/
Ja hywin lausutt aina.
Sill se on satama / ja niemi/.

Cuin

Cuin meille rauhan laina.

Jozepi hän sen rodhisti!

Jumalan lapsi meit sowitti

Cuin uscom hänen Nimens pääll/

Jarawitam pyhäll Hengell.

Polwensa caicti taidhuttawad /

Taiwas ja maan päällä/

Helwetin woinad myös wapisewat/

Cose JEsus mainitan täällä.

Ei ole yhtän muut nime/

Jost sielu autudhen ime.

Paidz JEsuxen nime puhdhast /

Ja hänen sanans cullaist.

Kamattu meitä kästapi

Cunioittaman tätä nime/

Sill se woinallans estäpi

Pirun juonet ja ihmet.

Ja ne cuin cuolluet owat/

JEsuxen nimeen wircowat/

Sen cautta caicti myös saji at.

Terweydhens jäl lens saawat.

Jumall näl lupa autudhen/

Cuin/ Jesust auxens huuta waat.

Ne myös lyötävät wahwudhen/

Jote hänen tyghöns turwawat.

Cose hän duomioll tahto tulla/

Silloin cowut saadhan cuulla/

Jocaidzen pitä edhes käymän.

Työns jälken palcan wiemän.

Tämä wirsi nyt opetta/

Cuing sielu hywäreus taita/

JEsuxen nime mainita/

Sitä myös cunnioitta.

Jesús eudzután lunastajak /
 Ja aikien mailman Wapastajak /
 Hän synnid andex meill anda /
 Ja armon s caifill canda.

Jumalan sanan woimast ja ylön
 cadjomisest.

Joidcatt nyt tähän aican / Se cuin Christuren
 tunnustatt / Ett hän sanans joca paickan Zab-
 dhoi matkias julista. Joca nyt sarnatan julkisest /
 Pahain ja hywäin edhes / Se sama pyssy tjancaicki-
 fest / Ja tänttä hänen mielens.

Adam cowacorwaisudhens tähdhen / Olis tullut
 cadhoturen / Mut Jumal rohkiait hänen / Ja annoi
 lupauxen / Jong hän piti sängen wahwan / Et mit-
 tän epäellyt sitä. Sill nuorten edhes ja wanhain /
 Sana ain wahwudhens pitä.

Noe pyhä ja hurseas mies / Ei cosecan ylönannel
 Jumalan sanaan luot idzens Cuin hänell oli wañott /
 Etei mailman pidhäis huckuman / aldoim käsis eli
 wedhes / Ei Herran sana pidhä punctuman / Piens-
 den ja suurten edhes.

Abraham uicoi Jumalan sanan / Cuin hän sai hä-
 neld tietä / Ja Piti sen tyllä wahwan / waick ei hän
 hymmärtän sitä / Niä Jumal ottapi eteens / Sen
 tänttä hän lujast sängen Jumalan sana pitä totu-
 dens / Eht mitä wastan lange.

Toih myös silloin pelastettiin Cose Sodomian
 Jumal cadhotti / Engeleidd ulwos talutettiin / Sill
 hän Herran pääll tuotti. Jumal tyll wariele os-
 mans / Ja euoleman hädhäs autta. Sill totised
 owat hänen sanans / Pyydhä autuax nejdhen cautta.

Daawid päämies jalo toisäns / Prophetat wah:
wa walallans / Jumalan sanaan luot idzens / Se
myös tähtettin ajallans. Sill et tui hänen sughus
stans Christus tänn mailman alas. Jumal murhen
pitä puhestans / Setä maan pääll että tairwas.

Maatast puhtaasta Neidzest Synnyti sitti tähän
mailman / Se cuin sifis Pyhäst Hengest / Jesus
Christus meidhän Herram. Prophetad ja pyhä ki
rioius Caitis paitois ofotta hänen. Jumalan sanas
ombi totus / Nytt alat tjancaictisen.

Hän Isäns cans meit sowitti / Oman miehu:
dhens cautta / Oikian opin meill ilmoitti Caick tah:
dhoi hywin laitta / Sijnä sijs seiso meidhän autuu:
dhem / Ett me hänen päääläns turwam. Jumalan
sana pitä wahwudhen / Muut caicki rautewat turhā.

Kirjast ja pyhain esimerteist Saadhan näh:
dhä ta cuulla / Ettei se saa luopnu Christurest / Cuin
tahto autuax tulla. Heittätän pois omat ansions /
Zote ei sielu taidha autta / Cosc Jumal niist sano
duomions nijn hucum niidhen cautta.

Useon cautta Christuren pääll Jumal meit au:
tuax tete / Käijn tähtäm rackaudhell / Jong lähimäi:
sem näte. Näihin cahten cappalen solmellan / Cocola
lati ja Prophetat. Cusa toisiin Jumalat palwellan /
Turhan siel tehdhän työtä.

Mutt se juot on yspiä jaa suur / Cuin seiso tätä
wastan / Hän Jumalan sanan walher juur Cudzu /
cowan sitä lasta. Sill ofotta oman pahudhens /
Eip se händä autta mitän / Jumalan sana pitä wah:
wudhens waick hän sitä nauron pitä :

Pertel myös mailman isändä / Hän tiueus ymbär /
juore /

Jumalan

juore/ Riidhad ja sodhad lisäyndä / Sana wastan
juockons soyrä. Waan Jumal sylte ja naura/ Et
he sitä pyhtäwät estell / Hänen sanans cummingit
jult pauha/ Carhuin ja suttein festell.

Ole siis Christic hywäs toiwos / älä hämmäsi
näistä/ Jumall tyll woi autta jouckons / Ja caite
hädhäst päästä. Sill Jumalan sana/johous luotaa
On wahwemb/ cuin heit cucan/ Se tosin sull rau
han tuotta/ Niin cuin Herra idze lupa.

Turwateam siis meitä Jumalan / Et armon
meille soisi. Ja olis meidhän turwanam / Eit sa
nans ottaisi pois/ Hän on luwan niitä autta / Joo
cuulewat Christuren sanan / Ja hurscax pyhtäwä
sen cauta/ Olcon hänen kätös aina.

Herra sun pyhä sanas On unhotetty tul
lut/ Sielut olit suures waiwas/ Ett se ni
warios on ollut / Sen sian jällens orettin Jh
misten kästy ja juoni / Pyhä kiris unhotettin
Cuin totuudhen meille tuopi.

Herran sana on sielun ruoca/ Josta hän ra
winnonns saapi Joca sen salken ei huoca Ei hän
Tawast mitän caapi/ Herra Christus cumniat
turhax Sencaldaisen opin cudzu/ Jocatule sie
lun murhax/ Jongaperäs on euoleman siidzu.

Serackenus mahau lykätän / Jota ei Herra
ra jäänyt/ Se maa myös ylös kymetän / Jota
ei ole hän kääntyt. Herran sana lujan pyss/
Luottacem sen pääl wahwast/ Sen perän cu
kii mahta kysy/ Cuin tahto päästä waiwast.

Sijs kytteäm Herra aina/ Sen suuren ar
mons tähden Jong hän meil alati laina Ja
pää

päällän wala nähden. Hänen sanans kirkast
coitta/ Ja meidän ylidzem paita/ Wärän opin
pojes soitta Cuin monell wiel maia; t maista.

Sijs walkeudes waeldacan Ett me elä sais
sin Herra sanarakastakam/ Ei se meit tiel
tenna puidsi. pimeydes pian combasiutan/
Ruumis myös syöskän pahoin Aftelet harhan
astutan/ Jalca myös loucatan wahoin.

Sitä me mahdam walita/ Ja myös suuresti
huolla/ Ett ihmiset wihawat walkiat Ja pyytä
pymeydhes olla/ Mutt Herra Cuin cauwas
loistat/ walista soiat mielet/ Pimeys meist erit
ja poista/ Cuin sydhämes wielä liene.

Waid taiwas jamaa coconans/ Cato ja huc
kan tule/ Saana pysy cuitengin muotonans/
Eht monisen huctuwan luule/ Sen pääll mi
nä idzen luotan/ Eng sitä tekemäst lacka/ Eng
möys siitä luowu suotta/ Eht cuca wihans
päällän nacta.

Jos minä nyt tällä nuoto/ Tästä mailmast
erin/ Taiwas on tosin minull coto/ Siel ilon
wahwast perin. Sijs Herra kytän sen edest/
Hän sanans kyllä pitä/ päästä minuak aikest häs
dhäst/ Armons myös minulle littä.

Merucoilem Isä sua/ Cum murhes ja rustis
autat/ Wahwist wahwan uscoon mua Sun
pyhän Henges cautta. Cose mä järän rämän
luolan/ Josta ei hengis päästä/ An ilon cans
silloin cuolla/ TABELwerist minus estä.

Wielä toisin.

S On pyhä Sanas O Jumal / Pittäld on pet-
tos

tos ollut / Siihen asti kuin jäll' armos suomall'
 it ilmoitetur on tullut / wöimeis päiwän lopuld
 maa / Käitos oleon ain Herral / Ett sen saman
 lens saima / Ja elänet olem sit aiall.

Se sana selkiäst sarnatan / Nytt ilmei caid
 edhes / O Herran nydhen pääll armadha Cuin
 wiel pimeydhes / Ei tiedhå / eik woi kärsi sana
 Käiwät sywäid erhetysten / Herra heittä tään
 walais Etti hukuis sadhoturen.

Jos oikia Christit olla tahdhot / Wscos oia
 pnydhå pny / Caickem eans rackaus pitä mahd
 Rauhan perän edzi ja tyssy / Christiwelies Chri
 ren tähden / Kärsi / holho / auta tjan / Oikia om
 tieto pidhå tähdhell / Puhdhas ja kärsiwä sydh

Jumal armos awul ainoal / se meildä tapattu
 Siihen meit saa a sanas woimall / Hengelläs he
 ja auta. Tyhmiä walais tyghös wäännä / Cuin
 tiedhå sanas totutt / Eit sitä wiel tunne / heittä tään
 nã / Cuin kehumat omaa hullut.

Herran sanaa wihap mailma / Siihen suot su
 suuttu / elied / iustiäd / juoned iulmad / Sitä wasta
 aina on cuulutu / Ei saa sanapaidz Herran suom
 Cutista Cuningain kiucud / Ei Keisarin wallad
 wainodt tuimad / Sitä cadhotta woi / cuin
 hucu.

Sill Jumalan sana ei puuttune / Sen Christu
 todher tähtä. Maa tosin ja taitwas hukune / S
 na ei catowan löhtä / Se tääsäst ain on pnyshwä Pa
 tuuin sydhänden kiucud / Cuin ei sen tyghös miel
 tä pnydhå / waan wastan seisowae suuttur.

Herra sen tähdher todher uenen / Händ edh ylä
 ann

anna totta / Euin sanas suuren sekä pienen / Vt oit
wahwall wastan otta Herra hädäs hänell apu ole!
Ei hucu/ autuudhen tulle. Anna autuudhest osali-
na olla/ Rucoelem Herra mei cuule.

Tä dhes tiedos sen tunnustan / Ett Christus ei
minun turwan/ Hän minun on werelläns lunastan/
Ud uoleman caubian surm n. Hän cuoleman ku-
das mun corjapi Andap autuan eron / Euin sana-
sans se minul lupapi / wie cuolemast elämän ilon.

Herra Jumala taiwast/ Me kyllä walits
ta mahdham/ Ett mailma on cangia wa-
stam/cuin alat nähdhä taihdam. Sinun sanas
ylön cadzotan / Totus myös poisjunhotetan/
walhe on nyt wallan saanut.

Mailmas nyt edhes pidhetän petos ja ih-
misten juttu / Totus myös jocadzeld hyljätän/
pyhän kirian moni suuttu/ Nyt näemmä sit edes
säm/ Ett cowat ajat on kädhesäm / Joist Chris-
teus sanonut oli.

Se oitka Jumalan palwelus / On naurox
japileax kääTTY / wallan on saanut cawalus/
Totus on walhex wääTTY. Süs Herran kää-
sty täyttäkäm/ Toinen toisens wiat peittäkäm/
Sill rackaus laijn täyttä.

Waan se on toisin muutettu/ pirun petojill
ja juonill/ Jumalan sana on suudhattu walhen
ja wilpin suonil. Me olim exy wäiset laimbat/
Nykät/ sofiat/ cauroit/ rambat/ Sill etei meill
paimend ollur.

Me sinne tänne juorelim / Eipä meit kens
gän cainur. Perkel meit launnast pois cuoceli/
Emb

Emb me hånd wälttä tainet. Se cuin meit t
hän asti caidzi / Johdhatt tien oikian paid
Njumb me sitt erhetynen tulim.

Mutt kytet ole Jesu Christ. Cuin armadhi
meidh in päälläm / Ja kirwotit meit pirun ju
nist / Saatit myös oikial tiellem / Wielä nytt
meitä autta Sinun pyhän Sanas cautta / Se
cawalan hengen juonist.

Sanas Herra aina wahwista / Ja cunnis
idze wasta. Alä meit tykös pois ahdhista /
me sua mahdhaisin lasta. Corja köyhä Che
sticundas / Warjel aina seuracundas / Sin
händä taiwan iloon.

Jumalan edhes murhettimiseft mei
dhän elaurestam.

J. c. O Jumalanna minull armos.

Jumalan pääll panen turwan / Hän mun cu
man huojeta tahto ja taita. Murhes suru
hånd auhuudhan / Poicans turwall / Hän mua
ta tuutta ja saarta. Jos awun cans wöjpy / edes
na tyyen / Vscoll / rucouril / Cumming mua autta
eten laita.

Mun surun häitän HErran pääll / Ain eläi
lääll Hän murhen minust pitä tiene. Hän tarp
arwa / surun näte / kyll anda tait Tarpet / lupau
sans luja tiene. Hän armost aiwa jocabäiwä Me
runsaft ruocki / Caick tarpet suopi / wuos wuod
rawiten edhes wiene.

Ei nähtyn nältäs eufan fäiwän / Kuoca terjäw
Sen hurscan sittiät coscan ollen. Jumall omille
ain edhes cadzop / Heit rawit tahtop / Cuin aina

en turwins t. A. p. Elät met/ iinnut / caick luodhut
nuut/ Hän ruoeti näic/ wiel enä meit / Hänel jaca-
natoind hywyet wiel yldätyllä.

Kijän Jumalat minun Herran/ Moninferran/
Ett murhen must tähän ast on pitän. Eläisän on
mua hywin rawin/ Tarpet ain tarin / Quin tefe wiel/
en enä pyhdhä mitän/ Jumalattomar juur/ rick aun
suuru suur Saatta/ ja ylpiax / Cahotta ijax / Quin
yldäiseft racastetan sitä.

Quin cuoleman cautt pois lähden tääd / Rick aus
pois / jääp / Eit silloin / eit muunas sijt apu liene.
Waiet euing suur ricas jocun olis/ Cuitengin cuolis/
Or tie tääd caick ij ulwos wiene. Jesus sanas saar-
nall sielun ruall/ Eliaicanan ruoeti mua ain / Täst us-
stis ja cuolemas turwa olle.

Jumalan hywist töistä.

V. c. D. Herra Jumala armolinen Isä.

Jumalat kättä yli aica mahdam / cuin ast
most anda meille laupiat lahjans/ Sielun
ja ruumin meille on hän luonut / Tarpet caick
suonut.

Thmeiseft ilmaan tähän meit on tuonut /
Christuren cansax Casten cautta coonut/ Meit
sanans saarnall rawidzeppi aina / Synnit pois
paina.

Kallidze meitä Zengelänsä pyhäll / Wah-
wistap waiwois löhdhurel lujal / Ett tustis
turwat hänen tygöns tienem/ Jold apu liene.

Meit pirun pauloist aina ulwos autta Don
päiwin caidze Engeleinsä cautta / Mariele
waarois/ etei meit saa surmat/ Se piru julma.

Meit

Jumalan.

Meit pirun pauloist aina ulwos autta O
pääwin caidse Engeleinsä cautta / Wariel
waarois/ etei meit sas firmit/ Se piru julma.

Meit lapsiansa ruocki lahjollansa / On hi
däs cansan aina awullansa / Suo häpiän alla
wiholisen tulla/ Meit rauhas olla.

Sijs täysi turwa Herran päällä pangon
Yldäisest awun/ elaturen anda/ wie Wijnen
täällä peräst tämän elon/ Nutuan iloon.

Kiittäkäm Jesust edhest näidhen lahjains
Rucoilem wiriäst/ armollans ett coriais / Cof
wijnen täällä/ hengen hädäs ollan/ Sois
tuäst cuolla.

Niin olem oikein nautinet hänen lahjoins
Tääl ollet rickat / jälken hänen tahdons / Ett
lem saamet ilon jät tawas / Päästet pois w
wast.

VIII. Hääd wirret.

Jumala cuin caicki loi Dwarin cuuntayens /
Miehen hän myöskin edh s toi / Ja waimon
hänen turwaxens. Hän käski heit ndhes ysy / Cui
weren j lihan/ Su stos toi en toista s tyssy / Car
tain tora ja wiha Kytos Jumalan.

Jumal myös sanoi miehest : Ei taidha hän nyt
mä s o la/ Orit siis tuu sen ty i st / Jong waimor
a noi tullal / Hywä j sit sin ausi heitä/ Sanoi san all
tällä : Lemohdy t nyt enändä teitän / Ja caswat
maa päällä. K. J.

Mi s siis poses luopuean Jst ja äit stäs / Wat
mohons wahwast suostuean/ Se on hänen lähimä
sens / Cowutta ia pehmyt He kässenäns kärsitän /

Mitä

Mitä Jumal on wahwax tehnyt Älkän eucan särke-
än. R. J.

Kuocoileam caiteft sydhämäst Tämän paricun-
nan puoleft ett / Jumal heit päästäis hädästä Ja pi-
kun pahast juonest / Heitä myös alati auttais Töis-
läns ja menoifans / Wtjmein sitt taiwasen sattaif
Jesuren Christuren cans. R. J.

V. c. Josef Herran rakennuonetta.

Jumal asetti awios kätyn / Sitioitten sittämy-
xi / Ainrackaudhes ynnä idz kätken / Toiner-
oisens awuri. Sijn sittä cans caswaitetaman /
Herran tündön totutettaman / Josef Jumalan ol-
on tjtos.

Ett eukin awios elä mahdais Puhdast paidz hau-
kun haluti / Ja huorutta wälttä taidhais Kielti
ecolturi wa. jui / Ntjn awiosääty on säätty / Joll on
hom pyhyten wääty. Josef:

Awioskästys myös idz aldans On salaus san-
gen suuri / Ntjn Kristus on Seuracundans cans /
Cuin awion wält on juuri. Cuin mies wainonsa
acasta: Kristus Seuracundans omasta / Josef Je-
suren oleon tjtos.

Synnin caut tuseat tuli päällem Monet multi-
turet ja waitwat / Cuiteng awiosääty täällä / Et
ainut eadhotta saadha. Sen Herra wahwast wa-
li / Caidzi / kätki / ain autteli / Josef Jumalan ol-
on tjtj.

Awioskästyn lajns aina Jumal suur eunnias
nä. Sen pilcailt alas paina / Cans caick cuin rie-
wat sitä. Huorintetiät / sala wuoteifet / Ja sus-
audzat rangiaifep. Josef Jum.

Awion

Hää wirret.

Awion onnen ain ajattele Id; Isä Jumal Ede
wast / Carpet anda ja warjele / Päästä murhest ja
wainwast : Jos he händ aurens huutawat / Hänen
tyghöns n' hös turwawat. Jost.

Herra armostas ain warjel Tätäfin paricundas
waarast wahingost / cuin on tarjon / Aut asutjr wol
dacundas. Anheidän awio. tjiton; / pijtā wahwa
sijn suosies sua tjitā / Jong Jumal suocon / Amen

T. c. Mutuas se cuin pelkä Herra.

Awtuan onni on / joll Jumala /
Wainon walidze tawoin taitawan
Cunnian cans cainon / Jumalisen
Rackan arman / aina uscolisen.

Se miehens mielen ilahutta /
Jlox ihanaxi murhen muutta /
Taloin turwa tawara wahwa /
Herald suotu suur suotuis lahja.

Mutuan onni on sill wainolla /
Jong Jumal anda hywäl huolla /
Rackall / lafiall / Jumalisel /
Cunnial cuuluwall / toimelisell.

Se mies on turwa wainoll wahwa /
Rackan rienu / ilo aiwa /
Solhouren suotuis suoja /
Armost annettu laupias lahja.

Ett meil näin taidais tapahrtu /
Awion alcu että asundo /
Rietat riwot haurendhet
Cauwas cartuam ja caict huorudhet.

Herran pyhäs pelghos pysytäm /
Heneld awion onne anocam /

Rucor

Kuecurell alat pyytäkäm/
Sitt sen suo meil saadha / händ kättäkäm.

V. c. Cum tircast coih tähti cotta.

Cuin Christus Seracundans racasta / **U**nä
na armostans omasta / Hallidzi / holhop/
muta: Seuracunda Christurell cuulla / Hänen
alans idzens pitäwä / Uscoin oma ylkäns aina:
Ynnä / yron / Ruumillansa / Christus Christi
cundans cansa. Se on salaus sangen suuri:

Ujn ylkä mahta morsiamellens / Oma ar:
mall emännellens / Rakk racas olla aina Hol
hoin händä / omb oma libanen / Caunispa cans
cuin eucainen / Riemust ractaurt räwnä. Mies
hell / muiston Emänd aina ihanainen / arma:
hainen / Suotuis / suloinen ilo olla.

Miehens ala idzens pitäwä / Miehens mie:
dä myös nautawa / Miehens cems waiwois
walywan. Kästenäns ahur ahkerat / wiras
wirat / töis taitawat / Cumias toinen toisens
pitän. Tolnen toisens Heic outta pyytän peit:
tä cumian cautta / Ynnä yhtä iest candain.

Kärswäiset kästenäns tustas / Ynnä yhdes
oitias uscos / pysyin Herran pyhä pelghos.
Ett mies nämät tapahdu taidas / Apun tähän
tarwitan Caiwast / Herran Hengen auruu:
dhost / Herran Hengi Sydhämet sito sowin:
non siteell / ractaun ikeell / sen meil Herrasuu:
risuocon.

V. c. Jesusta tahdhon tjtä.

JDz Isä asetit armost / Uwios tästyn August /
Siunaisit miehest ja waimost / Sitiät sitimän

M

jaloft /

Jalost / Sen warielet / autat aina / Mailman memos
mones / Edt anna alas paina / Ain pidät pyhäs me-
nos.

Näill cuin nyt yhdistettin Säädhys perän awioi
Zumal anna armos ehtij Tuex / turwar / awuy / Suo
raitius / rackaus / rauha / Jlon onne cohtans. S
finull cunnia pauha / caict me tätä toiwotam.

Jesu idz awiosäädhyn / Häis Caanas caunifin
Punttuis wedhen wijnar tehdhen / Awun ihmeisen
muftit. Wiel west tee näillen wijnar Murhe muun
llor wäähä weny tarpen täyttex / Ain apus tuo tarjen.

Rackaull sydhämet sidho / Puhdhas Hengi Pu
hä. Suo suosiot / so windot / iloo. Eios Puhtas
dhä. Ynn färsiwäiser tottu / Cauwan yhdhes elä
Suo lohdhulinen loppu / Ann autuas ilo.

Divina providentia.

Jumalan algust (riedhen) Meidh
Jesiäitän Ewan Adamill miehellen w
nen / Zeille sinun suowan. Ynn re
des elämän / Sittä wäähä. Cuta
dhehti cowan Hengi häny pahän suowa. O
lioidze sä Häähuone : Mies waimo on H
rald yhten luoru / Hänelä sühensünäys suortu /
Hän häähuonell onnen ruone.

Julk Jumalan on hywä työ Cuin nytt wiel
täsä teke ja suo. Miehell waimons wiel edhes
mo / Jote jo on ennen yhten luon. Rackast yllä
puoliforas / Luoru lahjas HErrald otas / Ty
dy tähän sinun omas / Äjtä Christust näin sul
suomast. O iloidze.

Surin murhen / tuscan / waiwan / Näillä
cuin

cuin awios eläwät / Salli Christus päällä käi-
wän. Mut jos he Herraa pelkääwät / Vscost
händ auruuttawat Nüst on hän heit anta-
wa / Wedhen wijnar tehdä suutta / Murhen
myös ilor muuta. O iloidze:

Jumal juur hywä sinun suop / Ja morsia-
mellas täsä talos / Ylkä sinä idzes tähän luot /
Min armastas rucastawos / Ractauden jäll can-
dane / Hedelmän arman andane / sen cans can-
nist eläne / Hänē heickouttans karsine / o iloidze.

Herra teit hywäst siunatcon / Joita idz yh-
distänyt on. Awim Herraa te peljättät / Min
awionna edest kättäkäät / Caict me kilwan kät-
täkäm Isä / poica Henge puhdast / Awiosäätyng
anttanain / Wariete ain armost sulast. O ilo-
idze.

IX. Walitus wirret minä loh.

Hyntusten cansa.

Sym. ... ja sen tun-
nustrest.

Wilita waictiast mahdan Daawid Cunin-
gan cans. Sen rosin tietä taidan / Mull
Jumal on wihoisans Sen suottan woitin /
Min suurtein syndein tähden Jote salatein ja
nähden / Händ usiast wihhoitin.

O Jumal idzen tunnustan Synneiser wai-
waiser Sill tunnen minä minusan / Ei mitä
muut olewat / Cuin jocatahold Täys lihan
hänny himo / Cuin mailman perän kimmo / Ja
mun pettäpahoin.

Walttus

Oh armadha päällen Herran / Min Jumal
 lam ja luojä. Syndi min pettä monin kerran /
 On pahutans puujan. O minun turwan / wa-
 iel pirun pauloist aina / Armos null Jumal
 laina / Tähan armon aican.

Ulä an minun pois heitä / Ynn minun pahus
 den cans / Sun sanas / Tuin syndij laitta Wäbe-
 wäl woimallans. O Herran Jumal / Ynn min
 wahwan sumus pysyy / Ettei kengän mua sysi
 pois stum sypeis ald.

O kircas Jesu Christe / Mua toiwon tu-
 kiturwan / Sä Jumalan Caridza idze / Pois o-
 tat synnin kuorman : Apani tulwos Sinätois
 dhad / sen kyll tiedhän / Min jäisen iloon wie-
 dhä Jdcun alhoskulos.

O hurskas Hengi pyhä / Saat ja voit wo-
 mallas / Ynds tuta toriut hywä / Tuin Christus
 sanallans / On opettam / Händ tundeman ope-
 ta oikein / Tung panen turwan caiken / Suo et-
 tään suld hallitan.

V. c. Simon inghös Herran tulen.

Serra caswos täänä puolem / Ett syndiäm tuta
 tainem. Synnis siinet syndynet olem / Syn-
 nis sitt elänet aina. Ditian oppih ylöön cadjoim /
 Kijttämättömät lahjois wastoin / Cans cangiattä
 stylläs olim.

Catus / carwalus wärät walat / Kijta tora / wiha
 waitwo / Petos wäärns wäkiwalda Toimen toistans
 astan am on Aneus / ylpeis / coirus coreus / Pramius
 juopimus / hecuma / huorus / Pilcat / pahat tawad
 mies owat.

Sentähdhen widzat meit Jumal/ Näijäll/callill
 cowall ajall/ Sodholl/julmall / taudhull tuimall Es
 läinden rutoll caujall / Linduin / calain pois catoz
 mall/ Tarwetten caiset puuttumall/Caisel waiwall
 ja tuscoll.

Synst olen oikein ansainet / Näin sangen suuret
 waiwat. Oikein Jumal meit rangaiset Synnistetten
 laata taida. Cuitengin cadum caisel mielell / Sydäs
 men tiwull/caisel wäell/Sijhenmeit autta/o Jumal.

Ettäs olet Isäm/ turwis tulem/ Poicas Christu-
 ren tähdhen/ Cadzo hänen pñnans puolen/ Alä ran-
 gais ansiom jälken / Cuule cummingin rucourem/
 An ander Isä ricourem/Poicas pyhän pñnan tähdē.

Idze wannot/ ettes tahdhe Synneisen cadhotu-
 sta/ Muti ett käännys/ elä mahdhais / Ah herra
 walas muista/ Cuin Poicas turwil ynghös tulle /
 Armos alla otta ollen lujast luwannut oled.

Sydhän surminen sinull uhri on/ Huocaus / ru-
 cous nähtä/ Huotom/ huocauxen ynghös tulcon/ Alä
 lä hyljäl cänffus tönhä/ Kääntä widizas/huosen hä-
 tam / Wähen waiwam armad päällen / Apun ehs-
 dehi Christuren tähdhen.

Ainas autid omias enneg/ Pästit hädhäst wätes
 wälli tädhell Omas olem lapses lienem/ Osketut Po-
 jaas werell. Ne tahdhom tapam parata / Illiät es
 lämätäm ojeta. Cuin autat/ sitt sua sijtem.

2. Paral. 20. v. c. Warte! Jumal sinun sa.

Cuin häntä cowa kāsīs on/
 Suur ahdhistus/ tusca tarjon/
 Eng idzestäm apua löine/
 Eng cūstan neuwo tähän tiene.

Seuraannan cocouren/
 Käim cans nõyrän rucouren/
 Tyghõs & Erratäs huutamän /
 Hädhäpäm apuu anomän.

Silmäm nostam ylõs itcuill/
 Edzim sydhämen catuwall fiuull/
 Syndeim ander samist sinuld/
 Poicas turwill tullen tyghõs.

Sens lupat laupiaist caittillef
 Cuin sen edhest sua ruoille/
 Jesuren poicas nimehen/
 Cautta meidhän wälimiehen.

Ah armias Isä/ tyghõs culjem/
 Caikild ylõn annetut olem/
 Tusa runge/ pacto päällä/
 Herä & Erra apuun täällä.

poicas pyhän pünän tähdhen/
 Awa filmäs/ näe hätäm/
 Callist corwas/ cuule huutom/
 Ehdhi surem/ hucum mustoin.

Älä soima synnejäm siuri /
 Ann ne ander armost juuri/
 Tule turwar/ nousse ylõs/
 Auta abdhisturest ulos.

Ett autetur sua kättäisön /
 Joll caikin sua ylistäisim /
 Vscosis cans wahwistuisim/
 Kästylles cuuliat olisim.

Jesusta tahdhon kättä / Cuin mun syntä
 Din cannoi / Vscoll munan hänehen lähtä
 tä/ Cuin Castesa wannoin/ hänen Älmens tahd
 don

don canda/ Zaman cuoleman ast. Se muches
lewon anda/ pããstã myõs muu hãdhãst.

IESU cuin mieles ricon Toill / puhell/ aja-
turill/ Mun werellãs wirurit wihdoin / Holho
muu sen turwill. Rucollen pñnas cautta/ Et
ettes olis null wihainen/ Teimbãn paljon pa-
hutta/ Jota walitan waiwainen.

Synnisã olen sijnyt/ Synnis äitin mun sai/
Synneises elãmãs kñnni / Rippunur olen ain.
An ander/ ãlã nãit soima / Sun armohos tur-
wan/ Sinull sijhen on woima. Nuta ald syn-
nin cuorman.

Nijn carwan cuin mun mailmas Suor elã
is olla/ pyydhãn sinuld itãn ilmas/ Ett syndin
mahdhais cuolla/ Se tapahu pñnas cautta/
Ja sen pyhãn Zengen / Cuin hãn armollans
autta/ Vdhista sydhãndãn.

O IESU Coitãhti / Cuin pimjãs walai-
set / Sã surus apant ehdi Sydhãndãn roho-
waise / Sun sanas cautta kirekan/ Mull loh-
dhutus laina / Suo eten tulis pilkãu / Jo-
itcust anna.

O IESU Isã oma/ Sua nõyrãstrucollem:
Ole tykynãn alinoman / Sitt hywãs turwas
olen/ Anna armos mun sadha / Coscan tããldã
lãhdhen/ Eten helwettin caadu/ Suo taiwãq
ilo nãhdhã.

Wielã tãmã.

O IESU elãmãn Zerra / Tule minul tur-
war/ Tunnustan joca kerran/ Synneiser
muu curjar. Mun syndiãn eustaidha salat /

Quin palion mua waiwa / yöd päiwät päällän
caiwa / Murenda mua alat.

Jesu ann armos saanen Täällä wiel eläi-
jän / Et tyghös kändy ä tainen / Ja parät idjään /
pahutta caiten ijän palio tehnen tiedhän / Häi-
jyst / elin / jong tähden Sydhämen on tipjän.

Ristjän minä nyös can n Kyll ylön mieli-
fest / Jong Jumal minul pääll panne Sentietä
null takpelliser / Cusa minä turwan cuiteng /
Juur Jumalan sanan / Sijn loh dhutux et löy-
dhän parhain / waiwoisan ljoiteng.

Usc o mull luia laina / päälles puhdhas Jesu-
sus / Cautt cuolemas coria mua aina / Eten era
canis sinust. Sinun sanaas minä turwan / Cose
wijnen täälä lähden : Ota sieluni silloin täl-
ohel Taiwan iloon lujan.

TYghös Herra Jesu Christe / Minu ästans on
minun toiwon Toista turwa en tiedhän mistän /
Täns turwa olet sinä waiwoin. Ei ijäs ihmist h-
tän ollut / Eit tätän mailman paidz sua tullut / Quin
mua waiwast woi päästä / Huudhan tästä Tyghös /
Herra auta minua hädhästä.

Mun syndin sangen suuret owat / Sydhandäns
waiwa ja soimay Poisota syndin ne haawat cowa-
Cowan cuolemas woimait. Sanos suloisell Isä-
les / Etts maxoit welcani werelläs / näin pääsen pois
synnin pau'ast / Ja carkest waarast / Quin sun sanas
lujalupa wahwast.

Anna minulla awarast armostas / Se oista Chri-
stin usco / Eit turwattun olisin awustas Wastoin
waiwoi ja tusca. Ann enstist racasta sinua / Niin lä-
himäs

himäistän / cuin minuan / wöjmäsellän ole opun an
 Munas myös ainijan / Pirun petos minust carcot
 pois tjan.

Cunna olcon Jumalall ainoall / Isälle meidhän
 luojall Christurell cans Isän Pojall / Lunastajallem
 Herral. Sill pyhäll Hengell olcon myös / Cuin a-
 pun tulcon caites töns / Ett taidhan tulla fellwoliser /
 Zäsä ajalifest Ja wöjmän tjancaictifest.

M ihminen synnis synneinen maanust /
 Oli änen yhdhen ylhäldä cuulla saanut /
 Cuin käksi noista / eik lohdhuttomast laanut /
 Walatsep walwuill cuin coin tähti amull.

Hän sanoi: Cuca on cuin mun herättä ylös?
 Se wastais: olen sarnais lähettett tyghös /
 Nous ylös synnist / ruc oile Jumala pyynös /
 Käänny / alca coht amu wirtä pydhös.

Hän sanoi: sydhän se suruinen ei woi laula
 Cosc waiwap händ cuoleman cuormaja pau-
 la / Sitä suurt surkiutt walitset owat kait cau-
 wan / Idz Herrs Christus / cuin Ramatut
 parhain arwa.

Se wastais: Ennen cuin synneinen thate
 käändyä / Ennättä Jumal händ tyghöns ar-
 mollans wäändä. Nutuas siels / joill Jumal
 suo sanans käändä / Päälisex armonis paistell wa-
 laise händä.

Nousi synnelinen täst tuis idzens lewon
 saawan / Tästi walium taiwast päällensä walai-
 sewan / Suuse sydhäwest tais kättä Herrs sill
 haawa / änell newel tuwetren tällä tawall.

Aemias Jumal arnos auringanna paista /

Sen walkiull muapois synnistä walaissta / Sy-
dhäädän lohdbut / sielustan pimeys poista / Tä-
näpän muanna ystäwytes nostaa.

Se armon auring Christus tuli työgöm tä-
ne / Utist neidsest / cuin ennistett oli ennen /
Meit wapahaman ald cadhotuxen wallan /
Canssans saattaman Jumalan lapsix jällens.

Mun sydämen kättä Jumalat mahta / Cuin
ei sallin cauwon muu synneisan maata / Miele-
stän oli sydhämeni cahleis achtais / Sijhen ast
cuin taisin synnistä laata.

Cose syndi idzens tahto sijäll sielumi ängät /
Nijn wapahajatt Christust aurhuudhan san-
gen / Ettei annais syndin sywäld muu langen /
Eik maista sitä Helwetin pñna cangiat.

Lihan ylpiaast wüsaudhest ja pel-
tämättömäst rohkiudhest / paidz ylid-
zen ja waston Jumalan sana.

Mei oikein aiateld aiwoitus / Caikis on hywä
toiworus / Cuin neuwo pyhä Kirja: Mun
Cun otta eteens suorra / pyytä tyhmä taitons
näyttä / Se teke työtä turha.

Mailmais menos on tämä rosi / Ettei ken-
gen kiellä woisi. Tietä tämäk myös mahdha
Se aiwoitus wiel tyhmemb on / Cuin Jumalat
wasran seisoo ajoi / Jumal woiton woisaadha.

Sen Sathan sai tietä ensin / Cuin alust oli
Engel ylin / Kirkaudes Jumalan edhes. Sitt
hän sen hulluden löysi / Errä wastan Jumalat
nousti / Syöx cadhotuxen idzens.

Adan Ewa esiwanhiman / Jos olit caice
kein caunemas : Luojan sawaan suot suurtit.
päällens pahat päiwät / tuskat toit / Cansans
cuoleman all meitä sait / Jloitcux meil muuttui.

Tott tämä tyhmä ylpeys on / Cuin Raamat
sen sinul sano : Jumalan sanahan suurtu / Se
opetta cuning sopi elä / Jos tehdhä nijn tahdhot
täällä / wijsautt ei sinuld puutu.

pharao Cuningas cuuluusa / Joca julmast
Jumalan Cansaa waiwais / wihaiss ja wainoi /
Seisoi Herran sana wastan. Jumal härd cu
ritti cowasta pois meren pohjan painoi.

Samaliell mies wijsas wanha / Sanoi se
caict tule turhan / Jumalan sana pyytä estell /
Sen pawall kyllä kiusat sai / Cosca Herrahan
dämahan löi / Damascun matcan retkell.

Mitäs teet ? Mitä ajatell mahda / Etes
Jumalan sana cuulla tahdho / Jong tyghös
lähetä armost / Etts autuax sen cautta tulist /
pidhät taan cuin jaaritus olisi Cawat ettei co
sta carwast :

Olet wijsoi kyllä wijsas / Tarwidzewan edh
usco njäs / Sitä Jumalan oitis oppij. Sen mie
len piru sinull saatta / pyytä cansans cadhotu
ten caata. Pilean pünan sinun portti.

Sinä musta muida madhon ruoca / Cuin
edh nihin sanoin luota / Joita Jumal idze on
puhun. Cungs wjmeiselläs tahdot tulla /
Cuin malma on luopin sulda / Armon sica
pois culun.

Maas matat ylös cuonos käätry / Kuumis
cung

Lihan ja Hengen

eiing woimas on jääny? Sinä wihaisit Jumal-
lan sana (wiel mailmas olduas) cowan / Jotet
Jumal karsi cauwon. Tuollun cadzo olex joi-
nat?

Sen ylöncadzoit cuin sinun loi / Ja woimal-
lans caick ylidz woi. Et sau händ ensingän
cartta / Hän tyghöns cudzui kyllä sua / Pahoin
pidhit hänen pilkana / Wihan widza edh saa
wälitä.

Jumal julmast caick cadhotta / Cuin sana
wastan seisatta / Noudhattain omij unins. Ju-
malattomast jotca eläne / Zeidhän hulluuns
lopun sanne / Ze heitetän helwetin uunin.

Sis cohta caicki catucatt / Armon ajall ojens
ducat / Sallicat teitän ojet / Jotse Jumalan o-
mist sanoist / Ottain nijt sydhämen jalost / Ze
ra kytträin ain njat.

Lihan ja Hengen rydhast.

Nyt tänn tulcat Christityt ja cuulcat /
Cuing sielu ja ruumis rjtelewät / Mail-
mas tää rjdhassa ain elawät.

Ruumis sano : minä raidhis jalo / Mul me-
no myös hywä / Kyll eslun tarjon / Pyörin / en
ilooni pane paljon.

Sielu sanoi : Caste cuing anoi? Sijn syn-
nist luopua pois wannoit / Jumalallen lupau-
ren sen annoit.

Ruumis wastais : en cwlla sua sais / Eng
hecumat herculist heittä pois / Et dangeit pe-
roja myös olla paidz.

Sielu sano : Kicas mies jalo / hän hecumas
eli

eli tääl ylönpaljon / helwetin pinattawax pääs
dyi pahoin.

Lausui liha : Juttuias wihan / caicē mail-
mat racastawat ainjan / Tääll tawaxat coco-
wat caiken ijän.

Ei raha auta / huoca hengirauka : Cosca
cuolema cokop meit ja laudap / Ruumis rucka
ruor mätäne touckain.

Sielu surewa sitt pñnan tulewa / Sijhen ast
cuin ruumis on nousewa / Ynnä itcus ijäises
sitt kituwat.

Ruumis rjtele pelghost puhele : Minus sa
muriset ja muhtelet / Ah aina surulisi juttelet.

Eten saa elä miel myö dhen wielä / Minuld
mailmas hocuman pois kieällät / Cuing sopi e-
lä ajaliset / entiedhä?

Sielu sano : Coht catumus tehwo / Christus
ren cuolemahan turwatcos / Mailman myös
häijy meno hyljätös.

Ykerran pelgos käytä ain elos / Wikias uscos
myös pysyneos / Näin cauhian cadhoturen
cartaneos.

Tuori ehdiin wiel paranoft tehdä tääll / Cuin
elämähän suutum wanhall ijäl / Rupe mailma
puuttuman muld myös piald.

Näings maxon tot / sille cuusin sun on luon?
Etts paheman puolen ikäs hänell suot / Sit se-
tin tietämätöin jos sen saat.

Catumus tehry kelpa / cuin se ehti Joca tas
pahuis se cuoleman hetkel / Cosca ruumist
hengiriurapi retkel.

Sielu

lihan ja Hengen.

— Sielu soimas: Ei ole omas woimas / Cosca
tahdhom idz / paranoft tehdä toimes / Josef
Jumal laina sijhen meill armons.

Cose hän eudzu / silloin hånd edzi / Nicapa
ras on paranoft silloin canda / Cosca armons
Juman sijhen meil anda.

Cuolon ajall / catumus fyll cawal / Cuin tie
li puhu woi sill suustans / Eit aju ajatella au
tuuttans.

Cuollon jälken pandu on owi telken / Ei pa
rannoren paicta cusan cuulla Nijn item njan
caictisen tullan.

Rummis ruucka wastaten huoca: Nyt sind
murehell mua murtelet / Surull mun sydämeni
rundelet.

O sinä Jumal / corwas tanne cumar / Aut
armollas mua parannoren / Pois synnist etten
tulis cadohturen.

— JEsus taiwast cadzo mua waiwaist perke
len pauloist mua ulos auts / pänas ja cuole
mas cowan cautta.

Aut Hengi pyhä / lodhuttaja hywä / Maile
man turha menoo wäältämän / Hänen häijy
hecumatans hyljämän.

Sielu puucka: Sinä rummis ruucka / Waits
cowin fyll mua aina luuckat / Oikuis minull
emmä puhu sull huuckan.

Hengi ja liha / candawat wiha / Zarhall
meit liha ängä exymän / Hengi pitä lihan hi
mot hillidsemän.

Nuta Jumal meit wäältämän harhoi rei

Aina pelgofas Käyttämän elom / Nijn että täälö
tulisin taiwan iloon.

Juopumurest.

Herra Jumala taiwast / Waictiasti wa-
st / Glitta mahdam / Täst ihmisten ilkiäst ta-
wast / Cuin nyt ain nähdä saadhan. Ain kilwan
juomus / täyttämys / On caictis wallan saanut /
Nuoris wanhois paidz, erittämyst / On caict
pahennoksen caanut.

Kaitjutt racasti moni muinen / Caict asiat
hywin säätin / Nyt kilwan juoris jocainen /
Wala ja idzens täyttä. pilcat / panetell / irwis-
tel / Rietait riwoi myös naura / Muutoin ma-
ilmas ei minän pidhell / Tai on hullun ajan-
aura.

Juopumus wñsan willidze / wallan wäke-
wäld pois ortta / Lain okium häñyst häiritze /
Tawat hywät pois soitta. Ei se mitän säätty
edhes seiso / Cuin juoma jouteld nousta / Taito
toimi turmeld hänes on / Eik tarwetten töihin
poudha.

Cansans caict pahat tawat tuop / Häpiän
riettan muun man menon / Cuin aina kilwain
juoma juop Idzens wie hullun elon / Rñdhat
satta matean / murhat / Wahingot / wawat
nyriat / Ukild omat surkiat surmat / Sen näyt-
tawat esicuwat furjat.

Uoa näytti idzens juopumur / Jost poica
oma händ pilcais Loth tuli wñnast huocu-
nur / Tyttaritans häñyst häwäis. Herodes
wieraspidhosans / Se sucurudza pannaun /
wuo.

Juopumurest.

wuodhatta wexen wiattoman / Ammoi pahans
porton ainien:

pidhos Ammon hengens annoi / Elä myös
elost eroi / Cosc palwelja Simripäääl carcoi / Ja
wallan hänelä pois teloi. Sodhanherra Ho-
lofernes woipa / Juorin joi caicein nähten /
Outo waino hänelä päään pois löi / Häpiä hä-
nell häijy tehtin.

Balsar Babylonisä Cuningas suur / Riemui-
sna pidhes parhallaus / Waldacundans / että
hengens juur / Cadhotti pois pikimälläns
Alexander äkild woitti / Raitin monda waldac-
cunda / Cosc wñnall idzens upotti / pois toimi-
tuli ett mutt monda.

Cambyses Keisar kyll corkia / Raitin rñkins
hywin hallids. Coht cuin wñnail carais cur-
cua / Waldans hän wärin wallids. Weljens
hän tapoi wiattoman / Sisarens häpiäll hä-
wäis / Sydhän werens watuodh oman / Tä-
hin händ juomus wetkäis.

Cuin wiran wiriys cocon wetä / Sen rundius
cohta culutta / Lainax ottaman waati häta /
Maild wñmäin pois culjetta. Cuin raitius
wiriäst wiras käip / Sijn caicē hywin on sen
wuori / Mutt stellä coro kylmill jääp / Cusa
na ollan juoris.

Wesi taudhit / rumin tusc at / Rinnas ahdhi-
stos / päään paco / pahat puscot / häijyt ystāt / wo-
stein rypyt ja jaco / Rättein wäristys / caswoin
cobistus / Zengen myös häijy haju / Silmäin
puna paha pullistus / Täät ylen juomiseft hajo.

Cosc

Cose calu ja terweys juotu on / Nijn täytä
 Erijänän käydhä / Taid warcais / jost nuoran
 juodhutan / Ellei eri enen taidha. Nämät
 widzat ajaset owat / Jos juomar ei parane wie-
 lä / pünat / kiwut ijäiset cowat / Hänell helwe-
 tin tules liene.

Ricas mies joi tääll melta / wijna / pois pää-
 stihäneld hywät päiwäns / Hän helwetis täätä
 püna / Saa tulda / tulikiwe pääänäs / Se mah-
 ta callis olut olla / Cuin raha ei woi mara / Sun
 helwetis täyty idz ijät / olla / pünas catkeras ti-
 tumasa.

Miana meit Christus cartaman / Ettei suur
 juomus syömys Meis sydhänd pidhäis rasita-
 man / Herran päiwä päällem riennyis ätild /
 cuin paula linnun pääll / Nijn itcu ijämen seu-
 ra. Ojuomatratt ajatel ennen tääll / Cuins tu-
 let perkelen teurax.

O Jesu Christ meidän Herran / Anna meitä
 henges awull / Käyttämän meidän elokerran
 Raitisratti caikelahull. Ann pahaa tapain ca-
 tua / Eli aina tahdos jälken Anna juopumatt
 cartta cauhiat / Sitt me sen pahudest selkem.

Antichristurest.

Jesä Jumalat kätäkäm / Ja Jesust hänen
 poicans / pyhä Henge myös ylistäkäm /
 Tähd ja joca paicas / Cummi all ja suurell nöy-
 ryll / Caikesta sydämeist / pyhän sanausa edest /
 Jong annoi meille koyhill.

Muinen se tuli puhutur / prophetain suust
 luust / Ja cauwän suttien wijwytyx / Märättyn
 aican

Antichristusest.

Siican ast / Ett piti tuleman nähän / Ei jälken
ruumin ruan / Muut Jumalan sanan pyhän /
Sen oikian sielun ewän.

Yr susi suuri löyttin / Kästell lammas lauma
Zän hirmuisest myös hajotti / Lambat laiduis
mestaina / Ei cosean idzens rainu täyttä / Nj-
den riescal ja werell / Waan wätiwallall wä-
rää / Julman wihans näytti.

Se peto idzens istutti JEsuxen kircton py-
hän / Ja oikian Jumalaus unhorti Idzens rect-
teli sian / Zän paimenet hucutta kästi / Cuin
lambait laidhumellroit / Ja wallan saada ai-
woi / Caiken lauman kesteli.

O tätä suurta surkiut / Ylidz waiwaisen lau-
man / Ettei kelläkän ollut rohkiut / Jumalan
sana puhuman / Sen pahan pedhon pelgost /
Zän uhkais / caikj käkis / Zän polti / tappoi ja
säkeis / Cuin wastaisit händ ehdhost.

Tämän nyt surkiuden ylidze / Taiwast aw-
machi Jumal / Ett julma susinäin wallidzi /
Juonell / petorell tuimall. Jumal hengens
tänn löhetti / Oikiall tiellen ohjamaan / Ja py-
hã tahtons opettaman / Meit tyghõns we-
dhätti.

Nyt on taai tapahtunut / Cuin cutin on rietä
saanut / Sen iten on Jumal pois ottanut / Ne-
mons meil andanut / Me olem jällens saanet /
Jumalan sanan puhtan Cuin salas on ollut
cauwan / Wihans widzan all olem maans
nut.

Jumalan sana selkiät / Cuin sielun terweys
on /

on / Estä pyytä susi ilkiä / Tuin wihans wisca-
nut on / Ett nä ke sanan sarnattawan. puh-
tasi perustettawan / Sijn löytä idzens sidhot-
tawan / Ja häpiäns awaittawan.

O sinä kircas Christe / Jumalan poica tui-
wast / Sun olcon ain kytos tästä / Ettäs meit
päästet waiwast / Näytid myös woi-ton tawan /
Wastan Antichristust / Ett soimitawans tunde
wisust / Tuonnes cans saawan haawan.

Wähetän sinun waldas / Sinä julma Anti-
christ / Sun lahcos jo idze aldans / owat saanet
wamman wissist / Sill Christuren suun hengi /
Sua tappa ja säte / Että cansas lopun teke / cuin
mailman mero lange.

Caicci nämät näin tapahuttawan / Katki Ra-
mattu meille sanoi / Sen waldacunnan lopun
saawan / Joca pitkäld pahutt janoi / Se on jo il-
mei tullut / Tuin cauwan kätkys macais / Joca
Jumalan sanan meild salais / Ja opet oma-
hullut.

O sitä waiwast tompelit / Tuin tätä ihmetel-
le / waan mahdais wuodhatta kyynelet / Ett to-
tutt sais tiedellä / Tien oikian osata taiwas / Ett
aututt unhotta / Tuin uscottamat cadhotta /
wiep täisen waiwan.

Jos oikien tahdot tietä / Wälttä ihmisten
opit pyydhä / Apostolit ja prophetat / Coo
Ramattu pyhä : pitä sinull kyll tarjon / Jos
tuttij näit mieles liene / Cusas sataman
saat ja niemen / Suo Jumal meil caikill ar-
mos.

O Ju

Antichristurest.

S Jumal ijaneickinen / Cuin meit wastan olet aros
 molinen / Kriitän sydhämel ett änell / Sinä al-
 gust loit ihmisen / Ja soit Paradisii asua hänell.

Sanas hänen kästti pitä / Pirun juonist ylidzka-
 wi sitä / Jost caieck synnin ala tulim / Ja tyllä carjar /
 Näin cadhoturen cultim.

Jdz Jumal päällem armachti / Poicas tänne auro-
 rem läheüt / Jonge pünan cautta meit oftit / Helwe-
 tist estit / euolemass / pästti / Ja perkelen puustit costit.

Sun olcon kertos Herra taiwast / Cuin meitä näin
 pästääit waiwast / Armost sengin soit meille tieton /
 Sanas sarnall ja opis aurall / Johon Henges meit
 wietön.

Kamattu ennen sanot tämän / Tain tiedon meid
 piti estämän / Antichristuren wallan / Jong erheuy-
 rill ja willityrill / piti aldaman pimelyn alla.

Tämä tapahunut näin on / Ett se peto mailman
 willin on Pois wetti meit antuuden tiellä / Armahiti
 Jumal / sen löi sanat Tiet okiat jol meit jälleen wiettä.

Christe cuin meillen sen armos soit / Edhestäm
 suus Hengel pedhon tapoit Olcon sun sijt kertos cau-
 nis : Viel nytkin sanall / Hengen miecall / Meit
 sotan händ wastan wahwist.

Suomen maan waiwoist.

D. c. Gudzu Christus caieck tyghön tulcat.

A Jsa Jumal / cuin asit taiwas / Cadzat
 Meidhän päällem täsä waiwas Cuin suruis-
 ses Suomesa liene. Wäkiwalda wallidze ja
 wäärys / waiwaisus / nälkä / suuri surtus / Cuin
 caiecki tyilä sen tienem.

Nyt on meil suru suur täsä tustas / Meidhän
 turu

tuwan tule / O Herrahurskas / Armadha jo
 hucumpois perki / Ulänuista meidhän pahus
 dhem pääll / Joll tämän olem kyll ansainet
 tääll / Rühruta / ja apum fertij.

Tunnuista tule meian itcu suull / Etem cuus
 liaiset ole olle sull / Nur synnis elänet aina.
 Suun sanas olem häpiäll hyljänet / Eng paljo
 sijt mitän pitänet / Täitä catuisin / armos laina.

Sarnaitten oikeist opeturist / Heidän myös
 angarist / uhcaurist / Emma taine parata mei-
 täm Jost olem nyt cowan cuorman all / Tuin
 ontasä surkias Suomen maall / Idzem wiham
 widzan all heitäm.

Turha cumniat caict pyytawät / Suurena
 idzens ilkiät pitawät / Ylpeys suur sydhämes
 maanne. Tyghöns ryöwylt rick aut repiwät /
 waiwaisten wahingot edziwät / Athneus alans
 caict caanne.

Turhij waloi wannell ja kiroill / Riettaist
 töit tehdä / ja puhei puhell / Ei häpiäx ensingän
 tietä. Joca mielin kielin ei olla taidha / Eik ulko-
 cullaisitt pitä tiedhä / Ei minän mailmas pidet.

Nyt lahiat lajn lamoiwat / wääryst oikindex
 wändelswät / Köyhild ohids oikius kaätän /
 Cuista huuto cuulu corkiuten / Waiwaisten
 walitus surkiuten / Päällem Jumalan wiha
 wäätä.

Se julma pharao jouctoinens / Israelin
 canssa coconans / Orjulla wäkifest wainoi / Joz
 ta julmut Jumal näti taiwast / Egyptin maata
 curitt cowast / Pahat meren pohian painoi.

Suomen maan Waiwoist.

Quin caatui se' cortia Babylon / Caiken wal-
lans cans jo perät pois on / Coreille caifille car-
ter. Ababin ryöwys murha marettin / Sikiöi-
näns surtiast tääd teloitettin / Monen tuiman
mielen malter.

Christus cudzui Juuttait catumuren Mut
annoit idzens cangiuren / Tylyyt / tyrannit
tehtin / wätiwalda / wäcrys wallan fait / Ra-
fan rangasturen päällens toit / Hirnusest he
häwitettin.

Se sodhall surtiast surtetettin / Rutoll raitt
cauhiall / cadhotettin / Ja nähjäll carker all cuo-
loll. Urti näljäsäns lapsens tappoi ja söi / Jost
osa tiucudzeill tarjor jäi / Surtiast huennit mo-
nell muodholl.

Cadz capinat ja sota suurt Suomen maan
Terwetten puuttumus packo pääll / Keng
waiwat caict walitta woipi. Syndim suuret
sijhen syyr löyran / Kyll aina idzem ilkiäst käy-
täm / Jumal wihans widzall lyöpi.

Jollem / pian parannost tehdä taidha / Meit
wihaisemb widza wielä waiwap / Ett cauhiaist
cadhorta caictia / Cuillaxes catumuus cowa
liene / Cuirengin sinuas sijhen riennä Ettäs wi-
ha huojennasit haikiat.

Nimwes sarnais yhdhest Jonas / paranno-
ren päin coht kääwyt päänäns / Ja waiwat
marätyt wäldit. Meit manatan paljo ain pa-
rannoren / Tozem annam pahemmin pahetu-
noren / Lip catus ole meill maltti.

O sinä surwinen Suomen maan / Cadz ette
sinu

sinun käy cuin Sodomian Cuin Lothin lahidzes
mist laitti/ Caick Jerusalemin cuuhjat cuwat/
Zawityren muodhot muut sinus owat. Jost
olis cadhotusta paidzi.

Ula ann Zerra hukua cadhoturen / Ar
mollas auta meit catumuren / Ett olisin ar
mon listos Cadzo poicas pyhan pjanan paall/
Meit waiwaisi waiwoist wapadha taall / Snta
sull olcon jat kjos.

Perkelen / hanen jafenittens ja mail
man woinoist / tiisaurist / ja
muista tustist.

H Jumal anna minull armos / Apus ja new
wos / Muutoin minä epatoiwon langen.
wiholiset mua tierta ymbärild / Caikeld curild /
Sinust ercaneman mua ängä / Mailma mua
wiha / oma myös liha / Synnis syndyn / pahus
des yldyn / Jota Zerra suren surest sangen.

pahin wihamies paha hengi piru / Juo
nens cans wicua / pahuttans palio pyytä ja
ca / Hän caimix kildawar menons peittä Ja
hywax näyttä / Mailma myös mielody / tunge
taca. Muodhoill mua monill / pahoil juonill /
Mat wäny / Hengi häny pauloin mua pytä
mäst ei lacka.

Zerra tald murhajald mua wariele / Snpais
allsuojele / perca puhtar sydämen ja mielen.
Jos edh huonehta ylös rakenna / Jos cocon
hakene / Meidän toiwom totta turha liene. Se
on myös wissi / o Jisu Christ / Joses armadha
paall / ollen tykonam taall / Me idzem näisen
waiwan wienem.

Q Zera

O Herra minua pyydä autta / Armos cant-
 ra / Ole tyköni loppim asti aina : Näin tah-
 don hujast kiusata pääll / Mitän woin tääll / Jos
 muutoin minull henges lainat / Näin usc on ro-
 dhest / Christuren puolest / Ettei mailma / eif
 liha eif pirun wiha / Taidha mua uscoskas pois
 paina.

Waiet coco mailman ja pirun woima / Tuiki
 tuima / Tahdois pahuttans edes tuotta : Näin
 on apu tykönäs ja turwa / Sã suurin / Herra
 kyl caicki voit ylidse woitta. Näin käydhä
 tahdon oikiet tiet myödhän / Eng tottel yhrän
 ehcuta olis hän / Christurehen tahdhan id-
 zen luotta.

Päiwä sangen sirtun täynnäs tuelp / On läp-
 nä ollen / Catul jumalattomill huikia / Cuin ei
 usconet Christe pünas pääll / Eläisäns tääll
 Cuiden corutt sinä tuotat jalki / Näins ranga-
 set / Suuret / pienet / He wettin näit cadhot
 caick / Mä Herra tykös mua pois hylkä.

S Inun tyghös Herra Christe huudhan
 Annanien apuni kerä / Ett olisin uscoskas
 luian / Eten sinust pois eri / Todhest turw
 aina hywytees / Ja / sinun suuren armoos / hä-
 dhäjä harmias / Ähniit. Mua rotutees / Cori-
 nua siipeis suojan.

Wiel anä anon Herra sulda / Suutat minun
 anda sitä : Etten häpiän all mahdhais tulla
 Cuin wiholiseni pyydä. Anna min olla roiwos
 wahwas / Kärsiwä olisin tussis / Näin murhe-
 min sin / Caikes kiusaures waiwas / Cuin tääl-
 lä tapahtru reidhais.

Nuta että sydhämästä woisin / wiholisten an-
 er anda / Zeil nijn aino hywää soisin / Lewos
 ma tieton canda. Ettän sua seurat mahdha
 / Ractaus sydhämehen lisa / Tarwalinen J
 / Tunnusta sua taidhasin / Nijn alati loppun

Nijn suurt tuse a ala ann tulla pääll / Eik ilo
 nriemuisi ratki / Joca cuolla tulis taick elä
 all / Ettän uscostas catken. Ula minun anna
 racasta / Cuin mua sinust pois wedhäis Caikesa
 / Ylids caick ein mailmasa / Ainot sua racasta
 pydhän.

Tääll minä seison suures sodhas / piru pyytä
 null tehdhä waiwaa / Ja cadzo parastans kyll
 owast / Zalduns mua saadharens toiwo / Sill
 nuta sinä minun heick outtan / Muutoin minä
 wissist langen / Kyllcowin sangen / Sinä
 minua lohduhuta / Sun Ramatu turwar sano.

Christicund morsian puhdas / Herä Herran
 nimen / Ja kijtä Christust sun sulhas / Cuin cadz
 hi päälläs wimein. Ja annoi pyhät sanans Si
 n jällens saada / Jong cautta tahto nijt alans /
 Cuin uscowat hänen walans / Cuin sä nähdä taidat.
 Muutt piru mailman päämies / Cuin idzens ei sää
 / Ei salii tottut tull edes / waan walhen wallallens
 ästä. Ei anna hän yhdhengän totutta. Ja Jumas
 n sanaa puhuu. Hän käste saarnajat hucutta / kets
 / polkta ja upotta / Eik autt händ sekän huhu.

Hambaitans kyll kiristawät / piru ja hänen iahnen
 tons / Ja sua Christicund likistawät / Pnytädhen
 den lahtons. Ole sä cuitengin wahwa / Jumal saft

murhen piltä / Tuca sitä nyhtäise / ja waiway / Hän
filmäteräs se caitway Idjep hän sano sitä.

Eadjos cuing Jumal Juuttat Nutti Egyptin
maald / Pharaonin jouckoimens upott / Canaan
Pääst Weden ald. Jericho langeis maahan / Wa
stitorwen ääneen. Nijn Jumala atwun wahwain
Nijden anda wiel saada / Cuin ei suutu hänen.

Nijn myös ne Midianitit / jumalä cansa waiwais
Sitä teit myös Amalechitit / Ett he anoit apuut ta
wast / Herra heit cohta lupaiti / Gideonin cautta pää
stä / Cose wäsi sitte torween puhaiti / Coht pacamat ta
stenäns surmaisit / Corthimmend sata turhat miehit

Muista cuing Herra Dawidin / Päästi Saulin
lädest / hän tähdöi hänen surmat cummingin / Wa
hän pääs pois edest / Absolon myös oma poika
Taca ajoi Isäns / Hän pyyt händ mald ulos soitta
Känotta ja ylidje woitta / Mutte pahoin petti idjens

Jumal myös opet sotiman / Wastan Zerobeam
Toca sen Cuningan Abian / Ahdisti ylenkorwan
Cose hän nyt saurest waadistin / Nijn HERRA
coilit Juuttad. Sitt häpiän cansa paettin / Wih
michij taca ajettin / Inötin wiissata tuhatt.

HERRA myös tappelman totut / Sen Cuningan
Uffan Cose Serah alans sotuu / Tahdoi Jumala
Canssan / HERRA silloin auri otettin Calkesta sydy
mest. Nijn muista cansa wotettin / Tuhannen tuh
heist tapettin / Ja Juuttat pääst hädäst.

Eadjos cuin Jumal suojeli / Histiat Cuningan
Zonga päälle päätäns wäändelt Sanherib Assyria
Cuin asett hänenns wätewäst / Jerusalem
Nijn Engel löi tyll winhiäst / Monda tuhatt si
wäest / Cuningas pääsipacten.

Tuules euinga h'Erra soiti / Josaphatin aican /
 Cose / Ammon ja Moab otti asett händä wastan /
 Jumalan Canssa walitti / Apuu vihäld pynsi / Niin
 h'Erra sen niin sowitzi / Ett toinen toisens lopetit /
 Ja Jutat warax pääsit.

Muista siis sinäkin aina ; Euing Jumal niille tes
 te Jote pynsäwät alas paina / Sitä Christiiht wäte.
 Hän tahto sua myös warjel / Hiuxes on caict luett.
 Ann pirun händäns pyrisset / Sanaan suas wahs
 wast litistel / Niin sä olet hywin tuett.

Wilen mix suret mailman pääll /
 Tuin on cuireng catowataäll /
 Jumalahan suas turwa /
 Hän tietä ja tahto sua autta /
 Caikes hädäs / Poicans cautta.

Etts, Jumalan olet ja Isären tull /
 Lapses tykän läsnä anna apus oll /
 Minä waiwaa tääll kärsin.
 En custran täälld apu tiene /
 Sinä aino apuu lienet.

Eliall corpit ruoca roit /
 Ja lesken tykän ruon hänell soit /
 Tuin sadhett ei taiwast tullut /
 Colmen ajastain cuudhen cuicain /
 Hänest murhen pidhit / annoit awuin.

pääsit händ Jesabelin wainosi /
 Ja Engelis cauit ruokeit händ jalost /
 Tuin hänell wei wettäleipää /
 Eoht käwi pitkän marcan einet /
 Neljätyymmendä yöt ja päiwää.

Josep Egyptin myytin orjat /

Riisauyest.

Eusa wäkiwaldaa karsi nuriaſt /
Tuur jumalifuns tähden.

Hänen aſians Jumal niin laſetti /
Maan herrax hänen wñmäin ſaatti.

Coſca Danielit ahdhifkettin /
Ettjalopeurain peſän heitettin /
Händ Herra ei vnhortan /
Hänen rygõns Engelins annoi /
Tuin jalopeurain kñdan kñnpainoi

Colmet nuorta tulifen umijn /
Ja Babylonian palawan pädzijn /
Palamahan paifcattin /
Tulen tuiman woiman Engel esti /
Herra heit hädhäſt ihmeiſeſt pääſti.

Jonas walas calan wadzaz /
Hädhäs ſangen oli ahtaz /
Yõt ja päiwää colme.
Händ Jumal ſieldä vlvos autti /
Ett oreus peto ja maal ſaatti.

Wiel wäkewä olet Jumal nyt /
Tuin yäiſeſt olet pyſſynyt /
Sun tyghõs turwan aina /
Sinä aurenitufeas tule /
Ole tykõnän / rucouxen cuule

Mailman meno / rickaus / hecuma /
Nutuuten ei aut waan on catowa /
Nutt Christus yxinäns /
Nutuudhen häiſen meil anſaidz /
Hänel kñtos ol on enikes Camſas.

D. c. O Jumal anna minull armos.

Sollem woi waſtoinat älmimiſt wälttä / waan tel
han

han woiteta Mailmaid ja päämiehildä suoitta: Niin
 tiedhän / tämä on minun taiton / Turwata aicon
 Minuan Jumalan apuhun tosta. Sill tiedhän to
 den / tulepi ollen / Jumal woimall sangen tuimall
 Biholist wastan sotan cohta.

Edzo näin tahdon wastata syyni / Sen caiken
 tyäm / Heitän Jumalan haldun ja huoman Sillä e
 tei mailman walda wahwan Pysy caurwan / Puuttu
 man pitä ajaisen woiman / Jumal auta Poikas caut
 ta Sydhämen turwan andalusjan / Hänen pitä wois
 ton wätewät tuoman:

Caice mailma nurin täyppi wissist / Herrä Jesu
 Christ / Ole awullas tykenän Tuscas / Edzo cuiteng
 wastoin tämisen pääll / Cuin waywa mua tääll / An
 na wahwan mua olla uskos / Että tänty täsä ajaises
 hädästä / Edhes tähdä / suo minun nähdä / Ett loh
 duttajan olis sinun sanas.

Waiwainen walitan waicketast / Ett olen syndinen
 suur / Waiwoill wäsyhet yliaica / Jo joutumall
 muldan olen juur / En idzen woi synnist pois pitä
 Jos ei Jumal armollans auta / Suo Jumal wiel wä
 hä muill itää / parat Pyydhän awus cautta.

Eht meno on ain minull cowa / Monet murhet ja
 tuscat tuimat Caiceld eurild tiusaurret owat / Mun
 päällän juur puuttumat / Cuitengen epäel sentäh
 den / Sâ Jumalan olet tuskis turwa / Tyghös tuskis
 turwata tahdon / Oles apu waiwois wahwa.

Mua pelgofas pyhä pidhä / Käännä caice par
 harein / Olem oudhot culcu wierat / Anna armos jo
 la tarwidzem / Est eten ripuis catowas ennias /
 Muus mailman menos turhas / Cust suurun sun sa

Kuusaukest.

nois ja sarnois / Jost Jumal mua wariel waarniaist.

En apuu löydä läkärtten luguist / Kirjoist / tonsteist caitist / wastan waiwoi surtj surui / Paidz sinua Jesu Christ. Sinä paras läkärläfidzet / Seläfielut / ett ruumit rupet / Meit idze loit / lunastit calist / Mun eion hieidz holho / hallidz.

Huudau tyghös Isä Jumal / Poica / pyhä Hengi paras / Mua pelast peicold rumald / Wahingost wariel waaras Ettän päästin pois pahoiſt / Nailman ja pirun pauloist / Christe mua autunten autta / Pyhän pünas woiman cautta.

Sydhämeſt muista mahdan / Ain Herran shywyttä / Äytä cuin parhain taidhan Häänd armonſ edestä / Cuin sangen suri on. Autta mua muista ain / Sijſ hänen kytos olcon / Nyt nijn jäisän aikoin.

Cuin meilma mua waiwap / perkel cowoin Kuusa / Syndi sydhändän caiwap / Cuolema cauhiseap. Turwan tyghös Jesu Christ / Näätä wastan wiſſist / Olet mun tuſſiturwan / Me non ain auttajan.

Mun tawaran / cunnian / cruumun / Christe Jesu olet / Caic' muut mit' minul itäns on ei Subtes mitän ole. Sun tähtes / jos tarwe on hengen / caic' aldīs olcon / Sun cunnias tunnustorer / Enä weil olis ansios.

Syndin ann ander Jumal / Vuorum itäni wiat / Poicas pyhän pünan ansiol / Caic' pois unhotit jäät. Carcais pirun paulat Estä jronet julmat. Isäarmias aux riennä / Oma lopses lienen.

Estā eten tekis cosean / Cuin olis tabross
 waflan / Cust cowin tulisin tuscan / Jong wi-
 holiseni sois / Siitt hān ihasuis juur / Cust kipu
 ollis muil suur / Ett yldyis yipiār tāstā / Est siit
 pahuttans jāstā.

Wariel mun calun cartanon / Lapsen
 perhen puolison / Ole Estwallan wartion /
 Wariel / hallidz holho. Murchelisi wirwot /
 Sairait kivist kirwot / Wahingot warat / wa-
 riell / Meild cuin ain on tarjon.

Aun mun sadha suotuis loppu / Cuin erjā
 tāytā tāst / Tygōs silloin muu johru / Oles wij-
 mäs hādhas / Riwas / awun hawus / Jumal
 ole awus / Coria muu tsivan ilon / Cans py-
 häis cuin sillä on.

Kuttotaudhiff.

W. c. Josei Herrs sutameitā.

Ukām paharē pango sitā / Jos Isā meit lapsians
 lhyōne / Estā cauhia cuoleman fita. Taudis taicē
 ruos liene / Liene widzat wiel wihaisemmat / Nā tā
 on cattera cuolema / Pijna kiwuill fiduttain pītāld.

Sota suuret pienet surettat / Lapsett ättins cohtun
 luotta / Maan kylmill calken hāwittā / Katelepy / tulk-
 paloll poltta. Ei oifiut cusan / waan wākiwaldā / Rnō
 wns iteu joca haralda / O paramb on cohta cuolla.

Ett sijs syyst synnin tāhden / Meit Isā omall tā-
 dellens pierā / Rārfitām ja tyntām tāhān / Estei tis
 piāmān widzan all syārā. Hānen hywā tabtons
 tānā olle / Meidān tarperen tat tulle / Joll paranno-
 ren meit wāanne.

HEran sanan sarnat hyljämme / Manaures

Rutto.

pilckana pidhäm/wärnyll calua catowaisf pnydhämme/
 Armottomast waiwaisi waiwan. Ei ole meis oifiutt/
 eif armoo/ Eif rackautt/ waan wiha ja waino/
 Synnis eläm pelkämät aina.

Eitem idze pahuttam/ ojenna/ Eng ynsiät syhdäm
 däm nöyryt/ Nijn Isä curitorrel cohenda, Eitem ca
 doturehen cadhu. Jos Isä lapsians rangaisep/ Hy
 wär ota idze sen ansaiyet/ Rjrtä/ karsi Isän widja.

Tunnustain suas syypäxi/ Cumar Herran kädhen
 ala/ Christus Hesus ota turwari/ Idzes hänen hu
 mans ann alat/ Händ rucoel/ Sacramentij nauide
 ze/ Hän tietä/ teke euins tarwidjet / Joco suo elä eli
 cuolla.

Paidz HErran tahdot ei taidha/ Rutto ruet/ tait
 tican tappa/ Jos Isäid enä itää sull suodan. Waiet
 siustas caict caappay/ Ei cuiteng tiesäs sinuhun ryh
 dhys / Eit wahingot sjiit sinuhun nydhys Eht tuil
 tuima tartuwa liene.

Eipä waiwu warpuinengan/ Paidz HErran tie
 dhot ja tahdot / Waipu wähehin ihmienängän/ Jota
 Herra alati wartioip / Eht ihmisten edes carhja olle
 Rutton cauhian cautta cuolla/ Sepä callis on Juma
 lan lapsill.

Nijn itäns cuolleis / cuin eläis / HErran omat
 aina olen. Joll määrät hekti on mennä edes / Ei saa
 se cartta/ wan cuolep/ Woiroy/ corghoy cutin meil
 cuolle / wiel Christus meil sittä eläm olle / Mir me
 sijs cuolemat pelkäm

Täs elämäs ei ihmifell ilo/ Eit waiwast päsin pä
 wä/ Sijhen ast cuin elost on ero / Sitt luwattun lo
 poon täydän/ Eht carwas ja cattera se liene/ Cujin su
 run

run meist suretta / meit wiene / waitwost ulos autuan
iloon.

Walmistacam meitäm mielelläm / Tähty wihs
doin cumingin cuolla / Waict cuing cauwas cowin
cartelem / Tähty edes täs taicka mualla / Wahwan
wapan wuodhen woittanut on / Synnist surust /
waitwast päänyt on / Cuin cohta Christures cuolen.

Lee carumus / walmist tuonelan / Ain tähän apua
ano Isäld / Christus kiwut woitti cuoleman / Se pi-
dä ain sydämäs sisäll. Cuin Herran pünan pääll
turwa / Se tját ei cuole / eik saa surma / Loppumatt
ilon laps siene.

O Jesu castuos 'täänä tän / Aurem ehdi cuole-
man kiwuis / Pyhä Henges meit hallitcon ain Ettem
epänyin liwuis. An karsia karsiwäst curitostas / Et
tempois luowuis armostas / Siu sinua tját tjtäm.

V. c. Cosca aican tullut on.

Isä päällem armada / wihas widza meit
maahan caata / Ett äkild menem ala maan /
Syndim sen matcan saatta / Etts omall kädel-
läs meit pietäd / Tuoles meihin ambul ja syö-
rät / Eniteng lepy Christuren tähden.

Rinnois sydämen tykyttä kiwust / Sieluni on
surkeut täynäns / En löydä lepoo / eng lohdu-
tust / Hengian murhe murenda päännäns / Cui-
le Isä / yles herä Herrä / Joses aurem ehdi täll
kerrall / Niin perät perfi poishuom.

To jalwoin haudas seisonen / Cans cauhian
cuoleman fidhas / Ei ihmist yhtän ole tykönen /
Cuin mua waitwast lohduutta taidhais. Ah Isä
wahwoist mna woimallas / Nyt minull ole

turwar awullas / Emb apus muald cufstian
riene.

Tās cufcas caicēi mun tuttawan / Mua cau
hifstuwat / cuin firot olifin / pois minust poicē
wat / caicē yftāwān / Eht huudhan heit / eip he
cuulsi / paetan / cuin taambat mun nākwāt /
Cafwons caicē minust peitāwāt / Cuin haife
wa lohkā heill olfin.

Caikeld mailmald hyljätt olen / Alā Jfā find
mua hyljā. Ann andex syndin / awur tule / Quo
leman fiwut minuld kewenn / Sen carwas
cauhifstus pois ota / piru cauwas pois carco
ta / Alā suo mua wihafas cuolla.

Armas Jfā lepy ruouren / Tee tāfē ihmeit /
nyt mus autā / Turwan tygōs / nāe huocau
ren / Nijn lewi nimes cunnia sen cautta. Jos
hucun / eip fun hywāā sijtā / cuolla ruumis ei
sua kjtā / Elāis sua kjtetan 3 Era.

O Jfū mun wapahittajan / Omall werel
lās minun oftit / Auta nyt ufcolinen auttajan /
poifca pois wihafet puustit / Jfās kādēst jouds
ota / muoli nurur San furrnajan tyghō cohta
hudha / Etei fun weljeās murhais.

Cuiteng kätön tahdhos jalken / En pane
tāhān mārā idz pāälle / Tiedhāps tott cumman
tarwinnen / Elā eli pois cuolla tāāldā / Tott
minud tapatup tahdos pūrān / Elān eli kätyn cuo
leman erān / Yr caicē nyt / omas olen Chriſte.

pyhā Hengi mua lohduita / Ja caicēij cuin
cuoleman pitā / Ufcōan vdhifē ja wahwifta /
Ann ero autuas / anon fitā : Ett Chriſtus olis
ain

ain sydhämesän / Hänen pynnans miisto muu
mielesän / Sittäm sodhas seisonen lujan.

Christus mun oman / minäp hänen omans /
pynnans ansior ei suo tull turhan / Josen aian
hänen huomans / Mir siis pelkän cuoleman
surmaa? Sieluni Herras iloidz wiel wähan /
Hän auttap cuolemast elämähan / Turwawi-
ta hänen tyghöns.

Cuolemast.

Jumal tenen edes malitan / Sitä tusca ja mur-
het cuin taritan Suurtein syndein tähdhen.
Quin nuorna tuli tehdyt Jote toiwon cuitengin pes
syt Christuren pyhäll werell.

Tuonen minä annectin pandix / Enkättin myös
mailman sangix / Niin cuin lammas luoton / Ei hys-
tän mua autta taidha / Josi Herrra hengens ann
saada / Jong hän minull suocon.

Terwen en tainu tietä tätä / Cuing mailma mua
peräns wetä / Synnill surull olen saaretu / Quin cas-
la wereton ja nuottan / Josi Jumalan sana awun
motta / Se sydäme lleni turwan saaita.

Walwon mä eli lepän / Christuren kannan eteen /
Minun syndin suuret. O Herrra auta minua / Et-
ten me seuraisi pirua. Quin mua pytä murhen.

Sill rucoilen Herrra Christe / Tyghön sä sinuas
pistä. Wäimäisellä heikell. Ann mun silloin oll niin
sodhas / Ettei wihamies mua cohdaits / Eit sais pa-
hal reitel.

O Jumala minä annan / Haldus ia huomans
kannan / Sielun / ruumin / nöyräst sun Pyhän Poie-
cas cautta / mua talwan iloon auta / yidä ain murhe-
löyhäst.

Cuolemast.

V. c. D Herra sun pyhä sanas.

Witäs Jumal tahdot tapahtu tott / Sun
tahtos hywä on ijän / Zeill armos apus
osottat coht / Cuin uscosas pysywät lujan / Zeit
hädäs aut / Poias pñnan cautt / Zeidän tyköns
älä pois culje / Ze huutawat / tygös turwawat /
Edh ikäns heit Herra hyljä.

Sinä mun toiwon / tukiturwan / Olet elon /
ilon autuum. Ei mitän taida tapahtu turhan /
paidz tahdotas / Jong annan haldun / Sun sa-
nas sen todistanep / Ett lugusas owat hius ear-
wan / Meit wartioidzet / caicti caidzet / Wah-
wast aina tyghös turwan.

Mailmas olen cultiet wierat / Synnis ja
siruslains. Cosc täyty wñmein pois erait / Ja
silmät kñnni paina. Sielun sin suomias / uscon
huomaas / Händä haldus silloin ota. Synnin
sora / cuoleman ota / poista minust ja poissoita.

Kucoilien Jumal sinuld wielä / Cuin wñmäis
seld piru mua kiusa / Etten sin siltoin pois tiellä /
Mutta pysy sin lujan sinusa. Herra hywä / aut
mua köyhä / pois sen pahan hengen pöälästä /
Cuin mua edzi joca hetki / Sad haxens minun
wauloins.

Idse minull olet luwannu / Olla tykönän
jocahetkell / Sekä tuscas / hädäs ain ijän / Ett
wñmäisell hengen retkell / Juur oikiatiet mua
silloin wie / Nñn ilon ijäisen sangen / Luotan
sen päälle / en epäel / Sydämešt weisan / Amen.

V. c. Sinun tyghös Herra tuleu.

He hywäs turwas Christit / Christus on mett lu-
nastan /

nafan/waick hän päänlem pane riſtin/ Sen ſnyſtä o-
 lem anſan/ Cuin julki tunnufſta mahdam / Cangius
 on meis/cuin nähdä ſaadan/Ei yhtän wiatoind liene.

Haldus idzem aina annam / O Jumal racas J-
 ſäm. Ullä meit cofcan ylönanna/ Tääl olles wiel eläi-
 ſäm Tääl owat murhet / ſurut / tuſcat / Cuoleman
 aſt aina pahat puuſcat/Sun yfönäs iloo toiwom.

Mahdam ajatella tämän pääl/ Anda Jſän Ju-
 malam wallit / Hänen Engellus wartjam on tääl/
 Tahto meitä wariel ja hallit. Cuin cana poicansa
 corja/ Süpeins all/otta heit warion. Nijn Jumal
 meille myös teke.

Joco macam eli waltwom / Herran omat aina os-
 lem/ Caſtet olem Chriſtuxen anſion/ Hän autta meis-
 tä ollen. Cuolema Udamin caut tuli/ Chriſtus meis-
 dän apum oll Händ aina tjiitä mahdam.

Jyvä hedelmät ei ſane / Ennen cuin tule all mul-
 lan/ Nijn meidän rumin myös maane Mullax / tu-
 har täyty tulla/ Ennen cuin firekauten tähne / Jong
 Chriſtus walmiſtan liene / Pijnans ja cuolemans
 cautra.

Mix pelkäm ajaliſt cuolema? Wihdoim tääl töp-
 ty erij / Chriſtuxen ynghö oleman Mix catowat py-
 däm peerij? Cuin Simeon cans lewos lähte tääl/
 Synneins catu/ uſcoop Chriſtuxen pääl/ Ei ole hä-
 nel mitän hätä.

Uuta Jumal ynhält Hengelläs / Kärfiwäſt kär-
 ſimän tuſcam / Poicas uſcos meit pidelles / Ettem
 häneſt eria cofcan. lähteifäm anna auttas ero/Cor-
 ja ſielum taiwan ilon/ Cuſa ſua tjiät tjiäm.

W On toiwon on ijäinen Jumalan pääl/
 Cuin

Cuolemaffa.

Cuin on elon/ apun ja turwan Se ajainen cuo-
 lema on tarjon null tääl / Ei kengän päse sen
 ale julman. Ei aurataito / tawara/ eik waldan/
 Cose cuolema / cuin tuli sytty aldans / Caicē se
 waldapois / suuren / nöyrän / Rickan köyän/
 Caicē mailma tähän apun ei löydhä.

Ei auta täsä wiisaus / miehusean juur / Ei
 Cuningalinē woima / Ei nuorus / ei jalous / pie-
 ni taicē suur / Caicē caata tuoni tuicē tuima.
 Cung-pääsi Nimrod ja Jesabel ? Sanherib/
 Salomon / Samuel ? Samson / Antiochius / A-
 sael ? Tuoni tsaeli / Caicē elämäst vlos ajeli.

Däna neidzy hiirensa palmicoidz / Käwi
 cadzoman caupingin catui / Sijn Sichempä-
 mies händ äckäis / himoidz / Häwäis / coht sijtt
 wahingon sattui. Pijcan weljet hänen tapoit
 täst tyäst / Cans Caupungin caiken mies wäen
 myös / Sen röweit ? Näin elon äkild jätti / Caicē
 cuolema petti / mitä jalous taicē nuoruus autti.

Joca istun astun taicē mitän tääll teen / wai-
 waisittan ajattelen aina / Synnis syndyn / elä-
 ny caicēin tietten / Mailma suurtt suru null lai-
 na / Cocosiusaus on mailman meno / Nyt iloid-
 zen hyppän / olen Näin petrewä on mailmā elo.

Se on tarpelinen sit cullengin / Ett turwans
 Jumalan päääl pane / Händ hartast surhuta
 ain cuitengin / Hänen pelghosans elä taine.
 Se suruisans lohduhuren sane / Hänestä mur-
 hen Jumal pitä / händ auttane Muut ylpiätt
 hän häpiään saattane pois cadhottane / Caicē
 kein pääll cuolema maane.

Lunastajani sinä Herrä Christe/ Cuius cuo-
 leman alaspainat / Est ettei se wahingot tekis
 null mistän/wahwist uskoani aina. Cuius en cu-
 fran apu muald uene/ Silloin jä sino apu null
 liened / Cuoleman fiwuis aueni rienä/ Sijt
 ilon wiene / Armos silloin sinä minull suone.

COsca aicani tullut jo on / Ett erian täällä ja
 lähden / Lunastajani Jesu sillein / Warjele
 mua ansios tähden / Haldus annan sielun hengen/
 Älä jätä mua ettei kengän/ Mua eroitta sinust saisi.

Synnit saattawat mua murhelisex/ Jotta usiamb
 on cuin meren sanda / Jote sydhändän sullowar sus-
 rulisex: Cuiteng en tahdo idzen anda Epäyren/mut-
 ta muistan täällä Herrä Jesu cowan cuolemas
 päällä/ Sijhen turwan/se mua autta.

Sun ruumis jäsen minä olen/ Jdzens siisheu sielus
 ni turwa/ Olen sinus/elän eli cuolen/ Omas aina o-
 len Herra Jos minä cuolen/ sinuhun cuolen/ Elämän
 jäisen minul tuonet/ Jongs null cuolemassa oftit.

Ettäs cuolluist nosnut oled / Sen tähden en jää
 minä hautan/ Täwas astumas lohduitta todell/ Sä
 cuoleman pelgos woi autta/ Cuscas olet/ sinne mua
 wtenet/ Ett jäisest ain tyfönäs lienen / Sijis iloisest
 täälld nyt lähden.

Menen Jesu täällä tyghös / Ojennan täten ja
 jalcan perät. Sit nijn macan lewosas myös/ Täst
 ti kengen rumistani härät / Mut sinä Jesu Jumias
 lan poica / Cuius wiet mua firekautes cohta / Nijn
 jancakisen uoon.

Sen Etian esimercij nähtä/ Cuius eläwäld tait-
 wasen wietin/ Tääl lohduityrell meitä tähtä / Ett se
 meil

Quolemaſta.

meilde wiſſiſt tietän / Tämän jälken e'ämä on toinen /
 Cuin ſe näwyi Eliast muinen / Cuin wuorell puhuts
 teli Chriſtuſt.

Että cuoleman hetki läſnä on / Herra Jeſu mua
 holho / Wahwiſt minun toiwon ja uſcon / Apus cans
 tytönäni olwo. Eohdut mua cuolemat waſtan / Sen
 pelcoa minuſt pois eſtä / Sun huomias idzeni annan.

Näin mailmaſt lähte tahdon / Herra ſinun tygös
 tulla / Kuumin lewos maas maeawa on / Sieluni
 ſuo tytönäs olla / Kuumin domiopäiwän nouſewa
 on / Sielun cans yhdiſtettäpä on / Ynn oleman tää
 ſes ilos.

Wielä toifut.

Wiſſiſt Jeſu Chriſt ſentiedän / Ett wi
 doin mun tääld täyty cuolla Coſca / mill
 muoto / entiedhä / Eng tiedhä / cufa / täſ taidä
 mualla / ne yxinäns ſinä Chriſte tienet / Zallu
 ſaſlainoſtas liene / Millinen loppu mull olle.

Että pyhän Zengen-cautta / Sydhämeni ſe
 mua hala / Mua cuoleman hetkes auta / Sen jäl
 ken toiwoni pala. Sinä ſynnifiſt minun puhtay
 peſit / Waldacundas aſuax mua ſäfit / Sän mi
 nä uſcon wahwaſt.

Herra Jeſu ſua rucoilen / pidä muſt täſä u
 ſcos / Enimän ſilloin coſca cuolen. Cans caites
 Eiuſaures ja tuſcas / Täſä ruwas ann mua py
 ſyy lujan Erten ſinuſt luowu cunan / Coſca ſie
 luni ruuniſt eri.

Coſca ſe tapahrune ollen / Mulla fewi ero ar
 moſtas anna / Ett hywäll oifiäll taidolla / Zeng
 gen ſinun haldus kannan / Chriſtiliſes oifiäs u
 ſcos

scos/Witian omatiedon lewos/Tästä surkiudest
tygös sit tulla.

Jos mun täälä tahdot corjata / Täsä taict
muolla wieralla maalla/Walkiall/wedell/rau-
dall eroitta / Taudin taict äkild ruonalla : Ura
mos awull tykönän olwo / pyhäll Zengelläs
mua halho / Mun uscoan wahwar wahwist.

Jos heict oudest taita tapahdu / Ett alast id-
zeni näytän / Jos jocu harha puhe joucahtu/
Taict toimettomast idzeni käytän : Ett se ta-
pahdu paidz minun mieldän / Etten woi taict
taida hallit idziän / Mull wiar älä sitä soima.

Ah JEsu / anna cuoleman kiuwis / Minull
siwicä autuas ero / Ettei minun sydämen liuwis/
Epätoiwon ja epäys kieron. Nuta että turwan
weres pääll / Jongs ed estän sälleit wuodatta
tääll / Sill sydämeni silloin woitel.

Cuitengin en määrä etees / Mun loppun
muoto / aica ja paicta / Ne caict hallusas on ties-
tes / Tahdos perän caicti ne lajitat. Sen ties-
dän sä elämän andaja / mull elon autuan olet
andawa / Cuolen sijs eusa / cost / cuings tahdot.

Jos minä oittas täydes taidos / Juur coco-
nan annan sun huomas / Cuolema^oon minull
woitto waiwois / Sinä elämä olet mull oma.
Tiedän wissist/wymäis päwän / Mun ruumin
maan nullast ylös käwän / Näjn elämähän
sanas woimall.

D. c. Sun tygös Herrä Christe huudan.

BJEsu Christe Jumalan Poica / Enin cowan
Cuolemas cautta / Cuolon cauhunneist pois
soitat/

Cuolemassa.

soitat / pñnas tähden mua auta / Cosca cuolemass
 kimpun tähdän / Cuin ääni ei corwis cuulu / Eit tieli
 woi puhu / Eit silmill silleen nähdä / Eit tieto mitän
 tehdhä.

Cosca sydhän kiwust kiwistele / Ain ei ajatella tate
 dha / Caick ihmisen apu kiwistele / Eit custan turwa
 saada / Silloin Jesu tyghön joudu / Wöjmäsellän
 mua auta / Pois surtiudest saata. Cuolon tieles mua
 noudda / Ain kiwun lyhenyst saadha.

Minust pahat hengeret pois estä / Null lohduus
 henges laina / Silloin sieluni siteist päästä / Corja
 caunist sinun suojas. Nuumis myös maas äänä lewät
 taas / Nousendotans odhotta / Toiwons osotta /
 Ett iloo sinuld cuulla sais / Duomion etehen tuldais.

Ole wastajan wöjmäis päiwän / Synnin pñnas
 eautt peitä / Suo mua armost ilontänywän / Pyhäis
 seuram mua heitä Sä sanot: Pälles cuin uscorwa on /
 Hän cuolemass coht elon täny / Eit duomion all näny /
 Eht ajaisest cuolewa on / Ei heitet helwetin hautan.

Händ wapadhan wätewäll tädhell / Cuoleman
 eauhian tidhast / Taiwan ilon händ panen tädhell /
 Näin pois päästän händ wihast. Jesu Christus aut
 mua wisust / Sun tuloos odottaman Oseoll / ja saa-
 man Osa luwatust ilost / Sinne mua wie täälä ulos.

Näin eawwan cuin me eläm tääll / Näin a-
 jatelcam ains sen pääll Ett cuolema nou-
 tapi meitä / Hän caickill tyllä tiettäwä on / waan
 aica / ja heki tietämätöin Hän tahto caick fan-
 giuten heittä. O Jesu / O Jesu / Ann wälträ
 harhoja teitä.

Cosc me wähin näit ajatelem / Näin cuolema
 tygöm

tygöm matele / Ja pytä meit pirun nuottan.
 Seura mua/ sanopi hän caikill: En tahdo mä
 wijwyttä sill / Sangix mä jocaidzen otan. O
 JESu/ O JESu/ päälles me aina luotam.

Terwen ja wahwan ollesam tääll/ Nixeng
 me muisea sielum pääll / Tuin synnin cormaa
 candaman pitä/ Zywytt ja calua pytelem/ Ra
 han tähden paljon myös rjetelem/ En autuutt
 tahdo tietä. O ihminen/ O ihminen/ Sielu wi
 mein marapi näitä.

Kuunis se hautan heitetän/ Ja mustal mul
 lall peitetän/ Näimb jä täld eroitetan. Langot
 sitt tawarat ratelewat/ Sucu calua myös jake
 lewat/ Coc on saanu unhotetan. O ihminen/ O
 ihmisen/ Milläst sielu wirgotetan?

Sielu duomion eteen wedetän / Ja sangen
 cowast peljätetän / Piru händä kiusa ja waati/
 Työn perän silloin kysytän / Jote pahudhen
 tähden pois lykitän/ Näin itcu wallan saapi. O
 ihminen/ O ihminen/ Syndi sen matcan saatti.

Sentähden turwa Jumalan pääll/ Racasta
 händä caikell wäell / Se sielulles saattapi le
 won. Hän insanaansa myös ciule/ Näin edh
 jä pännan sitt tule/ Waan ijancatkeisen ilon. O
 JESu/ O JESu/ Älä meit anna ylön.

Köyhä ja alastoind autu/ Näitt cuolluit py
 dä myös hautan/ Talut ne exynet tiellä/ Nuru
 helist mieleläs lohduza / Saivan tygö käymän
 suas totutta/ Näit Jumala meiid ano täällä. O
 ihminen/ O ihminen/ Älä näitt cose an tiellä.

Älkäm njdhen tähden myös kerscatcam/
 Nuru

Cuolemassa:

Mutt Christuxen päälle turwateam / Cuin J:
 fäns wihan lacahit / Hän sinun lunasti jällens/
 pijnall ja omall werelläns. Ja cuoleman hä:
 däst wapahit. O Jesu / O Jesu / Sun armos:
 stast se tapahit.

Media vita.

WE cuin eläm maan päällä / Olemma cuole:
 man salwos / Keldä muald apuu saam meille/
 Täsä surkias alhos / Mutt sinuld herra yrinäns/
 Me mahdam itte kyll hartast / Ett me sun wihotim
 nijn carwast. Pyhä herra Jumal / Pyhä wätäwä
 Jumal / Pyhä laupias Wapahtaja / Ja wahwa aut:
 taja / Älä ann meit caatu cosean / Cuoleman / catkeran
 tusean / Armadh meidän päällem.

Me cuin synnild waiwatam / Mahdam suureffi
 huolla / Händä aina myös caitwateam / Cuin tahdoi
 edestäm cuolla. Sen Christus tefi yrinäns / Hän
 otti päällens cuoleman / Jong alla meidän pitä ole:
 man / Pyhä herra Jumal / Pyhä re. Älä anna myös
 meitä / Helwetin tuleen heitetä / Armadh meidän
 päällem.

Me cuin häijyst meitäm kätäne / Ja aitta synnits
 eläm / Euca rietaudes peittäne ? Cuin owat tullet
 päällem : Se pyhä heng yrinäns / Synnit sydas
 mest pois pnhki / Hywät halut sian lyeki / Pyhä her:
 ra Jumal / Pyhä re. Älä meit pois cadota / Eit cuo:
 lon h autan wajota / Armadh meidän päällem.

Wielä toisin.

Ceco mailma walittane / Caidein täyty
 cuolla / Ei yhtän armiafi löyttäne / Räng
 holho meidän puoldam ? Taan syndi yrinäns
 tehdi

tehden teis / Ett cuolema owen eteem awais.
 Sentähden mahdam huolla } Herra
 Christe }

Armahd päällem / Caik olem Wadamin siitiät /
 Synmill saastutetut ilkiäld / } Herra armahd
 päällem.

Käym kestell cuolemat täällä / Waik elos o
 lewä luullam / Ei kengen elämät ann meillen /
 Eik tahdo aniem ciulla / Keng taita päästä tä
 stä luolast ? Eik kengan meist / pääse cuolost /
 Ennen kuin tuhat tullan / } Herra
 Christe }

Armahd päällem / Eik ole itcu surtia suur?
 Sielu ruumist eri juur / } Herra armahd päällem.
 Meild ystäwäm lange nähden / Meill esimerä
 Eik surtiar / Sama tiet täytä käydhä meidhän /
 Maistaman cuolemat kyryiät.

Cuin ikäns köyhä / nijn ricas / Kestendam o
 lem yhden caldaiset täs / Tän täyty caict ein
 pyrkiä } Herra armahd päällem.
 Christe }

Mireng me ajattele sen pääll : Kestell cuole
 mat seisom tääll / } Herra armahd päällem.

Maailma iloita mahtra Jumal tahto anda ei
 lon / Hän on juur armias cohta / Meit corja ty
 göns ilon. Sen Christus yrimäns tehnyt on /
 Cuin elämän eteem awan on / Ett mahdaisim
 jäät elä / Haleluja / Eijtos luojan / Ei ole cuolema
 tämä / waan uni / Paraman sataman saam cum
 ming. Hal:

Ei sielu cuolemat maista / Tämän elämän
 pes

perän Laki ei enä ſit tuiſta Cuin ſen teke nytt e-
 rän / Ett ruumis pitä mätänemän / Tähdhen
 Adamin langeman / Sen Jumal ander annoi
 kerran / Haleluja / E. I. Ruumis ilon cans nouſe-
 wa on Zengens jällens ſaapa on Kijros luojan.

Mutuat lewos lewänewät / Odottain ZEr-
 ran tuloo / Ze ſielun ruumin cans tulewat / Y-
 lös taiwan ilon. Mikä taine suuremb rienn-
 oll ? Cuin aſua ain taiwan corkiull / Nähdhä
 ZErra kirckain waloo Haleluja / E. I. Mah-
 dam ain ajatell ſen päll Cuoleman cautt elä
 mänkäym tääld / Hale.

Ruumin hautamiſeſt ja ylös-
 nouſemiſeſt.

Hadhatcame ruumis tämä.
 Ofco wahwa pitäkäme /
 Hänen pitä ylös nouſeman /
 Ja ZErran edhes ſeiſoman.

Maas on hän ja maasſatehty /
 Maahan hän myös jällens ehty /
 Maasſt pitä hänen edhes tuleman /
 Coſe taiwan torwi rupe cuuluman.

Ruumis maasſa mätäne täſ /
 Sielu ZErra pyytä olla läſ /
 Cuin hänen hädhäſt tahdhoi autta /
 pojans eowan cuoleman cautta :

Hänen tuſcans ja ſurunſa /
 Owat nyt ſaonet lopunſa /
 Hän cannoi Chriſturen cuorman /
 Catcais nyt cuoleman nuoran.

Sielu elä ZErran huomias /

Ruumis haudhatan sen suomas /
 Duomiopäiwän ylös nostetan /
 Jataiwan cunniall kircasteran.

Me olem tääll menos turhas /
 Mut hân on hywäjä turwas /
 On cunnias / ei misän pilcas /
 paista cuin auringo kirkas.

Lewätkän hân wahwas rauhas /
 Mut me cuin olem tuonen caugas /
 pyytkäm aina walmit olla /
 Tulap meidhângin wuoron cuolla.

Christus meidhân lunastajan /
 Ja tustis wahwa lohduttajan /
 Uscohon meitä wahwistacon /
 Ja taiwan iloon sattacon.

Jam moesta quiesce querela.

L Christityt cuuleat nyt caicki /
 Cuing tule käyttä teitän ratti /
 Cuin te teidän cuoluitan hautatt /
 Ylön paldinen murhe ei aita.

Teidän kicun te hillitä mahdat /
 Toiwos oleat oikias ain wahwat /
 Christus cuin nous cuolemasta /
 Cuollet ylös herättä maasta.

Jorca erin owat oikias uscos /
 Ei ole ne misäkän tustas.

Eik hucur / ne lepawât herket

Meidhân **S** Erran Christuren kättyks.

Se cuin ruumis paidzi henge on nyt /
 Hänen hywärens on Jumal sitonut /
 Jällen nousse paramban päänäns /
 Kircasna ja cunniat täynnäns.

Tämä suru suur sirtis pois pangam /
 Ei taataine oll camwar sangen /
 Ennen kuin hengi haluillens /
 Oman ruumisen ratē tulle jällens.

Sen saman meil tiettāwār teēe /
 Hautain camistoret / kuin näky /
 Ett me meidän toiwom näin näytām /
 Cuollet lewos lewāwān läytām /

Meidhām wihollisen on sen wallin
 Ett olem langen symmīn all nijn /
 Jost cuoleman cowan cautt tāllāns /
 Täyty tulla maan mullar jällens.

Cuitengin ältām peljätām kengām /
 Tule tääll maan mullall cunnia sangen /
 Ruumis ylös täydä tōst täyty
 Joll / cunnian cunninng Jumala näyttä.

Nijn kuin me kylwām / ja heitām /
 Maahan siemen jywāt ja peitām /
 Eng pelkää sijn huctuwau nūtā /
 Sitt jäll enā hedelmāt nūtām.

Nijn myös Jumalan sanast tiedām /
 Ruumis kuin tääll maan powen wiedām /
 Nouse kirkon kylldāwān päänāns /
 Sengellāns yhdhistet / iloo täynāns.

Wastan otamaa ruumistē ratā /
 Jong rāhām toiwos lassein jātām /
 Kātē hywin kuin annet on haldus /
 Anna lewosas lewātā aldīs.

Hän hengen asuin sia on ollu /
 Jumalald elāwār sihen luotu /
 Hänell suureman cunnian wiel tehnyt on
 Omar asumarens pyhittām on.

Nä: ke nyt/ mitä pandu on tähdell/
 Tu'e HERRA/ cuin sanoit todhell/
 Hänen cuin uſcop mun päällen/
 Ylös herätän wijmeisnä päiwän.
 Sun cuolles ſilloin iäll ſaanet/
 Yſtäväs caict cuin maasa maanne/
 Caict meit hän elämän wiene/
 Eusa ilo hänen liene.

Wijmeisest duomioſt.

V. C. IESUS riſtin pääll ripui.

Christus ia Apostolit aicanans / Matkman lo-
 pult waroit omians / Mittä merkit tapahtu-
 man piti / Ihmiſis ja luoduis / sanoit liki: Cuiſt
 näky joutuwan duomio päiwä.

IESUS annoi Ewangeliamins Mailmalle awur-
 autuuten / Mut mailma nyt ſiehengin ſuuttu / Ylön
 cadjo / uſcoſt pois puutu / Näiſt näky jo joutu duo-
 mio päiwä.

Antichriſtujen atcaa jo ilmet on / Sen HERRA
 ſuuns hengell tappa ain / Oikeitt opettait he waino-
 wat Wäärät nouſewat cuin willidzewät. N.

Mailma paha täynnäs pahutta / wanhembitanſ
 waſtan ynſeyttä / Petoſt / walheet / wicckautta / Aſi-
 ta / wiha / waino / wääräyttä. N.

Muodotoind myös ynſiä ylpeytt / Waatetten
 tawatoind coreutt / Palio puoletoidakin prameut/
 Kurhain tapain tyhtiä cunniat. N.

Rickad tawarat tyghöns repiwoät / Wälwalbaa
 tyhäät kätſiwät. Coreo corkia on löyhäin cuorma/
 ohne odhotus waiwaſten häwitys. N.

Wieras pidhoi nyt päiwät pidhellän / Määrä

Wijmeifest.

mitall kiltwan kiltwoitellan / Yll aica juorimba juo-
dan hecumas ollan / huorudes maatan. R.

Kauke rackaus / totus / pois puuttu / Lupaus to-
la walhey myös muuttu / Näist ei warot idzensä ma-
ma / Eik Jumalan sanall oiett anna. R.

Ewangeliumin opist onckawät / Sill-pahudens
pyhät peittäwät / Eip yrifän oppia ota / Jult Juma-
lat pilckawät joca aica. R.

Canffois capinat / sodhet suuttumat / weren wou-
daturer wäshwät / Monet muutet / mulclaurer
Waldacundain cufsturer. R.

Uhdisturen tähden epäilyrest / Calc Canffa cu-
wettu pots / Soisit ennen aicans pois olewan / Mil-
las maan alla macawan. R.

Mailman pahuden pääll cadzo / Armas aurin
go paikkellans ei woi / Paistens peittä mustaxi muu-
tu / Hala pääsin päiwä / meihin suuttu. R.

Suu idzens ysein werisex wetä / Tähdet pois pa-
bella pnyttawät / Taiwan awut rajnista raukerwät
Tuulet tuimat cauhiaft myrskwät. R.

Maas järise / caswon cadhotta / Meret paubant
mulistuwat / wirroiska calatkin catowat / Medj
wiltiaft pois pelectwät / R.

Luodhut lopun perän hucowat / Pääsin päin-
ain odhottawat / Mailman pahudesi pois pnyttä-
wapax pahoin orjudest itäwöiten. R.

Joudhu jo tulemas Jesu Christ / Tee loppu
ilman pahudesi / Tule jo duomiota tekemän / Mo-
omias ihghös ottaman / Meille suo suotuis duomi-
päiwä.

Silloin pahat pirun cans pijnan / Helwettin

hen heitetän. Cusa tiwus tjäises parcuwat: Ujjat
 atjai orjaa oloam/ Oi oli angara se duomio päiwä.

Hjwät HErran tygö temmatan/ Taiwan tjäis
 feniloon autuan/ Anell alat heliäll he hyatawat: Pp
 hä Pphä Pphä HErra Jumal/ Christus suo suos
 tuis duomio päiwä.

Dies iræ dies illa.

SAnoi Petari: Duomio päiwē/ Wihä päis
 wän/waiwan päiwän/ Mailman ylös as
 laisin läyuan. Hirnysuur silloin olewa/ Cosca
 duomar on tulewa Caieti wisust duomidzewa.

Taiwan torwi änen anda / Pauhinan haus
 dhoille canda/ Duomitol waati Caietiwalda/
 Coco ilma wapisewa/ Cosca luotu on nousse
 wa/ Totist duoniarit wastawa.

Kiritat edhes wedettänep/ Cuis owat suuret
 ett pienet Mikä ilmas tehdyt liene. Cosca
 duomar on duomitezep/ Salaisus caieti ilmes
 nep/ Maramat ei mitänjääne.

Mitän turca silloin sanon? Keneldä myös
 apu anon/ Cosc hurskas tustin wapana on/ Cun
 nian kuningas suuri/ Synneiset auwar armost
 juri Teet sä/ sinun tulen turwis.

Armas Jesu myä Käke/ Min tähten si
 nus annoit retkel. Äläs hucut myä sill hetkell.
 Wiatoimbas wäsytettti/ Ristin päällä pingo
 tettti/ Minumbis tähten cuoletetti.

Caiet cuin tulewat candex / Duomar anna
 tnen ander/ Tuin luhun päiwä meill wals
 teis/ Wärisebä syypää parca/ Sydän wapise
 byll arca/ Engä cungan saa taft eargat.

Bjmeifest

Kyöwät catumuxen cannoi / Synnit ander
anda wannoit / Minull köyhäll toiwon annoit.
Sydhämeni sinua halais / Herran armos pääle
len walais / Eten uunis cuumas palais.

Lammias lauman mua pistä / wuohist pa
hoist pojes estä / Andain oikiall puolell olla.
Syöstän häpiään siit kirotutt / Helwetin tuleē
hyliättyt / Eudzu mua causa siunattuin.

Armos osott minull köyhäll / Rucourel tur
wan nöyräll / Lopull tykönän olla pyydhä /
Muista pyhän pünas päällen / Jostas armo
tehwö täällä / Waiwaisel mal wica päällen.

Jiancaickifest elämäst.

W. C. Cuinkirkast cointähri coitta.

Lan elämän peräst parambat / Toiwome toissa
tulewan / Cusa meidhän waiwain maxetan /
Cans iloll iteum costetan. Herran omast suomast
owat / Maa ysi / uudhet taiwat / Joisa owat Wsc
waiset asuwaiset kieldewäiset / Kirkat euin aurin
gon terä.

Colminatsuden cannin castwoia / Jmeifest häti
cadzein / Ennian eruumun cans caudain / Nauttien
taiwan tawarat / Ei wiholissi euulu eusan Eik iteun /
walitust / tuscaa. Eipä eipä Cuolemacan / taick tau
tican / ei waiwacan / Caick owat cadonnet cauwas.

Wapan wainoist / wäki walloist / Synneist / su
ruist / caikist waiwoist / Paid; pelwoit / lewos lujas /
Rauhas ratti juur autuas / Nimat racl audest pala /
Toinen toissans wastan alat. Taibot taiwan Tiedoll
tähtetän / mielet muutetan / rakk rawitan / Wisjal
wijsawudell pyhäll.

Ollan Engelitten elos / Alat autuitten ilos / Ynn
 ystäwitten seas / Sucuin / sisaritten seuras. Weliett-
 ten / wanhenbain joucos / Tuttuin / tundemattomain
 Tundemattomat / Tutux tulewat / caick pyhywät Py-
 hän perinnös / Jdz ilmei asumeis Jumal.

Utu hywydens / pyhydens cansa / Sielut ruumit
 riemull täyttä. Ilmei armona alat näyttä / Kielet oo
 wat kerkiät kättämän / Heliäll äänell ylistämän /
 Herran töit tunnustaman. Jlos ihanas wäsymätä
 lackamata loppumata / Suttumat paubinas pyhäis.

Taitwan Euoris cumajawot / Bruin uut wirttä
 weisawat / Cumisewill curcuill laulawat. Monen
 myös mutcaistill äänill / Ynnä Engeleitten kiellil / Ju-
 malat alat ylistain. Eija / Eija cans Engelein caick ein
 pyhain / caick paubawat / Pyhä / Pyhä / Pyhä Jum.

Sen häisen elämän menon / Niemuu runsaft / is
 loo jalo / Et osa suuean sano / Perät pois puheckin
 puutta / Nijhtug cuin corwill on euultu. Eik sitnell
 ole nähty näittä. Eusa cuin Ynnä yhten / caicki kji-
 stan JEsus kjiä / Jloill woiton wirttä weisain :

Ei taito täs taidha tietä / Eik ajatuxen woi astu /
 Eik ole meill ilmoitettu / Viel mutka cuin on omil-
 lens Jumal / walmistan nautita eunniall / Ne ym-
 märyst ylidz kähwät. Christe JEsu / Jdz an'aidzit
 näita / walmix meill walmistit / Suo tyfönäs näit
 nautit saisin / Amen.

Mailman menon ja tapain turhudhest /
 wieckaudest ja pahudest.

Jumisten elämän surkiudest / Se wäisas
 Salomon sarna mies / Coko Kirian Kirioit-

Mailman menon

ta turhudest / Cuin toden kyll ries / ett caict näin
 rårhij rōit tekewāt Jälken meno toinen tulle.

Caict mailma hecuman iloo edzi / Täsä hänel-
 läns pyytä paradisi / Tääl on itcun alho / mur-
 hen medzā / Cuin täst on wiſi: Cose edzitan iloo
 se muurtu murhex. Jälken meno / 10.

Zyll ryōtä / murhett mailmas liene / Jota
 wallitta suuret että pienet / Cuin cōkin tämän
 taita tietā Edestāns nādihā / Tääl sota on / wai-
 wat / taudit / ruscāt. Jälken.

Sarwa wjſautt wiſust pyytä / Seiso sen pe-
 rān yōt päiwāt / Mielicarwautt saa paidz ſyy,
 kā / Ett pahoin kāy caict / Eit aſetta woi aſetet,
 tawa. Jälkin.

Caict wjſautt ylōncadzowat / Se houctio
 houcto aina on suur / Cuin häñy hecumat tah-
 rowat / Jota edziwāt juur / Caict andain ſywān
 ſatian kāydhā. Jälken.

Moni rakenda cartanoit / linnoi / Jois ajat
 aelet ain aſuaxi / Eit tiedā kenelle kimmo Mſuin
 ſari / Monen perinnōn wieras omat otta jāt.

Nyt näem monen lyōwān mahan / Cuin suu-
 kell työllā rakett on / Ain muutta mulcata saa-
 dan / Se mailman juoru on / Ze hyppāwāt / lau-
 lawat / iloizewat. Jälken tohu toinen tulle.

Mieldāns myōden he aſettawat / Tehnens
 kyllā wjſast luulewat / Joist wjmeim laitoxen
 woittawat / Sāpiān tulewat / Sen tietā ſaawat
 ſughud / ſikād. Jälken.

Sjñ tyhmān toimens näyttāwā / Ett peto-
 kilt tawawat cocowat / Njñ luulewat lapſillens
 jättā

jättävän. Nünden nautis saawan. Jotc pois
tuhlatan wähall ajall. Jälken.

Cuin mailmaist aina ajatellan/ Eletän oman
tahdon perän/ Lähte äkild täyty tääldä/ Cuos
leman erän/ Edest pahā ia hywän palcan saas
man. Jälken tohu paha tulle.

Sūs neuwo tarpelinen liene/ Tee mitä Jus
ma! sanasans näyttä/ Händ pelkä/ paranoxen
riennä/ Näin suas käytä/ On cuoleman heiki
tietämätöin. Jälken.

Cuin toisin te ke/ wärin mene/ Sen wahin
go oma wjmeini näyttä/ Ett hullu leict se lies
ne/ Synnis ain elä/ Cust cuoleman cadhotus
seurane / Sitt tohu jo paha tullut on.

Kengä nautita mailmat tahto / Nautitan
nijn/ ett ajattele ain Cuin huomen cuoleman
pidäis cohta/ Täald erim n/ Sill monen mail
ma pahoin pettä/ Jälkens tohun pahan jättä.

Wailmas mainittawat nrenot/ Tuimat ta
wat/ ilkiät elot/ Edestaisin caicti käys
ne/ Cuin eukin walitta taine. Mailma hywij
pahoin polke/ Pahoin suopi cunnigahan kulkee.

Taiwan waldacunda ei edzitä/ Jumalan sa
na ylöncadzotan/ Jos jocuun sen wastan otta/
Sijt oma parastans odhotta/ Ulco idzens can
nistellen Eht Jumal/ sydänd turkistelle.

Cuin käytä sijuns jälken/ Jumalat ei tot
tell/ eik pelk/ Eik oikuit/ eik ketän häpe/ Miele
dens myödhen myös caict teke / Cuin cadzo
oma hywä/ E yhteiist tarwett hoitot pyydä.

Pramunt puoletoinda piäwät/ Corrain ta

Mailmain menon.

painwallas käywät/ Secuman aialist edziwät/
Riekaut tyghons repiwät. Lajin myös lahia
lannidze/ Nstawyn että oikun taridze.

Zywä toimi asia hyliätän/ Taito/ cunnia tas
pa sylietän/ Totutt ei woi kārfiā kengän/ Kis
kā myös oikuntt semmengän / Tuca neuwon
hywän anda/ Pilcā nauru täyty sit canda.

Mailman muodoll wijsast lajitta/ Cuin pur
iens sin tänn wātā taita / Mielikieli cunnian
canda. Todhen puhe wainon anda/ Jocapais
eas nyt pahoin käy / Ete caikis hänyt tawat
näin näyit.

Ettei Jumalā tahto tehdä/ Meildā/ cuin sen
saam kyll nähdā/ Sen tähden ey myös taäll tai
da/ Jälkē meidän miele kädä. Sill nurein caicē
edes taikaisin on/ cuin Jumal päällē armahtacō.

Mlln mtelestän mailma on camala/ Jaca suru
suot / turha työtā/ Pettāwāistā menoo mo
nell tawall. Muutell monellmond pahoin lyötā.
Wijmein wie wääräll tiel ja luuckall/ Jos tahdom
tami tawalla elā / Cuin racastam händā/ cowin coht
louckap Cosca corotta/ cohta pettä.

Hän Hamanin aiwa ylös nosti/ Ete polwet caicē
cumarfit händā / Cuningan suurest suosiosst jalosti/
Cuula caickein tändnyisen äändā/ Coht meno muut
tui/ cowin kawi/ Hirsi puus/ jota muill rakens riday/
Sijn rippuwan äkild idze näwyt/ Mailma petti
händ pahoin erär.

Suur Sanherib / Abimelech angara / Achab/
Jesabel juondens eans. Achtophel ja muut suuret
sangarit/ Mailma nosti nyt ylös aldans. Näin
Holo.

Holofernes sota Herra suur / Ain mielid myödyhen
luulit heill kätväns / Langeist eorkialda caicf cowin
juur / Puutuit pian heild hywät päiwäns.

Ei nyrikän luotta mahda mailman pääll / Euin kyll
moneld se turhan tehdän. Hän äkild coht lange cuin
luckal jää. Euin kyll aina saadan se nähda / Tur
watean todest eukin Jumalahan / Pelgos pyhös py
shön aina / Waicf watwat sit mahta mailma paha /
Tusca tunge / surt suuru laina.

Cuiteng Christus omains cans hädäs on / Heit
armolifest ulwos autta / Dawidi / Danielit mailma
on wainon / Israeli Pharaon cautta. Ja Josephin /
Elian / Jeremian / Heit wapaheti watnoittens kädest.
Nän uscowaisians wiel ainhän / Autta ahdistusest
hädhäst.

Caicf ein pyhäin esicutwa osotta / Mailmas met
dän kärstään pitä. Sen saruisen sydämön Jumal
otta / Bhrix otoliferi sitä. Cans catutan mielen /
oikian uscon Cuule rucouren / anda antien. Hän ha
luifest hujenda päälämän tuscan / Laicf täälid eoria
häisen ilon.

O Jumal wahwist urholiset uscon / Cuormant
wolfin kewiäst canda / Täs elämäs suru suur on is
tusca / Mailma iloo ei taida auda / Christe corja
mua tyghös täälid / Omas olen elän cuolen / Hen
gelläs hallidze aina pyhäll / Cansas hjät suo ilos olen.

Nuomin Antichristusest.

Rlomi röycklä cuing kätös käh nyt? Cuing olet
elät tuikt tuiman / Caicf ein yllhiz eorkiast cor
gottanut / Sen pahan Paawin julki julman / Alas
tallan cans wäkiwallan / Usutat maan pyrin päällä

Antichristurest.

Joco oli pieni suur sinä wadheit juur / Jees ala käh-
män täällä.

Waldacunnat / pääruhtinat / Sinä ylöncazoit
caid sängen / Edb yhtän luullu täl tohtiwon / Sun
waldas wastan ängel Edes tuli läst yr könhä mies
täst / Joll Jumalan sana oli suusa Sinun ruma
Nuom söxy sine tuon Cuta kähwän n. n edb lullusä.

Caid me sen kyllä tiedhäm todest / Cui Raama-
lusta nähdä taidam / Ett sinä epäjumalas puolest /
Meit hörit suuren waiwan Jumalan sanast weit
pois monest / Meit ihmisten juttuin erän / Meitä ha-
jotit / pois wajoit Petostes pohian perät.

Jumalan sian ja Christusen Epäjumalan nostit
illian / Sen caubian Antichristusen, Cui Ramattu
sanot selkiäst. Idz teki jalox mailman walox / Idzens
pyhimäx cutzu annoi / Ja teki nijn / cui kirjoitettin
Propheetain cautta ennen.

Cadz Jumalan edest sua palweldin / Cull pahall
Babylonian huoral / Cunnat / palwelust palio reh-
tin. Cui wäärän opin nuorall Ymbärs tiedoit /
Caid tijnnt sidoit / Mailmaisest waldamiehet wah-
wast wainoit alas painoit / edb lohduitta ketän tiennyt.

Nuori / wanha / waimo ja mies / Sen tietämän
pitä sängen / Että Jesabel ja Babylon myös / On
nytt jo maahan langen. Cui oli cunnias / teki idz wi-
sar / wallidz nspendens wallas / Jumalan kähxi wa-
stän rähxi Rauwen on idze aldans.

Jumalan julkinen pyhä sana Cull oli vscott Ju-
malalda. Sill ruockiman Christusen lauma / Mail-
mas hejonut awaralda : Ett pyhä pelgos oikias v-
scos / Tundisim Christusen meidän Herram / Jätt
pyhy.

pyhides ja hurscaudes Händ palwelisim eltaicam.

Nyt peljät on enä sua pahan tawaist / Jlkät syn-
nis syndynytä / Cuin idä Jumalan Voica tawaist /
Edhestäm cuolem n tärsinntä / Sun hirmu sa-
nois / pannaan panuois / Wapisit waimot että miehät /
Räsens pian Jumal annijan / Caicä catoisit suuret
pienet.

Hinnast synnin on ei audelit / Oman wärän wel-
das perän Ketkä tulda / raha sinull candelit / Ei ne
synnis surnet erään / Ei tjas sinull suot / eik annes
muold / Siis jälken täsä laita / Mutt sielun ewäl
Jumalan sanal / Christuxen lambait caita.

Neil Ramatun olet turmellut / Ja pimiäx j ättä-
nyt pahoin / Caicä olet jettan ju surnellut Cuin wa-
stas wastata tahdoit / Nyt on Jumal armona suo-
mall ilmoittanut petores caicä / Eans sanan saro-
nans heicon laumans / Dikiall tiell ohjanut ratki.

Syndymätä on se ihminen wiel / Cuin juonet
caicä kirjoitta taita / Jait ionkions ^{caicä} Maawi on
jateil / ^{caicä} maan päicä / ^{caicä} ^{caicä}
doll / säätynis seuroill Cardinalein cawalil neuwoil /
Mundein menoill / Nunnain eloill / Jesuitain Ju-
malatomain juonill.

Merueoalem sua Jesu Christ / pääst meitä pa-
han Paawin orjust / Cuin on se Ant christus wißist /
Meit kerit sen cotwast coitust. O Herrra Christ sä
olet wißist / Cuin nyimens woit meit autta / Synnist
estä hädäsi / pääst Pijnas ja cuolemas cautta.

Xri caunis Psalmi / joca pitä weisattas
man / costa sota nälkä eli Kutto saapu-
willa ja käsiss on.

Näljän eli Xuton ajall.

B Ta pois Jumal/ päldäm julma wihäs/
Nieta angar ja werinen widzas/
Mä pahutta costa ansiom arwoft/
Wan aiwan arwoft.

Jos sin meitä/ synnin syyn perästä/
Curitat cuka/ woip edhesäs kestä/
Luodhut nän caieki lopet hukas olle/
Ja perät cuolle.

Anna siis Zerra/ synnit ander meillen/
Armos walitcon oikeuden puolen/
Sinun tapas on bi synnist armon otta/
Cuiä päälles luotta.

Wir sinä sutut/ Zerra luoja suuri/ (juri/
Maan matoim pällem/ nän angarast
Mitä me olem/ mwot cuin mulda liha/
Cäyn synnin wica.

Meit perisyndi/ pahuten täs paina/
Liha myös sotip Zenge wastian aina/
Tätä siis heiko / iuondo luoja cadzel/

Sinun wihäs waihel ia myös syndim switten/
Pane sun poicas/ ristin nauhat/ murhe/
Crunja köydhel / keihäs/ ruoko/ ruostat/
Cuoleman mustat.

Mä kannista kästias heitä
Waan poicas pünati/ hänen wihans peitä
Jong sydhän weri/ sekä kylki wesi/
Synnit pois pese.

Sitä meil laina / Isä Jumal taiwast/
Christaxen cautia/ cuin meit pästi waiwast
Nän ylimäisen/ Zengen cansa pyhän/
Jumalan yhden.

Wietä

Wirten luccu/ cuin tásá kirjas löytánt.

A

Aitám pahayem pango	163
Aiwós siná pahayes pang.	12
Aidam Ewa algust syndit	117
Ah Isá Jumal cuin asut	138
Ah Isá päällen armada	164
Ah Jumal cuin edes tais.	23
Ainoan Jumalan cort.	90
Ain waisateam Herrall/	30
Aleluja iloss tuall/	34
Armada päällem Jum.	19
Armon liikon Engel/	113
Auta mua Jumalani tásá	22
Autuan onni/ on Jumal	127
Autuas autta köyhä wai.	14
Autuas se cuin/ ei täyffele	5
Autuas se cuin pelkä Her.	38
Autuas se cuin pelkä Her.	34

E

Eaikein luondocappalten	75
Eaieki Christitnt iloiteam	88
Eaiet cuin Christuffa cum.	113
Eoco mailma wallittane/	172
Eosca aicani tullut jo on	167
Eose murhe ja waiwa	35
Christe mailman wayah.	114
Christe päiwä on tädesäs	73
Christe päiste kircas päi.	72
Christe sinä apum edhi/	78
Christicund Christuxel	49
Christus atas astui taitw.	88
Christus astui ylös tai.	109
Christus caridja ynhä	102
Christus cuoleman tiwue	9
Christus ja Apostolit	174
Christus Jumalan Poie.	95
Christus lasti sanang	76

Christus nous ylös cuoleman	105
haudast	105
Christus oppians imo	109
Christus cuin cuolet.	104
Christus cuin edestäm	107
Christus taitwas ylös	106
Christus wastan wihollis.	32
Christuxen piina muistac.	87
Eudju Christus caiet tyghön	
tulcat/	43
Euin Christus seoracudans	
racasta/	128
Euin hätä cowa tásis on/	130
Euin Iesus täwi hahten.	42
Euin Iesus wurell kirk.	44
Euin kirkast coin tähti	16
Eunnioteam Christuffe cunin-	
gast/	86

E

Ellei cartanotta ja taloit.	27
Engel timesiwi taitwasi/	102
Engel palmenni puhui sanoll	
näill/	89
Esaiall Prophetall tapah.	82

H

Hädäs haudan ja edjin	25
Haudhateame rnumus	172
Herodes häijyn elinen/	50
Herra aieanan rauha	84
Herra caswos täänä	121
Herra cansas perittäwäs	7
Herra Christus tuli Jor.	66
Herra cuka sinun majasas/	7
Herra Jumal asuwa	60
Herran Hengi ilman	108
Herra cuin armolinen	27
Herra sinä minun tyttij	39

Joh

Register.

J

Idz Isä asette armost/	128	Jerusalem vyhä caupung	41
Idz Jumalan atjust tied.	128	Jumal on wedett miehen	53
Ihmisen luondo turmel.	118	Isä meidän ylhäll taiwas	64
Ihmisen elämän surtind.	154	Jesus Christus lungasta	68
Ilotteam pääsiäis juhli	105	Jumalan saadyn perästä	72
Ilotteam sis caicti/	95	Jesuxen nimen waellamie	77
Ilotteam nyt tähän aican	122	Isä haldia maan taiwan	77
Isä Jumal waidias	80	Jumal taiwast Isä hywä	78
Ilaidze Ebristicund syb.	96	K	
In dulci jubilo	91	Riitetty olcon Herra Israe-	
Ilon cans wiesateam/	92	lin Jumala	1
Jumal aut minä taitass.	96	Riitet ote Israelin Jumal	2
Jesus ristin pääll ripui	98	Kylwä:ä siemenens meni kyl-	
Jesus euo uis olle sans	101	wämän	57
Jesus Christus vbriz	105	Riitäläm Herra Jumal	68
Jesus Christus wifist	105	Kehtu tieten/ muista miel.	69
Jesus nous euolluist ylös	105	Riitän sua Isä Jumal	71
Iloufess Jesuxel kistos	106	Riitete ote Herra Jumal	71
Jesus Christus sielun	106	Riitäläm Herra cuin	77
Jesu meidän lunastuxen	107	Riitet olcon Jesuxen nimi	121
Jesus Isäns tahdon täyt	107	L	
Jesus täälä woi-ton cun.	108	Laste nytt Herra sinun Pal.	3
Isä Jumala taiwast	111	Linna tuja on Jumala	17
Jumala swressi hnyndest	119	Lauluja nytt lastecam	91
Jumalan pääll panen	125	M	
Jumalat kisttä yti aica	126	Minun sielun suuresta ylistä-	
Jumala uin caicti leit.	126	pi Herra.	1
Jumal asetti awios läss.	127	Minun sielun suressi kisttä	1
Jesusta tahdon kisttä	130	Mix elueus samowat pac.	6
Isä Jumalat kistäläm	136	Mix sellon taita puuttu	10
Jollem woi waffoin läy.	141	Meidän tunnan on Jumal	
Jumal on meidän wätewä	18	laiwast	17
Jumal päällem armah.	21	Mix terhat wätewä sang.	20
Jumal seisso Jumalaten	26	Minun sielun kisttä Herra	35
Joca cörkelman turwis	29	Moni	30
Josei Herra autä meitä.	35	Minun sielun kisttä Herra	35
Josei Herra raken huonen	36	Moni swiofskä hy iaina	57
		Me	

Register.

Me vscom yhden Jumalan pääll	62	D laupias Isä HERRA Ju- mala	81
Me vscom pääll yhden Ju- malan	63	D Herra caictiwaldias	83
Meidän Isäm sua rocoit.	69	D Jesu Christ cuin tuon.	94
Mun Jumalan sua tittän	74	D Jesu cuningas olet.	99
Meil taitwon corki cun.	92	D ihminen ajattel aina	100
Mielen mixi suret mail.	141	D HERRA Jumala taitwast	112
Mitäs Jumal tahdot tapah- tu tot	145	D HERRA Jumala cuin	112
Mun toiwon isäinen	146	D HERRA cuin asutt taitw.	115
Me cuin eläm maan	149	D HERRA sun pyhä sa	as/123
Maitmas mainitawat	115	D Herra Jumala taitwast	125
Mun mielestän mailma	155	D Jesu elämän HERRA.	131
R		D Herra Jumala taitw.	135
Rijn Jesus puhui wort.	55	D Jumal i ancaidinen/	137
Rain siveest Jumal armah- tan on	58	D Jumal anna minull	139
Rämät ne kymmenen tä.	59	D Christicund morsian	140
Ryt näemme sen siunatus päivän	72	D Jumal kenen edes tral.	145
Ryt Herra ylitäkäm	75	D Jesu Christe Jumal.	148
Rijn cuin Herra caictein	95	Dleen Herra sull laupias	9
Ryt caict Christityt	120	Dle armolinen minull Ju.	19
Ryt tänn tulcat Christityt ja cultat	133	Dle howäs tain as Chr.	169
Rijn caurwan cuin me eläm tääll	148	Dle tittet Isä Jumala.	82
D		Dle tittet Jesu Christ	88
D Jumala sinua me tist.	4	Dleitta te mykat nijn ratti/	21
D Jumal sinua tistäm	4	D puhda Jumalan car.	83
D Herra Jumala taitwast	27	D pyhä Hengi tulle nyt	81
D Herra Jumal armol.	65	D pyhä Hengi tulle tän/	111
D sinä meidän Isäm yhääl	65	D sinä meidän Isäm yth.	72
D Christityt iloiteam	70	Dlc. pois Jumal/	160
D caictein cappalben tuoja	73	P	
D Jumal sun hywyttäs	76	Pääles minä Herra	12
		Päästäs päivä pitäsäm	103
		Päästäs pyhän päästin	162
		Päästä nyt Herra paimel.	3
		Paid; miehet miehen Juma- lan	92
		Puer natus in Bethl.	93

Register.

Pyhä Christicumb iloidze/	87	Te Christityt autcaat nyt	172
Pyhä on Isä Jumala/	83	Te Christityt ylös herätt.	49
X		Tule luoja lohduksi	110
Rauhas ratti täällä nyt	3	Tule pyhä Hengi Herra	111
Ratt riemuita me mah.	90	Tule pyhä Hengi luola	110
Riemuitean ma taiwas	113	Tule toivottu turwa	84
Riemuit me mahdam	85	Tygös Herra Jesu Chr.	84
Ruomi röykkiä cuing	180	Tygös Jumala ikäwöid.	111
S		B	
Sanoi Herra asua tai.	33	Baiwainen walikan	161
Sanoi Petar: duomio	375	Waltta watekiast wah.	129
Seuracunda iloidze/	85	Wariel Jumal sinun	83
Se cuin tahdo Christitt	61	Weisateam nyt rickast	56
Se cuin tahdo autuas olla	62	Weisateam sydämen	76
Sinun tygös Herra	38	Weisan yhdest cortiast	11
Sist ou meill iloinen atca	89	Wisiä Jesu Christ sen	168
Sun pyhä sanas o Ju.	124	Woi meitä köyhi synn.	100
Sun tygös Herra Christe	139	V	
Suo meillen rauha Herra	83	Vspens on wica sangen	51
Suullans tyhmät tyll	7	Vunä nxi yhtey	39
Sunn sydäman/sielun	40	Vx cuningas tahdoi lue.	41
Sydämes muista mahd.	162	Vx inhminen synnis	111
Z		Vx tapst synnyi Bethl.	94
Zaan elämän peräst par.	176	Vx oikein ajatelä ajw.	131
Zääi ajall autuall ylist.	83	Vx ricas mies wätewä	47
Zänn Herra corwas	74	Pö hirmminen nyt häm.	71
Zaiwan walbacunda on	46	Pö ou nyt meill edhes	70
Zapahyni täällä	87		

FINIS.

Ewangeliumit
ja Epistolat /

kun Suomen kuningin
Sununtaina / Juhlana eli Py-
häpäiwänä coco Niistajas
luetan.

Nyn myös Collecta, Graduale ja
Kucous kuhungin Ewangelju-
min sovitettu.

Nyt ahkerasti eadzetut ja P.
Biblian jälken ojetut.

Präntäetty Stockholmiss / Ignatius
Meurerin / wawal ja culuturel.

Anno 1070.

Mich. 6. v. 8.

Se on sinulle sanoettu ihmisen
mitä hyvä on / ja mitä He
ra sinulda waatii / nimitetään
että sinä kätket Jumalan Sano
ja harjoitat rakkautta / ja o
môyrä sinun Jumalasi edes

Rom. I. v. 16.

En minä häpe Christuksen Ew
geliumita / joka on Jumalan
wäki / idzecullengin yseos
selle autuudexi.

Ensimmäinen Sunnuntai-
na Adventis.

Collecta,

Ahesty Herrä Jumala-meitä
siunnoimallas / ja tule cuulemas
meidän rucoukiam / että me sinun
warielures ja lunastures cautta /
caickinaihssta meidän syndein waa-
roista ja wahingoista armoliseft pelastettaisin ja
wariellaisin. Sinun Poikas Jesuxen Christuxen
meidän Herran cautta / joca sinun cansas Pphan
Hengen yhteydes elä ja hallidze tjancaickiseft tjan-
caickiseen / Amen.

Epistolän kirjoitta P. Pawali Apostoli
Romarein tygö / Cap. 13.

Ruokot weliet / että me fencakraisia tles
Rdämme / nimitän ajan / että nyt on aika
uudesta nosta (sillä meidän autudem on nyt
lähebändä kuin silloin cösa me uscoimma)
yö on eulunut / ja päivä on tullut / sentähden
hyljättäm pimeyden työt / ja pukeam mei-
täm walleuden soraaseella. Waeldacam
foweliast nijnemin päwällä / ei ylönfyömises
eikä ylönjuomises / ei cammois eikä hau-
reudes / ei rhdas ja careudes. Waan puke-

cat teidän päällen/ **HERA** **JESUS** Christus
Ja holhocar ruumistan / wan ei haureute
Jhmisen luondo tur.neldu on / pag 134.
Woi meitä löyhä synneisit / pag. 113.

Evangeliumin Kirjoitta P. Matthe.
Evangel. Cap. 21.

S Jehen aicant cuin he lähestyit Jeru
salemita/ ia tulit Bethphagen Ol
mäen tygö/ lähetti **JESUS** caxi D
tuslastans/ sanoden heille: Mengät kylä
joca on teidän edesän/ ia te löydätte cohtra
sintamman sidottuna/ ia warsan hänen ca
sans / päästäkärne ia tuocat minulle. Ja j
jocu teille jotakin sano / niijn sanocat: **HE**
ra niitä tarwidje / ja cohtra hän laste heidä
Mutta nämät tapahduit caicki / että täy
täisii/ cuin sanottu oli Prophetan cautta/
ca sanoi: Sanocat Zionin Tyttäreille: Co
zo / sinun Cuningas tule sinulle siwidä / istu
Asintamman päällä / ja itenalaisen As
warfan päällä. Opetuslapset menit ia te
niincuin **JESUS** heille oli kästenit / ja talu
hänen tygöns Asintamman ia warsan.
panit niiden päällä heidän waattens/ ia istu
tie hänen niiden päälle. Niijn monda canss
haje

hajotti waattens tielle. Ja muutamast car-
seit oxia puista / ja hajotit tielle. Mutta
Canssa / joca edelläkäwi / ja jotea senraisit /
huusit sanoden: Hosiana Davidin Pojal-
le / kütetty olecon se joca tule HERAN Ni-
meen / Hosanna korkeudes.

Rucous.

HERRA Jumala taivalinen Isä / se on coho-
tulinen / että me ijancaktesest sinua kija-
täm / cunnioitam ja ylistäm / että armolifest
meille wihelijäisille ihmisille / jotea synnin-
tähdän cuoleman ja perkelen wallan ala jou-
runet olimma / olet sinun poicas asettanut
Cuningari / joca on wanhurskas wapahraia /
ja cuolemallans meitä meidän synneistäm pe-
lasti. Me rucollemma sinua / että armol-
ifest pyhän kenges cauta meitä walaisisit
ja halidsit / että me idzem tämän wanhur-
scan Cuningan ala pidäisim / engä meitäm hä-
nen kōyhydestäns ja yrkertäns / nijn-
cuin mailma / pahenais / waan wahwan uscol-
luxen cautta hänen päällens / saisim ijancaktes-
sen autuuden / Amen.

II. Sunnuntaina Adwentist.

Collecta.

SErätä HERRA Jumala meidän sydämem-
sinun ainocates että walmistaman / että me
hänen tulemisens cautta / puhtalla mielellä sinua
A ij palwe-

palwelisim. Simon Petros Jesuren Christuren
meidän Herran kautta / etc.

Epistolau kirioitta P. Pawali Apost.
Romarein tygö / Cap. 15.

Ruokot weliet / mitä ennen kirjoitettu on /
se on meille opiri kirjoitettu / että meillä
kärkimisen ja kamattuun lohdutoren kautta toi-
wo olis. Mutta kärkimisen ja lohdutoren Ju-
malta / andacon että te kestenän yrimielis-
set olisitta / Jesuren Christuren perän / että
te yrimielisest yhdestä suusta kätäisitte Jumalata
ja meidän Herran Jesuren Christuren
Jää. Sentähden corjatcat toinen toisdan /
nijnecin Christustin on meitä Jumalan cun-
giksi corlanut.

Mutta mitä sanon : **J**ESUS CHRISTUS
on ollut ymbärins leictäuren palwelia / Ju-
malan totuden tähden / wahwistaman sitä
lupausla lwin Jille tapahtunut oli. Mutta
että pacanat laupiuden edestä Jumalata
kätäisit / njincuin kirjoitettu on : Sentähden
kätän mitä sinua pacanain seas / ja welfan
sinun Nimees. Ja taas hän sano : **T**loitcat
pacanat hänen Canssans cansa. Ja taas :
Kätäkät **HERRA** caicti pacanat / ja caicti
Canssa yllstään händä. Ja taas sano **E**saia :
sen pitä eleman Jessen juuren / joca on nou-
sewa pacanoita hallidzeman / jonga päälle
pacanat toiwoman pitä. **M**utta toiwon
Jumalta

Jumala täyttää teitä kaikella riemulla ja
rauhalla / vscosa / että teillä pyhän Hengen
voiman kautta täydellinen toivo olis.

Niin eoutaan kuin me eläm tääl / pag. 170.

Evangeliumin Kirjoitta P. Lucas Evangelista / Cap. 21.

Sitten aican sanoi JESUS Opetus-
lapsillens: Ja merkit pitää olemas
Auringos / ja Kuus / ja Tähdet. Ja
maasa Caussalla ahdistus / epäillyen tähden.
Ja meri ja aallot pitää pauhamaan. Ja ihmis-
set maasa pitää cuivettuman pelgon tähden /
ja odottamisen tähden / niitä kuin maan piia-
rin päälle tulevat: Sille taivan voimat pit-
tä liikutettaman. Ja silloin heidän pitää
näkemän. Ihmisen Poian tulevan pilvis-
suurell voimalla ja cunnialla. Mutta cosea
nämät rupewat tapahtuman / niin cadzocata
ja nostacat päänne ylös: Sillä teidän lunas-
stuxenne silloin lähesty.

Ja hän sanoi heille wertänyen: Cadzocata
seunapuita / ja caictia puita / cosea ne puh-
kewat / niin te idze niistä näette ja hymnä-
rätte / että Survi on läsnä. Niin myös te
cosea te näette nämät tapahtuvan / siitä tiet-

Niijä

täät

tää: / että Jumalan waldäcunda on läsnä
Totisesti sanon minä teille: Ei tämän suen-
cunnan pida ennen huectuman / cuin nämä
caieki tapahtuwat / Taiwas ja Maa on hu-
ctuma / waan minun Sañani ei pida huectan-
duman.

Mutta cawahtacat teidän / ettei teidän
sydämen cosean raseauteta syömifest ja juo-
mifest / ja elaturen murhest / ja se päivä tulle-
ästä teidän päälleen. Sillä hän tule niin
cuin paula caiekin ylidje / jotea coco maan
päällä asuwat. Niin oleat nyt aina walpat
ja rucoileat / että te mahdolliset olisitte caie-
kia / näitä wältämän / jotea tapahuman pi-
tä / ja seisoman Jhmisen Pojan edes.

Rucous.

HERRA Jumala taiwalinen Isä / sinä joca
sinun poikas cautta olet ilmoittanut /
cunga taiwas ja maa huctu / meidän cuo-
let wmin wirtowat / ja me caieki Duomi-
olle tulemma: Me rucoilem sinua / että tah-
doisit meitä pyhän Henges cautta sinun Sa-
nas ja oikias uscos pitää / synnist armol-
sest wariella / ja caiekinaisis tiusauris loh-
dutta / etten me meidän sydändäm ylönpal-
disudella / ja tämän elämän murhella raseau-
tais / waan olisim aina raitijt walwomana ja

rucoi

rucoileman / että me sinun Poicas tulemista /
turwaren sinun armoihis iloifella sydämellä
odotaisim / ja hänen cauttans njancaickisen elä-
män tulisim / Amen.

III. Sunnuntaina Adwentist.

Collecta.

WE rucoilemma sinua O HERA Jumala /
että sowitzit corwas meidän ruconxeem /
ja walaisit sinun armollas meidän mielem pimen-
den. Sinä joca elät ja hallidzet / nunnä Poian ja
Pehän Hengen yhyendes / njancaickisest / njancaicki-
seen / Amen.

Epistolan Kirjoitta P. Pawali Apost.

Corinth. tygö / 1. Cor. 4.

Alkat weliet / jocainen pitäkön meitä
Christuren palweljana ja Jumalan sa-
laisuden haldiana. Niinoastans se haldioilda
edizän / että he löyträisim vscollisxi. Mutta
wähän minä siitä tottelen / että minä teildä
duomitan / eli inhimilifeldä päiwäldä. En
minä idzekän duomidze minuani. En minä
tiedä mitän cansani / mutta en minä sentäh-
den wanhurskas ole / waan HERA on
se joca minun duomidze. Sentähden älkät
duomitco ennen aica / siehemasti kuin HER-
ra tule / joca sengin walkeuren saatta kuin
pimeydes peitetty on / ja julista sydänden
aiwoituxet / ja silloin cutin saa cunnian Ju-
malalda.

Ewangeliumin Kirjoiteta P. Matthe,
Ewangelista / Cap. 11.

Sehen aican / cosca Johannes / joca
 silloin fangenexes oli / cuuli Christus
 tydi / lähetti hän eari Petuslastan
 tyshmän hänelä: Oletcos se tulewa / eli
 taks meidän toisia odottaman? Niin Je
 sus wastais / ia sanoi heille: Mengät ia sa
 nocat Johannexelle / ne cuin te cuuletta
 näettä: Sotiat saawat näköns / onduwa
 käywät / spitaliset puhdistetan / ja cuuro
 cuulewat / cuollet ylösherätetan / ia ksyhille
 saarnatan Ewangeliumi. Ja auuas on
 joca ei pahene minusta.

Cosca he menit pois / rupeis Jesus
 noman Johannexest Canssalle: Mitä läxi
 te corpeen cadjoman? ruococo/ioca tuulella
 häällytetän? Taicka mittä te läxitte cadj
 man? Ihmistäks / waaterettua pehmeillä
 waatteilla? Eako/joca pehmeitä cand
 wat / ne owat Cuningasten huoneisa. Taicka
 mittä te läxitte cadjoman? Prophetaco
 Totisest sanon minä teille: Tämä on jalom

cuin Propheeta: Sillä tämä on se josta ktrioi-
tettu on: Eadzo / minä lähettän minun En-
gelini sinun casuos eteen / joca on walmista-
pa sinun ties sinun etees.

Rucons.

SHERa Jumala taitwalinen Isä joca sinun
Poicas meidän HERKan Jesuren Christus-
xen / olet andanut ihmiseri tulla / ja sentähden tää
hän mailman lähettänyt / että hän meitä wiheliäts
fiä ihmisiä / synnist ja cuolemast wapahdais ja nhr
riancaickisest autuaxi saatais. Merucoitem sinua /
meidän sydändäm pyhällä Hengelläs nijn hallidjes
man / että me yltidzen caickia sinun pyhä Sanas
racaiskaisim / ja caickinaista pahutta wältäisim;
löytäisim myös sijtä ioncosta / jotca ei sinun Poja-
stas Jesuresta Christuresta idziäns pahenna / waas
hänen caustans autuaxi tulewat / Amen.

IV. Sannuntaina Adwenticin.

Collecta,

Pähe meitä HERa Jumala sinua woiimal-
las / ja tule suurella awulla meitä holhoman /
että me sinun armos awun ja laupiuden cautta
nistä saissimme nautita cuin synnit estäwät. Et-
nun Poicas Jesuren Christuren / etc.

Epistolan kiiroitta P. Pawali Apost.
Philipperein tygö / Cap. 4.

Ruokot weliet / iloiteat aina **HER**rasa ja
taas minä sanon: Iloiteat. Olcon teidän
siweyden caikkile ihmisille tiettäwä. **HER**
ra on läsnä / älkät murhetico / waan olcon teidän
anomuksen caikkis asiois Jumalalle tiettä
wä / caikkella ruourella / pyyrämisellä ja kiiro
rella. Ja Jumalan rauha / joca caikken ymmärryksen
ylidzeikä / warielcon teidän sydämen ja taiton /
CHRISTUS **IESUS**.

HERra Christus tuli Jordanil / pag. 78.
Christus Jumalan Poika / pag. 307.

Evangeliumin kiiroitta P. Johannes
Evangelista / Cap. 1.

Kuulkaamme on Johannexen todistus / cosca
Judalaiset lähetit Jerusalemissä Papi
ja Lewitat / kysymään hänelä: Eucast
olet? Hän todisti / ja ei kieldänyt. Ja
hän todisti / sanoden: En minä ole Christus.
Niin he kysyit hänellä; Eucast siis? Olet
cos Elias? Hän sanoi: En. Olet cos Pro
pheta? Hän wastais: En. Niin he sanok
hänelle: Eucastas siis olet? Että me andai
simme niille wastauksen / jotta meidän lähe
tit.

tit. Mitäs sanot idjestäs? Hän sanoi: Mi-
nä olen hwtawan äni corves / walmistacat
HERAN tietä / nijneuin Esaias Pro-
pheta sanoi.

Ja jotca lähetyt olit / olit Phariseuxet.
Ja he tyshyt hänelle / ja sanoit: Mixi sijs si-
nä castat / jos et sinä ole Christus / etkä E-
lias / etkä Propheta? Johannes wastais hei-
tä / ja sanoi: Minä castan wedellä / mutta tei-
dän keskellän on / jota ette tunne. Hän on se
joca minun jälkeni tule / joca minun edellä-
nikin on ollut / jonga kengän rihmoia en mi-
nä ole kelmolinen päästämän. Nämät tas
pahduit Berhabaras / sillä puolella Jorda-
nin / cusa Johannes castoi.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Isä se on oikein ja
cohtullinen / että me sinua kättem ja hylistäm /
otäs sen autuaxi tekewäisen Easten Sacramen-
tin / pyhän Johannes Castajan cautea ensin asetit /
ja meitä myös siehen saatit / josa sinä meille / sinun
Poikas Jesuxen Christuxen tähden / syndein ans-
deri saamisien / Pyhän Hengen ja ijancalcifisen e-
lämän luwannut olet: Me rucoilemma sinua /
pidä meitä wahwas vscalluxes sinun armos ja
laupiukses / etten me tästä sinun lupaukestas itä-
näs.

ns epäillis/ waan sillä caickinasis kiusouris me-
täm lohdutaisim. Ja anna meille Pyhä Henges/
että me aina wältäisim syndiä/ ja siinä puhtaudes/
cuiin me Castes olemma saanet/ pysywäiset olisim.
Eli jos me langem/ engä taida inhumilisen heici ou-
den tähden pysywäiset olla/ etten me niin synnildä
woiteturi tule/ waan wilpittömällä catumurella
meitäm parannaissim/ ja siun armostas ja lupau-
restas idziäm lohdutaisim/ ja niin hancalcifesia
autuaxi tulisim/ Amen.

Zoulu Päiwänä.

Collecta.

GEDra Jumala/joca mailman sinun Poicas
JEsuren Christuren ruumillisella syndymisel-
lä / ilahuttanut ja lohduuttanut olet/ me rucoilemma
sinua nöyrästi/että niincuiin täsä mailmas me hänen
pyhästä syndymästäs iloidjemma / mahdaisim
myös hänen tulemissesans wijmeiselle duomiolle
wapaat olla. Sinun rackan / etc.

Epistolaa on kirjoitettu Ebreerein
tygö/ Cap. I.

Ruokat weliet/ Jumala puhui muinon
Moysen ja monella muoro Isille/ prophe-
tains kautta / mutta näinä wijmeisinä päi-
winä on hän meille puhunut poicansa kaut-
ta. Tonga hän on caickein perillisxi pan-
nut / ja on hänen kauttans mailman tehnyt.

Joca

Joca / että hän on hänen cunnians kirckaus /
ja hänen olemuksen juricuo / ja canda caicki
sanans woimalla / ja on idzeaurrans meidän
syndeimme puhdistuksen tehnyt / ja istu Ma-
jestetin oikiällä puolella / corkiurisa / on tullut
nijn palio parammari Engeleitä / että hän
ylimmäisemmän nimen on heidän suhtens
perinyt.

Sillä / Kenelle hän on coscan Engeleistä
sanonut: Sinä olet minun poikan: tänä
päin minä sinun synnytin? Ja taas: Minä
olen hänen Isäns / ja hän on minun poikan.
Ja taas: Cosca hän tuo esicosen mailmaan /
sano hän: Händä pitä caicki Jumalan En-
gelit amartaman. Mutta Engelistä hän
sano: Hän teke Angelins hengeri / ja hänen
palwelians tulenteimauxi. Mutta pe-
jällens: Jumala / sinun istuimes pysy hän-
caickisest hancackiseen: Sinun Waldacum-
das waldicka on oikeuden waldicka. Sinä
racastit wanhurscaurra / ja wihaisit wädyr-
tä / sentähden ou sinun / O Jumala / sinun
Jumalas wordellut ilo öliyllä / enä cun si-
nin osawelies.

Ja sinä HERRA olet algustamaan perus-
stanut / ja raiwat owat sinun käsiällas. Ne
catowat / mutta sinä pysyt; Ja he caicki wane-
henewat njincuin waate / ja njincuin pugua
sinä heitä muuttelet / ja he muuttuwat. Mut-
ta sinä cobdallans pysyt / ja ei sinun ajastaicca
puuru.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Johannes
Ewangelista / Cap. 1.

Quigusa oli Sana / ja se Sana oli Jumalan tykönä / ja Jumala oli se Sana: Tämä oli algusa Jumalan tykönä. Caieki owat sen cautta tehdyt ja ilman sitä ei ole mitä tehty / joca tehty on. Hänes oli Elämä / ja Elämä oli ihmisten Waleus / ja se Waleus pimeydes paista / jota ei pimeydet käsittänet.

Yri mies oli lähetetty Jumalalda / jonga nimi oli Johannes. Se tuli siitä waleudesta todistaman / että caieki uscoisit hänen cauttans. Ei hän ollut se Waleus / mutta hän oli lähetetty Waleudesta todistaman. Se oli toinen Waleus / joca walista caieki ihmiset / jotea mailman tulewat. Se oli mailmas / ja mailma on hänen cauttans tehty / ja ei mailma händä tundenut.

Hän tuli omillens ja ei hänen omans händä wastan ottanet. Mutta caikille niille jotea hänen wastan otit / andoi hän woiman Jumalan lapsi tulla / jotea uscowat hänen nimens

nimeens pädälle. Jotca ei werest eikå lihan
tahdost/ ei myös miehen tahdost/ mutta Ju-
malast syndynet owat.

Ja Sana tuli liha xi/ ja asui meidän sea-
sam/ ja me näimme hänen cunnians niins
cuin ainoan Pojan cunnian Isäst/ täynnäs
armoia ja totutta.

Rucous.

W E kättem sinua **HERRA** Jumala tai-
walinen Isä/ sinun suuren armos ja
laupiudes edest/ että sinä sinun ainocaisen
poicas olet tähän mailman lähettänyt ja mei-
dän hänen caultans synnist ja ijancactifest
cuolemast armolifest pelastanut. Me ru-
coilemma sinua/ walaise meidän syndämen
pyhen **Henges** caulta/ että me sencaltaisen
sinun armos edest sinulle kätoliset olisim/ ja
sillä meitäm cactincisis kiusauris ja ahdistu-
ris lohdutaisim/ ja niin sinun poicas **JESUXEN**
Christuren meidän **HERRAN** caulta auruari tu-
lisim/ Amen.

Nämät seurawaiset sanat kirjolitta

Esaias Propheeta/ Cap. 9.

R uctat weliet / Canssa joca pimeydes
waelsi/ näti suuren walkenden/ ja jotca
asuit pimiäjä maasa/ niiden ylidse se kirjasti
paista. Sinä lisät Canssa/ ja et sentähden ilo-
lita/ mutta sinun edesäs iloitan/ niinuin elon-

aicana iloitan / nñneuin saalin jaosa iloitan.
 sillä sinä olet heidän cuormens iken / heidän
 oleans widzan / ja heidän waarians sauwan
 järkenyt / nñneuin Mhianin aican. Sillä
 caicki sota ja meteli / ja weriset waattet pira
 poltettaman / ja tulella culutettaman. Sillä
 meille on lapsi syndynyt / ja polca on meille
 annettu / ionga hertioilla HERRANS on / ja
 hänen ninens cudzutan: Ihmelinen / Nenn
 wo / wäkewä / Jumala / jancateinen Isä /
 Rauban päämies. Että hänen Herraudens
 on suuri olewa / ja ei rauhalle loppua / Dawi
 din istuimelle ja hänen Waldacunnallens.
 Walmistaman sitä ja wahwistaman duomiola
 la ja wahhurscaudella / hamast nyt nijn janc
 caickisuteen. Näitä H. Jumalan Zebaothin
 kirjans on tekewä.

Ewangeliumin Kirjoitetta P. Lucas

Ewangeliista / Cap. 2.

Quina päivänä käwi nyri käsky Keisaril
 da Augustuxelda / että caicki mailma
 piti werollisxi lastettaman. Ja tää
 mä weron lastemus oli ensimmäinen / joca tap
 pahdui silloin cosca Kyrenius oli Maanhera
 ra Syrias. Ja cikin meni Caupungins
 andaman idziäns arwatta. Niin myösk Jo
 seph Galileast / Nazarethin Caupungist y
 lesmie

Isänsä Judean / Dawidn Caupungin /
joca cudjutan Bethlehem : sillä hän oli Da-
widin huonek ja sugust / andaman idzens ar-
watta / Marian hänen kihlatun Emändäns
cansa / joca rascas oli.

Nijn tayahdui heidän siellä ollesans / että
synnyttämisen päiwät tulit tähtetyxi. Ja
hän synnytti Pojan hänen esicoisens ja ca-
paloidzi hänen / ja pani seimeen / ettei heille
ollut sia majas.

Ja paimenet walvoit siina paickacunnas
pellolla heidän laumans / ja wartioidzit yöl-
lä heidän Carians. Ja cadzo / HERRAN En-
geli seisoi heidän tyköns / ja HERRAN
kirkkaus walais heitä / että he suurest pelkä-
syt. Ja Engeli sanoi heille : älkät peljätkö /
sillä cadzo / minä ilmoitan teille suuren ilon /
joca tulewa on caikelle Caussalle : Teille on
tänäpäin syndynyt Wapahataia / HERRAN
Ehristus Dawidin Caupungis. Ja tämä
on teille merkixi : Te löydätte lapsen capa-
loittuna seimes. Ja Engelin cansa oli suuri
rainwalisen sotawäen joucko / jotea kirjot Ju-
malata / ja sanoi : Cunnia olcon Juma-
lalle

lalle corkiudes / ja maasa rauha / ja ihmifille
hywä tahro.

Ja tapahui / että Engelit menit heidän
tyköns tairwasen. Niin paimenet puhuit ke-
fkenäns : Käykämme Bethlehemin / ja cad-
zocam sitä cuin tapahunut on jonga Her-
ra meille ilmoitti. Ja he tulit kiiruhain /
ja löysit Marian / ja Josefhin / uin myös
lapsen / joca macais seimes. Cosca he tä-
män nähnet olit / julistit he sen sanoman cuin
heille tästä lapsesta sanottu oli. Ja caieki
iotea sen cuulit / ihmettelit niitä puheitai
cuin heille paimenilda sanottu oli. Mutta
Maria kätki caieki nämät sanat / tuffistele-
len hänen sydämesäns. Ja paimenet palai-
fit ylistäin ja eunnioittain Jumalata / caikissa
cuin he cuullet ja nähnet olit / niincuin heille
sanottu oli.

Rucons.

HERRA Jumala tairwallinen Isä / joca si-
nun pyhän Engelittes kautta / sinus
poicas Jesuren Christuren köyhille pai-
menille kedolla ilmoittanut olet / kieldäny
heitä pelkämäst / ja kätkenyt iloita / että Lu-
nastaia Christus syndynyt oli. Me rucon-
lemma sinua / että pyhän Hengen kautta e-
stäisi

staisit caictinaisen pelgon meidän sydämissämme /
ja meitä oikialla / totisella ja hancacictisella ilolla
ilahutaisit. Ja jos me tässä mailmas olemma
ylöncadzoit / wihelijaiset / radolliset ja saattas
mattomat / että me cuitengin HERran Chri-
sturen meidän Wapahojan pidäsimme / jota
meidän tähtem on ihmisen tullut / auttaman
meitä caikest pahast / ja hancacictisest autunta
meille saattaman / Amen.

Lähtimäisnä Sunnuntaina Joulust.

Collecta,

Cuictiwaldias hancacictinen Jumala ta woi-
ta meidän työm sinun mieles jälken / että me
sinun rackan Poicas cautta aina hywisä töisä lisän-
nysim / jolle ynnä sinun ja Pyhän Hengen yhtey-
des olcon kätös ja cunnia hancacictisesta hancacicti-
seen / Amen.

Epistolau kirioitta P. Pawali Apost.

Galaterein tygö / Cap. 4.

Rackat weliet / nijn cauwau cuin perilli-
nen on lapsi / ei ole hänen ja palwelian
wäillä eroitusta / waicta hän on caiken ta-
waran HERra / waan hän on E simiesten ja
Zaldian hallus / hamau Isaldä määrättyr
aican asti. Nijn myös me / cosca me olim-
ma lapset / nijn me olimma waaditut ulco-
naisten jäätyn ala. Mutta cosca aica oli-
täytetty / lähetti Jumala poicans syndynen
waimosta / lain alajexi tehdyr / että hän ne-
jotca

jotea lain alaiset olit / lunastais. Että me hä-
nen lapsirens luetaisin. Mutta että te oletta-
lapse / lähetti Jumala poicans Zengent-
dän sydämihin / joca huuta: Abba / racas J-
Nijn ei sillen ole oria / waan lapsia. Mutta
jos lapsia / njn he ovat Jumalan perilliset
Christusen cautta.

Caetti Christityt iloitcat / pag. 19.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Lucas
Ewangelista / Cap. 2.

JA Joseph ja hänen Aitins ihmettel-
näistä cuin hänestä sanottin. Ja Si-
meon sunais heitä / ja sanoi Maria
hänen Aitillens: Cadzo / tämä on pand-
langemisxi ja nousemisxi monelle Israelis-
ia merkixi / jota wastan sanotan. Ja sinun-
gin sielus läpidze pitä miecan käymän / ett-
monen sydämen ajatuxet ilmoitettaisin.

Ja Hanna Prophetissa Phanielin te-
tär / Asserin sugusta / oli joutunut pirttäl-
ijälle / ja oli elänyt miehens cansa seidzem-
ajastaica / hänen neidydestäns. Ja oli lo-
skend lähes neljä yhdeksäkymmendä a-
staica / ja ei lährenyt Templist palwelema-
Jumalata / paastoisa iaruouxisa yötä
päiwä. Ja tämä tuli myös sillä hetkellä
sihehen

siiehen / ja cunnioidzi HERRA / ia puhui hä-
nestä caikille / cuin wapautta Jerusalemis
odottit.

Ja sijtte cuin he olit caicki tehnet HERRA
ran lain jälken / palaisit he Galilean heidän
Caupungins Nazarethiin. Mutta lapsi
caswoi ja wahwisui henges / ia täytettiin
wiisaudella / ja Jumalan armo oli hänen
cansans.

Rucons.

HERRA Jumala taivahnen Isä / joka pyhäin
Simeonin cautta ennustanut olet / cuinga
Christus sinun Poicas langemisxi ja ylös nouse-
misxi monelle Israelis asetettu oli. Me rucon
lemma sinua / walaise meidän sydämen sinun py-
hän Henges cautta / että me sinun Poicas JE-
suxen Christuxen oikein tunnisiim / ja meidän caicki-
naises tuscas ja ahdistuxes hänen rygöns pidäsiim /
hänesä yläsnoufisiim / ja en tämän suruttoman mail-
man cansa meidän häneen louckais / waan calckinat-
ses waitwas ja kiusaures cuin Sanan ja Tunnusto-
ren tähän meidän päüllem tulla taidais / miehuliset
olisiim / että se niin tapahtu / ettei ne jotca sinun
Sangas wainowat / olet sinun Baldacundas lap-
set / mutta ne jotca sen yscowat ja siinä rippuwat /
opäilemät yncalckiseft antuaxi tulewat / Amen.

Uuden Vuoden Päivänä.

Collecta.

SHERA Jumala / joca sinun Poikas meidän
tähtem lain orjuden ala annoit / ja että hän
ruumisans ymbärins leicattin. Anna meille armon
että meidän syndämen caikista synnin himoista ja
haluistu ymbärinsleicatuksi ja puhdistetuksi tultu.
Sinun rackan Poikas etc.

Epistolaa kirjoittaa P. Pawali Apost.
Tituksen tygö / Cap. 3.

Minun rackani / sijte cuin Jumalan meidän
Wapahrajan hywyys ja rackaus
ihmisille ilmestyi / ei wanhursauden töiden
cautta / cuin me tehnet olemma: Waan hänen
laupiudens cautta hän meidän autuaksi tehti
vden syndymisen peson / ja pyhän hengenen
storen cautta. Jonga hän meidän päällem
JEsuren Christuren meidän Wapahrajan
cautta / runsast wuodattanut on / että me hä
nen armonis cautta wanhursaksi tulisim
häncaikisen elämän perilliseri toiwon sältän

Jloiteam sijs caiki / pag. 105.

Rijtet oleon JEsuren Nimi / pag. 138.

Ewangeliumin kirjoittaa P. Lucas
Ewangelista Cap. 1.

Sehen aican / cosca cahderyn päivä
culunut oli / että lapsi piti ymbärins

leicattaman / cuduttin hänen Nimens Jē-
sus. Joca nijn oli Engelidä jo ennen cud/
uttu / cuin hän sitis Aitins cohdufa.

Rucous.

W E Kütäm sinua O HERA Jumalatai-
walinen Jä / sinun isälisen armos edest /
ertäs sinuas meidhän waiwaisten syndisten
päälem armahtanut / Ja sinun poicas lain
alaiseri andanut olet / että hän hänen täydeli-
sen cuuliaisudens caulta / sinun wihas asetta-
nut / ja meitä cuuliaisuteen saatanut olis. Me
rucoilemma sinua että pyhän Zenges caulta
nijn walaisisit meidän sydämen / että me senca-
taisella hänen cuuliaisudellans / syndiä ja paha
omas tundo wastan meitä lohdutaisim / ja
sinun Pyhen henges awun caulta olisim sinul-
le cuuliaiset lapsit / ja wäme in ijancatetisen
autuuden Ch. Töyren ceutta persimme / Amen.

Lähimmäistä Sunnuntaina Vden Vuoden päivästä.

Collecta.

H ERRA Jumala / joca olet sinun tygö huu-
tawastes turwa / cuule armolifest meidän
rucourem ja ettei ihmisen heikous paidzi sinua mi-
tän woi / auta siis armollas / että me sinun käskyis
jälken tekisimme ja eläisimme / ja sinulle sekä sa-
noilla että töillä kelpaisimme. Sinun raetan
Poicas, 16.

B

Epist.

Epistolan kirjoitta P. Pawali Apost.

Romarein tygö / Cap. 6.

ETräkö te tiedä / että me caicki / jotca olemme
 ma **JESUXES** **CHRISTUXES** caistetut / me
 olemma hänen cuolemahans caistetut. Niin
 me olemma siis hänen cansans haudatut Ca-
 sten cautta cuolemahan / että niinuin **CHRIS-**
TUS on cuolleista **ISÄN** cunnian cautta ylös-
 herätetty / niin pitä meidängin vdes elämäs
 waeldaman. Sillä jos me hänen cansans o-
 lemma istutetut yhdencaltaiseen cuolemaan /
 niin me myös tulemma yhdencaltaisexi ylös-
 noussemisesä: Tieten / että meidän wanha
 thruinen on ristinnaulittu hänen cansans / ja
 syndinen ruumis pitä turmeldaman / etten me
 tästedes syndiä palwelis. Sillä se joca cuol-
 lut on / hän on synnistä wanhurscaxi tehty.

Mutta jos me olemma Christuxen cansa
 cuollat / niin me vscoumma / että me saamma
 myös / elä hänen cansans: Ja tiedämme / ettei
CHRISTUS / joca cuolleista ylös herätetty on /
 silien cuole / eikä cuolema saa tästedes hänen
 päällens walda. Sillä se cuin hän cuolluton /
 sen hän wihdoin cuoli synnille / waan se cuin
 hän elä / sen hän elä Jumalalle. Niin myös
 te / siixi teki: ...an pitäkät / että te olleta cuollet
 synnille / mutta elätte Jumalalle / **JESUXEN**
CHRISTUXEN meidän **HERAMME** cautta.

¶ Erä Christus tult Jordanilla, pag. 78.

Evangelij

Evangeliumin Kirjoitus P. Matth.

Evangel. Cap. 3.

Silloin tuli JESUS Galileasta Jordaniin / Johanneksen tykö / kastetta häneltä. Mutta Johannes kielsi häneltä / sanoden: Minä tarwidzen sinulda kastetta / ja sinä tulet minun tyköni? Niin vastais JESUS / ja sanoi hänelle: Salli nyt / sillä näin meidän sopi caicke wanhurscautta tähttä. Ja hän sallee hänen. Cosca JESUS kastettu oli / astui hän kohta ylös wedestä / ja cadzo / taiwat aukenit hänelle / ja Johannes näki Jumalan Hengen tulewan alas / niincuin mettisen / ja tulewan hänen päällens. Ja cadzo / äni taiwast sanoi: Tämä on minun racas Poican / johanga minä mielistyn.

Rucous.

HERRA Jumela taiwalinen Isä / joca sinus niin armolifest / ynnä pyhän Hengen cansa / sinun rackan poickas Caisten tykönä / joca caiken mailman syndein tähden woli / ilmottanut olet / Ja meitä hänen tyköns omalla Jumalisella lohduksella neuwoi / että me häneltä ja hänen cauttans syn-

dein andexi saamisen/ ja caictinaisen armo
saamme. **H**erucollemma sinua/ pida me
ta aina siinä toivos: Ja että me sinun po
cas esicwan ja käästynjälken olemma myö
castetur/ niin wahwista pyhän Henges cau
ta meidän uscom/ ja autta meidö armollise
ñancaictisen elämän perilliseri/ Amen.

Loppiaisa.

Collecta.

GHERra Jumala/ jota tämän päivän pääl
tähden kautta johdatit pacanat sinun ainoca
sen Poicas Jesuxen Christuren tygö. Anna meil
armoias/ että mekin/ jotea nyt uscon kautta sinu
tunneimme/ taitwabis sinun Herraudes kirkkauti
cad;ella saissimme. Sinun ractan/ ic,

Nämä seurawaiset sanat kirsoiteta
Esaias Propheta/ Cap. 60.

Muse/ Ole kirkas/ sillä sinun walkendes
tule/ ja HERran cunnia coitta sinu
ylidzes. Sillä cadso/ pimeys peittä maan
ja syngveys Canssan/ mutta HERra coitta si
nun päälles/ ja hänen cunnians pitä sinu
ylidzes nähtämän. Ja pacanat pitä waeld
man sinun walkendesas / Ja cuningat sinu
paistesas/ cuin sinun ylidzes coitta. Kosti
filmäs/ cadso ymbärilles/ caicti nämät co
tur tulewat sinulle. Sinun poicas tulewa
cauca/ ja sinun tyttäres kylkein wieres ca
watt

werecan. Silloin sinä saat ilos nähdä / ja pa-
cahdat / sinun sydämes ihmettelle / ja lewittä
hänens / cosca se suuripaljous meren rykönä
hänens käändä sinun rygös / ja pacattain wo-
ma tule sinulle. Sillä Camelein paljous on
peittäwä sinun / ne nopsat Mediamin la Ephan
Camelit. Caicki tulewat Sebast / Cuida ia py-
häsaawa he tuowat / ia he ilmoittawat H. R.
van Eijtozen.

Caicki Christitnt Mottcat / pag. 19.

Puer natus in Bethlehem, pag. 105

Ewangeliumin Kirjoitetta P. Matth.

Ewang. Cap. 2.

Etsca siis Jesus syndynyt oli Bethle-
hemis Judan maalla / Cuningas He-
rodexen aican / eadzo / silloin tulit Tie-
täiät idästä Jerusalem / ia sanoit : Cusa on
se äsköin syndynyt Judalaisten Cuningas ?
Me näimmä hänen Eähdens idästä / ia tu-
limma händä cumartaman.

Cosca Cuningas Herodes sen cuuli /
hämmitäsi hään / ia caicki Jerusalem hänen
cansans. Ja cocois caicki ylimmäiset Pa-
pit / ia Kirianoppeneet Canssan seas / ia ty-
seli cusa Christuxen syndymän piti. Ja he
sanoi hänelle? Bethlehemis Judan maal.

la: Sillä niin on Prophetailda kirjoitettu
Ja / sinä Bethlehem Judan maasa / et sinä
ole suingan wähiu Judan Pääruhhtinaستن
seas: Sillä sinusta on tulewa se Ruhhtinas
jonga minun Canssani Israeli pitää hallitse
man.

Silloin eudzi Herodes Tietäjät sala
ja tutkisteli wisust heildä / millä ajalla Täh
ilmestyi. Ja lähetti heidän Bethlehemiin
ja sanoi: Mengät sinne ja kysykät wisusti
lapsesta: Ja cosca te löydätte / ulin ilmoitta
cat minullengin / että minäkin tulisin ja cu
marraisin händä. Cosca he elit Cuningan
culler / menit he matkans. Ja cadzo / Täh
xi / jonga he olit nähnet Idäs / kawi heidän
edelläs / niincawwan cuin hän edellä käy
den seisatti sen paican päälle / iosa lapsi oli.
Cosca he Tähden näit / ihastuit he sängen
suurella ilolla / ja menit huonesen / löysit la
psen Aitins Mariagu cansa / maahan langei
sit ja cumarsit händä / awasit tawarans ja
lahioitit hänelle Sulda / Pyhä sauwa ja
Mirrhamita. Ja Jumala kielsi heitä unes
Herodeksen tygö palamast. Ja he menit
toista tietä omale mallens. Nu

HERRA Jumala raiwalinen Isä / joca sinun pyhän sanas sen oikian Tähden / ja pyhän lapsuaksen Jesuksen Christuren wilpittömän näyttäin / olet andannut meille paistaa. Meruollema sinua / anna pyhä Henkes meidän sydämihim / että me sen walkeudeswaellaisim / ja sen cautta tjancaictisen autuuden saisim / nän että me / nyncuin nämät Tietäjät / sitä tähtiä seuraisimme / engäjonguntusean ja ahdisturen meitänsytä eroitta salois / waan caikest sydämeist siinä poicaises Jesuses Christures rippuisim / joca ainoa on meidän Wapahtajam: Ja että me nän täällä ajalifest eläisim / että sinun kōyhä Christicunas sen cautta enätyxi / ja sinun poicas Jesus Christus palwelluxi tulis / Amen.

**Ensimmäisnä Sunnuntaina
Loppialfest.**

Collecta.

Culle lauplast / O HERRA Jumala sinun Caansas nöyrät rucouret / että he ttedäisit mitä tehtämän pidäis / ja ne sittede idze työllä täyrtäist Sinun Poicas Jesuksen en Christuren.

**Epistolalan Kirjoitea P. Pawali Apost.
Romarein tygö / Cap. 12.**

Nin newon minä teitä / rackat weljet / Jumalan lauppiuden cautta / että te annaisireg

naistte teidän ruuminne / eläwäxi / pyhäxi
Jumalalle otollisxi uhrixi jota on teidän to
melinen Jumalan palweluxenne. Ja älkät
witraco teitän tämän mailman muodon jälke
waan muuttacat teitän teidänmielen wdijst
xen cautta / ettäte coettelisitta / mikä Juma
lan / hywä / otollinen ja täydellinen tahto ois.

Sillä minä sanon / sijtä armosta cuin mi
nulle annettu on / jocaidselle teistä; Ette
yrikään idzestäns enämbi pidäis / cuin hänen
eule pitä / waan pitäkän cohtullisest idzestäns
senjälken cuin Jumala on cullengin vscon
tan jakanut. Sillä nijn cuin meillä on yhdes
ruumis monda jäsendä / murta ei caikilla jäse
ni. lä ole yhtäläinen wirca: Nijn mekin olem
ma monda yri ruumis Christures; Murta
ke. Senäm olemma me toinen toisemme jäsenet

Christus Jumalan Poica / pag. 107.

Evangeliumin Kirjoitta P. Lucas

Evangelista / Esp. 2.

S Jehen aiean cuin JESUS jo cahden
toistakymmenen ajastajan wanha ol
menit he Jerusalemin juhlapäiwä
tawan jälken: Ja cuin ne päiwät ol
eulmet / palaisit he cotians / ja Poicaino
JESUS jäi Jerusalemin / jota ei hänen
Wan

Wanhemman's huomannet / wään luultie
hänen olewan seuras. Ja he käwit yhden päi-
wäcunnan / ja edzeit händä langoins ja tut-
tawains seas. Ja cuin ei he händä löytäneet
palaisit he Jerusalemin händä edzimän. Ja
tapahdii colmannen päiwän perästä / että he
löysit hänen istuwan Tempelis / opettajain
tsekkellä / cuuldelewan heitä ja kyselewan heiltä
le. Ja caicki jotca hänen cuulit / hämmästyie
hänen ymmärrystäns ja wastauksans.

Ja cuin he hänen näit / niin he ihmettelit:
ja hänen Äitins sanoi hänelle: Poican / mi-
ris meille näin teit? Cadjo / sinun isäs ja
minä / olemma murehtien edzinet sinua. Ja
hän sanoi heille: Mitästä te minua edzitte?
Ettekö tiennet / että minun pitä nijsä ole-
man / jotca minun isäni owat? Ja ei he ymmä-
märtäneet sitä sana cuin hän heille sanoi. Ja
hän meni alas heidän cansans / ja tuli Na-
zarethijn / ja oli heille alammainen. Mutta
hänen Äitins kätki caicki nämät sanat sydä-
mehens. Ja **JESUS** menestyi wiisau-
des ja ijas / ja armos / Jumalan ja ihmis-
sten edessä.

Säkerä Jumala taiwaliuen Isä/ sinä joca
 sinun armostas ja siunaustas minulle
 lapsia je perhettä suonut olet / minä rucoilem
 sinua/ anna minulle sen caltainen sydän / että
 minä olisin heille hywäri esicwari / engä sa
 noilla taicta töillä heitä pahennais / waan
 wiriästä harjoitaisin Jumalan Sanas. Anna
 myös heille pyhä henges / että sen caltainen
 siemen kannais heissä hywän hedelmän / ja ne
 sinulle kätöteri ja cunniari / muille hyödyty
 xeri ja paranno xeri / ja ei kellen gän paheno
 xeri elä mahdaisi / Amen.

Toisna Sunnuntaina Lopplaisest.

Collecta.

Griettiwaldias tjancaickinen Jumala / joca se
 tä taiwalliset että mailmalliset menot hallidjet /
 tuule laupiaist sinun Caussas ruconyet / ja meille
 meidän elinatcanan sinun rauhas laina Sinun Pois
 eas Jesusen / etc.

Epistolati kirjoitta P. Pawali Apost.

Romarein nygö / Cap. 12.

Ruhtaat weljiet / myillä owat moninaiset
 labiat sijnä armosta cuin meille arnertu
 on. Jos jollakin on prophetia / nijn olcon
 yseon causa yhreinen. Jos jollakin on joca
 wicca / nijn pitäkän warastans waarin. Jos
 jockopetta / nijn ottacaa opetuksens waar
 rin

riti. Jos jocu newwo / pitäkän nouwoftans
waarim. Jos jocu anda / nijn andacan yriferä
raistides. Jos jocu hallidze / uijn pitäkän siitä
murhen. Jos jocu armahta / nijn tehkänsen
ilolla.

Olcon ractaus wilpitöin. Wihatcat paha /
ja kynnirippucat hywästä. Weljellinen rae-
kaus olcon sydemelinen teidän kestenän. Enä
närräkät toinen toisen cunniata tekemäs. Al-
kät olco hitaat röisänne. Olcat palawat Zena-
gesä. Sowittacat teitän aian jälken. Olcat toi-
wosa iloiset. Kärsiwäiset murhesa. Olcat alati
rucourisa. Jacacat oman pyhäin tarperi.
Ottacat mielellän huonesen. Siunatcat wai-
nollisian. Siunatcat ja älkät sadatelco. Iloi-
cat iloisten cansa. Ja itkekät itkewäisten cansa.
Olcat kestenän yrimieliset. Älkät pytäkö cor-
keita / wsaan pitäkät teitän alimmaisten cal-
daisna.

Monti Awioftästen laitta / pag. 63.

Amuas se cuin peikä Herra / pag. 42.

Evangeliumin kirjoitta P: Johan:
Evangel. Cap. 2.

A colmandena päiväinä olit Häde
Galilean Canas / ja Jesuxen Äiti
oli siellä. Nijn Jesus ja hänen Os-
perus lapsens cuduttin myös häihin. Ja
cosca wiina pumittui / sanoi Jesus Äiti häs

B vi

nelle:

nelle: EiHELLÄ ole wiina. JESUS sanoi hä-
nelle: Waino/ mitä minun on sinun can-
sas? Ei minun aican ole wielä tullut. Hä-
nen Aitins sanoi palwelioille: Mitä hän
teille sano / se tehkät. Niin siellä olei cunsi ti-
wistä wesiastiat panduna / Judalaisten puh-
distamisen tawan jälkeen / ja cukiin weti cari
eli colme mitta.

Niin JESUS sanoi heille: Täyttäkät we-
siastiat wedellä. Ja he täytti ne yllön täyten.
Ja hän sanoi heille: Pangat nyt sisälle / ja
wiekät edestäywälle. Ja he weit. Mutta
cosca edestäyppä maissi sitä wiina / jotca wesi
ollut oli / eikä tiennyt custa se tuli / mutta pal-
weliat tiesit / jotca weden ammuksit: Cu-
kui Edestäyppä Nliän / ja sanoi hänelle: Jo-
kainen anda ensist hywä wiina / ja cukiin juo-
wutan / niin slitte huonombata / sinä kätit
hywän wijnan tähänasti. Tämä on ensimmäi-
nen tunnistähti / ionga JESUS teki Galilean
Canas / ja ilmoitti cunnians. Ja hänen
Dpetus lapsens uscoit hänen päällens.

Rucous.

Winä Kätän sinun HERRA Jumala rai-
walinen Isä / ettäs minulle Armos
ANDA

andanut olet ja minun siihen pyhän Avios
kästyn säätyä tulla suonut/ ja siinä minun syn-
nistä warjellut/ Minä rucoilem sinua/ anna
sinun pyhä Henges / joca minua siinä woriele
ja hallidse / ettäminä soweliaft ja hywäs suo-
sios eläisin minun puolisan causa / engä yhtän
tilarötan eli wihan annais / että me / jos en me
sittetän saa olla paidzi tiusausta / mahdaisim
aina ymmärtä sinun armollisen apus ja sumau-
res / castaraisim meidän lapsen sinun mieles
jälken / eläisim caikes jumalifudes toinen toi-
semme causa / ja wjmeim sinun poicas Jesu-
ren Christuren cautta hancacifisen autunden
saisim / Amen.

Colmandena Sunnuntaina

Loppiaifest.

Collecta.

G Caicwaldias hancacifinen Jumala / cadjo
armollifest meidän heikouttan ja ojenja sinun
herrandes oikia käsi meitä anttaman / Sinun Pois-
cas Jesuren Christuren / etc.

Epistolan kirjotta P. Pawali Apostoli

Romarein tygö / Cap. 12.

R Actat weliet / älkät idziän ylön wijsana
pitäkö. Älkät paha spahalla costaco
thferoitcat sitä kuin cunnialinen on jocaids-
zen edes. Jos mahdollinen on ja nijn paljon
kuin reijä on / pñn pitäkät rauha caickein ih-

B vij

misten

misten cansa. **Ulkä** idze costaco / minun ta-
kan / waan andacat Jumalan wihaan sita saada,
Sillä kirjoitettu on: Minun on costo / minä
tahdon costa sano **Herra**.

Jos sinun wihollises iso / nijn syötähändä /
jo jos hän jano / nijn juota händä. Costas tä
män teet / nijn sinä tuliset hjet hänen päänsä
päälle cocoot. **Alä** anna sinun s woitetta pa-
halda / waan woita sinä paha hywällä.

Eudju Christus caic tygön tulcat pag. 47.

Rntet olcon **Jesus**en nimit / pag. 138.

Ewangel. Kirjoitetta **P: Matthe**

Ewangelista / Cap. 8.

S Jehen aican / costas **Jesus** astui alas
wuorelda / seuraiss händä palio Cansi-
sa. Ja cadjo / nijn tuli nyi Spitalinen
miss / cumarsi händä / ja sano: **Herra** jos
sinä tahdot / nijn sinä woit minun puhdistas.
Nijn **Jesus** ojensi kätens / ja rupeis hä-
neen / sanoden: Minä tahdon / ole puhdas.
Ja hän puhdistettin cohta Spitalista. Ja
Jesus sanoi hänelle: Cadjo / ettes kellen-
gän sano mutta mene ja näytä idäts Papiille /
ja uhra lahias jonga **Moses** on heille kaste-
nyt todistoxxi.

Mutta costas **Jesus** meni Capernaum
mijn!

min tuli nyi Päämieh hänen tygöns / ja
rucoili händä / sanoden: Herraminun pal-
welian / sairasta cotona halwattuna / ja cowit-
wawataer. Niin JESUS sanoi hänelle: Mi-
nä tulen ja parannan hänen. Päämieh wa-
stais / ja sanoi: Herran / en ole minä mah-
dollinen / että sinä tulet minun cattoni ala-
waan sano ainoftans sana / niin minun pal-
welian parake. Sillä minä olen myös ih-
minen toisen waltan alla / ja minun allani on
sotamiehiä: Ja sanon tälle: Mene; ja häir-
mene. Ja toiselle: Tule; ja hän tule. Ja mi-
nän palwelijalleni: Tee tämä; ja hän teke.

Cosca JESUS tämän cuuli / ihmetteli
hän / sanoi niille / jotca händä seuraisit: To-
tisest sanon minä teille / en ole minä löhnyse-
fencaltaista usco Jsraelis. Mutta minä sa-
non teille: Monda tulewat idäst ja lännest /
ja pitä Abrahamin / Jsaachin ja Jacobin
cansa Taiwan waldacunnas istuman. Mut-
ta waldacunnan lapses heitetän ulconaisien
pimenteen siellä pitä oleman iten ja hamma-
sten kiristys. Ja JESUS sanoi Päämie-
helle: Mene / ja niincuins usco / niin sinul-
le tas

te tapahetuon. Ja sillä hetkellä parani hä-
nen palvelians.

Rucous.

HERRA Jumala taiwalinen Isä / jotca si-
nun erinomaisest rakkaudestas ja laupi-
udestas olet meille sinun poicas suonut / an-
dain hänen tulla ihmiseri / ja meidän tähten
ristin päällä cuolla. Anna pyhä Henges mei-
dän sydämihin / että me caikis turwaisim hä-
nen / ja lujast uscoisim meille hänen cauti-
rans syndein anderi saamisen tapahetuwan ja
haucaickisen elämän saapam / nün cuin tämä
päämies täsä uscoi. Se raisi autta hänen
fairasta palveljans yhdellä sanalla / jonka
Sana meillä on: Joca usco minun päälleni /
ei hänen pidä cuolemata näkemän ijancaicki-
sest. Anna siis raeas taiwalinen Isä armos /
ette me sen wahwalla uscolla aina ja lätaten-
gin meidän wñmeiseillä hetkelläm käsitäisim /
ja siinä turwalisest kñnnirippuisim / Amen.

Neljändenä Sunnuntaina

Loppiaisest.

Collecta.

Cuickwaldias Jumala / sinä jotca tiedät / ettet
me nñn monesa / ja suuresa waarasa / inhi-
millisen heikouden tähden / taida seisowaiset olla /
wahwista meitä sielun ja ruumin puolesta / että
me caicki ne cuin mestä syndein tähden waiwa-
wat /

wat sinun awullas miehullisest voitaisimme. Si-
mn ractan Poicas / 10.

Epistolain kirjoitta P. Pawali Apostoli
Romarein tygö / Cap. 13.

Ractat weljet / älkät kellengän welgollis-
set olco / waan ainoastans että te toinen
toistanne racastatt: Sillä joca toista racasta/
se on täyttänyt lain. Sentähden / se cuin sa-
nottu on: Älä huorintee: Älä tapa: Älä wa-
rasta: Älä wäärä todistus sano. Älä himoidze/
Ja muut sencalteiset kästyt / ne tähän sanaan
suljettan: Sinun pitä racastaman lähimmäs-
näsi niincuin idziästin. Ei ractus tee lähim-
mäisälle mitän paha / sentähden on Ractus
lain täyttämys.

Cuin JEsus astui hahtehen / pag. 46.

Jos ei Herra auta mettä / pag. 39.

Ewangeliumin kirjoitta P. Matth:
Ewangelista / Cap. 8.

Sihen aican cuin JEsus oli hahtehen
Dastumut / seuraiste händä hänen Dye-
tus lapsens. Ja cadzo suuri ilma nou-
si merellä / niin että haaxi alloilda peitettin/
ja hän macais. Niin tulit Dpetuslapset ja
härätit hänen / ja sanoit: Herra auta mei-
tä / me hucumme. Niin hän sanoi heille: Te
heickouscoiset / mitä te pelkät? Hän nousi / ja
asetti

asett tuulen ja meren. Ja tuli juuri tyvö-
nex. Niin ihmiset ihmettelit/ sanoden: Mit-
tinen tämä on? Sillä tuulet ja meri ovat
myös hänelle cuukiaiset.

Rucous.

HERRA Jumala taiwallinen Isä/ sinä joca
sinun isälisest ja hywäst neuwostas / pidät
sinun lapses tässä maailmas ristin alla / ja annat
wastoin käymisen heidän päällens tulla /
alaspainain syndiä / enändäin uscoa ja harjoit-
tain rucouren. Ne rucoumma sinua / että
sinuas armahdaisit meidän päällem / tustis ja
wastoin käymisis meidän rucourem cuulisit
ja armolisest meille apua lainaisit/ että me tun-
disim sinun armos ja isälisen apus/ ja sinua su-
nun pyhäis cansa hancatdisest kätäisim ja yli-
stäisim / Sinä joca olet yri ainoa ja caictiwal-
dia Jumala sinun poicas ja pyhän Hengen
cansa / Amen.

Wijdendenä Sunnuntaina.
Loppiaifest.

Collecta.

HERRA Jumala / wartelle sinun Canssas/ si-
nun puuttamattoman laupiudes cautta / että
ne joca ainoastans sijhen taiwalliseen Toiwoon
turwawat / sinun wotmallas aina warjellaisin.
Sinun ractaus Poicas / 16.

Epist.

Epistolain kirjotetta P. Pawali Apost.
Conosserein tygö / Cap. 3.

Nin puſecat siis teitän / ractat wehjet /
Nünncuin Jumalan walitut / pyhät ja
ractat / sydämelises laupiudes / yſtäwydes /
nöyrydes / hiljaisuudes ja kārſimises. Ja kārſi
kāt toinen toistan: Ja anderi andacat toinen
toisellen jos jollakin on cannetta toista waſtan.
Nünncuin Chriſtus teille on anderi andanut /
nijn myös tekin tehkär. Mutta ennen caictia /
puſecat päällenne ractans / joca on täydelli
syden ſide. Ja Jumalan rauha hallitcon teidän
sydämiſän / johonga te cudzurut oletta / yhten
ruumiſen. Ja olcat kūtolliset. Uſacan Jumalan
ſanarunſaſt teiſä / caictella wiſſaudella. Opetä
tacat ja neuwocat teitän keſſenän psalmeilla
ja kūtös wirſillä / ja hengellisillä lauluilla /
weisaten armon cautta HErralle / teidän ſy
dämiſänne. Ja caicti mitä te teette puhella
eli työllä / nijn tehkät caicti Herran Jēſuksen
Nimen / ja kūtätät Jumalata ja Iſä / hänen
cautrans.

O Herra ſun pyhä ſanas / pag. 130.

Ewangellumin kirjotetta P. Matth.

Ewangel. Cap. 13.

S Jehen aican / ſanoi Jēſus hänen Ope
tus lapſillens / tämän Wertauxen:
Tainan waldacunda on ihmisen wer
tainen /

tainen/ joca kylwi hywän siemenen peldons.
 Mutta ihmisten maates / tuli hänen wiholi-
 sisens / ja kylwi Ohdackeita Nisuiin secaa/
 ia meni pois. Cosca Dras rupeis caswaman/
 ia hedelmöidjemän / niin näyit myös Oh-
 dacket. Silloin tulit Perhenisännän pal-
 weliat / ja sanoit hänelle: HERRA/ etkös hy-
 wä siemendä kylwänyt peldos / custa siis si-
 hen on Ohdacket tullet? Niin hän sanoi heil-
 le: Wihollinen sen teki. Sanoit palweliat
 hänelle: Tahdotcos että me meneme ia re-
 wimme ne pois? Mutta hän sanoi: En/ sil-
 lä cosca te Ohdacket rewittä pois / niin te
 myös temmatte Nisut pois. Sallicat caswa
 molemmat elon aiean asti: Ja elon ajalla
 sanon minä elomiehille: Cootcat ensin Oh-
 dacket/ Ja sitocat heitä lyhteisiin / poldeita:
 Mutta Nisut cootcat minun aittani.

Nucous.

W E Kijtäm sinua HERRA Jumala tai-
 walainen Isä / että hywän siemenen/
 sinun pyhän Sanas meidän syndämihim kyl-
 wänyt olet / ja rucoilkemmas sinua / että py-
 hän Henges cautta tekiit sen Siemenen
 meisä eläwäiseri ja hedelmäliseri; Ja war-
 tele meitä sildä pahalda wiholifelda/ ettei
 hän

hän ohdackeit secaa kylwäsais. Warjelle
meitä suruttomudest/ pidä sinun pelgofas ja
auta caictinaisis tiusauxis / sihenasti, cuin me
täydelisest autuaxi tulemma/ Amen.

Cuudendena Sunnuntaina

Looppiaifest.

Collecta,

HERRA Jumala/ warjelse sinun Caassas / ja
Ganna pyhä Nimes aina cunnioiteturt tulla/
että me sinulle otolliset olisimme / ja saissimme si-
nulta sekä rummeillista että hengellistä lahjoja. Si-
nun rackau Poikas Jesuren Christuren/ ic.

Epistola on'nijn cuin Wijnmeissäs kin Sunnuntaina.

Zulcat tänn caict sano Jumalan / pag.

Ewangelium nijn cuin Mattheuser päiwänä paastos.

Rucous.

HERRA Jumalataiwallinen Isä/ joca
nus sinun poicas Jesuren Christuren
cautta ilmoittanutolet / me rucoilemma si-
nua / pidä meitä sinun pyhästä sanasas lop-
punasti / etten me seura niiden wärsasten ja
toimelisten pahendawaissta esicuwa mail-
masa: Waan että me caictinaisis wastoin-
käymisis ja ahdistoris / euin sinun sanas tähe-
den meidän päällem tulla taita/ turwalisest
idzem

idzem siihen lohduksen luotaisim / että sinä
olet meille lahjottanut ja andanut omaisudexi
sinun poikas Jesuren Christus / tahdot
myös meitä pitää lapsinas / ja suoda ijanceit-
sen autunden / Amen.

Sunnuntaina Septuagesimæ.
Collecta.

HExtra Jumala / cuuse armolifest sinun Cause-
sas rucouret / että me / jotta ansioit meidän
synheim tähden waitwatan / sinun Nimes cunni-
an tähden laupialifest / wapadetur tulifimma.
Sinun Poikas / ic.

Epistolan kirjoitta P. Pawali Apost.
Corinth. tygö / 1. Cor. 9.

Ruokat wellet / ettekö te tiedä / että ne / joca
kristassa juorewat / caikti tosin juorewat /
mutta yri palcan ennättä? Juoscat siis niin
että te käsitäisitte. Mutta jocainen cuin kil-
woittele / caiktista hän idzens wäldä. Ne tosin
sitäwarten / että he catowaisen Crumun saisit;
Mutta me / että me ijanceitisen saifimma.
Mutta en minä niin juore / cuin tietämätt omian
puolem; Ja en minä niin kilwoittele / cuin ruu-
da pieräin. Waan minä curitan ruumistani /
ja alaspeinan sitä / etten minä mille saarnais /
ja idse hyljäreäwäri tulifin.

En minä tahdo sitä teildä / ruokat wellet /
salata / että meidän Iläm owat caikti pitwen
alla.

alla olet / caicki owat he meren läpidze waelda-
ner. Ja caicki Moserelda cafterut pilwesa ja
meresa. Ja owat caicki yhtäläistä hengellistä
ruocasyönet. Ja owat myös caicki yhtäläistä
hengellistä juoma juonet. Sillä he joit siitä
hengelifestä calliosta / joca heitä seurais / joca
callio oli **CHRISTUS**. Mutta ei heistä monda
ollet Jumalalle otolliset : Sillä he maahan
lyötiin corwesa.

Taiwan Waldacunda on wedet / pag. 51.

Jumala suurest hywydest / pag. 13.

Ewangeliumin kirjoitta P. Matth.

Ewangel. Cap. 20.

S Jehen aican sanoi **JESUS** Petrus
lapsillens / tämän Bertauxen: Tai-
wan waldacunda on perhenisännän
wertainen / joca warahin huomeneldain läxi
plos / palckaman työwäke wijnamäkeens. Ja
cuin hän oli sopinut työmiehestens cansa mää-
rätyst päivä palcast / lähetti hän heidän wii-
na mäkeens. Ja hän meni ulos liki colman-
nella hefellä / näki hän muuta seisowan tas-
ulla joutiasna / ja sanoi heille: Mengät
myös te minun Wijnamäkeni / Ja mitä eoh-
tullinen on / niijn minä annan teille. Niinhe
menie sinne. Ja taas hän meni ulos liki eun-
den

dennella ja yhdexännellä hetkellä / ja tetti
myös niin. Mutta yhdellä toistakymmenel-
lällä hetkellä läxi hän ulos / ja löysi mutta jou-
tilasna seisomast / ja sanoi heille: Miksi te tä-
ssä caiten päivän joutilasna seisotte? He wa-
staisit: Ei ole kengän meitä palcannut. Hän
sanoi heille: Mengät te myös minun Wij-
namäkeni / ja mitä cohtuus on sen pitä tei-
dän saaman.

Cosca ehro tuli / sanoi Wijnamäken J-
sändä Perhens haldialle: Cudzu työwätki
ja mara heidän palcans / ruweten wiimeis-
sest ensimmäisiin asti. Ja cuin ne tulit / jotca
liti yhdellä toistakymmenellä hetkellä tuller-
olit / ja sait cukiin päivä palcan. Cosca ensi-
mäiset tulit / luulit he enämmän saarwans.
Ja he myös sait cukiin päivä palcan. Ja
cuin he sait / napisit he Perhenisändätä wa-
staa / ja sanoit: Nämät wiimeiset oli-
ainoastans yhden hetken työssä / ja sinä tei-
heidän meidän werraxen / jotca olemme
candanet päivän cuorman ja helden.

Mijnhän wastais yhdelle heistä / ja sanoi
yhtäwän en tee minä sinulle wäkäryttä / etkös
sopi

soylnut' minun' eanfant' määrätyst' palcast? Ota se
cuin' sinun' tule ja mene matkas? minä tahdon myös
tälle wijmeiselle anda nijn'cuin' sinullengin. Wat-
engö minä saa tehda' minun' calustani mitä minä
tahdon? taicka' eadzotcos seutähden' earfsast' että mi-
nä hywä olen? Nijn' wijmeiset' tulewat' ensimäisixi/ ja
ensimäiset' wijmeisixi. Sillä monda' owat' cudzutut/
mutta harwat' walitut.

Rucous.

SHERA Jumala taiwallinen Isä / joca sinun' Pyhän
Eanas' eautta' olet' meidän' sinun' Wynamäkes' cudzu-
nut' / me rucoilemma' sinua / anna' Pyhä' Henges' meidän'
sydämihim' / että me' sinun' Wynamäesäs' uscolisest' työtä
tekisim' / sinun' sanastas' ja tahdostas' aina' ahteroidzixim' / ja
taiten' meidän' toiwom' asekaisim' sinun' armsis' / cuins'
meille' sinun' Poicas' Jesuxen' Christuxen' eautta' walmistamat'
olet' ja nijn' ijancaictisen' autuuden' saixim' / Amen.

Sunnuntaina Sexagesimz.

Collecta.

SHERA Jumala taiwallinen Isä' sinä' näet' etten' me
meidän' omiin' töihim' uscalla' / suo' siis' armollisest' / että
me' eaikei' wastoin' käymiset' / sinun' rakkan' Poicas' armollisen
awun' eautta' kärsiimises' woitta' woiximma. Sinä' joca' etät' ja
hallidziet' ijancaictisest' ijancaictisen' / Amen.

Epistolaa Kirjoitta p. Pawali Apost.

Corinth' tygö / 2. Cor. II.

Ruokat' weljet' te' kärsitte' mielellän' tyhmiä' että te
ridze' wijsat' oletta. Te' kärsitää' jos' jocu' teitä
orjuten' waati / jos' jocu' teitä' nylke' / jos' jocu' teitä' re-
pele' / jos' jocu' teidän' ylidzenne' idzens' corgotta' / jos'
jocu' teitä' lyö' castwille. Sen' minä' sanon' häwäisty-
pen' tähden' / nijn'cuin' me' heicot' olisimma. Nihingä'
jocu' uscalla (minä' puhun' tyhmydes') siehen' minä'
ein' uscallan. He' owat' Hebrerit' / minä' myös. He'
owat' Israelitit' / minä' myös. He' owat' Abrahamin'

siemen/ minä myös. He ovat Christuksen paltweliat
 (minä puhun tyhmästä) palio enämin minä olen. Mi-
 nän olen enämän työtä tehnyt. Minä olen enämän
 haawoja karsinyt. Minä olen useimmin sangina
 ollut. Usein olen cuoleman hädäs ollut. Judalaisida
 olen minä widesti neliäkymmendän haawa sanut/
 yhtä wailla: Colmaisti olen widjoilla piesty. Olin
 wihdoin kiwitetty. Colmaisti olen minä tullut haapi-
 rikohon. Yösen ja Päiwän olin minä meren sywy-
 des. Minä olen usein waeldanut. Minä olen ollut
 weden hädäsä. Hädäsä röhwärein keskellä. Hädäsä
 Judalaisten keskellä. Hädäsä pacanain keskellä.
 Hädäsä Caupungeisa. Hädäsä cortwesa. Hädäsä
 merellä. Hädäsä wiecasten weliein seas. Työsä ja
 tuscas. Suuresa walwomises/ Ysomises ja janosa.
 Paliosa paastosa. Wilusa ja alastomuadesa.

Ilman niistä kuin muutoin tapahtuvat/ nimit-
 täin/ että minua joca päivä waiwatan/ ja pidän
 surun caikista seuracunnista. Euca on heikko/ ja en
 minä myös heicori tule? Euca pahoitetaan/ ja en
 minä pala? Että minun pitää nyt idyitäni
 kerstamau/ niin minä kerstaa izeni minun
 heikoudestan. Jumalan ja meidän Herran Je-
 suren Christuksen Isä/ joca olcon ylistetty jancato-
 kifest/ tietä etten minä walehtele.

Kylwäjä siemenens meni kylwämän/ pag. 52.

O Herran sun Pyhä Eanas/ pag. 133.

Ewangeliumin kirjoitta p. Lucas

Ewangeliista/ Cap. 8.

Seben at:au/ cosca palio Eanssa cocoonni/
 siariensit joca idyest Cupungist hänen tygöns/
 sanoi hän wertausten: Kylwäjä meni wlos siemen-
 täns kylwämän/ ja kuin hän kylwi/ langelsit mut-
 tamat/ tien oheen ja ne tallattin/ ja kaitwan linnut
 söit

söit sen. Ja muutamat langeisit kiwistööhön/ ja cosca
ne tulit ylös/ cuiwetuit ne ettei ollut märknytä. Ja
muutamat langeisit orientappuroihin/ ja orientap-
purat ynnä ylös kääwit/ ja tucabutit ne. Ja muuta-
mat langeisit hywän maahan/ ja ne tulit ylös/ ja teit
satakeriaisen hedelmän. Cosca hän tämän saati /
huusi hän: jolla on corwat cuulla/ se tulcan.

Nijn hänen Opetuslapsens kysyit hänelle/ sano-
den: Mikä olis tämä wertaus. Hän sanoi: Teille on
annettu tuta Jumalan Waldacunnan salautta/
mutta muille wertausten cautta/ ettei heidän sitä
pidäis näkemän/ waika henkiesit: Eikä ymmärtä-
män waikat he euulifit.

Tämä on se Wertaus: Siemen on Jumalan sana.
Mutta jotca tien oheen langeisit/ owat ne/ jotca
cuulewat/ sittyt tule Perkele/ ja otta sanan heidän
sydämistän/ ettei he uscois ja wapari tulis. Mut-
ta jotca kiwistööhön/ owat ne/ cosca he cuulewat/
ottawat he sanan ilolle wastan/ ja ei heillä ole jurta/
hetteri he uscowat / ja kiusauxen ajalla pois lange-
wat. Mutta jotca orientap puroihin langeisit/ owat
ne jotca cuulewat/ ja pois menewät/ ja tucabutetar
suruista/ rickaudest ja elämän hecumasta/ eikä canna
hedelmätä. Mutta jotca hywän maahan owat ne/
jotca sanā cuulewat/ ja kätkewät hywällä ja totmel-
lisella sydämellä/ ja saattawat hedelmän kätsemisses.

Rucous.

MEn tiktäm sinua Herrra Jumala taitwainen Isä/ ettäs
Pyhän sanas sinun Poikas Jesuxen Christuxen cautta
meidän secaam kytwännyt olet/ ja rucoilema sinua/ ettäs Py-
hän Henges cautea nijn wataisfifit meidän sydämen/ että me
tätä sinun Sanas ahkerast euulifim/ hywällä sydämellä
kätifim ja kätsemisses hedelmän kannafim/ Mgä annais syn-
nille

nille woima/waan sinun ayus eautta sitä atasyainaisim/ ja
caictinaises wainos meitä sinun awullas lohducaisim/ H.

Lastias Sunnuntaina Quinquagesimæ.

Collecta.

Sunte HERNA Jumala laupiaff meidän rucouyem/ ja
päästä meitä meidän syndein siteistä/ ja wariete myös
meitä caikes wastoin täymises. Sinun rackan Poicas Jē-
suxen Christuxen / 2c.

Epistolaa Kirjoittas p. Pawali Apost.

Corintherein tygö / 1. Cor. 13.

Rackat weliet/jos minä ihmisten ja Engelein kie-
lillä puhuisin/ ja ei minulla olis rackautta/nijn
minä olisin kuin helisepä wasti/ taicka kilisepä cul-
cuinen. Ja jos minä Propheterata taidaisin/ ja caik-
ki salaisudet tiedäisin/ ja caiken tiedon/ ja minulla olis
caicki usco/nijn että minä wuoret siirräisin ja ei olis
minulla rackautta/ njin euminä mitän olis. Ja jos
minä caiken tarwarani culutaisin kōyhän rawinori.
Ja jos minä andaisin ruumini poldetta ja ei olis mi-
nulla rackautta njin ei se olis minulle mitän hyödy-
linen.

Rackaus on kärsiwäinen ja laupias. Ei rackaus cadehdi/
ei rackaus ole yspä / ei hän paisu / ei hän ole sihuri/ ei hän
omans edji/ ei hän aña idzens wihan kehoitta/ ei hän wahin-
geta ajattela/ ei hän wäärhydestä iloidge/ mutta hän iloidge
cōtuudesta. Caicki hän wedättä/ caicki hän usco / caicki hän
toivo/ caicki hän kärsi. Ei rackaus cōscan wäsy/waicka Pro-
phetiat lackawat/ ja kielet waitenist/ Ja tieto catois.

Sillä me ymmärrämme puolitain ja Propheteramme
puolitain Mutta cōsca täydellinen tule sitte wajaa lacka.
Cōsca miua olin lapsi/ njin minä puhuin kuin lapsi ja
pidin lapseliset menot ja ajattelin kuin lapsi: Mutta
sitte kuin minä miehoxi tulini/ njin minä hylkäisin
lapseliset. Sillä nyt me näemme tapauxisa/ njineuin
speitisa mutta silloin caswosta caswohon. Nyt mi-
nä tunnen puolitain / waan silloin minä tunnen /
njine

nijneuin minä jo tuttu olen. Mutta nyt jäävät/
VSCO/ Toivo/ Raekaus/ nämät colme: Waan
Raekaus on suurin niistä.

Woi meitä kōnhiä synneisit/pag. 100.

Sun tygäs HERRA Chrifte huudan/pag. 6.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Lucas

Ewangelista/ Cap. 18.

S Jehen aican otti Jesus tygöns ne cay-
toistafymmendä/ ja sanoi heille: Cadjo
me menemmä Jerusalemijn / ja caicki pitä
täytettämän cuin Prophetailda ihmisen po-
iasta kirjoitetut owat: Eillä hän ylönañetan
pacanoille/ ja pilkataan/ ja häwäistän/ ia sylic-
tän/ ja cuin he owat hänen ruostinet/ tappa-
wat he hänen / ja colmandena päiwänä on
hän ylös nousewa. Ja ei he yhten sana nai-
stä ymärtänet. Ja tämä puhe oli heildä niin
peitetty/ ettei he ymärtänet/ mitä sanottin.

Niijn tapahdui cosca hän Jerichota lähe-
sty / että yksi sofia istui tien wieres kārjäten.
Ja cuin hän cuuli Caussan ohidze kārwan/
tyshy hän mitä se olis. He sanoit hänelle: Jes-
sus Nazarenius tästä meni. Ja hän huusi/
ja sanoi: Jesu Dawidin Poica armahda
minua. Niin ne jotca ohidzemenit/ toruit
händä waiheneman. Mutta hän huusi sitä
enäm

enänmin: Dawidin Poica / armahda mi-
 nua. Nijn JESus seisatti / ja käästi händä
 talutta tygöns. Ja cuin hän lähesyi / tyysi
 hän hänelle / ja sanoi: Mitäs tahdot / että
 minun pitä sinulle tekemän? Hän sanoi: Her-
 ra / että minä näkisin. Ja JESus sanoi hä-
 nelle: Ole näkewä / sinun yscos anti sinua.
 Ja hän sai cohta näköns / ja seurais händä /
 ja cunnioidzi Jumalata. Ja caieki Canissa
 cuin sen näit / kiitit Jumalata.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Isä / sinä joca sinun
 Poicas Jesuxen Christuxen cautta olet awan-
 nut solian miehen silmät / ja andanut nähdä waltau-
 den. Me waiwaiset syndiset rucoilemma sinua / että
 pnhän Sanas cautta walaisit meidän solian syndä-
 men / että me sinun Poicas JESuxen Christuxen
 cautta / joca meidän tähtem risiin päällä cuoletettu /
 ja meidän syndelm edest maxon tehnyt on / sinun ot-
 tein kundiim / ja caiekinaisis waiwois ja kiusauxis
 sinun ainoan armolista apuas anoistim / ja sinun
 laupiudes jälken lohdulifella rucouxella edzistim ja
 nijn lohdutoxen ja turwan / Perkelettä / syndiä ja
 cuolemata wastan löydäistim / Amen.

I. Sununtaina Paastos Quadragesima.

Collecta.

SW Herra Jumala / että mailman mene
 sinun pnhän sääändös jälken asetettaisin / ja si-
 nun Seoracundas sais ilotta lewolifest Jumala-
 des. Sinun Poicas JESuxen. etc. Ep

Epistolain kirjoitta P. Pawali Apost.
Corinth. tygö/ 2. Cor. 6.

Ruokat weliet / me newomme teitä nñis.
kuin Apulaisia / ettet te Jumalan Armo
huckan ottais : sillä hän sano : Minä olen otoli-
sella ajalla sinua cuullut / ja olen sinua autun-
den päivänä cuttanut. Cadzo / nyt on otolli-
nen aika / cadzo / nyt on autuuden päivä. Ul-
käm kellingän josacusa pahennosta andaco /
ettei meidän wircan laitetais : Waan osotta-
cam meitäm caikisa asioisa / nñncuin Juma-
lan palweliat. Suuresa kærsimisessä / wainoisa /
hädiä / suruisa / hofumisessa / fangiurisa / capi-
noisa / töisa / walmomisissa / paastoisa / puhtas
elämäs / raidosa / pitkämielisydesä / suloisudes /
pyhäsä hengessä / wilpittömäsä ractaudesa /
toruuden sanoisa / Jumalan wäessä / wanhurs-
sauden sotaasetten cautta / oikialla kädellä ja
wasemalla / cunnian cautta ja pilcan / parem-
ten ja kytoren cautta. Nñncuin wietteliat / ja
cuitengin wogat : Nñncuin rundemattomat /
ja cuitengin tutut : Nñncuin cuolewaiset / ja
cadzo / me elämme. Nñncuin rangastut / ja ei
cuitengan tapetur : Nñncuin murheliset / ja cui-
tengin aina iloiset : nñncuin köyhät ja cuitengin
monda hyödyttä wäiset : Nñncuin ne joilla ei
mitän ole / ja joiden cuitengin caikisomat owat.

Joca Corckeman turwis istupi / pag. 26.

Meidän linnan on Jumala taiwast / pag. 17.

Ewangeliumin kirjoitta P. Matth.

Ewangelista / Cap. 4.

C ij

Sillo

Silloin wietin JEsus Hengeldä Cor-
peen/ tiusatta Perkeleldä. Ja cosea hän
oli paastonnut/ neliäkymmändä päivää ja
neliäkymmändä yötä/ niin hän isois. Ja tiu-
saia tuli hänen tygöns / ja sanoi: Jos sinä
olet Jumalan Poica / niin sano / että nämät
tiwet lewixi tulewat. Mutta hän wastais/ ja
sanoi: Kirioitettu on/ ei ihminen elä ainoas-
tans leiwäst / mutta jocaidjest sanast cuin
Jumalan suusta lähte.

Silloin otti Perkele hänen Pyhän Ean-
pungin / ja asetti hänen Templin harialle ja
sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poica/
niin laske sinus ales päin: Sillä kirioitettu
on/ hän anda käskyn Engeleillens suusta/ ja
he käsisäns eandawat sinun / ettes joscus jal-
cas tiwen loueka. Niin JEsus sanoi hanel-
le: Taas on kirioitettu / ei sinun pidä tiusaa
man sinun Herras Jumalatas.

Taas wei hänen Perkele sangen corkialle
wuorelle/ ja osotti hänelle calcki mailman
Baldacunnat / ja niiden cunnian / ja sanoi
hänelle: nämät calcki minä annan sinulle / jos
sinä langet maahan / ja cumarrat minua.
Niin sanoi JEsus hänelle: Men pois Sa-
than

than: sillä kirjoitettu on/ sinun Herras Jumalatas pitää sinun cumartaman / ja händä ainoat palweleman. Silloin jätti hänen Perfele ja cadzo Engelit tulit/ ja palwelit händä.

Rucous.

WE rucoilemma sinua HERRA Jumala taitva-
Olinen Isä / että meidän pahin wihamihen
Perfele niincuin kiliuwa leion aina ymbärins kân /
ja edzi kätä hän sais ncellä / että sinä sinun Potas
JEsuren Christuren tähden / ynnä Pyhän Hengen
cansa olisit meille awullinen / ja sinun Pyhän Sa-
nas cautta wahwistaisit meidän sydämen / ettei me-
dän wiholisen meitä wottais / wau me olisim ains
sinun armos warion alla / ja sinun tydnäs ijancais-
tises autuudes elä saisim / Amen.

II. Sunnuntaina Paastost Reminiscere. Collecta.

HERRA Jumala / sinä näet / etten me idze me-
stäm mihingän kelwolliset ole hallidze siis wai-
tä hengen ja ruumin puolesta / että rumis olis cai-
kilda niisdä warieldu / cuin wahingoliset owat ja sy-
dän cakista pahosta haluista puhdistetuxi tulis /
Sinun Potas JEsuren / etc.

Epistolant kirjoitta P. Pawali Apost.

Theffalonicerin tygö / 1. Theff. 4.

Welä / rackat weljet / rucoilemme me tei-
Stä / ja neuwonne HERRAS JEsures
niincuinte meildä cuillet oletta / cuinga teidän
waeldaman ja Jumalalle kelpaman pitää / että
te täydelisemmäritulisitta: Sillä te tiedätte

ne käästyt / jotta me Herran Jesuksen kautta
teille annoinna. Sille se on Jumalan tahto /
teidän pyhydenne / että te huoruita wäldätte /
ja että jocainen pidäis hänen astians pyhydes
ja cunnias / Ei himoin halauris / nijn cuin pa-
canot / jotta ei Jumalasta mitän tiedä. Ja ettei
yrifän sorrais eikä pettäis weliens josacusa a-
stias: Sillä idze Herran on caikein näiden co-
stais / cuin me teille sanonet ja todistanet olem-
ma: Sillä ei Jumala ole meitä cudzunin saa-
staisuteen / waan pyhyteen.

Sun tygös Herran Christe huuden pag. 139.

Sinun tygös Herran tulen / pag. 38.

Evangel. Kirjoiteta P. Matth.

Evangelista / Cap. 15.

Silloin läxi Jesus sielä / ja tuli Tyriin
ja Sidonin maan ären. Ja cadjo / Ca-
nanean waino / jotta niistä maan äristä oli
tullut / huusi händä sanoden: Herran Dawi-
din Poica / armahda minun pöälleni / minun
tyttären waiwatan hirmuisesi perheleldä.
Mutta ei hän sanacan händä wastanut.
Nijn hänen Opetuslapsens tulit / ja rucoilit
händä sanoden: Eroita händä sinustas / sillä
hän huuta meidän jälkem. Nijn hän wasta-
ten sanoi: en ole minä läheteetty / waan cado-
tettuin lammasien tygös Israelin huonesti.
Mutta se tuli ja cumarsi händä / sanoden:

Herran

Herra/ autta minua. Nijn hän wastaten sa-
noi: Ei ole sowelias/otta lasten leipä ja heittä
penicoille. Nijn se wastais: totta Herra/syd-
wät cuitengin penicatkin niistä muruista/ jota
ca heidän Herrains pöydäldä puitowat. Sil-
loin Jesus wastaten sanoi hänelle: O Wal-
mo/ siuri on sinun vscos / tapahucon sinulle
nijncuin sinä tahdot/ ja hänen tyttäreni tuli
sillä hetkellä terweyi.

Rucous.

Rucollemma sinua Herra Jumala taik-
wain Jesä/ että pöhän Henges cautta wah-
wistaisit meidän sydämen / että me wahwas vscos
ja toivos/turwaisim sinun armos ja laupiutees/ ja
watka meidän aina meidän omatundom / syndeins
ja keltwottomuden tähden / tulis kyllä peliätä/ me
mahdam cuitengin/ nijncuin Cananean waimo/
turwata sinun armoihis / ja caickinaihis kiusauhis
ja waitois sinulda apua ja lohduitusia anoa / Je-
suxen Christuxen meidän Herran cautta/ Amen.

III. Sunnuntaina Paastost/ Oculi.

Collecta.

Bcaickiwaldias Jumala/me ruoilemma sinua/
että armolifest meitä cuulisit/ ja sinun wot-
mallisen kates meitä warieleman ojennaisit. Si-
nun Poicas/ etc.

Epistolain/ kirjoitta P. Pawali Apost.

Epheserein tygö/ Cap. 5.

Nin olcat siis / rakat weliet/ Jumalan
seura

seurait / niincuin rakkat lapses / ja waeldacat
rakkandes / niincuin Christus meitä rakkasi /
ja vlos andoi hänens meidän edestäm / lahjari /
vhriri ja Jumalalle makari hañuri. Mutta
huorutta ja caicke riettautta / eli ahneutta / äv
kät andaco teidän seasam ensingän mainita /
niincuin pyhäin sopi. Ja häpiällistä sanoia / ja
hulluita puheita eli jaarituri / jotca ei mihiugän
ke lpa / waan parammintätös sanoia: Sillä
sete tietkät / ettei yriskän sala wuoreinen taikka
saastainen / eli ahne (joca epäjumalan palwelia
on) ole Christuren ja Jumalan Waldacunnan
perillinen. Älkät andaco yhdengän pettä tei
tän turhilla puheilla: Sillä sentähden Juma
lan wiha epäuskoisten lasten pääle tule. Älkät
sentähden olco heidän osaweliens: Sillä mui
nen te olitta pimeys / mutta nyt te oletta wal
keus Herrasa.

Waeldacat niincuin walceuden lapses: Sil
lä Hengen hedelmä on caikes hywydes / ja
wanharascaudes / ja totuudes.

Joca Corkemman turwis istupi / pag. 29.

Meidän liinam on Jumala / pag. 17.

Ewangeliumin / Kirjoitta P. Lucas

Ewangelista / Cap. II.

S Jehen aican / ajoi Jesus ulos yhden
Perkelen joca oli myckä. Ja cosca Per
tele oli aiettu vlos / niin myckä puhui. Ja
Causa ihmetteli. Mutta muutamal / heistä
sanoit: Hän vlos aia Perkeleitä Beelzebub
bin

bin Perkeletten Päämiehen voimalla.
 Mutta muutamit kiusaisit händä / ja anoit
 hänelä tinnus tähte tairvast: Mutta että
 hän tiesi heidän ajatuksens / saanoi hän heille:
 jocainen Waldacunda joca ercane idzens
 wastan / se tule kylmille / ja huone lange huone-
 neu päälle. Jos Sathan on erinnyt idzens
 wastan / cuinga siis hänen waldacundans on
 seisowainen? Että te sanotta minun Perke-
 leitä Beelzebubin voimalla vlos ajawat.
 Mutta jos minä Perkeleitä Beelzebubin
 voimalla vlos ajan / tenengästä voimalla tei-
 dän poicanne nijtä vlos ajawat? Sentähden
 heidän pitä olemän teidän drömarin: Mutta
 jos minä Jumalan formella Perkeleitä vlos
 ajan / nijn tosin on Jumalan Waldacunda
 teidän tygön tullut.

Cosca wäkerwä haarniscoitten hänen co-
 tons wariete / nijn hänen omans owat rau-
 has: Mutta cosca händä wäkerwämbi tule /
 ja woita hänen / nijn hän otta pois caicki hä-
 nen ascens / joihin hän turvais / ja joca hä-
 nen saalins. Joca ei ole minun cansani / se
 on minua wastan / ja joca ei minun cansani
 loco / hän haiotta.

Cosca rietas hengi lähte ihmifest / niin hän
waelda carkeita pacoia / edzi lepoa / ia ei löy-
dä: Niin hän sano: Minä palaiian minun
huoneseni / josta minä läxin. Ja cuin hän
sinne tule / löytä hän sen luudilla lacastuxi ja
caunistetuxi. Silloin hän mene ja otta can-
sans seidzemen muuta pahembata henge / ia
cuin he sinne tulewat / asuwat he siellä / ja
sen ihmisen wijmeiset tulewat pahemmaksi
cuin ensimmäiset.

Ja tapahdui / cosca hän näitä sano: cör-
gotti yri waimo Cassan seast änen / ia sa-
noi: autnas on se cohtu / joca sinun candanut
on / ia ne nisät / joitas imit. Niin hän sano:
Autuat owat ne jotea cuulewat Jumalan
Sanan / ia tatkewät seu.

Rucous.

Herra Jumala tai walainen Jsa / sinä joca sinun
Poicas m: idän HErran Jesusen Christusen
annoit sentähden ihmiseri tulla / että hä Perkele-
n wassan tyhiäxi tekis / ja meitä waiwaisia ihmisiä
sildä pahalda wiholifelda warielis / Sentähden me
kujtamme sinua sen caltaisen sinun armolisen apus
edest / ja rucoilemma meitäm caickinaises kiusaues
holhoman ja Pyhällä Hengellä armolifest sinun
Sanas ja pelgosas pitämän / että me sildä pahal-
da wiholifelda pelastetuxi / ja sinun Poicas cantta-
sian: aickifest autnaxi tulisim.

Puolipaston Sunnuntaina/ Letare.

Collecta.

Aluta meitä/ Caictiwaldias Jumala/ että me/
Hjotca meidän syndeimme tähden waiwatan/ si-
nun laupiudes armolla lohduiteturi tulifim. Sinun
Potcas/ etc.

Epistolalan kirjoitta P. Pawali Apost.

Galaterein tygö / Cap. 4.

Ruokot weliet/ kirjoitettu on: Abrahamil-
is oli caripoica/ yri oli palca waimosta
ja toinen wapaasta. Mutta joca palcawai-
mosta oli/ se oli lihasta syndynyt/ ja joca was-
paast oli/ se lupauksen kautta syndynyt oli. Näs
mät sanat jotakin merkizewät/ ja owat ne caris
Testamenti/ yri Sinain wuoresta/ ioca ori-
teen synnyttä/ joca on Agar: Sillä Sinain
wuori Arabias Agarixi cudzurin/ ja ulottu
haman Jerusalemin/ joca nyt on/ ja on lastens
cansa oriana. Mutta se Jerusalem joca ylhä-
dä on/ on wapa/ hän on caickein meidän Us-
tim: Sillä kirjoitettu on/ iloidze sinä lapsitoim
joca et synnytä/ pacahda ja huuda sinä joca et
rascas ole: Sillä yrimäisellä on palio enämbä
lapsia/ cuin sillä jolla mies on. Mutta me (ra-
kar weliet) olemma lupauksen lapset/ Isaac-
in jälken. Ja nün cuin se joca silloin lihan jäl-
ken syndynyt oli/ wainois sitä joca Hengen jäl-
ken syndynyt oli: nün se nytkin tapahtu. Mut-
ta mitä Kamattu sano? Näs palcawaimo
poikimens vlos: Sillä ei palcawaimon poijan
pidä perimän wapan poian cansa. Nün me siis
olemma/ en palcawaimon poiat/ wagan was-
pam.

Mieo

Mielen miu suret mallman/ pag. 141.

O Ihminen ajatell aina/ pag. 1000.

Jumalan pääll panen turwan/ pag. 125.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Johanes Ewangelista/ Cap. 9.

S Jehen aigan meni JESUS Galilean meren ylidze/ joca on Tyberian Caupungin tykönä. Ja händä seurais palio canssa/ että he näit hänen meretins cuin hän teki sairaisa. Niin JESUS meni ylös wuorelle/ ja istui siellä Petuslapsens canssa. Ja lähestyi Judalaisten Pääsiäis juhlapäiwä. Eosca JESUS nosti filmäns/ ja näki tulewan palio Canssa tyköns/ sanoi hän Philippuxelle: eusta me ostamme Ecipidä näiden syödä? Mutta sen hän sanoi kiusaten händä: sillä hän tiesi mitä hän tekewä oli. Wastais Philippus händä: Eshden sadan Penningin leiwät ei tändyis heille/ että eukin wähängin sais. Sanoi hxi hänen Petuslapsistans hanelle/ Andreas Simon Petarin welij: Täsä on hxi nuoruainen/ jolla on wissi ohraista leipä ja eacicala/ waan mitä ne owat näin palliolle? Mutta JESUS sanoi: Asettaat Canssa atrioidzeman/ ja siinä paicas oli pallion ruoho. Niin atrioidzi lähes wissi tuhatta miestä

miestä. Ja JEsus otti leiwät/ kiitti ia andoi
Opetus lapsille/ mutta Opetuslapset iagoit
atrioidzewille/ niin myös caloista niin palio
eiin hän tahdoi.

Cosca herawitut olit/ sanoit hän Opetus-
lapsillens: Eotcat murut cuin iait/ ettei ne
huckuis. Niin he coeoisit / ia täytit caxi toi-
stakymmändä Coria muruilla/ wijdessä oh-
raifesta leiwästä/ iotca niidä lijaxi olit cuin
atrioidzi. Cosca ne ihmiset sen merkin näit
cuin JEsu teki / sanoit he: Tämä on totifest
se Propheta / ioca mailman tulewa oli. Co-
sca JEsus ymmärsti että he tahdoiit tulla ia
tehdä hänen Cuningaxi/ lymyi hän taas
wuorelle hyrinäs.

Rucous.

GHERra Jumala taimalainen Jsa/ sinä joca
sinun Poicas cautta corwesa wijsituhatta mie-
stä/ ilman waimoita ja lapsita / wijdellä leiwällä
ja cahdella calalla runsasti ratwinut olet: Me ru-
collemma snua / että arwolifest sinun sinuaxellas
myös meitä lähestyisit/ ja warjelisit ahneudest/ ja tä-
män elämän ylönpaldifest murhest / että me ensist
ja eunen caictia sinun waldacundas ia wanhurscaut-
tas edistim/ ja niin caictis/ cuin me stelun ja ruumin
puolest tartwidzem / sinulda autetuxi tulisim/ JEsu-
ken Christuxen meidän Herran cautta/ Amen.

V. **Sunnuntaina Paastost/ Judica.**

Collecta,

Me

Merucokiemitta sinua Caietwalbias Jumula/
Dettäs armolifest holhoisit sinun Seuracun-
das ia händä sekä ruumin että sielun puolest hallidji-
sit. Sinun Poikas/ etc.

Epistolän kirioitta P. Parwasi Apostoli
Ebreerein työ/ Cap. 9.

Ruokat weliet/ Christus on tullut tulewat
isten tawarain ylimmäiseri papiri/ suu-
remm n ja täydellisemmän Maian kautta/ joca
ei käsilä tehty ole/ se on / joca ei näin ole raket-
tu / eikä Cauristen taikka Wasicain weren
kautta/ waan hän on oman werens kautta
mennyt pyhään / ja ijancalcisen lunastuksen
löynnyt: Sillä jos Härtän ja Cauristen weri
ja prijscoretu Ehcöisen tuhca / pyhittä saastai-
set lihalliseen puhrauteen: Cuinga palio enäm-
min Christuksen weri/ joca idzens ilman caiketa
wiata ijancalcisen Hengen kautta Jumalalle
uhrannat on / puhdistuksen meidän omans
tunnom Cuolewaisista töistä/ eläwätä Juma-
lata palweleman? Ja sentähden on hän myös/
Vden Testamendin wälimies / että ne jotca
cudzutut owat / sen luwatun ijancalcisen peri-
misen saisit / että hänen cuolemans siinä wä-
lillä käwi / joca on niistä ylidz Käymisist luno-
stuxeri tapahtunut / cuin endisen Testamen-
din alla olit.

O Herra Jumala taiwast/ Me kyllä/ pag. 125.

O Herra Jumala taiwast/ Me kijtäm/ p. 136.

Ewangeltumin kirioitta P. Johans
nes Ewangel. Cap. 8.

Silloin

Silloin sanoi Jēsus Judalaisille: Etsi-
ca teistä nuhtelee minua synnin tähden?
Jos minä sanon teille totuuden / mikette
ysko minua? Joca on Jumalast / hän cuule
Jumalan sanan / sentähden et te cuule / etteet
te Jumalast ole. Nijn wastaisit Judalaiset /
ia sanoit hänelle: Engö me oikein sano? Sinä
olet Samaritani / ia sinulla on Perkele. Jes-
sus wastais / ia sanoi: Ei minulla ole Perkele /
waan minä cunnioidzen minun Isään / ia te
häwäisette minua / en minä edzi oma cunnia-
tani / nyxi on joca siinä kysy ia duomidze. Toti-
sest / totisest sanon minä teille: Joca kätke mi-
nun sanani / ei hänen pidä näkemän cuolema-
ta ijancackisesta. Judalaiset sanoit hänelle:
nyt ne hymäršim että sinulla on Perkele:
Abraham on cuollut / ja Prophetat ja sinä
sanot: Joca kätke minun sanani / ei hänen pi-
dä maistaman cuolemat ijancackisest. Olet-
cos suurembi cuin meidän Isäm Abraham /
joca cuollut on? Prophetat owat myös cuol-
let / mixi sinä idzes teet? Jēsus wastais: jos
minä idziäni cunnioidzen / njin ei minun cun-
nian ole mitän / mutta minun Isän cunnioidze
minua / jonga te teidän Jumalaxenne sanotta

iota ette tunne / mutta minä tunnen hänen.
 Ja jos minä sanoisin etten minä häntä tun-
 nis / niin minä olisin walehtelia kuin tekin/
 mutta minä tunnen hänen ja kätken hänen
 sanans. Abraham teidän Isän iloidai / näh-
 därens minun päiwäni / hän näki sen ja iha-
 stui: Judalaiset sanoit hänelle: Et sinä ole
 wielä wiidentymmenen aiastaian wanha / ja
 sinä olet nähnyt Abrahamin? JEsus sanoi
 heille: Totisest / totisest sanon minä teille / en-
 nencuin Abraham olican / olen minä. Niin
 he poimit kiwiä lastettaxens häntä. Mutta
 JEsus lymyi ja läxi Templist.

Rucous.

Setra Jumala taiwallinen Isä / sinun racas
 Poicas meidän Wapahaiam JEsus Chri-
 stus sano: Joca kätke minun sananani / ei hänen
 pidä näkemän cuolemat tjancaickisesti: me ruc ollenä
 sinua / anna Pyhä Henges meidän sydämihin / joil-
 les Pyhän Sanas oletcuulla suonut / että me mie-
 telläm sen wastan ottaisim / siehen meitäin ajna luot-
 taisim / ja idze cuolomangin hetkellä turwaisim/
 Amen.

Palmu Sunnuntaina.

Collecta.

Cuickiwaldias tjancaickinen Jumalajoca sinun
 Crackan Poicas JEsuren Chri-
 sturen meidän Wapahaiam / annoit miehuden otta päällens / ja
 ristii

riffin ale kändä/ meille kaikille nöyröden esicutari;
suo armollisest/ että me kaikisa / cuin sinä meidän
päällem annat tulla olisim karsiwäiset/ ja sinun pyh-
hälle tahdolles cunliatjet. Sinun Poikas/ etc.

Epistolan kirioitta P. Pawali Apost.

Philipperein tygö Cap 2.

Ruokaa weliet/ cullakin o'con se ajatus/
cuin Christuxella Jesuxella oli/ joca/
waicä hän oli Jumalan muodos/ ei lükennut
saalixi Jumalan muoroinen olla/ waan alensi
idzens/ otti orian muodon päällens/ ja tuli
muiden ihmisten wertaiseri/ ja löytti menois-
sa nähneuin ihminen. Nöyrytti idzens/ ja oli
cuoleman saacca cuuljainen/ ja ristin cuole-
man asti. Sentähden on myös Jumala hänen
corgottanut/ ja andanut hänelle Nimen/ joca
caictia nimia suurin on: Että Jesuxen Ni-
meen pitä caiki polwet heidäns cumartaman/
jotca taiwasa ja maan päällä/ ja maan alla o-
wat/ ja caictikielet pitätunustaman/ että Jesus
Christus on Herras/ Isän Jumalan cunniaksi.

Jesus Christus lunastaiam/ pag. 68.

Rijtet olcon Jesuxen Nimi/ pag. 121.

Evangeliumin sias luetan Herran

Ehtollisest/ 1. Cor. 11.

Kinä olen sen Herralda saanut/ jona
ga minä teille annoin: sillä Herra Je-
sus sinä ydnä jona hän perettiin / otti leiwän/
kiitti/ mursi ja sanoi: Ottacat/ syökät/ tämä
on minun ruumini/ joca teidän edestän mur-

retan

retan / se tehkäte minun muistoyeni. Niin
 myös Ealkin ehtollisen jälken ja sano: Tämä
 Ealcki on Vsi Testamenti minun weresäni /
 se tehkäte / niin vsein cuin te juotta / minun
 muistoyeni. Sillä niin vsein cuin te syötte
 tästä leivästä / ja juotta tästä Ealkista / pitäk
 teidän Herran cuoleman julistaman / siehenäs
 sti cuin hän tule: Mutta joca kelwottomast
 syö tästä / leivästä / ja juo Herran Ealkista /
 se on wicapä Herran ruumisenia wereen.
 Niin coetelan ihminen idziäns / ia sijtte syö
 kän tästä leivästä / ja juocan tästä Ealkista :
 Sillä joca syö taicka juo kelwottomast / hän
 syö ja juo Duomion idzellens / ettei hän Her
 ran ruumista eroita.

Rucons.

Herra Jumala taiwallinen Isä / sinä joca sinun
 rackan Poika os Jesuxen Christuxen eautta wal
 mistit köyhälle Christicunnalles täsä mailmas yhä
 den pyhän Ehtollisen ja lohdulisen Sacramentin /
 josa hänen pyhä Ruumins ja callis Werens leiwän
 ja wijnan alla syndein andert saamisext nautitta
 jaeta / me rucollemma sinua hallidze meidän sydä
 men pyhällä hengelläs / että me tämän Sacra men
 tin pyhää korkeutta ja korkeuden pyhyttä aina tut
 kistelisim / oikian ymmärysen sijtä käsitäsim / ja
 mtelelläin vsein sitä uautidzissim : Että me näin ero
 tettut mailman lapfista / tämän Ehtollisen mahdot
 tomista

tomista wieraista / meitäm aino tämän pyhän pön-
dän hercuilla wirwotaisim / ja sen cautta ijancaicki-
sen autuuden käsittäisim / Amen.

Pitkänä Perjantaina.

Collecta.

SExtra Jumala taiwallinen Isä / joca et sinun
isälisest armostas / ole sinun ainocaista Poikas
armahthanut / waan olet hänen ristin cuoleman met-
dän tähten andanut. Me rucoilemma sinua anna si-
nun pyhä Henges meidän sydämihin / että me sen-
caltatella armolla meitäm lohdutaisim / tästedes
sindia cartatim / ja niistä / cuins meidän päällem
panet / karsiwälisest karsisim / ja niin hänen caut-
taus ynnä sinun cansas ijancaickiseu elämän saisim /
Amen.

Epistola / niincuin Palma Sunnun- tainain.

Christusen piina muistacam / pag. 87.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Lucas

Ewangel. Cap. 23.

Niin wietin myös hänen cansans cayi
muuta Pahantekiätä surmatta. Ja
cuiin he siehen paican tulit / joca päätkalloin pai-
cayicudzutun / siinä he hänen ristinnaulidit
ja ne pahantekiät hänen cansans / yhden oi-
fialle / ia toisen wasemalle puolelle. Niin sa-
noi Iesus : Isä / anna heillen andexi : Sillä
ei he tiedä mitä he tekewät Ja hee jagoit hä-
nen waattens / ja heitit niistä arpa. Ja Cans
sa

Ja seiso ja cadzeli / ja Päämiehet pilkassit
 händä heidän cansans / sanoit : Mutta hän
 wapahit / mutta wapahacan nyt idzens jos
 hän on Christus ja Jumalan walittu. Ja
 huowit myös pilkassit händä / menit ja cocotit
 hänelle etickata / sanoden : Jos sinä olet
 Judalaisten Cuningas / niin wapahda idze
 sinus. Oli myös hänestä päälle kirjoitus /
 Grecan / Latinan ja Hebrean bookstaweilla
 kirjoitetta : Tämä on Judalaisten Cuningas
 Niin yxi pahantekijst / jota myös ripustetut
 olit pilkassit händä / ja sanoi : jos sinä olet
 Christus niin wapahda sinus ja meitä. Mut-
 ta toinen wastais / janihteli händä / sanoden :
 Ja et tosin sinätän Jumalata pelkä / ettäs
 olet yhdes cadotuyes? Ja tosin / me olem-
 ma oikein siinä : Sille me saamme meidän
 töidem ansion iälken / mutta ei tämä mitän
 pahatehnyt. Ja sanoi Jesuxelle : Herras /
 muista minua / coscas tulet waldacundaas.
 Niin Jesus sanoi hänelle : Totisest sanon
 minä sinulle : Tänapäin pitä sinun olemma
 minun cansani Paradijssis.

Rincous.

Herra Jumala taiwalinen ja wanhursecas Isä /
 sinä joca meille sinun Poicas lahjoittanut / ja
 hänen

hänencauttans meitä. Perkelelen waldaerunnast ja
 ijancalcifest luolemast pelastanut ollet. Me rucoi-
 lemma / nua / niñcuin sinun Poicas JEsus Chri-
 stus meidängin edestäm rucoillut on / ettäs meitä
 warielisit sinun Sanasas / sen cansa calcifinases kiu-
 saures ja ahdistores lohduitaisit. ja mitä me sinua
 wastan rickonet olemma / armolifest andexi andaisit:
 Sinun myös Pyhän Henges cautta meitä pyhitäi-
 sit ja autuaxi saattaisit että me tiedätim sinun mei-
 dän Jläxem / ja ijancalcifest sinun laupiutas ylä-
 stäisim ja kytäisim / Amen.

Pääsiäisnä.

Collecta.

G Calcifwaldias ijancalcifinen Jumala / joca täl-
 lä ajalla Moseren cautta sinun Canssas Egypti-
 tin maalda johdatit / ja kaskit heidän joca wuosi
 Päästäis juhla pitä / ja syödä Päästäis lamban.
 Niin saata myös meitä / O taivalinen Jlä / siitä
 hengelifestä Egyptistä wlos / että mekin osallisxi
 tulisimme siitä Päästäis lambasta / cuin on sinun
 rackas Poicas JEsus Christus meidän Herran /
 joca elä ja hallidze ynnä sinun cansas Pyhän Hen-
 gen yhtendes / nyi totim n Jumala / ijancalcifest
 ijancalcifisen / Amen.

Epistolän Kirioitta P. Pawali Apost.

Corinth. tygö / 1. Cor. 5.

R Aetat weljet / perateat sentähden se wan-
 ha taikina / että te tulisita wderi taikina xi /
 niñcuin te myös happamattomat oletta. Sillä
 meille on myös päästäis lammas / joca on
 Christus / meidän edestämme vhrattu. Sen
 tähden

tähden pitäkäänt meidän pääsiäisen/ ei wana
has hapatures / eikä pahuden ja wääruden ha
patures / waan puhtauden ja totuden happa
mattomassa taikinas.

Jesus Christus vhrir meille/ pag 105.

Christus cuin cuoletettin/ pag. 104.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Marcus Ewangel. Cap. 16.

S Jehen aican / koska Sabbathi eulunut
oli / osti Maria Magdalena / ja Maria
Jacobi / ja Salome / hywän hajullisia woi
teita / woidellayens händä. Ja tulit haudal
le / ensimmäisnä Sabbathin päivänä / sangen
warhain Auringon coittais. Ja puhuit kes
skensäns : Euca meille wierittä kiwen haudan
owelda? Ja euin he cadzoit / näit he kiwen
wieritetysi / joca oli sangen suuri. Ja cuin
he olit hautan menet / näit he yhden muornca
isen istuwan oifiolla puolella / joca oli waate
tettu pitkillä walkeilla watteilla / ja he hämmä
styit. Mutta hän sanoi heille : Älkät häm
mästykö / te edzittä Jesussta Nazarenusta /
joca ristinnaulittu oli / hän ylös nousi ei hän
ole täällä / cadzo sia cuhunga he hänen panit.
Mutta mengät ia sanocat hänen Opetuslap
sillens / ja Petarille : Että hän käy teiden edel
än Galilean / siellä te hänen näette / niincuin
hän

hän sanoi teille. Ja he menit nopiast vlos/ia
pakenit haudalda: Sillä wapistus ia hämmä-
stys oli heidän pädällens tullut / ei he myös
kellengän mitän sanonet / sillä he peltäisit.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Jsa sinä joca sinun
Poicas meidän syndein tähden vlos andanut/
ja meidän wanhurscauden tähden ylös herättönyt
olit. Me rucoilemma sinua / anna meille Pyhä Hen-
ges / sen autta meitä hallitzye / wahwas vscos sinun
päällens pidä / caikit synneist wariele / ja tām.än eläs
mān peräst ijancaitisen autuuten ylös herätä. Am.

Toisna Pääsiäisen päivänä.

Collecta.

Caitiwaldias Jumala / joca sinun ainocaisen
Poicas Jesuxen Christuxen annoit saada wois-
ton cuoleman ylitzye / ja awata meille ijancaitisen
elämän tien / suo armolisest / että me lujasti hänen
päällens vscoisimme / niin ijancaitisen cuoleman
wältäisimme ja hänen causas ijancaitisest eläisim-
me. Sinun Poicas/etc.

Epistolain kirioitta P. Lucas Aposto- lein tegois / Cap. 10.

Nin petari awais suuns / ja sanoi: nyt mi-
nä toderi löydän / ettei Jumala cadzo ih-
misen muoro / waan caikisa Cansoisa / joca
händä pelkä ja teke wanhurscauta / se on Ju-
malalle otollinen. Kyllä te tiedätte sen saar-
nan / jonga Jumala Israelin lapsille lähetti ja
julisti rauhan Jesuxen Christuxen kautta (joca
caik)

cackem **Heranon**) josta saarnasta on sanoma
 euulunut ymbärins caiken Judean / ensin al-
 tettiin Galileast (sen caiken jälken josta Joha-
 nes saarnais) cuinga Jumala oli woidellut
Jesusen Nazare hist pyhällä hengellä ja
 woumalla / joca waelsi ymbärins / teki hywä
 ja paransi caicki jorca perkeleidä waiwarrin.
 Sillä Jumala oli hänen cansans. Ja me olem-
 ma caickein niiden todistajat / cum hän Judean
 maacunnas ja Jerusalemis teki. Sen owat
 he tappaner / ja ripusit puuhun / jonga Juma-
 la herätti colmandena päiwänä / ja ilmotti hä-
 nen / ei caikkele Cassalle / waan meille / Jorca
 Jumala oli ennen todistajari walinnut / me
 jorca soimme ja joimme hänen cansans / sitte
 cum hän nousi cuolluista. Ja hän kästi meitä
 Cassalle saarnaman ja todistaman / että hän
 on se joca Jumalalda on säättö eläwitten ja
 cuolluitten duomarixi. Hänestä caicki pro-
 phetat todistawat / että jocainen cum usco hä-
 nens päällens pitä hänen Timens cautta syn-
 nit anderi annettaman.

Ewangeliumin kirioitta P. Lucas.

Ewangelista / Cap. 24.

Sinä Päiwänä / meni caixi heistä yhten
 kylän / joca oli Jerusalemist cuuden-
 kymmenen wacomitan päässä / Emaus ni-
 meldä. Ja pahuit kessenäs caikista niistä
 uin tapahumut oli. Ja tapahdui heidän
 puhuisans ja tutkistallesans kessenäs / että
Jesus

Jesús idze heitã lähesni/ ia matcusti heidãn
cansans. Mutta heidãn silmãns pidettin/
ettei he hãndã tundenet. Niin hãn sanoi heil-
le: Mitã puhet ne owat cuin te pidãtte kesse-
nãn kãydesãn/ ja oletta murhelliset? Niin
Cleophas nimeldã wastais/ ja sanoi hãnelle;
Oletcos ainoa muicalainen Jerusalemis/
joca ei tiedã mitã siellã nãinã pãirvinãstapah-
tui? Hãn sanoi heille: Mitã? He sanoit hãs-
nelle: Sijtã Jesuxesta Nazarenuxesta/ joca
oli wãkewã Propheta tãisã ja sanoisa/ Ju-
malan ja caiken Eanssan edes. Ewingamei-
dãn ylimmãiset Papit ia Pããmiehet yldnan-
neit hãnen cuoleman cadotuxen/ ia ristinnau-
lidzit hãnen: mutta me luulimma hãnen sxi/
joca Jsraelin piti lunastaman. Ja sijtte on
jo colmas pãiwã tãndãpãn cuin nãmãt ta-
pahduit. Owat myõs muutamãt waimat
meistã meitã peliãttãnet/ jotea warahin a-
mulla tulit haudalle/ ia cuin ei he lõytãnet
hãnen ruumistans/ tulit he ia sanoit/ ettã he
Engelingin nãõn nãhnet olit/ jotea sanoit hã-
nen elãwãn. Ja muutamãt meistã menit
haudalle/ ja lõysit niincuin waimot olit sa-
nonet/ mutta ei he hãndã lõynnet.

Ja hän sanoit heille: O te tompellit ia hi-
eat sydämeſt vſcoman niſtä caickia / cuin
Prophetat puhunet owat. Eikö Chriſtuxen
pitänyt näitä kärkeſimän / ia hänen cunnians
ſiſället kätymän? Ja hän rupeis Moſexeſt / ia
caikiſt Prophetaiſt / ia ſelitti heille caicki kiri-
oituxet / cuin hänellä ſanoitut olit. Ja he lähe-
ſtyit Rylä / johonga he menit / ia hän teetteli
hänens edemmä kätymän. Ja he waadit
händä / ia ſanoit: Ole meidän canſam: Sillä
Ehto joutu / ia päiwä on laſkenut / ia hän mo-
ni oleman heidän canſans. Ja ſe tapahtui
coſca hän atrioidzi heidän canſans / ottri hän
leiwän / kijtiti / murſi ia andoi heille. Niin hei-
dän ſilmäns aukent / ia he turſit häuen. Ja
hän catois heidän edeſtäns. Ja he ſanoit ke-
ſkenäns: Eikö meidän ſydämen meitä pala-
nut / coſca hän tiellä meitä puhutteli / ia ſelitti
meille kirjoituxet? Ja he nousit ſillä hetkellä
ia palaiſit Jeruſalemin / ia löyſit ne yxitoiſta
tyimmendä cooſa / ia ne jotca niiden canſa
olit / Jotca ſanoit: HERRa on toiſeſt ylöſ-
noſnut / ia ilmandui Simonille. Ja he jutte-
lit heille mitä tiellä tapahnut oli / ia cuingo
hän heidä ſi. tuttu. leiwän. murtamiſeſt.

Serra Jumala taiwainen Jsa/ sinä joca annoit
 sinun Poicas Jesuxen Christuxen niille cah-
 belle Opetuslapselle Emauxen tiellä ilmoitetuxi tul-
 la/ me ruc oilemma sinua/ sinun Pyhän Sanas ja
 Pyhän Henges cautta/ walaiseman meidän sydä-
 men/ että me olisim wahwat ja pnyhwäiset vscosa/
 vscolisest sinun sanas rippuisim/ sitä mielelläm pu-
 huisim ja ahkerast tutkisim: Ja jos meidän Christu-
 xen Esicuwan lälken/ tässä mailmas palion pitä käre-
 simän/ että me silloin meitäm sinun sanallas lohdu-
 ta taidaisim/ ja sen mielesäm pidäisim/ stehenasti cuin
 me sinun Poicas cautta/ tämän elämän peräst ijan-
 caictisfen elämän herätetuxi tulemma/ Amen.

**Colmandena Pääsiäisen
 päivänä.**

**Epistolän Kirioitta P. Lucas Apost.
 tegois/ Cap. 13.**

Silloin sanoi pawali Judalaisille: Mier-
 het/ rakat weliet/ Abrahamin sugun-
 lapset/ ja muut Jumalata pelkääwäiset/ teille
 ontämä auttuden puhe lähetetty. Sillä Jes-
 rusalemän asuwaiset ja heidän ylimmäisens/
 ettei he händä tundenet/ eikä prophetain äniä/
 joita cunnatkin Sabbathina luelan: Owat he
 nämät heidän duomiollans täyttänet. Ja waic-
 ka ei he yhrän cuoleman syytä hänes löyner/
 annoit he cuitengin pilatuxelda händä tappa-
 xens. Ja cuin he caicti olit täyttänet/ mitä hä-
 nestä kirioitettu oli/ otit he hänes puun pääl-
 dä/ ja panit hautan. **Murta Jumala herätti
 D n hänen**

hänen cuolluista. Ja hän on nūldā nähry mon-
va päivä / jotca hänen cansans Galileast Jer-
rusalemin mennet olit / jotca owat hänen todis-
stians Canssan edes. Ja me ilmoitamē myös
teille sen lupauxen / cuin meidän Isillemmē
luwattin / ion. Ja Jumala on meille heidän lap-
sillens täyrtänyt / siinä että hän herätti Jesuren.

Ewangeliumin / Kirjoitta P. Lucas

Ewangel. Cap. 24.

COsca he näistä puhuit / seisoi Jesus hei-
dän keskellän / ja sanoi heille : Rauha ole
con teille. Nūn he häminastyit / ja pelkäsit
ja luulit Hengen näkewän. Ja hän sanoi
heille : Mitä te pelkätte ? Ja mixi sene altaise-
ajatuyet tulewat teiden sydämeen ? Cadzo-
cat minun kāsiani ja jalcoiani että minä id-
olen / ruweteat minun / ja cadzocat : Sillä ei
hengellä ole liha eikä luita / nijneuin tee näet-
tä minulla olewan. Ja cuin hän nämät sano-
nut oli / osotti hän heille kätens ja jalcans.
Mutta cosca ei he wieläkän useonet / ilon-
tähden / waan ihmettelit / sanoi hän heille.
Ongo teillä tässä mitän systäwätä ? Ja he pa-
nit hänen etcens cappalen paistettua cala / ja
wähän kimalaisen humaiata. Ja hän otti sen
ja söi heidän nähtens. Nūn hän sanoi heille.
Nämät owat ne sanat / cuin minä puhuin
teille

teille cosea minä wielä teidän cansanne olin:
 Sillä caicki pitä täytettämän mitä kirioitetä
 tu on minusta Mosexen lais / Prophetais ia
 Psalmeis. Sillon hän awais heidän ym-
 määryyksen / kirioituxia ymmärtämän / ia sa-
 noi heille: Niin on kirioitettu / ia näin tuli
 Christuren kärkeä / ia ylösnosta cuolluista
 colmandena päivänä / ia että hänen Ni-
 meens piti parannoista saarnattaman ia syn-
 dein andexi andamusta / caikkis Canssois / ru-
 weten Jerusalemist.

Rucous.

Herra Jesu Christe / me rucoilemma sinua / jos
 Jocu suru / murhe / pelco ia wapistos meidän
 päällem tulis / niñcuin sinun Opetuslastes / että
 meille awulinen olisit / ia meitä isälisest lohdutaisit /
 niñcuin sinä heitä heidän marhesans lohdutit / sano-
 den: Rauha olcon teille: Anna niñ meillengin se to-
 tinen lohdutata / Pyhä Hengi. Me ys. om totisest /
 että sinä sillä ihalla / ia niñllä luilla / cuis hautangin
 pandin / ylösnosnut olet / ia nyt istut Jumalan oiki-
 alla kädellä warielomas mettä / ja me pääsem myös
 sinun awullas sinne / tällä meidän libalam ja werel-
 läm / ia sinun kircastetun ruumis caldaisxi tulem.
 Tämä meille suo lauptas Herra Jesu Christe sinun
 pijnas / cuolemas ja ylös nousemisest tähden / Amen.

Neljändenä Pääsiäis
 päivänä.

Epist.

Epistolan kirjoitta P. Lucas Apostolein
tegois / Cap 3.

SAnoi petari Judalaisille: Te Israelin
miehet / Abrahamin / ja Isaacin ja Ja-
cobin Jumala / meiden Isäin Jumala / en hän-
nen poicans Jesuren Kirkastanut / jonga te
ylönannoitte ja kielsitte pilaturen edes / koska
hän duomizi / että hän piti päästettämän. Mut-
ta te kielsitte sen pyhän ja hurskan / ja anoitte
teillenne murhamiestä annetta. Mutta elä-
män päärvhinnan te tapoitte / sen on Jumala
euolletta / herättänyt / jonga todistaiat me olem-
ma. Ja sen vscen kautta hänen Nimens pääl-
le / on hän tämän päällä jonga te näettä ja tun-
netta / hänen Nimens wahwistanut. Ja sen
vscio hänen kautta / on telle andanut hänen
terweydens / caickein teidän nähtenne. Nyt
racat weliet minä tiedän että te sen tyhmy-
desti tehnet oletta niincuin teidän ylimmäisensi-
nekin. Mutta Jumala / joca caickein propheet-
tains suun kautta oli ennustanut / että Christus-
ren piti kärsimän / sen hän näin nyt täytti. Nün
tehtät parannus / ja palactai / että teidän
syndinne pois pyhitäisin / ja silloin wirworta-
misen aiattulisit Herran caswon eteen / koska
hän sen teille lähettä / josta nyt ennen saarna-
tan / Jesuren Christuren.

Ewangeliumin kirjoitta P. Johannes
Ewangelista / Cap. 21.

Sytte ilmoitti Jesus taas idzens Inberi-
an meren tykönä / ia hän ilmoitti idzens
nän

näin: Simon Petari/ ja Thomas/ ioca Tarsi-
 feri eudjutan/ olit ynnä ia Nathanael/ ioca
 oli Galilean Canast/ ja Zebedeuren poiat/
 ia cari mutta hänen Opetuslapsians. Saa-
 noi Simon Petari heille: Minä menen ca-
 laan: Ne sanoit hänelle. Mc menemme can-
 las. Nijn he menit ia asuit cohta wenhesen/
 ia ei he sinä ynnä mitän saanet/ Mutta cof-
 cajo amu oli/ seisoit JEsus rannalla / mutta
 ei Opetuslapset tiennet/ että se oli JEsus.
 Sanoi JEsus heille: Lapset/ ongo teillä mi-
 tän syötäväitä? He wastaisit händä: Ei. Hän
 sanoit heille: Lastecat werckonne oikialle puo-
 len wenhetä / nijnte löydätte. Nijn he lastit
 ja tuli nijn palio caloia/ ettei he woinet wetä.
 Nijn sanoise Opetuslapsi / jota JEsus raca-
 ssi Petarille: Herra se on. Cosca Simon
 Petari sen cuuli/ että se oli Herra/ wyötä
 hän hamen ymbärillens: Sillä hän oli ala-
 ssi/ ia heitti idgens meren. Mutta muue
 Opetuslapset tulit wenhellä: Sillä ei he ollet
 cancana maalda/ waan lähes cari sata kynä-
 rätä/ ia wedit werckoia caloinens. Cosca
 he olit maalle tullet / näit he hijlet / ia calat
 nijde päällä/ ia leiwän. JEsus sanoit heille:

tuoat tänne niistä caloista cuin te nyt saitte.
Simon Petari meni ja weti wercof maalle
täynnäs suuria caloia / sata ia colme cuudet-
takymmiendä. Ja waicta niistä niin monda
oli/ei cuitengan wercof rewennyt. **J**esus
sanoi heille: tulkaa rualle: mutta ei yxikän **P**-
petuslapsista yscaldanut händä kysyä/ cuicas
olet? Sillä he tiesit sen olewan **H**Erran. Niin
Jesus tuli/ otti leiwän ja andoi heille/ niin
myös calan. Tämä on colmas kerta/ cuin
Jesus **P**petuslapsillens ilmeistyi/sijtte cuin
hän oli ylös nopsut cuolleista.

Rucous.

Herra **J**esu **C**hriste/ joca jälken ylösnouse-
mises cuolleista / sinus ilmoitit **P**petuslapsil-
les/ **T**yberian meren tykönä/ siinä suures calan
salhs: Me rucoilemma sinua / ettäs meitä myös
ja meidän työtäm/ cuin me sinun tahtos jälken te-
emme/siunaisit: Ja anna meille **P**yhä **H**enges/ mei-
tä walaiseman ja hallidzeman / että me aina pidä-
m sinun keskys/ oppisim myös sinun tundeman/
nñncuin **P**petuslapseskin / sinun ihmeistäs ia hu-
wistä töistäs/ olisim sinulle nñden edest kytolifest/ ja
en mingän kiusauxen eli ahdistuxen weitäm sinust
eroitta salleis/ Amen.

I. Sunnuntaina Pääsiäifest.

Collecta.

Eina meille **J**sä / **C**aicwaldas **J**umala/ ar-
Emos / että me/ joca nyt iloiseest **P**äästäis juhla
pitäne

pitänet olemma / sinun armos atulla meidän elä-
män parantaim. Sinun Poikas / etc.

Epistolain kirioitta P. Johannes

Apostoli / 1. Johan 5.

Wsin rakani / kaikki mitä Jumalasta
syndynyt on / se woitta mailman / ja mei-
dän vscm on se woitto / joca mailman woitti.
Cuca siis on joca woitta mailman / mutta se jo-
ca vseo että **JESUS** on Jumalan poica? Tä-
mä on se joca wedellä ja werellä tule **JESUS**
Christus / ei ainoastans wedellä / vaan wedel-
lä ja werellä. Ja hengi todista // että hengi to-
tuus on: Sillä colme todistawat taivasa / **Isä** /
Sana ja pyhä **Hengi** / ja ne colme yri owat. Ja
colme todistawat maan päällä: **Hengi** **Wesi** ja
Weri / ja ne colme yri owat. Jos me ihmisten
todisturen otamme / niin on Jumalan todistus
suurempi: Sillä tämä on Jumalan todistus /
jolla hän poiaastans todisti. Joca vseo Juma-
lan pojan päälle / hänältä on todistus idsesans.

JESUS Christus uhrin meille / pag. 105.

Evangeliumin kirioitta P. Johannes

nes **Evangel.** Cap. 20.

Wetta sen Sabbathin ethona / cosca
owet jo sulietut olit / josa **Opetuslapset**
cogos olit **Judalaisten** pelgon tähden / tuli
JESUS / ja seisoi heidän keskelläng / ja sanoi:
Rauha olcon teille. Ja cuin hän sen sanonut
oli / osotti hän heille kätens ja kylkensä: Niin

Dpetuslapsest ihastuit että he näit Herrän.
Ja JEsus taas sanoi: Rauha olkon teille:
Näin min isä minun lähetti/ niin minä myöskin
lähettän teidän. Ja cuin hän näinät sa-
nonut oli/ puhalsi hän heidän päällens/ ja sa-
noi heille: Ottacat Pyhä Hengi/ joille te
synnit andexi annatte/ niille ne andexi anne-
tan: joille te ne pidätte/ niille ne owat pidettyt.

Mutta Thomas yxi cahdestatoista hym-
menest joca cayoifexi cudzutan / ei ollut hei-
dän cansans/ koska JEsus tuli. Niin muut
Dpetuslapsest sanoit hänelle: Me näimme
Herran. Mutta hän sanoi heille: Ellen mi-
nä näe hänen käsisäns naulain reikä/ ia pistä
formeani naulain siaan / ia pane kättäni hä-
nen kylkeens / en minä usco. Ja cahdexan
päiwän perästä/ olit Dpetuslapsest taas siellä
ia Thomas heidän cansans. Niin JEsus
tuli / cuin owet sulietut olit / ia seisoi heidän
keskelläns / ia sanoi: Rauha olcon teille. Sit-
te sanoi hän Thomaxelle: Pistä formes tän-
nä/ ia cadjo minun käsiäni: Ja ojenna tänne
kättes/ ia pistä minun kylkeeni/ ia älä ole epä-
scoinen/ waan uscowainen. Thomas wastais
ia sanoi hänelle: Minun Herra ia minun

Juma

Jumalan JESUS sanoi hänelle: Ettäs näit
minun Thomas/ niin sinä vscoit/ autuat o-
wat ne jotea ei näe ja cuitengin vscowat. Teti
myös Jesus monda mutta merckia Opeus-
lapsens nähden/ jotea ei tässä kirias ole kirioi-
tettut. Mutta nämät ovat kirioitettut / että
te vscoisitta / että Jesus on Christus Juma-
lan Poica / ja että te saatte elämän vscor-
cautta / hänen Nimeens.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Isä / me kii-
täm si-
nuu / sinun sanomattoman armos edestä / että
sinun Poicas / meidän Herran Christuxen / sen py-
hän ja lohdulisen Ewangeltumin / ja ne pyhät Sa-
cramentit / meille lohdutorexi lähettänne olet / että
me niissä löydäm syndein anderi saamisen. Me ruo-
ilem sinua / anna Pyhä Henges meidän sydämihim /
että me taidaisim vscoa sinun Pyhän Sanas / ja
pyhän Sacramenteis cautta aina vscos wahwi-
suissim / Amen.

II. Sunnuntaina Pääsiäisestä.

Collecta.

H Jumala Caietwaldias / joca sinun Poicas
nöhrydellä caatunen mailman jällens cohen-
danut olet / anna vscolistes ijancalcinen ilo : ja niin-
cuin sinä olet heitä ijancalcie est cadoturest pelasta-
nut / niin anna myös heidän saada ijancalcinen
elämä taiwahis. Sinun Ractan Poicas JESUXEN
Christuxen / etc.

Epistolan kirioitta P. Petari Apost.

1. Pet. 2.

Ruokot weliet / Christus kärkei meidän edes
stäm / ja jätti meille euwan / että teidän
pitä hänen askeleitans noudattaman. Joca
ei yhtän syndiä tehny / eikä yhtän petosta ole
hänen suustans löyrtty. Joca ei kironnut cosca
händä kirrottin / eli vhgannut cosca hän kärkei /
mutta andoi hänelle coston / joca oikein duos
midze. Joca meidän syndimme idze vhras /
omas ruumisans / puun päällä / että me synnet
stā poisuollet / eläisimme wanhurscaudesa.
Jonga hawain cautta te oletta terwexitullet:
Sillä te olitte njncuin exwäiset lambat:
Wan nyt te oletta palainnet / teidän sieluin
paimenen ja pispän tygō.

Isä Jumalat kiittäkäm / pag. 31.

Mikä silloin taita puutu / pag. 10.

Ewangellumin kirioitta P. Johannes
Ewang. Cap. 10.

Etchen aican sanoi Jesus Judalaisille:
Minä olen hywä paimen / hywä pai
men anda Hengens lammassten edest. Mut
tapalcolinen / joca ei ole paimen / eikä lam
bat olle hänen omans / cosca hän näkē Su
den tulewan / njn hän jättä lambat / ja pake
ne / ja susi raatele ia haasea lambat. Mutta
palcolinen pakene: Sillä hän on palcolinen
eikä totelle lambaista. Minä olen hywä
paimen

paimen / joca tunnen lambani / ja minä tu-
tan myös lambaidani Niinuin Isä mi-
nun tunde / niin tunnen minä myös Isän ja
minä panen hengeni lammasten edestä. Ja
minulla on myös muita lambaita / jotka ei
ole tästä lammasta huonesta: Ne tahdon minä
myös tänne saatta / ja he saavat cuulla mi-
nun äneni. Ja niin pitää olemaan hyi lam-
mas huone / ja hyi paimen.

Rucous.

Herra Jumala taivalinen Isä joca sinun Isält-
sest hywydestäs olet meitä waiwastia ihmisiä
muiskanut ja sinun Poikas meidän paimeneren aset-
tanut / ettei hän meitä ainoastens pyhällä Sanal-
lans rawidzis / mutta myös synnist cuolemast ja
per:elest warielis. Merucoilemma sinuc / anna meil-
le Pyhä Henges / että niinuin tämä paimen tunde
meidän / ja meistä murhen pitää / että me myös mah-
daisim / caickinaisis ahdistus hänen tuta / meitä
hänen tygöns pitää / kaikest sydämeist hänen ändäns
noudatta ja wijmein hänen cauttans ijancatksen
autuuden peria / Amen.

III. Sunnuntaina Pääsiäisest.

Collecta.

HJumala Caickiwaldas / joca sinun totuudes
walkiudella / eriwäiset oikialle tielle saatat /
anna kaikille Christityille armos / hyljämän paha
ja noudattamman hywä. Sinun Poikas / etc.

Epist.

Ruokot wcliet/minä newwon teitä nñncuin
 uoudoia/ ja muucalaisia wälkäät liballista
 himoia/ jorca sotiwat sielua wastan. Ja pitä
 tää hywä me no pacannain seas/että ne jorca tei
 tä panettellewat/ nñncuin pahointe kñtā/ tun
 disit teidän hywistä töistän/ ja kñttäisit Jumaa
 lata sinä päiwänä jona hän caikti julista.

Sentähden oleat alammaiset caikkille ihmi
 sille/ ja säädyille/ HErran tähden/ olisco se Cu
 ningalle/ nñncuin ylimmäiselle/taikka päämie
 hille/ nñncuin / nñlle / jorca hänelä läheretyt
 owat/ pahointekälle rangastoreri/ ja hurjca
 ille kñtoreri: Sillä se on Jumalan tahto/että te
 hywällä työllä tukidzetta hulluin ia tyhmain
 ihmisten suun. Nñncuin wapaat/ ja ei nñn
 että se wapaus olis nñncuin pahuden peitos/
 waan nñncuin Jumalan palweliat. Oleat
 cunnialiset jocaista wastan. Racaftacat welhjä/
 peliätkät Jumalata/ cunnioitacat Cuningasta.

Te palweliat / oleat alammaiset caikkella
 pelgolla teidän Isännillen ei ainoastans hy
 wille ja siwidille/waan myös tuimille. Sillä
 se on armo jos jocu omantundons tähden Ju
 malan tygö waiwa kærst ja syyttömäst kærst:
 Sillä mikä kñtos se on / jos te pahain tecoinne
 töhden piestän / ja kærstite? Mittra coscate hy
 win te ette/ ja cuitengin waiwatan/ ja te sens
 kærstite/ nñn se on armo Jumalan edes.

Sun tygös HErra Christe huudan/pag. 139.

D'Jumal anna minull armos/pag. 139.

Ewangeliumin Kirioitta P. Johannes
Ewangelista / Cap. 16.

S Jehen aican / sanoi Jesus Opetuslaps
sillens : Wähän aian peräst et te näe
minua / ja taas wähän aian peräst te näettä
minun : Sillä minä menen Jhäni tygö. Niin
muutamat hänen Opetuslastians puhuit
kestenäns : Mitä se on cuin hän sano meille ?
Wähän aian peräst et te näe minua / ja taas
wähän aian peräst te näettä minun : Ja että
minä menen Jhäni tygö. Niin he sanoit :
Mitä se on cuin hän sano / wähän aian perä-
stä ? En me teidä mitä hän puhu. Niin J E-
sus ymmärsi että he tahdoit kysyä hänelle / Ja
sanoi heille : Te kysytte kestenän / että minä
sanoin : Wähän aian peräst et te näe minua /
ja taas wähän aian peräst te näettä minun.
Totifest / totifest sanon minä teillä : Teidän
pitä itkenän ja pareuman / mutta maailma
iloidze. Te tuletta murhellisexi / mutta teidän
murhen käärtän iloxi. Casca Waimo synnyt-
tä / niin hänellä on kipu : Sillä hänen het-
kensä tuli. Mutta koska hän on lapsen syn-
nyttänyt / niin ei hän muista enä waiwans /
waan iloidze sydynexi ihmisen mailman.

Niin

Nijn teillä on myös nyt murhe / mutta mind
rahdon teitä jällens nähdä / ia teidän sydä-
men on iloidzewa / ia ei kenenkän pidä teidän
iloan teildä pois ottaman.

RUCOUS.

HERRA Jumala taiwallinen Jhä sinä joca sinunt
isälifest hywäst tahdostras / sinun lapsias täsä
ma ilmas curttat / että he sinun Poikas caldaiset sekä
kärsimises että cunnias olisit / me ru. oilemma sinua /
lohduta meitä Pyhällä Heugelläs meidän tiusauxi-
sam ia waiwoisam / että me epäillis / waan turwai-
sim luidst sinun Poikas lupauksen ia lohdutu. en / ni-
mittätau / että suru pösy ainuastans wähdän aian / ja
sijtte seura tjancaickinen ilo / että me nijn tämän toi-
won cautta caickinaisen wastoin käymisen kärsiwäli-
fest wotaisime / Jesuxen Christuxen cautta / Amen.

IV. Sunnuntaina Pääsiäifest.

Collecta.

H Jumala Caickiwaldias / joca nijn uscowaises
sydämet halidzet / että he y. imieliset olla taita-
wat / aina heille armos / että heillä olis hywä suosio
sinun kää. hts / ja wahua to. wo sinun lupauxis ;
Että myös me jorca täsä häähywäises mailmas wa-
ellam / meidän syhdämesäm aina taiwallisia ajatelli-
simme Sinun rackan Poikas Jesuxen Christ etc.

Epistololan kirioitta P. Jacob

Apostoli / Cap. I.

Rackat weliet / caickinainen hywä ando / ia
caickinainen tyädellinen lahia tule ylhäll.
dä wälkenden Jhäldä / jonga tykönä ei ole wal-
kenden

Keuden ia pimeyden muuttosta / eikä waihetusta.
Hän on meidän synnyttänyt hänen tah-
tons jälken totuuden sanalla / että me utiset hä-
nen uondocappaleistans olisimme. Sentäh-
den / ractat weliem / olcon jocainen ihminen
nopia cunleman / murta hidas puhuman / ja hi-
das wihan: Sillä ei ihmisen wiha tee mitän
Jumalan edes sitä kuin oikein on. Sentähden
pangat pois caictinainen saastaisus ia caicti-
nainen pahuus / ia ottacat sana siweydellä wa-
flan / joca teistä istutettu on / ja woi teidän sielun
antuarin saatta.

Jumala suurest hywdest / pag. 119.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Johannes
Ewangelista / Cap. 16.

S Tehen aican sanoi Jesus hänen Dyez-
tuslapsillens: Mutta nyt minä menen
sen tygö joca minun lähetti / ia ei teistä minulle
kengän kysy: Cungas menet? Waan että
minä olen tämän teille sanonut / niin murhe
täyttä teidän sydämen. Cuitengin sanon
minä teille totuuden: Se on teille tarPELLI-
nen / että minä poismenen: Sillä ellen minä
poismene / niin ei lohduittaia tule teidän ty-
gön: Mutta jos minä poismenen / niin mi-
nä hänen teille lähetan. Ja cosca hän tule /
niin hän nuhtelee mailma / synnin tähden / ja
wanhurscauden tähden / ia duomion tähden.

Syns

Synnin tähden tosin: Ettei he vsko minun
päälleni. Mutta wanhurscauden tähden/
ette minä meneu Isäni tygö/ ja ette te mi-
nua sillen näe. Mutta duomion tähden/että
tämän mailman Päämies on jo duomittu.

Minulla olis vielä palio sanomist/ mutta
että woi nyt anda. Waan cosca totuden
Hengi tule / hän johdatta teitä caicken totu-
teen: Sillä ei hän puhu idjestäns/ waan mi-
tä hän cuule / Sitä hän puhu / ja tulewaisia
hän teille ilmoitta. Hän on minua cunnioit-
tawa: Sillä hän otta minun omastani/ ja
ilmoitta teille.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Isä/ joca sinun Pot-
cas cautta olet luvannut Pyhän Hengen/ ja
sanonut/ että hänen mailma synnin / wanhurscau-
den ja duomion tähden nuhtelemen pitää. Me rucoi-
lemma sinua walaise meidän sydämen / että me tun-
nustaisim meidhän syndim/ ja vscen cautta Christus-
sen päälle tjancaickisen wanhurscauden saisim/ tur-
waisimme myös caikis meidän waiwoisam ja kiu-
saurisam siehen ainoan ja oikian lohduksen nimit-
tään/että Christus on Perkelen/ cuoleman ja caickien
Herra / ja tahto armoliseest meitä caickesla pahasta
autta/ ia tjancaickisen autuuden anda/ Amen/

V. Sunnuntaina Pääsiäiseest.

Collecta.

Sumala / sinä joca se olet / jolda caicfinainen
hywys tule / anna sinun palweltoilles armos /
atatteleman sitä cuin soweltias olis ; Ja laina woim
ma t'hyttämän sitä myös tegoillans. Sinun raakan
Poikas Jesuxen Christuxen kauttn / Amen.

Epistolain kirioitta P. Jacob

Apostolt / Cap. 1.

Ruokotweliet / oleat myös sanan tekiät / ia
rei ainuastans cuuliat / pettäin teitän. Sil
lä joca joca on sanan cuulia / ia ei tekiä / hän on
sen miehen caltainen / joca ruumilisen caswons
Speilis curkistele. Ja sitte cuin hän idzens
curkistellut on / nijn hän mene pois / ia unhotta
cohta millinen hän oli. Mutta joca cadzo wa
pauden täydelseen lakijn / ia pysy / ia ei ole un
hottowa cuulia / waan tekiä / se tule hänen tego
sans autuaxi.

Mutta jos joca teistä näty Jumalinen ole
wan / ia ei suista kieldäns / waan wiettele sydä
mens / sen Jumalan palwelus on turha. Se
on Isälle ia Jumalalle saastatoin Jumalan pala
welus : Edziä Orwoia ia Lestejä heidän mur
heisans / ia idzens saastatoinna maailmasta pitä ;

Isä meidän n'häll taiwas / pag. 64.

Sun tygös H. Christe huudan / pag. 239.

Ewangeliumin kirioitta Johannes

Ewangelista / Cap. 16.

Sehen aican / sanoi Jesus Opetuslap
sillens : Totifest / totifest sanon minä
teille : Mitä itkänäns te anotta Isäldä mi
nun Nimeni / nijn hän anda teille. Et te
ole

ole mitän minun Nimen tähän asti anonet/
rucoilcat / nunnite saate / että teidän ilon olis
tähdellinen. Näitä olen minä teille puhunut
tapauxis / mutta aica tule / etten minä sillen
puhu teille tapauxis / mutta julkifest ilmoitan
teille minun Isästani. Sinä päivänä pitää
teidän rucoleman minun nimeni. Ja en mi-
nä sano teille / että minä rucoilen Isä teidän
tähten: Sillä Isä racasta idze teitä / että te
minuaracastitte / ja vscoitte minun Jumalaa-
sta lähtenen. Minä läxin Isästä / ja tulini
mailman: Taas minä jätän mailman / ja
menen Isäni tykö.

Sanoit hänen Operuslapsens. hänelle:
Cadzo nyt sinä julkifest puhut / ja et yhtän tap-
paust sano. Nyt me tiedämme sinun caicki
tietävän / eikä tarvita että joku sinulle kysy /
sen tähden me vscomme sinun Jumalasta
lähtenen. Jesus wastais heitä: Nyt te v-
scotte / cadzo / aica lähesty / ja jo tuli / että joi-
nen hajotetan erinäns / ja minun te yxinäni
jätätte. En minä cuitengan yxinäni ole: Sillä
Isä on minun cansani. Näitä olen minä teil-
le puhunut / että teillä minus rauha olis:
Malimas on teillä tusca / mutta oleat hywäs
turvas / minä voitni mailman. Nu,

Rucous.

GHErra Jumala taiwallinen Isä/ sinä joca si-
 nun Poicas cautta olet luwanut caicki meille
 anda/ cuin me sinulda hänen Nimens anomme/ Me
 rucoilemma sinua / pidä meitä sinun Sanasas / an-
 na meille Pyhä Henges / joca meitä hallidzis sinun
 tahtos jälkeen elämän/ wariele meitä Perkele:n wal-
 last/estä meidän seastam wäärä oppi ja turba Juma-
 lan palvelus / wariele meitä caikest pahast sekä ste-
 lun että ruumin puolest/ anna meille sinun siunau-
 zes ja rauhas että me caickis sinun armolisen apus
 tundisim/ ja niin sekä täällä että taiwas tjancaickisest
 sinua meidän armolista Isääm ylistäsim ja kättäi-
 sim Jesuxen Christuxen meidän/ etc Amen.

Hela Torstaina

Collecta.

SBo meille O Caickiwaldias Jumala/ että me
 jotca sinun ainocaisen Poicas Jesuxen Chri-
 stuxen meidän Wapahtaiam/ täuäpän taiwasen a-
 stunen ysc omme / alati myös meidän sydämelläm/
 hänen työnänns taiwahis auisim. Siun ractan
 Poicas Jesuxen Christuxen/ ic.

Epistololan kirioitta P. Pawali Aposto-

lein tegois/ Cap. i.

Kunnen olen minä/ Teophile/ puhunut cai-
 kista nistkä cuin Jesus rupeis sekä tekemän
 että opettaman/ haman siehen päiwän asti jona
 hän ylösorettin sirtte cuin hän Apostoleille / jot-
 ca hän walinnut oli / pyhän Hengen cautta oli
 käskyn andanut. Toille hän myös kärsimisens
 jälkeen/ oli idzens eläwäri osottanut moninaisel-

ja opettamisella/ ja näytteli heille hänen / ne
iäkymmendä päivää / ja puhui heille Jumalan
Waldacunnasta. Ja cuin hän heidän oli coon-
nut/ kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemissä/
waan että he Isän lupauksia odotaisit / josta te
oletta / sanoi hän/ cuuklet minulda: Sillä Jo-
hannes tosin casti wedellä/ mutta te castetan
pyhällä hengellä/ ei monen päivän perästä.

Cosca he siis cocondunet olit/ kysyit he hä-
nelle/ sanoden: Herrä/ nytkös Israelin wal-
dacunnan rakennat: Hän sanoi heille: Ei tei-
dän tule tietä sica eli hetke/ jorca Isä on hänen
woimaans pannut. Waan teidän pitäsäaman
pyhän Hengen woiman/ joca on tulewat tei-
dän päälle. Ja teidän pitä minun todista-
iani oleman/ ei ainoastans Jerusalemissä/ mutta
nyöscoco Judeas ja Samariass / ja siite ma-
 ilman äreen.

Ja cuin hän nämät sanonut oli/ otettiin hän
ylös heidän nähdens/ ja pilwi wei hänen ylös
heidän silmäins edestä. Ja cuin he cadzeli-
taiwasen hänen menneensä/ cadzo/ nijn heidän
tykönsäns leisoi cari miestä walkeisa waatteisa/
jorca sanoit: Te Galilean miehet/ mitä te seiso-
ta ja catzotta taiwasen? Tämä Jesus joca tei-
dä otettiin taiwasen/ on nijn tulewa/ cuin te hä-
nen tawasen menewängin näitte.

Nyt caieki Christityt ilmoitcat / pag. 120.

Meidän linnan on Jumal taiwast / pag. 17.

Ewangeltumini kirjoiteta P. Marcus

Ewangelistia / Cap. 16.

STe hen aican / cosca ue yrjoitastatymen-
dä

dā attrioidzit ilmeſtyi J̄Eſus/ ia ſoimais, hei-
 dān ep̄a vſcoans / ia heidān ſydāmens can-
 giutta/ ettei he vſconet niitā jotea hānen nāh-
 net olit ylös noſnexi: Ja ſanoi heille: Men-
 gāt caiccken mailman/ ia ſaarnateat Ewan-
 geliuni caikille luoduille. Joca vſco ja caſte-
 tan/ ſe tule autuaxi/ mutta joca ei vſco/ ſe ca-
 dotetan. Mutta nāwāt owat ne merkit/jotea
 niitā noudatawat kuin vſcowat: Minun ni-
 meni cautta pitā heidān Perkelet vlos aia-
 man/ uſilla kielillä puhuman/ kermet pois
 aiaman/ ia ioſ he jotakin myrckyjūowat/
 niin ei heille mitān wahingoita. Sairasten
 pāälle pitā heidān kätens paneman ja ne
 paranewat. Ja H̄ĒRra/ ſitte kuin hān oli
 heille puhunut/ otettiin ylös tairwaſen/ ja iſtu
 Jumalan oikialla kädellä. Mutta he menit/
 ia ſaarnaiſit iocapaicas / ia H̄ĒRra waicutti
 heidān cansans / ia wahwiſi ſanan/ nou-
 waifen merkein cautta.

Rucous.

ḠĒſu Chriſte/ ſinā Caickiwaldian Jumalan at-
 noa Poica / joca et ſillen tāsā mailmas kōny-
 des ole/ waan iſtut J̄h̄n Jumalan oikiällä kädellä/
 ia olet caickein cappalden H̄ĒRra: Me rucoilemma
 ſinua/ läheta meille Pyhä Henges/ anna meille v-
 ſcolifiä opettaita/wariete ſinun Pyhä Sanas/ hil-
libze

Edze Perkele ja caicein tylyys / ja pidä sinun wal-
dadundas täsä mailmas woimasans / siehenasti cuin
caicki wiholiset sinun jalcais astinlaudaxi aseteturi
tulewat / ia me sinun cauttas synnin / cuoleman ja
Perkele Woitaisimme / Amen.

VI. Sunnuntaina Pääsiäissest.

Col'ecta.

G Caick waldias ijancalcinen Jumala! / anua
meille armos / että meillä olis aina luita tahto /
ja oikia ractaus sinun tygös / sinua caicest sydamest
ja woimast / totises wanhurscaudes palwella. Et
nun Poicas Jesuxen / etc.

Epistolalan kirioitta P. Petari Apost.

1. Pet. 4.

R Actat weliet / oleat raitijt ja walpaat ru-
coileman / mutta ennen caickia pitäkät pa-
lawaractaus: Sillä ractaus peittä palio ricas-
rita. Oleat wierasten holhoiat kestenän / na-
pisemata. Ja palwelcat toinen toistan / jocai-
nen siltä lahjalla cuin hän saanut on / niñcuin
hywät moninaisen Jumalan armon Suonen-
haldiat. Ja jos jocus puhu / hän puhucan niñ-
cuin Jumalan sancia. Jos jollakin on jocu
witea / hän tehkän niñcuin siltä woimasta / jona
ga Jumala anda. Että Jumala caicisa Jesu-
suxen Christuxen cautta cunnioitetaisim. Jolle
olcon cunnia ja walda ijancalcisest ijancalcie-
seen / Amen.

Meidän linnam on Jumal taiwast / pag. 17.

Päälles minä Herrra vscallan / pag. 12.

Ewangeliumin kirioitta P. Johannes

Ewangel, Cap. 15. & 16.

Sijä

S Zehen aican/sanoi JEsus Opetuslay
Sillens: Cosca Eohduttaja tule / jonga
minä teille Jsäldä lähetän / torunden Hen-
gi/joca Jsästä vlos käy se on minusta todista-
wa. Ja te oletta myös todistaiat: Sillä te
oletta algusta minun cansani ollet.

Näitä olen minä puhunut teille / ettet te
pahenis. He panewat teitä pannaan. Ja
aica tule / että joca teidän tappa / se luule teh-
nens Jumalalle palveluxen. Ja näitä he
tekwät teidän / ettei he tunne Jsä eikä minua.
Waan minä sanon näitä teille / että cosca se
aica tule / niin muistacat että minä sen teille
sanonut olen. En minä ole näitä teille algu-
sta sanonut: Sillä minä olin teidän cansan.

Rucous.

S Eerra Jumala tairwalinen Jsä / me kiitämme
sinua / että sinä Pyhän Henges cautta meitä
sinun rackan Polckas JEsuxen Christuxen / meidän
HErran tunnustoxen cudjunut olet / ja rucollem-
ma sinua ettei mailma jencaltai stunnustosta kārsi /
waan sentähden waino menä / että lahjotaisit meil-
le turwalisen vscalluxen etten me ristist ia wastoin
känmmisset meitäm pahennais / waan olisim lutat si-
nun todistuxes ja löntäisim aina sinä seuras cuin
sinä te sinun Polckas oikein tunde / ia niin jancacki-
set autuari tulisim / JEsuxen Christuxen meidän
HErran cautta / Amen.

Heluntaina.

Collecta.

Herra Jumala joca tänäpäin sinun vsc olisten
sydämet Pyhän Hengen walistuxella opetta
anna meidängin sen Hengen cautta ymmärtä se cun
oikia on/ että me hänen lobdutexestans aina illo
tzisim. Sinun Poicas Jesuxen Christuxen me
dän HERran cautta toca ynnä sinun causas/Pyhän
Hengen yhtendes/ elä ia hallidze nyi totinen Juma
la/ jancatckifest jancatckisen/ Amen.

Epistolalan firioitta P. Lucas Aposto
lein tegois/ Cap. 2.

Ju cuin wñdes kymmenes päiwä täyrtettiin
oliti he caicki yrimie:ifest cogosa. Ja hu
maus tapahdui äkist taiwast njñcuin suu
tuulis pään olis tullut/ ja täyrtti huonen/ cusa he
oliti istumas. Ja heille näyitwñlestellyt Eie
let njñcuin tuliset/ ia istuit cun gin heidän pään
lens. Ja he täyrttin caicki pyhällä Hengellä
ja rupeisit puhuman mailla kielillä/ senjälke
cuin Hengi andoi heidän puhua.

Njñ Jerusalemis astui Judalaista/ Juma
lata pekkäwäisiä miehiä/ caickinsifesta Canssa
sta/ cuin taiwan olla on. Ja cossa tämä äni ta
pahdui/ njñ coconnui suuri Canssan palious
ja hämmästyit: Sillä cun cuuli njñden puhu
wan heidän kielillän. Ja he tyhmistyit caicki
ja ihmettelit kessenäns/ sanoden: Cadzo eifö
nämät caicki jotca puhuwar/ ole Galilealaiset
Ja cuingame cun cuilemma heidän puhu
wan meidän kielillän/ josa me syndynet ole

ma? Parthit ia Medit / ia Elamitit / ia Meso-
potamian asuraiset / ia Judeas / ia Capadoci-
as / Pontos ia Asias phrygias ia pamphili-
as / Egyptis ia Libian maan rasoilla / liki Kyreni /
ia miscalaiset Romista / Judalaiset ia vdet Ju-
dalaiset / Cretit ia Arabit. Me cuulemma hei-
dän puhujan meidän tielillän / Jumalan
suuritekoia. Nijn he caicki tyhmistyit / ia
ihmettelit keskenäs / sanoden : Mitäs luulet
tämän olevan? Waan muut nauvoit heitä ia
sanoit : He ovat täynnäs makiata wijns.

Tule Pyhä Hengeli luoia / pag. 110.

Ewangeliumin kirjoitta P. Johan-
nes Ewangel. Cap. 4.

S Jehen aican sanoi JEsus Opetuslap-
sillens : Joca minna racasta / se pitä mi-
nun sanani / ia minun Jsaniracasta händä /
ia me tulemma hänen tyköns / ia asumma
hänen tyköns. Mutta joca ei minua raca-
sta / ei se minun sanoian tätze. Ja ne sanat
cuin te cuuletta / ei ole minun / waan Jsan /
joca minun lähetti. Näitä olen minä teille
puhunut / ollesani teidän cansan. Mutta
lohduittaia Pyhä Hengi / jonga Jsa on läh-
tettäwä minun Nimeeni / opetta teille caicki /
ia muistutta myös teille caicki kuin minä teil-
le sanonut olen. Rauhan minä jätän teille /
minun rauhani minä annan teille : En minä

äänna teille niincuin mailma anda. Älkö en te
 dän sydämen wawahcaco / älkät myös p
 jästykö. Te cuulitta minun sanowan: Mit
 menen pois / ja tulen taas teidän tygön. J
 te minua racastaisitte / niin te tosin iloid
 stitte / että minä sanoin: Minä menen J
 tygö; Sillä Jsa on suurempi minua. J
 män mänä sanon teille enen cuin se tapah
 että te useoisitte / koska se tapahumut on.

En minä tästedes puhu palio teidän ca
 san: Sillä tämän mailman Päämies tu
 ionga ei ole mitän minus. Mutta että ma
 ma ymmärräis minun Jsa racastawan /
 niincuin Jsa minulle täski / niin minä my
 teen.

Rucous.

GHerra Jesu Christe / Jsan Caickiwaldian
 Noa Poica / me rucollemma sinua / anna me
 le sinun Pyhän Sanas cautta / sinun Pyhä H
 ges / joca mettä sinun pyhä tahtoas tekemän w
 sis / caickinaisis kiuseuxis ja wastoinkäymisis le
 dutais ia sinun totutees mettä saatais / että me o
 sim pnyhwäiset useosa / wahwistuisim rackau
 ia caickinaisisa hywisä töisä / ja yhden turwaltisen t
 won cautta sinun apuus / cuins meille cuolemoll
 ansaidyt / saisim ijaneaicikisen / autuuden / sinä j
 hallidzet Jsan ia Pyhän Hengen cansa ijaneai
 sest / Amen.

II. Heluntain Päiwänä.

Epistolalan kirjioitta P. Lucas Aposto-
lein tegeis / Cap. 10.

JA petari sanoi Corneliuxella / ia nülle jot-
ca / hänen cansans olit: **H**erra käästi meis-
dän Caussalle saarnaman / ja todistaman että
hän on se joca Jumalalda on säättö eläwitten
ja cuolluitten duomarixi. Hänestä caieki pro-
phetat todistawat / että jocainen cuin usco hä-
nen päällens / pitä hänen nimens kautta synnit-
andexi annetaman.

Cosca petari wielänaitä puhui / langeis py-
hähengi caiekin nünden päälle / jotca pyhen
cuulit. Niin ne uscowaiset ymbärins leickau-
rest / jotca petarin cansa tullet olit / hämmä-
styit / että pacansingin päälle pyhän Hengen
lahiawuodatettin: Sillä he cuulit heidän kie-
lillä puhuan ia Jumalata ylistäwän. Niin
petari sanoi: Taitaco jocu kieldä näitä / jotca
owat niin pyhän Hengen saanet cuin mekin /
wedellä castamasta? Ja hän andoi heidän ca-
ssa Herran Nimeen.

Näin suurest Jumal armahdan on / pag. 58.

Nyt caieki Christityt iloiteat / pag. 120.

Jumala suurest hywydest / pag. 119.

Ewangeliumin kirjioitta P. Johanne-
nes Ewangel. Cap. 3.

Sehen aican / sanoi **J**ESUS Nicodes-
muxeille: Niin on Jumala maailmara-
castanut / että hän andoi hänen ainoan

Poicans/ että jocainen joca vsko hänen päällens/ ei yidä hukuman/ mutta ijancieksisen elämän samaan. Sillä ei Jumala lähettänyt Poicans mailman/ duomidzeman mailma/ mutta että mailman piti hänen cauteans wapadettaman. Joca hänen päällens vsko ei händä duomita: Mutta joca ei vsko/ jo se on duomittu/ sillä ei hän vskonut Jumalan aino an Poian nimen päälle. Mutta tämä on duomio: Walkens tuli Mailman/ia ihmiset racastit enämin pimeyttä kuin walketta: sillä heidän työns olit pahat. Sillä jocainen joca paha teke/ hän wiha Walketta/ eikä tule Walkenten/ ettei hänen työns pidäis laitettaman. Mutta joca totuden teke/ hän tule walkenten/ että hänen työns nöhdäisim: sillä ne ovat Jumalas tehdyt.

Rucous.

HERRA Jumala taiwallinen Isä / Anä joca sinun Isälifest rackaudestas meidän waiwaisten syndisten tygöm/ lahioitit meille sinun Poicas/ että me hänen päällens vskoisim/ ja hänen cauttans autuaxi tulisim/ me rucouilemma sinua/ anna Pyhä Henges meidän sydämihim/ että me loppun affisencaltaises vscos pösywäiset olisim ja autuaxi tulisim/ Jesuxen Christuxen meidän Herran cautta/ A.

III. Heluntain Päiwänä.

Cosca Apostolit cuulit Jerusalemis/ Sa
 Marian Jumalan Sanan vastaanottanens
 lähetit he heidän rygöns Petarin ja Johannes
 ren/ Cosca he sinne alas tulit / rucoilit he nñ
 den edest / että he olisit saanet pyhän Hengen :
 sillä ei hän ollut vielä yhdengän nñden päälle
 alas lafettu ; waan olit ainoastans JESUS
 Christuren Nimeen castetur. Niin he panit
 kärens heidän päällens ja he sait pyhän hengen
Ewangeliumin kirjoitta P. Johannes
Ewangel. Cap. 10.

Ezehen aican/ sanoi JESUS Judalaisil-
 le : Totifest/ totifest sanon minä teille : jo-
 ca ei owesta mene lammas huonesen / waan
 maalda/ hän on waras ja ryöwäri. Mutta
 jo ca owesta mene/ hän on lamasten paimen.
 Sillen owen wartia awaia/ ja lambat cuile-
 wat hänen ämens. Ja omia lambattans
 cudju hän nimeldäns/ ja wie heidän vlos.
 Ja cuin hän omat lambans vlos päästä/
 käy hän heidän edelläns / lambat seurawat
 händä: sillä he tunnawat hänen ämens. Mut-
 ta ei he muicalaista seura / waan pakuneat
 händä : Sillä ei he tunne muicalaisen ändä.
 Tämän tapauyen sanoi JESUS heille ; Mut-
 ta ei he sitä ymmärtänet/ cuin hän heille sanoi.

Niin JESUS sanoi taas heille: Totifesti
 totifesti sanon minä teille: Minä olen lammas-
 sten owi. Caicki jotca minun edelläni owat
 ollet / owat warcat ia ryöwärit ia ei lambat
 euullet hitä. Minä olen owi / jota minun
 cauttani sisällemene / hän tule wäpaxi / ia me-
 ne sisälle ia wlos / ia löytä laituinen Ei waras
 tule muuta kuin warastaman / ia tappaman /
 ia cadottaman: waan minä tulii / että heillä
 piti elämä oleman / ia yldäkyllä oleman.

Rucous.

G Herro JESU Christe / sinä joca olet owi lam-
 mas huonesen / kuin on sinun pyhä Seuracun-
 das. Sinua menöyrästi rucoillemma / andaman
 meillem Owenwartian Pyhän Hengen / että hän
 awais meille sinun Pyhän Sanas ia totisen tunnos-
 wen / saatais meitä lammashuonesen / cusa me
 nun ja sinun hywät työs oikein tundeman oppisim.
 Mutta wariete meitä warcailda / ryöwäreilda /
 Sielun murhailda / jotca sinun wäpän laumas
 nijneuit raatelewaiset Sudet cauhiaasti wiettelewä
 hajottawat ja härizewät / anna meille armos että
 me aina sinun änes uulisim ia sinua seuroisim / että
 meillä sinun cauttas elämä ia yldäkyllä ollis /
 ijancaickisen autunteen pääsisim Amen.

IV. Heluntain Päiwänä.

Epistolankirjoitta P. Lucas Apostolein

ty. ois / Cap. 8.

A Apostolitten cautta tehrin monda meitä

Siä iathmeträ Cansas seas. Ja he olit caicki yri-
mu lis t Salomonin Esihuonesä. Mutta ei ni-
pä muista uscaldanut yriskän idzens anda hei-
dän secans / waan Canssa piti palio heistä. Ja
joucko enäni miehistä ja wainoista / jotca Her-
ran päälle yscdit. Ja cannoit sairaita catuils-
le / ja panit niistä wuotelle ja paarille / että petä-
rin tulles ainoastans hänen warions jongun
heistä olis warionut. Ja tuli myös suuri
joucko cocoon lähimmäisistä Coupungeista
Jerusalemiin / ja toit sairaita / ja saastaisida
hengildä riiwatuita / jotca caicki paratiin.

Slotteat nyt tähän aican / pag. 122.

Ewangel. Kirjoitta P. Johannes

Ewangelista / Cap. 6.

S Jehen aican sanoi JEsus Judalaisille:
Ei taida kengän minun tygöni tulla / el-
lei Jsä joca minun lähetti / wedä händä / ja
minä herätän hänen wiimeisnä päiwänä.
Se on Prophetais kirjoitettu: Heidän pitä
caicki Jumalalda opetetuxi tuleman. Sen-
tähden jocainen cuin sen on Jsälda cuullut
ja oppenut / hän tule minun tygöni. Ei niijn
että jocu on Jsän nähnyt / waan joca on
Jumalast / se on Jsän nähnyt.

Totifest / totifest sanon minä teille: Joca
yseo minun päälleni / hänellä on ijancaicki-
nen elämä, Minä olen elämän leipä. Tei-

dän Jsanne söit Mannä corwes / ia euolit.
Tämäön se leipä / ioca tuli Tairvast alas / ia
ioca sitä syö / ei hänen pidä euoleman. Mei-
nä olen se elämä leipä / ioca tuli Tairvast a-
las / se euin tästä leiwästä syö / hän elä ijan-
caiekiest. Ja se leipä ionga minä annan / on
minun lihan / ionga minun pitä andaman
mailman elämän edestä.

Rucous.

M E kiitäm sinua HERRA Jumala tairvalinen
Isä / ettäs sen totisen elämän leitwän / mei-
dän HERRAN Jesuxen Christuren / tännemeidän ty-
gön lähettänyt olet / että me hänen päällens uscoi-
sim ja niin ijancaiekiest autuaxi tulisim. Ja ru-
coilemma sinua uöyräsi / etten me meidän suuren
heikouden tähdän ilman sinuta taida hänen tygöns
tulla / ettäs meitä walaisisit Pyhällä Hengellä /
hänen cauttans / ja Sanan / mitä tygös wedäisit /
ja meidän uscoam nyden Pyhän Sacramentein
cautta wahwistaisit / että me wijmeisnä Päiwänä
ijancaiekiisen elämän herätetxi tulisim / Jesuxen
Christuren meidän HERRAN cautta / Amen.

Pyhän Colminaisuden päiwänä.

Collecta.

D Caiekiwaldias ijancaiekinen Jumala / ioca
meille sinun köhille palweltoilles olet andaman-
seu uscon / että me taidamme tunnuista / sinun olo-
wan Personais puolestä totisen Colminaisuden / ja
cautte

cuitengin Jumalises olemises yhden / me rucoilem
ma sinua / että me sen uscon kautta / olisim aikis
niistä warielut / kuin meille wahingolisest olla taidat
sit. Sinun waakan Poikas Jesuxen Christuxen mei
dän HERAN kautta / joca ynnä sinun cansas
yhän Hengen yhtendes elä tahallidze xri totinen
Jumala / ijancaickisest ijancaickisen / Amen.

Epistolain kirioitta P. Pawali Apostoli

Romarein tygö / Cap. II.

Sitä Jumalan rickauden / wäisauden ja
tunnon sywyttä: Cuinga tutkimattomat
owat hänen Duomions / ja käsittämättömät
hänen tiens? Cuca on Herran mielen tiennyt?
Eli / cuca on hänen Neuwonandains ollut?
Eli / cuca on hänelle ennen jotakin andanut /
jota hänelle pidäis jälleens moxettaman? Sillä
hänestä / ja hänen kautta / ja hänesä / owat
caicki: Jolle olcon cunnia / ijancaickisest / A.

D lauptas Isä HERA Jumala / pag. 81.

HERA Christus tuli Jordanill / pag. 66.

Ewangeliumin kirioitta P. Johannes
Ewangelista / Cap. 3.

E Jehen aican / oli xri Mies Phariseu
yist / Nicodemus nimeldä / Judalai
sten ylimmäinen. Se tuli ydellä Jesuxen tygö /
ja sanoihänolle: Mestari / me tiedämme / että
sinä olet Jumalast Opettajaixi tullut: Sillä
ei taida kengän niitä tunnus tähtidä tehdä /
kuin sinä teet / jollei Jumala ole hänen can

sans. **J**esus wastais/ ia sanoi hänelle: Totifest/ totifest sanon minä sinulle: Ellei joku wastudest synny/ei hän taida Jumalan Waldacunda nähdä. Nicodemus sanoi hänelle: Cuinga taita ihminen vanhana syndy/ taitaco hän Aitins cohtum jällens mennä/ ia syndyä? **J**esus wastais. Totifest/ totifest sanon minä sinulle: Ellei joku synny wedest ia Hengest/ei hän taida Jumalan Waldacundan tulla. Mitä lihast syndynyt on/ se on lihai. Ja mitä Hengest syndynyt on/ se on Hengi. Älä ihmettele/ etnä minä sanoin sinulle. Teidän pitä vdest syndymä. Tuulipuhalda custa hän tahto/ ia sinä cuulet hänen humuns/ ia et tiedä custa hän tule taicta cubunga hän mene. Näin on jocainen cuin hengest syndynyt on.

Nicodemus sanoi hänelle: Cuinga se taita tapahtua? **J**esus wastais/ ia sanoi hänelle: Olectos Mestari Israelis/ ia et näitä tiedä? Totifest/ totifest sanon minä sinulle: Me puhumme mitä me tiedämme/ ja todistamme mitä me näjemmä/ ia et teota wastan meidän todistustan. Jos minä maallisia teille sanoin/ ja et te vscö/ cuinga te vscöisittä jos minä taivallisia teille sanoisin? Ei astu-
kengän

tengän ylös taitvasen / waan joca taitvasi
alas astui / ihmisen Poica / joca on taitvas.
Ja niincuin Moses ylönsi karmen corwes:
Min myös ihmisen Poica ylätä eittä joca
nen cuin usco hänen päällens / ei ylä huc
fuman / mutta ijancuickisen elämän saaman.

Rucous.

Herra Jumala taitwalinen Isä / me waltwaiset
syndiset tunnustam / ettei meissä ole mi än hy-
wää / ta eittä meidän pidäis / niin palio cuin meihin
tule / cuoleman synnis ia ijancuickisest cadotettaman:
Sillä mitä libasta syndynyt on / se on liba ja ei tats
da taitwan Waldacundan tulla. Mutta me ruc olem-
ma sinua ole meille armolinen ia laupias / ja lähetä
Pyhä Henges / sinun Poicas Jesusen Christusen
tähden / meidän sydämihin ia tee meitä usxi ihmisi-
xi eittä me totisest uscoisim syndein andexi saamisen /
cnkn meille castes Christusen cautta luvattu on / ia
rackoudes meidän lähimäisem tygö / niin myös caic-
kimäisest Christilisis awuis päiwä päiwäldä wahui-
stuisim / ja ijancuickisen autuuden peritä saisim / Am.

I. Sunnuntaina Colminaisuden

päiwästä.

Collecta.

Herra Jumala Caickiwaldias / joca olet niiden wäke-
wys / joca sinun turwawat / cuule armollisest
meidän rucousem: Sillä paidzi sinuta ei inhimilli-
nen heicous woi mitän / anna meille armos / tehdä-
rem sinun kästys; Ja eittä me sinulle setä ajatuksilla
että töillä kelpaisim. Sinun Poicas / etc.

Ept.

Epistolain kirjoitta P. Johannes

Apost. 1. Joh. 4.

Wjun Račani/ Jumala on račaus/ ia
joca račaudes pýsy/ hån pýsy Jumala-
sa/ ia Jumala hånellä. Stijnä on račaus meißä
täydellinen/ että meille olis turwa duomio päi-
wänä: Sillä njñcuin hån on/ njñ olemma
me myös tässä maailmassa. Ei pelco ole račau-
desa waan täydellinen račaus aia pois pelgon.
Sillä pelgolla on waiwa. Mutta joca pelkä/
ei hån olet täydellinen račaudesa.

Racastacem händä: Sillä hån racasti mei-
tä ensin. Jos jocu sano: Minä racastan Ju-
malata/ ja wiha weliens/ hån on walehtelia.
Sillä joca ei racasta weliens/ jonga hån näke/
ewinga hån taita Jumalata racasta/ jota ei hån
näe? Jaramä kästy on meillä håneldä: Joca
Jumalata racasta/ hänen pitä myös weliens
racastaman.

Weisatacam nyt rickast miehest/ pag. 56.

Njñ cauwon cuin me eläm täällä/ pag. 100.

Ewangelumien kirjoitta P. Lucas

Ewangelista/ Cap. 16.

E Jehen aican/ sanoi JEsus Phariseuxil-
le: Oli nyri ricas mies/ joca waatetti hä-
nens purpuralla/ ia calleilla lijnawaatteilla
ia eli joca päivä ilos herculisest. Oli myös
ferjäjä/ nimeldä Lazarus/ joca macais hä-
nen portins edes/ täynnäs paisumita. Ja
pnyssi rawita niissä muruista/ jotea rickas
mie

miehet pöydäldä putoisit. Mutta coirat
tulit/ ja nuolit hänen paisumans. Nijn ta-
pahitui että kärkeä cuoli/ ja wietin Engelaiddä
Abrahamin helman: Cuoli myös ricas/ ja
haudattin. Cosca hän Helwetis waiwas olj/
nostti hän silmäns/ ja näki Abrahamin taam-
bana/ ja Lazaruxen hänen helmasans/ huusi
hän/ ja sanoi: Isä Abraham/ armahda mi-
nun päälleni/ ja lähetä Lazarus castaman sor-
mens pää weteen/ että hän jähdytäs minun
kieleni: Sillä minä waiwatan tösä lietisä.
Nijn sanoi Abraham: Poican/ muista että s
sait hywä eläisäs/ ja Lazarus sitä wastan pa-
ha. Mutta nyt hän lohduitetan/ ja sinä wai-
watan. Ja paidzi caickia näitä/ on meidän
ja teidän wälillän suuri juopakiinnitetty/ et-
tänä ne/ jotca tahtowat tädäldä sinne teidän ty-
gönne mennä/ ei he woi/ eikä steldä tännetän
tulla. Nijn hän sanoi: Minä rucoilen siis
sinua Isä/ että lähetät hänen minun Isäni
cotoon: Sillä minulla on wiisi welie/ todi-
staman heille/ ettei he tän tulis tähän waiwan-
siaan. Sanoi hänelle Abraham: Heillä on
Moses ja Prophetat/ cuulcan niytä. Mutta
hän sanoi: Ei Isä Abraham/ jos joku cuol-
luista

ista menis heidän tygöns / niin he paranno-
xen tekisit. Hän sanoi hänelle: Ellei he Mo-
sesi ia Prophetaita cuule / niin ei he myös
ysko / jos jocu cuolluista ylös nousis.

Rucous.

WERUCOILEM sinua HERRA Jumala taitvali-
nen Isä sinun Pyhän Henges kautta mei-
dän sydämen walaiseman / etten me sinun Sanas /
nijncuin ricas mies / ilman hedelmätä cuulis / ia että
me niin tämän ajalisen hywyden kätittäsim / etten
me se kautta sitä ijancaickista unhotais / waan mie-
lelläm meidän waram peräst waiwaisia auttaisim /
ia yspenttä ia ylönpaldisutta cartaisim / en epäilis
sinun armostas ia Lupiudestas / jos jocu ahdistus /
tusca ia waiwa päälle tulis waan caicki sinun awul-
las karsiwälisest woitaisim / Jesuxen Christuxen
kautta / Amen.

II. Sunnuntaina Colminaisus

den päiwästä.

Collecta.

HERRA Jumala / anna meille armos / että me
peltäisim / ia racastaisim sinun pyhä Nimes:
Sillä sinä hallidzet meitä lakkamat / ia sinun rackau-
des wahwuten kijnnität. Sinun rackan Poikas
Jesuxen / etc.

Epistolain kirioitra P. Johannes

Apostoli / 1. Johan 3.

Mikä ihmetelkö / minun welieni / jos mail-
ma teitä wiha. Metiedämme / että me o-
lemma cuolemasta elämän siirtyt: Sillä me ra-
casta

castamme welhämme. Joca ei weliens raca-
sta/ se pysy cuolem. s. ; Jocainen cuin weliens
wiha/ hän on murhaia: Ja teticdätte ettei
murhais ole tjancaictinen elämä pysywä.

Sitä me tunsimme rackauden / että hän on
Zengens meidän edestäm pannut / niin pitä
meidän myös weliemme edestä meidän Zeng-
gen paneman. Mutta jos jollakin on tämän
mailman hywyttä / ja näkis weliens tarwidze-
wan ia sulke sydämens hänelä / cuingast Juc-
malan rackaus pysy hänesä? Lapsucaiset / älä-
täm racastaco sanalla eli tielellä / waan työllä
ia totudella.

Yr ricas Mies wäkewä työs / pag. 47.

Mitä silloin taita puuttu / pag. 10.

Ewangeltumin Kirjoitta P. Lucas

Ewang. Cap. 14,

S Jehen aican sanoi JEsus tämän wer-
stauksen: Yxi ihminen oli walmistanut
suuren Ehtollisen / ia cudzui monda. Ja lä-
hetti palwelians Ehtolisen hetkellä / sanoman
cudzutuille. Tulcat / sillä caieki owat walmi-
stettu. Ja he rupeisit järjestäns caieki hei-
täs estelemän. Ensimmäinen sanoi: Minä
ostin pellon / ia minun pitä menemän sitä
cadzoman / minä rucoilen sinua / sano minun
esteni. Toinen sanoi: Minä ostin wiisi paria
härkiä / ia menen niitä coetteleman / minä ru-
coilen sinua sano minun esten. Colmas sa-
noi:

noi: Minä olen Emännän naimut / ja en tai-
 da sentähden tulla. Ja palveliä palais / ja
 sano i caieki nämät Herrallens. Nijn per-
 henisändä wihastui / ja sano i palveliällens:
 Mene nopiast Caupungin catuille ja cuille /
 ja saata tänne waiwaiset ja sairrat / enduwat /
 ja sofiat. Ja palveliä sano i: Herra / minä
 olen tehnyt / niñcuins káskit / ja wielä nytsia
 on. Herra sano i palveliälle: Mene maan-
 teille ja aidoille / ja waadi heitä tuleman / että
 minun huoneni täytetäissin. Mutta minä sa-
 non teille: Ettei nytkän nytsiä miehistä / cuin
 cudzuttin / pidä maistaman minun Ehtolli-
 stani.

Rucous.

Herra Jumala taivalinen Isä / me kytäm sinua /
 että s meidän sinun armos / joca on tjancaieki-
 nen elämä / sinun Pyhän Sanas cautta cudzunut
 olet: ja rucoilemma sinua / Pyhällä Hengelläs wa-
 laiseman meidän sydämen / etten me hukkan sinun
 Sanas cuulis waan oikein sinun Ehtolhaas mei-
 täm káyttätim / engä mingän catowaisen cappalen
 sijtä idziäm estä salls. Amen.

III. Sunnuntaina Colminatsuden päiwästä. Collecta.

Herra Jumala / caiken niñden warielus / joca
 sinun luottawat / ilman sinuta ei ole mitän kel-
 wolle.

wollista / eikä pyhyttä / lewittä sinun laupiudes mei-
dän päällem / hallidze ja johdata meitä / että me nñn
tästä nykyises menos waellaisim / etten me ijancieckis-
sa cadotais. Sinun Poicas / etc.

Epistolain kirioitta P. Petari Apost.

1. Pet. 5.

Minun rakahan / nöyryttätät teidän Jum-
malan wäkewän käden ala / että hän tei-
tä ajallans corgotais / caieki teidän murhenne
pauget hänen pällers: Sillä hän pitä murhen-
teistä. Oleat raitit ja walwocat: Sillä teidän
wihollisen perkele ymbärinskäy / nñncuin kil-
iwa Leion / ja edzi kenen hännielis. Sitä te
wastan seisocat / wahwat uscosa. Ja tiekkät / et-
tänne waiwat tapahtuwat teidän Welhilleugin
mailmesa.

Mutta Jumala / jolda caieki armo tule / joca
meitä on cudzunut ijancieckisen cunniahans /
Christures Jesures / teitä / joca wahan gica
kärsitte / walmista / wahwistaia perusta. Sille
oleon cunnis ja walda ijancieckises ijanciecki-
sen / Amen.

Jumal on wedet mtehen werrax / pag. 53.

Minun siekui kistä Herra / pag. 31.

Evangeliumin kirioitta P. Lucas.

Evangel. Cap. 15.

Sehen aican tulit Jesuren tygö caieki
Publicanit ja syndiset / cuuleman hän-
dä. Niin Phariseuret ja Kirianoppenet naz
pffit / ja sanoit: Tämä syndisiä wastanotta /
ja

ia syð heiden cansans. Nijn hån sanoi heille
tämän Vertauxen/sanoden: Cuca on teislä
se ihminen/jolla on sata lammasta/ia jos hån
yhdengin niistä cadotta/ eikö hån iätä yhdes
renkymmendä ia yhdexän corpeen/ ia mene
sen jälken / joca cadonnut on / siihenasti että
hån sen löytää? Ja cuin hån sen löytää / niin
hån pane sen olallens/iloiten. Ja cosca hån
tule cotians/ niin hån cocon cudzu ystäväs
ia kyläns miehet/ ia sanoi heille: Jloiteat
minun cansani sillä minä löysin minun lam-
bani / joca cadonut oli. Minä sanon teille:
Nijn myös ilo pitää oleman Fairwas yhdest
syndisest / joca hånens paranda / enämmik
cuin yhdexästkymmenest ia yhdexäst hurscast/
jotca ei parannoista tarwidze.

Taietca cuca Waimo on/ jolla on kymme-
nen penningitä / jos hån yhdengin niistä ca-
dotta / eikö hån sytytä kyntilätä / ia lacaise
huonehta / ia edzi wisusti niincuurwan cuin
hån sen löytää: Ja cosca hån sen löytännyt on
cocon cudzu hån ystäväs ia Kyläns wai-
mot/ ia sano: Jloiteat minun cansani/ sillä
minä löysin penningini/ ionga minä cadotin.
Nijn myös sanon minä teille / pitää ilo ole-
man

man Jumalan Engeleillä yhdest synditess/
joca hänen paranda.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Isä/ me olem caicki
sen pahembi /nijn cuin cynwäiset lambat / ja ot-
tialda teildä / Perkeleldä/ ia meidän lihaldam pois
wietellyt ia haucutellut / Me rucoilem cuitengin / ets
täs olisit meille ermolinen / ia caicki meidän syndim-
siuun Poicas **JES**uxen Christuxen tähden / andert
andaisit / walaise myös meidän sydämen sinun Py-
hällä Hengelläs / sinun Sanasas meitä lujana py-
symän / ja että me caturuxen ia parannuxen cautta /
oitias yscosa aina loppun asti saisim olla lammas /
huones / nijn tjancaickisen autuuten wijmein tuli-
sim / Amen.

IV. Sunnuntaina Colimnaisi-

den päiwästä.

Collecta.

Aina meille / O Herra Jumala / mailmalinen
Ameno rauhallinen olla / että sinun Christillinen
Seuracundas rauhallises Jumalifudes iloidyis.
Sinun rackan Poicas / etc.

Epistolaukirioitettu P. Pawali Apost.

Romarein tygö / Cap. 8.

Ruokat weliet / siri minä sen pidän / ettei täs
män nykyisen ajan waiwat / ole sen cuna-
nian werta / cuin meille ilmoitetan: Sillä ikä-
wä Luondocappalden ikäwöidzemys odotta
Jumalan lasten ilmoitusta. Että Luondocap-
palet owat turmeluxen alaanetur / wastoin o-

matahtoans / waan hänen tähtens / joca ne a
laandant on toiwori. Sillä Luondo cappalet
pitä myös tumeluren oriudesta wapaari tuel
man / Jumalan lasten cunnialisen wapauteen
Sillä me tiedämme / että joca inen luondocap
pale huoca ia itäwõidze aina tähänasti / mei
dän cansam. Mutta ei ainoastans ne / waan
myös me / joilla hengen wdistus on huocam
meidzelläm / sitä lasten walidsemista / ja odo
tamme meidän ruumistem lunastusta.

Se cuin tahto Christitt olla / pag. 61.

Min kersaat wäkewä sangar / pag. 20.

Evangeliumin Kirjotetta P. Lucas

Evangel. Cap. 6.

S Jehen aican / sanoi JEsus hänen D
petuslapsillens : Oleat laupiat nijneuin
teidän Jsängin laupias on. Alkät duomit
co / ettei teitä duomitais : Alkät sadatelco / et
tei teitä sadatellais : Andexi andacat / nijn
teillengin andexi annetan. Andacat nijn teil
le annetan. Hywän mitan / litistetyin / sullo
tin / ja ylidze wuotawan he andawat teidän
helmanne : Sillä juuri sillä mitalla / iolla te
mittatte / pitä muuttin teille mittaman.

Ja hän sanoi heille Wertauxen : Taitä
co sokia toista sofiata talutta ? Eikö he mo
lemmat hautaan lange ? Ei ole Dpetuslapsi
parambi Nestarigans / mutta cosca Dpetus
lapsi

lapsi on nijn kuin hänen Mestarins/nijn hän
on täydellinen. Bai cuingas raisean näet
welies filmäs / mutta et hawaidze malca o-
mas filmäsäs? Eli cuingas taidat sanoa
welielles? Welien pidä/ minä otan raisean
filmästäs / ja et näe malca omas filmäsäs?
Sinä yleocullattu/ otta ensin malca omast
filmästäs / ja cadzo sütte/ jos taidat otta
raisean welies filmästä.

Rucons.

GHerra Jumala taiwalinen Isä/sinä joca olet
laupias/ja Christuren cautta meille luwanut/
ettes meitä duomita eikä cadotta tahdo / waan ar-
mollisesti meidän syndim andexi auda ja caickinaiset
tarpet runsasti suoda / Me rucoilemma sinua/
tee sencaldainen toivo / sinun armos ia laupindes
päälle/ Pyhän Hengen cautta / wahuax ja wilpit-
tomar meidän syndämisäm; Ja auta myös että me
sitä sama meidän lähimäisengin tekisim / en händä
duomidzis engä taitamattomudes nuhtelis / waan
mielesiäm hänelle caicki hänen nuhtens andexi audai-
sim: Duomidzisim myös idze meitäm / ia sinun pel-
gosas aina Christillist elämät pidäisim/ Amen.

V. Sunnuntaina Colminaisuden päiwästä.

Collecta.

GJumalas / joca nijlle/jotca sinua racastawaj/
olet walmistanut sanomattoman rickauden/
wyodata meidän syndämihim sinun rickaudes halu
että

että me sinua / ylidzen caictia cappelita / racastaisimme
ma / ja kāsittäsim sinun pyhät lupaukes / jotca caic-
kein ihuisten halun woittawat. Sinun Poicas/re.

Epistolain kirioitta P. Petari Apost.

1. Pet. 3.

Winnäkärswäiset / pitäin weliellistä raa-
kautta keskenän / laupiat / ystāwäliset / ei costain
paha pahalla / eikä kirourella kirousta / waan
paremmin sinatcat / tieten että te oletta cu-
gurut sinuusta perimän. Sillä / joca elä tahto
ja hywiä päiwä nähdä / hän hillitkän kielens
paha puhumast / ja huuiens petoresta. Hän
wältäkän paha / ja tehtkän hywä. Hän edsitkän
rauha / ja noudattacan sitā: Sillä Herran
silmat owat wanhurscasten päälle / ja hänen
corwans heidän rucourisans: Mutta Herran
caswo on pahantekäin päälle.

Ja cuca wahingoitta / jos te hywäpyy-
dätte? Ja / jos te wielä oikeudeugin tähden
käsitte / nijn te cuitengin autuat oletta. Mut-
ta älkät peliätkö heidän waatimistans / älkät
myös heitä hämmästykö: Mutta pyhittäkät
Herra Jumala teidän sydämisan.

Mikä silloin taita puutu / pag. 10.

Ewangeliumin kirjoitta P. Lucas

Ewangelista / Cap. 5.

Nijn tapahui / cosca Canssa tungi hä-
nen ingöns / cuuleman Jumalan Sa-
na / että hän seisoj Genezarethin meren ty-
kössä.

göna. Ja näki eari wenhettä oleswan meren
tykönä/ joista calamiehet elit lähtenet / ia pe-
sit heid än werckoians. Niin hän meni yhten
wenhesen/ joca oli Simonin / ia käski hänen
wähä maasta vloslaste: ia hän istui wenhes
ia opetti Cassa. Ja cuin hän laekais ruhu-
mast / sanoi hän Simonille: Wie sywälle/ia
heittäät werckon apaialle. Ja Simon wa-
staten sanoi hänelle: Mestari / me olemma
caiken yön työtä tehnet/ ia en mitän saanet/
mutta sinun käskystäs minä cuitengin heidän
vlos wercon. Ja cuin he sen teit/ sulist he
suuren calain palionden/ ia heidän werckous
repeisit. Ja he wittaisit cumpanillens/ jotca
olit toises wenhes/ tuleman ia auttaman hei-
täns. Ja he tulit/ ia tähtit molemmat wen-
het/ niin että he rupeisit wajoman.

Eosca Simon Petari sen näki/ langeis
hän Jesuxen polwein tygö/ sanoden: He-
ra/ mene pois minun tyköni / sillä minä olen
syndinen ihminen: Sillä hämmästys oli hä-
nen käsittänyt/ ia caicki jotca hänen cansans
olit/ calan saalin tähden/ ionga he saanet o-
lit. Niin myös Jacobin ja Johannexen/
Zebedenyksen poiat / jotca olit Simonin cum-

S

panie

panit. Ja Jesus sanoit Simonille. Aläpetkää
tästedes sinä saat ihmisiä. Ja he wedit wien-
hens maake / ja ylönnannoit caickt / ja seurai-
sit häändä.

Rucons.

Herra Jesu Christe / elävän Jumalan Poika /
joca meille olet andanut sinun Pyhän Sanas-
sa meitä caickinaisella ruumilifella siunaupella lah-
joittanut; Me tuñustam idzem caickin niihin keltwo-
tomari / ja caickia paha ansainnem: Mutta me
rucoillemma sinua / wariete meitä suruttomudest ja
ylpeydest; paranna meidän sielun haawat / ja anna
onni ja menestys meidän wirasam / että me sinun
rauttas ruumilifest ja Hengelifest autetut ja wariet-
lut olisimme / Amen.

VI. Sunnuntaina Colminas

suden päiwästä.

Collecta.

Hautuden Jumala / jolda caickt hywitys tulle
wuodata rackaudes meidän sydämihin / ja liffa-
mille usco / pitäin meisä tassella se hywitys cutna
meile andanut olet. Sinun Poikas / ic.

Epistolain kirjoitta P. Pawali Apost.
Romarein tygö / Cap. 6.

Laszo Ensimmäisnä Sunnuntaina
Vdest Wuodest.

Jumala suuren hywodest / pag. 119.

Ewangeliumin kirjoitta P. Matth.
Ewangel. Cap. 5.

Siehet

S Jehen aiean sanoit Jesus Opetusla-
sillens: Ellei teidän wanhurscaudenne
ole palio enämbi kuin Kirianoppemitten ja
Phariseusten/ niin et te tule taitwan waida-
cundan. Te euulitta mittä sanottu oli wan-
hoille: Ei sinun pidä tappaman: Mutta jos
cainen joca tappa/ hänen pitää duomio on
wicapää oleman. Waan minä sano teille:
Että jocainen joca wihastu welicellens/ hä-
nen pitää duomiohon wicapää oleman. Ja
jocainen kuin sano welicellens Kacha hänen
pitä neuwon ala wicapää oleman. Ja jos
cainen joca sano: Sinä Tyhmä/ hänen pitää
helwetin tulleen wicapää oleman. Jos sinä
uhrat lahias Altarille/ ja siellä muistat/ että
welieläs on jotakin sinua wastan/ niin jätä
lahjas Altarin eteen/ ja mene ensin sopiman
welies cansa/ ja tule sitte lahias uhraman.
Sowi nopiast riitawelies cansa/ coscas wielä
hänen cansans tiellä olet/ ettei riitawelies si-
ua anna joskus duomarille/ ja duomari an-
da sinun palwelialle/ ja sinä heitetän torniin.
Totifest sanon minä sinulle: Et sinä pääse
siellä wlos sihenasti/ kuin mayat wijmei-
sen ropoin.

Rucous.

59

361

HERRA Jumala taiwallinen Jsa / me tunnustam / että me olemme / sen pahembi / waittamiset syndiset / ja ettet meise / ole mitänhywä / sillä meidän sydämen / lihain ja werem on synnin cautta saakstaisex joutunut / engä saa itänäns sildä pahaltöhimolda täällä wapaat olla. Sentähden racas Jsa me rucoilemma sinua / että meille andexi andaitfencaltaiset synnit / ja meidän sydämen Pyhän Hengen cautta puhdistaisit / että meillä olis himo ja racaus sinun Sanaas / että me sen jälken eläisim / ja Jesuxen Christuxen cautta sinun armosas ijancaltisest pnsyisim / Amen.

VII. **Sunnuntaina Colminaispuu-**
den päiwästä.
Collecta.

HERRA Jumala / jonga asetuxest ja säännöstei mitän puutu : sinua me nöyräst rucoilemma ota meildä caicki wahingoliset pois ja caicki tarpeelliset meille laina / Sinun rackan Poicas / ic.

Epistolankirjoitta P. Pawali Apost.
Romarein tygö / Cap. 6.

Rackat weliet / minä puhun näistä ihmisten kätawalla / teidän lihallisen heiccondennustähden. Niñneuin te ennen annoita teidän jäsenen saastaisutta ja wääryttä palwelowan / yhdestä wäärysteistä niñn toiseen / niñn andacat myös nyt teidän jäsenen wanhurscauden palweluxeen / että te pyhäxi tulisitte. Sillä toska te olitta synnin palweliat / niñn te olittat taambana wanhurscaudesta ; Niitä hedelmästä teidän silloin niñsta oli / cuin te nyt häperrätte.

Sillä fencaltaisten loppu on cuolema. Mutta
että te nyt oletta synnistä vapaat / ja oletta Ju-
malan palweliarit tullet / niin teillä on teidän
hedelmä / että te pyhärit tulletta / mutta lo-
puri ijancaictinen elämä: Sillä cuolema on
synnin palta / mutta ijancaictinen elämä on
Jumalan lahia / *Jesus Christus* meidän
Erasmus.

Dihminensaiattel atna / pag. 110.

Jumala kiittä ylt aica mahdan / pag. 119.

Ewangeliumin kirjoittaa P. Marcus

Ewangel. Cap. 8.

Minä päiwinä / koska sängen palio Canssa
oli / eikä ollut heillä mitän syömist / eudani
Jesus *Petrus* lapses tygöns ja sanoi heille:
minä armahdan canssa: Sillä he owat jo col-
me päivä wijphnet minun tykönäni ja ei ole
heillä mitän syömist / ja jos minä päästän hei-
dän minun tykoni cotians syömätä / niin he
waipuwat tielle: Sillä muutamot olit heistä
cancan tullet. *Wastaisi* händä *Petrus*-
lapses: *Eusta* jocu woi näitä rawita lei-
willä täsä erämaas? *Ja* hän kysyi heille:
Mondaco leipä teillä on? *He* sanoit:
Seidjemän. *Ja* hän täski *Canssan* istua
atroidjeman maan päälle. *Ja* hän otti ne
seidjemän leipä / *cuin* hän kiittänyt oli / murssi
ia andoi *Petrus* lapsens / ja he panit *Canssan*

eteen. Ja heillä oli myös wähä kalaisita/ ja
hän kätti/ ja tästi ne myös panda eteen.
Niin he söit/ ja rawittin. Ja he corjaisit täh-
tet cuin jäännet olit/ seidjemän coriamurua.
Ja niitã cuin söit/ oli likkineliã tuhatta. Ja
hän päästi heidän.

Rucous.

Herra Jumala taitwalinen Isä/ joca sinun Pot-
cas cantta / corwesa/ neliã tuhatta/ miestä/
ilman waimoita/ ja lapsia seidjemellä leitwällä ja har-
woilla calaisilla runfasti ruockinut olet: Me rucoi-
lema sinua/ meidängin tyhönäm aina sinun sinun
res cansa olemän ja warielemän meltã ahneudest ja
tämän elämän ylönpaltisest murhest/ että me ensist
ja ennen caictia sinun walbacundas ja wanhur/ cou-
des jälken edjism/ ja niin caictis/ cuin me sielun ja
ruumin puolest torwidjem/ sinulda auteturi tulisim/
JEsuxen Christuren meidän Herram cautta/ Amen.

Christuren Kirkastamifest.

Collecta on niin edellispäkin

Sunnuntaina.

Epistolat kirioitta P. Petari

Apostoli/ 2. Pet. 1.

Ruokat weliet/ embã me ole cawalita ju-
tuia noudatellet/ teille tiettãwãri tehde-
sãm meidän Herran JEsuxen Christuren
woima ja tulemistã. Waan me olemma/
idze nähnet hänen cunnians/ cosca hän Isäldã
Jumalalda sai cunnian ja ylistyren/ änen caut-
is/ joca hänelle näin sildã wãkewãldã Herran

del

deldatapahdui : Tämä on minun racas Poican / johon minä mielistyn. Ja tämän änen me cuullimma Taiwast / cosca me pyhällä wuorrella hänen cansans olimma.

Christus Jumalan Poica / pag. 97.

Sanoi Herra asuwa taiwas / pag. 33.

Ewangelliumin Kirjoitta P. Matth.

Ewangellista / Cap. 17.

S Jehen aican / olii Jesus Petarin / Jacobin ja Johannexen hänen weliens / ja weiheidän erinäns corkialle wuorelle / ja kircastettin heidän edesäns. Ja hänen caswons paisti nijncuin Nuringo / ja hänen wotens tulit walkiari nijncuin walkens. Ja cada 20 / heille ilmestyit Moses ja Elias / ja puhui hänen cansans. Niin sanoi Petari Jesuselle : Herra / meidän on tässä hywä olla / jos sinä tahdot / niin me teemme tähän colinmaia / sinulle yhden / Moseselle yhden ja Eliasellen yhden. Vielä hänen puhuisans / cada 20 / walkia pilwi ymbärivarjois heidän. Ja cada 20 / äni pilwest sanoi : Tämä on minun racas Poican / johonga minä mielistyn / cuulcaat händä. Ja cuu Opetuslapse sen cuulit / langeisit he caswoillens / ja peliästyit sangen cowin. Ja Jesus tuli / ja rupeis heihin / ja sanoi : noscat ia älkät peliättä. Cosca he sil-

ināns nostit / uijn ei he ketān nähmet / mutta
Jesuxen hyināns.

Rucous.

SERRA Jesu Christe / joca sinun sinunatum ruu-
mis kircastamisella / sillä Pyhällä wuorella /
tahdoit anda meidän tietä / sekä sinun suuren woi-
mas ja cunnias ihmisen luonon puolesta nijn myös
meidän ruumisten kirkauden tulewaisesa elämäsä /
että me siellä / nijncuin Moses ja Elias näyit sinun
tykōnäs kirkaudes / paistaisim nijncuin tähdet tja-
caickisest / ja sinun kircastetun Ruumis ja Engelein
caldaiseri tulem. Me rucoilemma sinua nyhörästi
anna meille armoias / että me aina sitä aiattelisim /
ja sillä meitä caickinaises murhes lohduitaisim / A.

VIII. Sunnuntaina Colminais

Juden päivästä.

Collecta.

SERRA Jumala / anna meille armos / että me
nijntä taidaisim ajatella ja tehdä kuin soweliat ja
oikiat olisit / eläisimme myös aina sinun pyhän lah-
tos jälken Sinun rakau Potcas / &c.

Epistolau kirioitta P. Pawali Apost.

Romarein tygō / Cap. 8.

Rakkarweliet / nijn en me nyt ole welco-
mpää lihalle / että me lihan jälken eläisim-
me: Sillä jos te lihan iälken elätte / nijn te cuo-
letta: Mutta jos te lihan sisun Zengen cautta
cuoletatte / nijn te saatte elä. Sillä caicki joca
Jumalan Zengellä waicutetan / ne owat Ju-
malan lapses. Sille ette ole saanet orluden
Zenge / että teidän wielä pidäis pelkämān:

mutta

mutta te oletta saanet walitruin lasten Zengen
josame huocamme: Abbaracas Isä. Se Zeng
gi / todista meidän hengellemme / että me
olemma Jumalan lapses. Jos me olemma
lapses / niin me olemma myös perillises / nimit-
tään / Jumalan perillises / ja Christuren cansa
perillises.

D Herran J. talwast / me kyllä pag. 125

Isä Jumalat kiittäkääm / pag. 155.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Matth:

Ewangel. Cap. 7.

S Zehen aican / sanoi Jesus Opetuslap-
sillens: Ewahahtaat teidän wääristä
Prophetaista / jotta teidän tygön lammassten
waatteilla tulewat: Mutta sisäldä he owat
raatellwaiset sudet. Heidän hedelmistäng
te tunnetta heidän. Hateko joku Wijn-
marioia Oriantappuroist? Taitka ficuni-
ta ohdackeista: Niin jocainen hywä puu
kastwa hywät hedelmät / mutta mädännye
puhu häijyt hedelmät. Hywä puu ei taida
häijyä hedelmitä kastwa / eikä mädännypuu
hywiä hedelmitä. Jocainen puu cuin ei kas-
wahäwä hedelmät / häcatan pois ja tuulen
heitetän. Sentähden tutkat heitä hedelmi-
stäng. Ei jocainen cuin sano minulle: Her-
tä / Herran / ydä tuleman Taiman Waldan

euundan / mutta joca teke minun / Jkäni tahj
don / cuin on Tairvais.

Rucous.

ME kjeäm sinua HERRA Jumala tairvallinen
Jkä / caikest meidän sydämeštän / ettäs meitä
olet sinun Pyhän Sanas tundon audanuttulla:
Me rucoilemma sinua / ettäs myös armolifest meitä
sijnä pidäisit / wielä cuoleimangin hetkellä / warteie
caikia uscolia saarnaita / joca sinun Sanas saar-
nawat / caikest pahemmoest ja waarast / anna myös
heille pitkä ikä: Mutta rangaise ja pois aia caidi-
ne joca uscottomast sinun Sanasas palwelewat /
ja idzens siweixi lambaixi teeskelewät / mutta owat
cuitengin raatelewät et Sudet / näildä warteie sinun
kõyhä Christicandas / Sinun Poicas Jesuxen / ic.

IX. Sunnuntain Colminat

Juden päivästä.

Collecta.

HERRA Jumala / awa sinun laupiat corwas / si-
nun palweliais rucourin / andaman heille mitä he
rucoilewwat suo myös armos / että he rucoilisit sitä
cuin sinun mieles jälken olis. Sinun raclan / ic.

Epistolain kirioitta P. Pawali Apost.

Corinth. 1ngõ / 1. Cor. 10.

Atkat wesset tämä on meille Esicuwari
rapahunut / etren me paha himoidzis /
nijnen he himoidzit. Atkat olco epäjumala-
den palweliat / njnecin heistä muuttamat olit
Njnecin kirioiteu on: Canssa istui sijomän
ja juoman / ja nousit mässämän. Atkämme huor-
rin tehkö / njnecin muuttamat idzens heistä
huo.

huorudella saastutit / ja langeisit yhtenä päi-
wänä / colme colmatta kymmendä tuhatta.
Ulkaamme Christusta kiusatco / nñncuin muu-
ramat heistä händä kiusaisit / ja surmattin
kärmeildä. Ulkat napisco / nñncuin muutamae
heistä napisit / ja mestattin cadottajalda.

Caicki sencaltaisat tuut heidän cohtansa
ksciwari; mutta se on kirioitettu meille car-
tamiseri / joidenga päälle mailman loput tul-
let owat. Sentähän joca luule seisowans /
cadzocan ettei hän lange. Kipä yrökän kiusaus
ole teitä käsittänyt / waan inhimillinen. Mutta
Jumala on waka / joca ei salli teitä kiusatta
ylidze teidän woiman / waan hän teke kiusas-
upest lopun / että sen woisitta kärsiä.

Herra cuca sun maiafas / pag. 7.

Min JEsus puhui wertauxell / 55.

Ewangeliumin kirtotetta P. Lucas

Ewangel. Cap. 16.

S Tehen aican / sanoi JEsus Opetuslap-
sillens tämän wertauxen: Oli yksi ricas
Mies / jolla oli Huonen haldia / ja hänen edea-
säns cannettin / että hän oli huennuttanut hä-
nen hywydens. Ja hän cudzui hänen / ja
sanoi hänelle: Miksi minä sinusta sen cuu-
len? Tee luccu hallitus wirastas: Sillä et sinä
saa tästedes hallita. Min Huonen haldia
sanoi idzelläns: Mitä minä teen? Sillä
minun Herran otta pois minulda wiran / en

minä woi caira / häpen minäkeriätä. Minä
riedän mitä minä teen : Cosca mina wiralda
pois pannaan niin he coriawat minun heidän
huonesens.

Ja hän cudzui tygöns caicki Herrans
welgoliset / ja sanoi ensimmäiselle : Cuinga pal-
io sinä olet minun Herralleni welea? Se sa-
noi : Sata tynnyritä öliyä. Hän sanoi hä-
nelle : Ota kirias ia isupian / ja kirioita wii-
sitymmendä. Sitte hän sanoi toiselle : Pal-
joco sinä olet welca? Hän sanoi : Sata pun-
da Misuia. Hän sanoi hänelle : Ota kirias /
ia kirioita cahdexantymmendä. Ja Herra
kijtti sitä wäärä huonenhaldiata / että hän
toimelisest teki. Sillä tämän mailman lap-
set owat toimellisemmat / kuin walkeuden
lapset / heidän sugusans. Ja minä myös
sanon teille : tehtät teillen ystäwitä wäärästä
Mammonasta / että cosca tetarwidzetta / niin
he coriawat teitä ijancickisin maiohin.

Rucous.

Herra Jumala taitwalinen Isä jotea meitä run-
sasti siunannut / ia meille meidän jocapäiwät-
sen leipäm yldetkyläisest andaunt olet / Me rucot-
lemma sinua / wariele meitä ahneudest / ja lehoita
meidän sydämen / mielelläm sinun siunaupestas kōn-
hid

hiä tartwidjepia auttaman/että me olisim sinun lah-
jais vscolijet jacajat ettei meildä puutuis ijancates
tifest cosca me tästä wtrasta pois panna/ ia meidän
sinun duomios eteen tuleman pitä/ Amen.

X Sunnuntaina Colminatsuden
päiwästä.
Collecta.

D Jumala / sinä joca sinun woimas osotat / ar-
mahtaman ja andexi andaman / niistä cuin ricot-
tu on / anna wieläkin sinun laupiudes runsast paitsa
meidän päällem / että me siitā taiwallifest hywydest
ofallisxi tulisim. Sinun rackan Poicas JEsuxen
Christuxen meidän Herran cautta/ Amen.

Epistolain kirioitta P. Pawali Apost.
Corinth. tygö / 2. Cor. 12.

R Ackat weliet / te tiedätte / että te oletta pa-
canat ollet / ja käynet myctäin epäjumala-
den tygö / vñn cuin te wiedyt olitra. Sentäh-
den teen minä teille tiettäwäxi / ettei yriän joca
Jumalan Hengen cautta puhu / JEsusta ki-
rolle. Ja ei yriän taida JEsusta cudzua Herr-
vaxi / waan pyhän Hengen cautta.

Lahjat owat moninaiset / mutta yri on Hen-
gi. Ja wirgat owat moninaiset / mutta yri on
Herra. Ja woimat owat moninaiset mutta yri
klon Jumala joca caikisa caictinaiset waicutta.
Mutta Hengen lahjat osottawat heidän joca
caidzes yhteisxi tarperi. Sillä yhdelle annet-
tan Hengen cautta puhua wñsaudesta : Toisel-
le annetan puhua tiedosta / sen yhden Hengen
cautta ; Toiselle vko / siitā yhdästä Hengestä :
Toi

Toiselle lahjat terweri tehdä / sinä yhdes Zeti
ges: Toiselle ihimelistä toita tehdä. Toiselle
prophetia. Toiselle henget eroitta. Toiselle
moninaiset kielet. Toiselle moninaisten kielden
selitys. Jotca caicti se yxi hengi waicutta / ja
cain cullengin omans / niñcwin hän tahto.

O Herra sun pyhä Sanas / pag. 41.

Jerusalem pyhä Caupung / pag. 41.

Historia on tosin idjestans / Hier. Hist. in Fine.

Ewangelium kirjoiteta P. Lucas

Ewangel. Cap. 19.

S Zehen aican / cosca JEsus lähestyi Je-
rusalemita / cadzoi hän hänen päällens /
itki händä / ja sanoi: Jos sinäkin tiedäisit /
niñs ajattelist tosin tällä sinun ajallas / mitä
sinun rauhas sepis. Mutta nyt owat ne kät-
teyt sinun silmäis edestä. Sillä nepäiwät
pitä tuleman sinun ylidzes / että sinun wihol-
lises seantawat sinun / ja piirittäwät sinun /
Ja ahdistawat sinun jocaculmalda / ja maa-
han tasoittawat sinun / ja sinun lapses jotca
sinus owat / ja ei jätä sinus kiwe kiwen päälle /
ettes edzict os aica tundenut.

Ja hän meni Templijn / rupeis ajaman y-
los ostaita ja mypiä / sanoden: Kirjoitettu
on: Minun huonen on rucous huone / mut-
tate oletta sen tehnet ryöwäritten luolaxi. Ja
hän opetti jocapäiwä Templis.

Ku-

Catechwalbias ijancalcinen Jumala joca sinun
 Sanas ja sinun Poicas Jesuxen Christuxen
 Pyhän Hengen cautta meille ilmoittanut olet / Me-
 rucoilema sinua / meidän syndämestäm / että me wil-
 pittömäst sen wastan otamme / ja en sitä ylöncazjo /
 engä hylä niincuin sinun Sanssas ne vscottomat
 Judalaiset teit / että me sinun pelgosas eläsim / pä-
 wä päiwäldä vscos wahwistuisim / ja ijancalcisen
 autuuden saisim / Jesuxen Christuxen meidän H^ere-
 ran cautta / Amen.

XI. Sunnuntaina Colminat

luden päiwästä.

Collecta.

Catechwalbias ijancalcinen Jumala / jonga
 laupius on palio suurembi niiden ansjota ja ha-
 lua jotca sinua rucoilewat / wuodata sinun armos
 meidän päälem / ja andextanna meidän ricezem /
 Sinun Poicas Jesuxen / ic.

Epistolain kirioitta P. Pawali Apost.

Corinth. tygö / 1. Cor. 15.

Ruokat weljet / minä teen teille tiettäwäri
 sen Ewangeliumin / cuin minä teille ilmoi-
 tin / jonga te ottanet oletta / josa te myös pysyt-
 te / jonga te aurretate auruari tuletta / cuinga minä
 sen teille olen ilmoittanut / jos te sen oletta pitä-
 net / elleinjn ole / että te hucan oletta vsconet.
 Sillä minä olen sen algusta teillä andanut jon-
 ga minä myös saanut olen / että Christus on
 cuollut meidän syndeimmetähden / Amat-
 tuin jälken. Ja että hän oli haudattu / ja ylös-
 nousi

noysi colmandena päiwänä / Rawatun jäl-
ken. Ja ettähän nähtin Cephaxelta / ja sitte
nähdä cahdelda toistakymmeneldä. Senäl-
ken hän nähtin vsiammalda cuin wüdeidä sa-
daldawelielä yhdellä haawalla / joista mon-
dawiellä eläwät / mutta muttamat owat nucku-
net. Sijtälähin nähtin hän Jacobilda / ja sen-
jälken caikilda Apostoleilda. Wijmeiseldä
caicten jälkin / on hän minulda nähty / nän cuin
koston syndyreltä. Sillä minä olen caicten
huonoin Apostolitten seas / engä ole kelwoli-
nen Apostoliri cudzurta / että minä olen Seu-
racunda waiwonut. Mutta Jumalan armo-
sta minä olen se cuin minä olen / ja hänen ar-
mons ei ole minun cohtrani tyhiä ollut.

Jumala suurest hywendest / pag. 119.

Herä cuika sun maiafas / pag. 7.

Ewangellumin Kirjoitta P. Lucas

Ewang. Cap. 18.

S Zehen aican / sano i Jesus nuutamit-
le / jotta idjepäällens yskallsit / että he o-
lit hurseat / ia muita ylöñ cadzoit / tämän wer-
tauxen : Caxi ihmistä menit Templin rucoi-
leman / nyi Phariseus ja toinen Publicani.
Phariseus seisoi ia rucoisi näin idzelläns :
Minä kistan sinua Jumala / etten minä ole
nijucuin muut ihmiset / Ryöwäri / Wäärä /
Suorintekä / taicta nijucuin tämä Publica-
ni. Cahdesti wijkos minä paafton / ja an-
nan

nan kymmenexet aikista cuin minuilla on.
Ja Publicani seisoi taambana/eikä tahtonut
siliniäns nostatairasen päin / mutta löi rin-
doins / ia sanoi: Jumala armada minun
syndisen päälleni. Minä sanon teille: Tä-
mä meni cotians hurscambana cuin toin-
nen: Sillä iocainen cuin idzens ylöndä/hän
aletan/ ia ioca hänenens alenda/ se ylöstän.

Rucous.

Serra Jumala taiwalinen Jsa / merucoilemma
sinua nöyrästi / ettäs Pyhän Henges cautta
meitä hallizisit / etten me meidän syndetän unhoda/
engä suruttomaxi tule/waan teemmä oikian catumu-
ren/ paraten meidän elämän/ ja sen cansa meitäms
lohdutam/ että sinä sinun Poicas Jesuxen Chri-
stuxen tähden olet meille armollinen / annat meidän
syndin anderi/ ja meitä hänen cauttans ijancaictisen
autuuten saatat/Amen.

XII. Sunnuntaina Colminai

suden päivästä.

Collecta.

Saietti waldias ja laupias Jumala songa armo-
sta sinun vscollises sinua otolifest palwelewat:
suo armollifest / että me ilman estetä sen saissim cuins
meille luwannut olet. Sinun rackan Poicas/ ic.

Epistolalan kirioitta P. Pawali Apost.

Corinth. tygö/ 2. Cor. 3.

Rackat weliet jencaltainen vscallus on
meillä Christuxen cautta Jumalan tygö/
ei

ei nñn että itte olemma idze meistäm soweljat
jotakin ajatteleman / nñncuin idze meistäm/
waan jos me olemma johongun soweljat / nñn
on se Jumalalda. Joca meitä soweljari tehnyt
on / Vden Testamentin wirca pitämän / ei
bookstawiin / waan Zengen: Sillä bookstawi
cuoletta / waan Zengi teke eläwäri

Mutta jos sillä wiralla joca bookstawiin
caurta cuoletta / ja kiviñ cajutettu oli / oli sen-
caltainen kirkkaus / nñn ettei Israelin lapses
tannet cadzoa Moseren caswoihin / hänen cas-
wons kirkkauden tähden / joca cuitengin cato.
Mirei siis paljo enämmin sillä wirgalla / joca
Zengen anda / pidäis kirkkaus olemas? Sillä /
jos wiralla / joca cadoturest saarna / kirkkaus
oli / paljo enämmin sillä wiralla / joca wan-
hurscaudest saarna / on ylönपालdinen kirkkaus.
Sillä se toinen joca kirkkastettu oli / ei ole en-
siängän kirkkauderu luettapa / seu ylönपालdisen
kirkkauden suhten. Sentähden jos sillä oli
kirkkaus / joca cato / paljo enämmin on sillä kirk-
kaus joca pysy.

Etä meillä sencaltainen toivo on / nñn me
puhumme rohkiast / ja en me tee nñncuin Mo-
ses joca caswoillens peitten pani / ettei Israelin
lapses taitet sen loppuacadzo joca cato / waan
heidän taitons oli paadutettu. Sillä hamas
tähän päiwän asti / pysy se peite ottamata / cosca
wanha Testamentiä luetan / joca Christures
lacta. Mutta hamas tähän päiwän asti / cosca
Mosese luetan / rippu se peite heidän sydämens
edesä. Mutta cosca he palaiawat ZErran
puo:

puoleen/nijn pite pois otetan: Sillä Herrä
on Hengi. Mutta' cusa Herran Hengi on/
sijnä on wapaus. Mutta me cadzelenma
Herran Kirkkautta / nijnuin Speillisä/ awoi-
mella caswolla /ja me mutetan siihen cuwaan/
Kirkkudesta nijn Kirkkauten/ nijnuin Herran
Hengestä.

O Jumal anna minull armos/ pag. 139.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Marcus
Ewangeliista/ Cap. 7

S Jehen aican cosca Jesus läxi Tyrin
ja Sidonin maan äristä / tuli hän Ga-
lilean meren tygö / kymmenen Caupungin
maan ärtten kestise. Ja he toit hänen tygöns
Cuuroin / joca mös myckä oli/ ja he rucoiit
häntä pancman kätens hänen pällens. Ja
hän otti hänen erinäns Canssafta/japisti for-
mens hänen corwijnis/ sylki tarupeis hänen
kieleens / cadzahtain taiwasen / huokais/ ja
sanoi hänelle: Sephetah / se on/ aukene. Ja
cohta aukenit hänen corwans ja hänen kie-
leus side pääsi wallallens / ja puhui selkiäs.
Ja hän haasti heidän kellenگان sanomasi s
Mutta jota enämmin hän haasti/ sitä enäm-
min he ilmoiit. Ja he suurest ihmettelit/sa-
noden: Hywästi hän caicki teki/ cuuroit hän
teki emileman/ ja myckä puhuman

Rucons.

Caicitwaldias Ijancaickinen Jumala / caickein
 Cappalden armolinen luoja minä kiitän sinua /
 että minun tertwen ruumin andanut / ja minun kie-
 len / eorwat ja caicki jäsenet sen pahan wiholisen pääl-
 le carcauxesta warjellut olet: Ja rucoilen sinua / suo-
 minulle pyhä armos / että minä erinomattain minun
 corman ja kielen oikein kääntäisin / cormillan ahkerast
 sinun pyhä Sanaas cuulisin ja wisust tutkisin / kielel-
 län rahos sinun armos ylistäisin ettei yrökän misän
 minun kieleni cautta pahentis / waan jocainen para-
 nis / Amen.

XII. Sunnuntaina Colminais

suden päivästä.

Collecta.

DCaicitwaldias Ijancaickinen Jumala / Iisä meil-
 le usco / toivo ja rackautta / että me sinulda niistä
 lahjaja sahsim / cuins meille luwannut olet / ra. astai-
 sim niistä cuins tahdot ja täsket. Sinun Poikas
 Jesuxen /c.

Epistolän kirioitta P. Pawali Apost.

Galat. tygö, Cap. 3.

Ruokat weliet / lupauyet owat tosin Abra-
 hamille / ja hänen siemenellens annetut:
 Ei hän sano: Siemenille / niincuin monelle /
 waan niincuin yhden cautta: Sinun siemenel-
 läs / joca on Christus. Mutta minä sanon:
 Testamenti / joca Jumalalda oli wahwistettu
 Christuxen päälle / ei ricota / ettei lupaus lain
 cautta turhan raukeis / joca sütte nellän sadana
 ja colmenkymenen wuoden perästä annettu o-
 li

li. Sillä jos perindö lain kautta ansaittaisim/nhiti
se olis lupauxen kautta annettu/mutta Jumala
on sen Abrahamille lupauxen kautta lahioittas-
nut. Mihin gä siis laki? Hän on tullut ylidze-
käymisten tähden/ siihen asti kuin Siemen oli
tulawa/ jolle lupaus tapahtunut oli/ ja on En-
geleildä asetettu wälimiehen kätten kautta.
Mutta ei wälimies ole yhdhen ainoan wäli-
mies/waan Jumala on ainoa. Onko siis laki
Jumalan lupaussta vastaan? pois se. Jos laki
olis annettu eläwäxi tekemän/ niin tosin wa-
huc aus tulis laista. Mutta Ramattu on caici
salkenut synnin ala/ että lupaus annettaisiin
vson kautta Jesuren Christuren päälle vso-
waisille.

Ulpens on toica sangen suur/ pag. 52.

Ewangeliumin kirjoitta P. Lucas

Ewangelista / Cap. 10.

S Tehen aican sanoi JESUS Petrus lap-
sillens: Mutuat owat ne filmät jotca
näkwät / jota te näettä: Sillä minä sanon
teille: Monda Prophetat ia Cuningast tah-
doit nähdä / jota te näettä / ia ei nähnet / ia
ei miä jotca te euiletta / ia ei euillet. Ja cad-
jo / Lainoppenut nousi / ia kuusais händä / sano-
den: Mestari / mitä minun pitä tekemän / ette
minä ijancaictisen elämän perisin? Hän sa-
noi hänelle: Mitä lais kirjoitettu on? Cui-
gas luet? Hän wastais / ia sanoi: Rakasta
sinun

sinun Herras Jumalas kaikesiä sinun sydä-
mestäs / ja kaikesta sinun sielustas / ja kaikesta
sinun voimastas / ja kaikesta sinun mielestäs /
ja sinun lähimmäistäs niincuin idziäs. Niin
hän sanoi hänelle: Dikein sinä wastaisit / tee
se / niins saat elä. Mutta hän tahdoi idzens
wanhurscaxi tehdä / ja sanoi Jesuxelle: Cu-
kasta minun lähimmäisen on?

JESUS wastais / ja sanoi: Yxi Ihminen
waelsi Jerusalemist Jerichoon / ja tuli ryd-
wäritten kassin / iotka hänen alasti rijsuit / ja
haawoitit / poismentia jätti hänen puoli-
cuolluxi. Niin tapahtui / että yxi Pappi sietä
tietä waelsi / ja cuin hän hänen näki / meni hän
ohidze. Niin myös lewita / cuin hän tuli sil-
le paicalle kähän ja näki hänen / ja meni
ohidze. Mutta yxi Samaritanus waelsi ja
tuli hänen tygöns / ja cuin hän näki hänen /
armahiti hän händä. Ja tuli ja sidoi hänen
haawans / ja wuodatti siihen ölinä ja wijna /
ja pani juhtans päälle / ja wei hänen majan /
ja coriais händä. Ja toisna päivänä mat-
custi hän ja otti caxi penningitä / ja andoi Ja-
sänälle / ja sanoi hänelle: Coria händä / ja
ios suä enänimän culytat / niin minä palai-

tesan maxan sinulle. Euea näistä eohmesta
oli sinun nähdäres hänen lähimmäisens/
joca ryöväritten käsijn oli tullut? Hän sanoi:
Joca laupiuden teki hänen eohmans. Niin
sanoi Jesus hänelle: Mene ja tee myös niin.

Rucous.

WE titäm sinua HERRA Jumala taitvalinen
Ysä/ caikest meidän sydämeistä että me sen
autuan atan nähnet olem jolla sinun suloinen Ewan-
gelliumis saarnatan / josta me sinun pyhän tabros
ymmärräm / ja näem sinun raakan Poikas Jesuren
Christuren: Me rucoilemma sinun sanomatoinda
laupiuttas / että me sinun armostas saismme pitää
sinun Sanas walkeuden / ja että sinä Pyhän Hen-
ges cautta walaisisit meidän sydämen/etten me eun-
gan ikänäm siitä poikeis/waan sinä lutaft pysyisim
ja ijancaictisen autuuden sen cautta käsittäisim? Am.

XIV. Sunnuntaina Colminan

Juden päivästä.

Collecta.

HERRA Jumala / warjele aina Seuracundas:
Sillä jos ett sinä händä tuke niin ei hän taida
inhimillisen heikouden tähden pysyväinen olla / sus
sij armollisest / että hän taidais wältä sitä kuin
wahingolinen on / ja seurata sitä kuin terwelinen
olis. Sinun Poikas / 11.

Epistolalan Kirioftta P. Pawali Apost.

Galaterein tygö / Cap. 5.

Ruhtat weliet/waldacat Zengejä / niin
Nettelihan himo täytä: Sillä liha himoidze
hen

Epistolan kirjoitta P. Pawali Apost.

Galaterein tygö / Cap. 6.

Rakkar weliet / jos me Hengessä elämme.
 Niin waeldacain myös Hengessä. Älkää
 turha cunnistapyytäkö / wihoitta en ja cadeh-
 tien toinen toistam. Rakkar weliet / jos ihmie-
 nen osaa johongun wicaan tulla / niin te jotta
 Hengelliset oletta / ojetat senaltaista siwey-
 den Hengessä / ja cadzo idziäs / ettes myös kiu-
 fatais. Candatat toinen toisenne cuormia / ja
 niinte Christuren Lain täytätte. Sillä jos joi-
 cu luule idzens jorakin olewan / joca ei cuiten-
 gan mitän ole / hän wiette idzens. Mutta coe-
 telcan cufin onnet tecons / ja sätte hän toita
 ainoastans idzestans kerscata / ja ei yhdesään
 muusa: Sillä cuingin pitä oman cuormans
 randaman.

Joca samalla neuwotan / se jaccan caide
 hywä sille / joca händä neuwo. Älkät erytö /
 ei Jumala anna idzens pilcata: Sillä mitä
 ihminen kylwä / sitä hän myös näyttä. Jocalle
 hasans kylwä se libasians turmelluren näyttä:
 Mutta joca Hengessä kylwä / se Hengessä jans-
 caiclisen elämän näyttä. Jacosca me hywä te-
 emme / niin älkää suuttuco: Sillä aicanans
 mekin saamme näyttä ilman lackamat Cosca
 siis meillä tilaon / niin tehtää jocaidzelle hy-
 wä / mutta enimmirten nälle / jotta meidän
 welien ososa owat.

Mielen miy suret mailman päällä pag 92.

D ihminen aiattelaina / pag. 110.

Ewangeliumin kirjoitta P. Matth.

Ewangelista / Cap. 6.

Siet.

S Tehen aican sanon J. Esus. Opetuslaps
 fillens: Ei kängän woi palwella eahya
 Erra: Sillä taieka hän tätä wiha/ ja toista
 taieka: Taieka hän tähän suostu/ ja toisen
 ylöneadjo? Et te woi palwella Jumalata ja
 Mammonat. Sentähden sanon minä teille:
 Älkät murhettico tei dän hengenne tähden/
 mitä te syöttä eli juotta; eikä teidän ruumin-
 ne tähden/ millä waatella te teidän werhotta.
 Eikö hengi enämbi ole kuin ruoca? ja ruumis
 parempi kuin waate? Eazocat taiwan lin-
 duia/ ei he kylwä/ eikä niitä/ ei myös cecoo-
 riihen/ ja teidän tavallinen Isän ruocki
 heidän. Ettäkö te palio enämbi ole kuin he:
 Eli/ cuca teistä woi surullans lisätä kynärän
 jänen pituudellens? ja/ mitä te suretta waattei-
 sta? Eazocat cucaisita kedolla/ cuinga he
 caswarwat/ ei he myötä tee/ eikä kehä/ cuitenz
 gin sanon minä teille/ ettei Salomon cai-
 kes cunniasans ollut niin waattetu/ kuin hyi
 heistä. Jos Jumala näin waatetta pellon
 ruohon/ joca tänäpäin seisoo/ ja huomen päd-
 ään heitetän/ eikö hän palio enämmin tei
 dän sitä tee/ te wähäwscoiset? Älkät siis su-
 nulliset olco/ sanoden: Mitä me syötämme/

taicka mitä me juomme? Eli/ millä me meit-
täm werhoitam? Sillä caickia näitä pacanat
edziwät. Teidän taitwalinen Jsan kyllä tietä/
teidän caickia näitä tarwidzewan. Edzikä
ensin Jumalan waldacunda ia hänen wan-
hurscauttans/ ja niin caicki nämät teille anne-
tan. Alkai sentähden sureco huomenifesta päi-
wästä: Sillä huomenisella päiwällä on suru-
ru idzestans. Tytykän cufin päiwä surullens.

Rucous.

ME kytäm sinua HERa Jumala taitwalinen
Jsa/ caickein sinun hywän tecoes edestä/
ettäs meille olet andanut ruumin ia sielun/ ja cai-
ki kuin me meidän elatuxem karpexi tarwidzem: Ja
rucoilemma sinua / älä stunaustas meidä pois ora-
waan wariete meitä ahneudest että me sinua ainoata
palwelisim/ sinua racastatim/ sinuun meitä luotai-
sim ia turwaisim engä Epäjumalan palweluxella ja
sillä wahingolisella Memmonalla meitä saastu-
tais/ waan sinun Armos ia hywytees turwaisim/
JEsuren Christuxen cautta / Amen.

XVI. Sunnuntaina Colminaisur- den päiwästä.

Collecta.

HERa Jumala auta että memielelläm sinua
palwelisim / ia herätä meidän mielem ia sydä-
mem sinulda aina apuaanomam, Sinun Potcas JEs-
suren Christuxen/ 26.

Episto

Epistolain/ kirjoitta P. Pāvālī Apost.

Epheserein/ tygō/ Cap. 3.

Ruokaa weliet/ minärucoilen/ ette te mi-
nun waiwani tähden wäsyis/ cuin minä
teidän edestän kārsin / joca teidän cunnian on.
Sentähden cumarran minä polweni/ meidän
kerran Jesuren Christuren Isän puoleen /
joca caicein oikia Isä on / cuin taiwaas ia maas
sa lapsixi cudzutan / että hän annais teille wo-
ima hänen cunnians rickauden jälken / että te
hänen hengens kautta wäkewäri tulisitta/ si-
jällises ihmises. Ja että Christus asuis vscor
cautta teidän sydämisen/ ja te olisitta rickauden
cautta kijnnitetyt ia perustetut. Että teymmä-
räisittä caicein pyhäin cansa/ mikä leweys/
pituus / sywyys ia korkeus olis. Ja sen kautta
Christuren rickauden tundisitta / joca caiken
tundemisen woitta/ että te oli sitta caiceinai-
la Jumalan täydelysydellä täytetyt. Mutta
hänelle (joca caicein yionpaidisest woit chdä/
caiken sengin ylidze cuin me rucoilemma taic-
ka ymmärrämme / Sen woiman jälken joca
meisä waicutta) olkon cunnia Seuracunnasa/
joca on Christures Jesures / caikin aikoin/
jäncäicisest nijn jäncäiciseen/ Amen.

Woi meitä kōnhia synneisit/ pag. 110.

Rijtet olkon Jesuren nimi/ pag. 121.

Ewangeliumin kirjoitta P. Lucas

Ewangelista/ Cap. 7.

Stehen aican/ meni Jesus yhten Gau-
pungin/ joca Nain cudzuttin / ia hänen

cānsans meni palio hānen Opetuslapsians /
 ia ylōnpalio wākee. Cosca hān Caupungin
 portia lähēsty / eadzo / cuollut vluos cannet-
 tin / joca oli Aitins ainoapoica / ia se oli lesti.
 Ja palio Caupungin Canssast kāwi hānen
 cansans. Cosca Herra sen nāti / armaheti
 hān hānen pāällens ia sanoi hānelle : ālā itte.
 Ja meni ia rupeis paarin. Jacandaiat sei-
 satit. Ja hān sanoi : Nuorucainen / mynā
 sanon sinulle : Nouse ylös Ja cuollu nou-
 istualle / ia rupeis puhuuan. Ja hān andoi
 sen Aitillens. Ja peleo tuli caikille / ia cum-
 noidit Jumalata / sanoden : suuri Prophe-
 ta on nosnut meidān secaa / ia Jumala on
 hānen Canssans edzinyt. Ja tāmā sanoma
 ciului hānestā caiken Judean ymbārins /
 ia caikein lähimaacundin.

Rucous.

Herra Jumala taiwallinen Isä / joca sinun Pot-
 cas annoit ihmiseri tulla / cuolemallans mei-
 dān syndeim edest maroo tekemān / ia meitā ijan-
 caickifest cuolemast auttaman / Me rucoilemma si-
 nua / pidā meitā aina sijnā toimos / eteen me sijtā
 epāitis / että nijneuin meidān racas Herran JEsus
 Christus / sanallas lesken poian cuoluit ylös he-
 rātti : Nijn hān on myös meidān wiimeisnā pāi-
 wānā ylös herāttāwā ia ijancaickisen autuuden au-
 dawa / Amen.

XVI. Sunnuntain Colminais

Juden päivästä.

Collecta.

DHERra/ totinen Jumala/ anna sinun Eanf-
salles armos/ että he Perfelen saastaisudet
wältäisit/ ja sinua puhtalla sydämellä seuraisit.
Sinun rackan Poicas JEsusen/etc.

Epistolain kirioitta P. Pawali Apost.

Epheserein tygö Cap. 3.

Ruhtet weliet/ minä sangittu HERRAsta/
nietwon teitä/ että te siinä cudzumises/
johon te cudzutut oletta/ nän waellaistte kuin
sopi/ kaikella siweydellä/ nöyrydellä/ ja kärke-
misellä/ ja kärkevät toinen toistan/ rackaudes.
Ahkeroitcat myös pitämän Henges yhteyttä/
rauhan siteen cautta. Yri ruumis ja yri Hen-
ginnein tein oletta/ teidän cudzumisesan/
yhden caltaiseen toiwon cudzutut. Yri Herra/
yri Usco/ yri Caste/ yri Jumala kaiken tei-
dän päälläne on/ ja teiden kaiken cauttin/ ja
teissä kaikisa.

Caasca murhe ja waitwa päälle kån/pag. 35.

Minun Sielun kijtä H. Monin/pag. 30.

Se kuin tahdo Christitt olla/pag. 62.

Ewangeliumin kirioitta P. Lucas

Ewangelista Cap. 14.

Sehen aican tapahdui/ että JEsus tuli
yhden Phariseusten Päämiehen huone-
nesen Sabbatina rualle/ ja he wartioidzit
händä. Ja sadso/ siinä oli Westautinein

G iij

ihmi

ihminen hänen edesäns. Ja JEsus sanoi
Lainoppemulle ja Phariseuxille: Sopico
Sabbathina paranda? Nijn he waitenit.
Mutta hän rupeis häneen/ paransi hänen ja
päästi menemän. Ja hän sanoi heille: jonga
nauta eli Asiputoo cainon / eikö hän cohta
Sabbahingan päivänä händä ylös ota?
Ja ei he tainnet händä tähän wastata.

Mutta hän sanoi wierahille Bertauxen
cosca hän ymmärsi / cuinga he walidzit ylim-
mäistä istuimita? Coscas ioldaculda häihin
cudzutan/ nijn älä ylimmäisxi istu/ettei jocu
cunnialisembi sinua ole hänelä cudzuttu.
Ja nijn tule se ioca setä sinun että hänen on
cudzunut / ja sano sinulle: Anna tällesia/
ja nijn sinä häpiällä menet alemma istuman.
Mutta parammin / coscas cudzuttu olet/nijn
mene ja istu alemmaiseen siaan/ että se joca
sinun cudzunut on/ tulis ja sanois sinulle:
Ystävän / nouse ylömmä/ silloin on sinulle
cunnia niildä/ jotea myös arroidzewat. Sil-
lä joca idzens ylöndä / hän aletan: Ja joca
idzens alenda/se ylöstän.

Rucous.

M E rucoilem sinua HErra Jumala taiwastinen
Jsa / Pyhän Henges cautta meitä nijn hal-
tidjo

lizematt että me sinun pelgosas pyhyisim / ia en id-
genie annais ylpeyten / waan caikest sydämeſt cuult-
ſim ja waſtan ottaisim ſinus Sanas / ja Sabba-
thin oikein pyhitäisim / että me ſinun Sanas cautta
pyhitetyxi tulisimma / ja caiken meidän turwam ia
toiwom ſinun Poicas JEsuren Chriſturen päälle
panisim / jora ainoa on meidän wanhurſcauden ja
lunaſturen : Että me niin caiken meidän elämäm ſi-
nun Sanas jälken kätäisim / ia meitäm caickinaisest
pahennopeſt wältäisim / ſiehenasti cuin me ſinun ar-
mos cautta Chriſturen autuaxi tulemma / Amen.

XVIII. Sunnuntaina Colminaisuden

päiwästä.

Collecta.

GHEra Jumala / anna ſinun Pyhä Henges
hallita meidän sydämen / ſillä paidzi ſitä en me
taida ſinullen keltwata. Sinä joca elät ia hallidzet
ynnä ſinun Poicas / ja Pyhän Hengen canſa njan-
caickiſt njancaickiſen / Amen.

Epistolän kirioitta P. Pawali Apof.

Corinth. tygö / 1. Cor. 1.

Ruokat weliet / minä kätän Jumalatani
aina teidän tähtenne / ſen Jumalan ar-
mon edestä / cuin teille JEsuren Chriſturen
cautta annettu on / että te oletta caikisa hänen
cauttans rickäxi tehdyt / caikese opisaia tun-
demises. Sillä ſaarna Chriſtureſta / on teiſä
wäkewäxi tullut niin ettei teidän jofacusa lah-
iaſa mitän puutu / ainostas odottacat meidän
JEsuran JEsuren Chriſturen ilmoitusta. Joca
myös teitä loppun aſti wahwiſta / että te oli

G v

ſitta

sitte nuhtettomat / meidän Herran Jesuksen
Christuksen päivänä.

Se cuin tahto Christit olla / pag. 61.

Sanoi Herra asuma taivas, pag. 33.

Ewangel. Kirjoiteta P. Matth.

Ewangelista / Cap. 22.

S Jehen aican / cosca Phariseuxet cuul /
että JESUS oli Saduceusten sinun
tukinnut / cocounsit he yhtei. Ja nyi laim
oppettaia heistä / kysyi hänelle / kiusaten häns
dä / ia sanoi: Mestari / cuca on suurin käsky
laila? JESUS sanoi hänellä: Rakasta sinun
HERRAS Jumalatas / caikesta sinun sydäme
stäs ia caikesta sinun sielustas / ja caikesta si
nun mielestäs. Tämä on suurin ia ensimmäi
nen käsky. Toinen on tämän caldainen Ra
kasta sinun lähimmäistäs niincuin idze sinuas.
Niisä cahdesa käskys caicki laki ia Prophe
tat rippumat.

Cosca Phariseuxet cogos olit / kysyi heille
JESUS sanoden: Mitä teille näky Christuxesi /
kenengä Poica hän on? He sanoit? Dawid
din. Hän sanoi heille: Cuinga siis Dawid
sudu hänen HERRAXI Hengesä? Sanoden
HERRA sanoi minun Herralleni / istu minun
oikialle kädelleni / siehenasti cuin minä panen
sinun rihollises jalcais astinlandexi. Jos siis
Dawid

Dauid eudzu hänen HERRAxi / cuingasi
hän on hänen Poicans? Ja ei tainut kengän
händä mitän wastata. Ja ei myöS nykään
rogennut sen päivän peräst hänelle enämbä
tä tyyhää.

Rucous.

Herra Jumala taiwalinen Isä / me tunnustam
me meitäm waiwaisxi syndisxi / ja me teidäm
tyllä sinun tahtos / mutta sitä tekemän olemma me
heicot / liha ja veri on meillä suurna estenä ja se paha
wiolinen Perkele ei anna meidän myöS olla alal
lans / Sentähden rucoilemma me sinua / Pyhä
Henges wuodattaman meidän sydämihm / että me
wahwalla uscalluxella turwaisim sinun Poicas JEs
suren Christuren tygö / hänen pönallans ja cuole
mallans weitäm lohdutaisim / hänen cauttans syn
dein andexi saamisen tapahtuwan uscoisim / ja täsä
mailmas jumalifest sinun tahtos jälken eläisim /
saisim myöS sinun armostas JEsuren Christuren
cautta antualisen lopun ja lähdemön / Amen.

XIX. Sunnuntaina Colminat

syden päivästä.

Collecta.

Herra Jumala cuule laupiaxi meidän rucous
rem / ja joiille sinä annat mielen ja tahdon ru
coilla / anna myöS heidän saada mitä he sinulda ru
coilewat. Sinun Poicas JEsuren Christuren re.

Epistolalan kirioitta P. Pawali Apostoli

Ephesereim tygö / Cap. 4.

Ruokat weliet / pangat tykömme pois / se
wanha

Gvj

wanha ihminen / jonga cansa te ennen wael
sitta / joca himoin cautta eryxis idzens turme-
le. Mutta udistacat teitan teidan mielelne
Zenges / ja puhecat paa'llen vsi ihminen / joca
Jumalan jalken luotun toimelises wanhu-
scandes ia pyhydes.

Sentahden pangat pois walhe / ia puhu-
can jocainen lahimmains cansa totuutta:
silla me olemma jäsener kessenam. Wihastu-
cat ia alkät syndiä tehkö: alkät andaca Turin-
gon lastee ylidze teidan wihan: alkät andaco
laittaialle sia. Joca warastanut on / alkän sil-
len warastaco / waan paremmin tehkän työtä /
ja toimittacan käsillans jotakin hywä / että
hänellä olis tarwidzewalle jacamist.

Minun sielun kirjä Herra / pag. 30.

Engös H. Jesu Christe / pag. 84.

D Jumal kenen edes walitan / pag. 145.

Ewangeliumin Kirjoiteta P. Matth.

Ewangelistia / Cap. 9.

S Jehen aican / astui Jesus hahten / meni
jällens ylidzen / ia tuli omaan Caupun-
güns. Ja cadzo / he toit halwatun / joca ma-
casis wuotella. Cosca Jesus näki heidan
vscons / sanoi hän halwatulle: Poican / ole
hywäs turwas / sinun syndis annetan andesi
sinulle. Ja cadzo / muutamit Kirianoppo-
mist sanoit kessenans: Tämä pilekä Juma-
lat. Cosca Jesus näki heidan ajatuyens /
sanoi

sanoi hän : Miksi te ajattelette paha teidän sydämissän? Cumbi on kewiämbi sanoa? Synnit annetan andexi sinulle/taieka sanoa: Neuse ja kån? Mutta että teidän pitää tietämän/ ihmisen pojalla olewan wallan maasa synnit andexi anda/ sanoi hän halwatulle: Nuose ia ota wuotes/ ia mene cotias. Ja hän nousi ja meni cotians. Jacosca Canssa sen nätti/ ihmettelit he ja cunnoitit Jumalata/ joca oli ihmisille andanut sencaltaisen wallan.

Rucous.

CUickiwaldias njancaiekinen Jumala joca sinun Poicas Jesuxen Christuxen cautta olet tätä sairasta ihmistä ruumin ia sielun puolest auttanut. Me rucoilemma sinun sanomatoinda laupiuttas että olisit meille armolinen / andexi andaisit meidän syndim/ ia sinun Sanas cautta meidän yscow wahwistaisit; Walaise myös meitä Pyhällä Hengelläs/ etten me synnin ja pahan elämän tähden sairauteen jouduis / waan eläisim sinun pelgosas / ia njn sekä ajalisen että njancaiekinen rangaistuxen wäldäisim/ Amen.

XX. Sunnuntaina Colminaisusen päivästä.

Collecta.

Aina / O Herra Jumala / sinun Christeunnal-
 lens armo ja rauha / että he caikista ricorista puhdisteltaisim/ ja caikest sydämäst sinua iackamat palwelisit / Sinun Poicas/ etc.

Epistolatt kirioitta P. Pawali Apost.

Ephesarein tygö/ Cap. 5.

Ruokaa welle cadzoiat että te wisusti wael-
late/ ei niñcuin tyhmit/ waan niñcuin
wisat. Ja hangitcat teitän aiallans: Sillä aica
on paha. Älkät sentähden olco taitamattos-
mat/ waan taitawat/ mikä Herran tahto on.
Ja älkät juopuco wñnasta/ josta pahameno tu-
le. Waan olcat täytetyt pyhällä Hengellä/ ja
puhucat kästän psalmeista/ ja Kytoswirsi-
stä/ ja Hengellisistä lauluista/ weisaten ja soit-
tain Herralle teidän sydämesän. Rñttän aina
Jumalata ja Isä / joca idzen edestä/ meidän
Herran Jesuren Christuren nimeen: Ja ol-
cat toinen toisenne alammaiset Jumalan pel-
gosa.

Yr ricas mtes wäkewä työs/ pag. 47.

O Herra J. taitawst/ me kyllä/ pag. 125.

Ewangeltumin kirioitta P. Matth.

Ewangelista/ Cap. 22.

Szehen aican / sanoi Jesus Judalisille
tämän wertauxen: Taitwan Walda-
cunda on Cuningan wertainen/ joca teki häi-
tä pojallens. Ja lähetti palwelians cudzu-
man cudzutuita häihin / ja ei he tahtonet tul-
la. Taas hän lähetti toiset palweliat/ sano-
den: Sanocat cudzutuille: Cadzo/ minä
walmistin minun atrian / minun härkäni ja
syöttiläni owat tapetut-je caletti owat walmi-
stetut/

stetut/ tulcat häihin. Mutta he cadzo ylöen.
Ja menit pois/ nyripellollens/ toinen caupal-
lens. Mutta muut otit künni hänen palveli-
jans/ ia pillkaisit heitä/ ia tapoit. Cosca Cus-
ningas sen euuli/wihastui hän / ja lähetti so-
tawäkens/ ia huccutti ne murhamiet/ ia hei-
dän Caupungis poltti.

Silloin hän sanoi palvelioillens: Häät
tosin owat walmistetut/ mutta cudzutt ei ol-
let mahdolliset. Mengät siis teiden haaroim/
ja caieki joca te löydätte/ cudzucat häihin:
Ja hänen palvelians menit teille/ia co coisit/
caieki cuin he löysit / pahat ia hywät ia hää
huone täytettiin wierahista. Nijn Cuningas
meni cadzoman wieraitans/ cosca hän näki
siellä yhden ihmisen/ joca ei ollut waatetettu
hääwaatteilla. Ja hän sanoi hänelle: Y-
stävän/ cuingas tänne tulit/ ia ei sinulla ole
hääwaatteita? Nijn hän waikeni. Silloin
sanoi Cuningas palvelioillen: Sitoca hä-
nen kätens ia jalcans / ottacat ja heittäkät
händä vlcöiseen pimentyeen siellä pitäsoleman
itä ia hammasten kiristys. Sillä monda on
cudzuttu/ mutta harwat owat walitut.

Rucous.

ME tiettäm sinua HERRA Jumala taivalinen
Isä

Isä / sinun suuren armon ja laupiuksien tähden /
että meidän olet andanut tulla sinun iloisin häi-
his / ja sinun pyhästä Sanastas osalliseksi tehnyt /
caicimys meidän syndim sinun Poikas kautta an-
deri anna: Mutta että joca päiwäinen kiusaus / pa-
hennus ja waara on suuri / ia me olemma idjestäm
juuri heicot / niin rucoilemma me sinua että armol-
listi sinun Pyhän Hengen kautta meitä caicimaisesti
pahudest warielisit: Mutta jos me langem ia ne
waatet kuin sinun Poikas JESUS CHRISTUS meidän
päälle pakenuton / saastutam / niin auta meitä ar-
molisesti ylös jällens / anna meidän tehdä oikia catu-
mus ja parannus / ia pitä meitä wahwas uscos si-
nun laupiuksien päälle / etten me ijancalcisest cadote-
xi tulis / Amen.

XXI. Sunnuntaina Colminaisuden

päiwästä.

Collecta.

Derra Jumala / anna sinun armon caicisa mei-
sä ennättä / että sinun työs meisä tähteräisim / ja
me niin hywyn aina töihin soweliat ja walmit oli-
simma / Sinun Poikas / etc.

Epistolain / kirjoitettu P. Pawali Apost.

Epheserein kirjö / Cap. 6.

Ruokat weliet / olcat wäkewät JERRASA /
ja hänen wäkewyden woimasa. pukeat
päälle Jumalan soraaset / että te perkeien ca-
walita päälle catemisia woisitta wastan seisoa:
Sillä ei meillä ole sora liha eikä werta wastan /
waan pääruhinoita ja waldoia wastan / se on /
mailman herroja wastan / jotta tämän mailman

pimeydes wallidzewat / pahoia Zengiä wastan
taiwanalla. Sentähden ottacat Jumalan so-
taaset / että te woisitta pahana päiwänä was-
stan seisoa ja caikis asiois pysyväiset olisitte.

Nijn seiscat wyötetyt cupeista totudella /
ja wanhurscauden kindaraudalla puetetut.
Ja oleat walmixi kengitetyt / saarnaman rau-
han Ewangeliumita. Mutta caikis / ottacat v-
scan kilpi jolla te woitta sammutta esictinaiset
ruman tuliset nuolet. Ja ottacat päähänne ter-
weyden rautalacti: Ja Zengen Nlectä joca
on Jumalan Sana. Ja rucoileat aina caikes
waras / rucoilemisella ja anomisella Zengesä.

Minun sielun kiitä HERRA / monin pag. 30.

Zygös HERRA JESU Christe / pag. 48.

Ewangeliumin Kirjoitta P. Johannes

Ewangelista / Cap. 4.

S Jehen aican oli siellä nyi Cuningan
Nies / jonga poica sairasti Capernau-
mis. Cosca hän cuuli / että JESUS oli tullut
Judeast / Galilean / meni hän hänen tygöns /
ja rucoili händä alas tuleman ja paranda-
man hänen poicans / joca oli cuolemallans.
Sanoi siis JESUS hänelle: Ellet te näe tun-
nistähitä ja ihmeitä / nijn ette usco. Sanoi
Cuningan Nies hänelle: HERRA / tule alas
ennen kuin minun Poican cuole. JESUS san-
noi hänelle: Mene sinun Poicas elä. Ja
Nies uscoi sanan / jonga JESUS sanoi hä-
nelle.

nelle/ ja meni. Niin hänen mennesäns koha-
taisit hänen palvelians hänen / ilmoitit hän-
nelle / ja sanoit: Sinun Poicas elä. Niin
hän tutki heildä hetke jolla hän parani. Ja
he sanoit hänelle: Eilein seidzemannella het-
kellä ylönnandoi wilutauti hänen. Niin Jsa
ymmärsi sen sivi hetkexi / jolla JEsus sanoi
hänelle: Sinun Poicas elä. Ja hän yseoi/
ia caicki hänen huonens.

Rucous.

CAtkwaldias ijancaickinen Jumala/ sinä joca
sinun Poicas cautta olet meille luwanut syn-
dein anderi saamisien / wanhurscauden ia ijancaicki-
sen elämän / Me rucoilemma sinua / ettäs Pyhän
Henges cautta niin walaisisit meidän sydämen että
me meidän jocapäiwäisillä rucouxillam/ ia erino-
mattain caickis meidän kiusauxisam / häneldä apua
anoisim ia wahwan yskon cautta/ hänen lupauxijs
ja sanoithins / caickinaiset tarpet saisim/ Amen.

XXII. Sunnuntaina Colminais- suden Päiwänä.

Collecta.

Herra Jumala/ sinä joca olet meidän turwam
ja apum / cuule Seuracundas rucous/ jollas
hänen sinuldas caickia tarpeitä olet opettanut rucoi-
leman/ ia anna meille mitä me sydämestäm / sinulda
anomme/ Sinun Poicas/ etc.

Epistolain kirioitta P. Pawali Apost.

Philpperein tygö/ Cap. 1.

Maclat

Ruokot wellet / minä kätän minun Jumala
 rani / nijn vsein cuin minä teitä aiattelen
 (jota minä caikisa) minun rucoixisani aina teen
 teidän edestän / ja rucoillen ilolla) että te oletta
 Ewangeliuimist osalliseri tullet / hamast ensi
 mäifestä päiwästä nijn tähän asti. Sen minä to
 tifest tiedän että se joca teistä on hywän työn al
 canut / sen hän myös JEsuren Christuren päi
 wänästä päättä. Njncuin minulle on myös
 cohtullinen / teistä caikista nijn ajatella / että
 minä caikisa teidän minun sydämesäni pidän / näi
 sä minun cahleisani / (joisa minä Ewangeliu
 min puolest: wastan ja wahwistan) njncuin
 nekin caikisi jotta minun cansani Armosta osal
 listet owat.

Sillä Jumala on minun todistain / että mi
 nä sydämen pohiasta caikisa teitä JEsures
 Christures halaijan / ja rucoillen / että teidän
 ractauden enämmin ja enämmin hyödyt / caica
 binaises tundemises ja ymmärrytes. Että te
 coettelisitte mikä paras olis / ja olisitta selkiät / ei
 kellengän pahennoxeri / Christuren päiwän
 asti / täytetyt wanhuiscauden hedelmällä / jotta
 JEsuren Christuren cautta teistä tapahduwat /
 Jumalan kätöxeri ja cuniar.

Nr Cuningas tahdoi lucuu lasse / pag. 45.

Ole armolinen mull Jumal / pag. 19.

Ewangeliumin Kirjoitta p. Matth.

Ewangelista / Cap. 18.

Sehen aican sanoi JEsus Opetuslap
 pillens / tämän wertauren: Taiwan
 Wal.

Waldacunda on Cuningan werrattu / joca
tahdoi lucua laske palweljains cansa. Ja
cuiin hän rupeis lasteman / tuli nyi hänen
eteens / joca oli hänelle welca kymmenen tu-
hatta leiwiskätkä. Ja ettei hänellä ollut wa-
ra maxa / käski Herra hänen myytä / ja hä-
nen Emändäns / ja lapsens / ja caieki mitä
hänellä oli / ja maxetta. Niin se palwelia
langeis maahan / ja rucoili händä / sanoden:
Herra ole kârswäinen minun cansani / ja
minä maxan caieki sinulle. Niin armahiti
Herra sitä palweliata / ja päästi hänen / ja
andoi hänelle welan andexi.

Niin se palwelia meni vlos / ja löysi yhden
cansapalwelioistans joca hänelle oli welca sa-
ta penningitä. Ja hän tarttui häneen / ja
otti hänen caulasta / sanoden: Maxa welcas.
Niin hänen cansapalwelians langeis ma-
han / ja rucoili händä / sanoden: Ole kârsw-
wäinen minun cansani / ja minä maxan caieki
sinulle. Mutta ei hän tahtonut / waan meni
ia heitti hänen tornijn / siehenasti cuiin hän
welan waxais. Cosca muut hänen cansapal-
welians sen näit / mitä tehtin / murehdit he
sangen cowin / tulit ia ilmoitit HErrallens
caie

caiken mitä tehty oli. Silloin cudzui H^Errä hänen eteens / ia sanoï hänelle: Sinä pa-
 ha palwelias / minä annoin sinulle andexi cai-
 ken welan / ettäs minua rucoilit. Eitös myös
 sinun pitänyt armahdaman sinun cansapal-
 weliatas / niñcuin minäkin sinua armahdin?
 Ja hänen H^Errans wihastui / ia andoi hä-
 nen B^Oweleille / sihenasti cuin hän maxais
 caieki mitä hän oli hänelle welka. Niñ myös
 minun taiwallinen Isän teke teille / jollet te
 myös anna sydämeštän andexi welieneric-
 xita.

Rucous.

Cuickiwäldias tjancaickinen Jumala / me tunnu-
 stam että me olemma waiwaiset syndiset / ia v-
 sein sinua wastan rickonet / muita me k^Htäm sinua
 caikesi sydämešt / että sinä olet meidän welc am meil-
 dä ottanut / ia sen sinun Poicas J^Esuxen Christuxen
 meidän puolestam maxa andanut. Me rucoilem-
 ma siis sinua / ettäs meitä armolifest vscos pidäisit /
 ja Pyh^En Henges cautta meitä täsä mailmas niñ
 walaisit / että me sinun tahtos perän elä taidaisim
 meidän lähimmäistäm racastaisim ja autaisim / wis-
 han / picaisuden ia coston poispanisim / etten me si-
 nua wihan kehoitais / waan sinust aina armian Isän
 löydäisim / J^Esuxen Christuxen meidän H^Erran
 cautta / Amen.

XXIII, Sunnuntaina Colminaisi-
 den päiwästä.

Colle-

Riderianna D Herrra Jumala/ sinun Canffas
 Ricoret / jotca heikoudestans tehnet owat /
 joista he sinun hywyndes tähden pyytävät päästetty-
 tulla / Sinun Poicas / etc.

Epistolän kirioitta P. Pawali Apost.

Philipperein tygö / Cap. 3.

Ruokat weliet / seurarat minua / ja cadzo-
 cat nittä jotca nijn waeldawat / cuin te
 meidän idze näittä. Sillä monda waeldawat /
 joista minä jo vsein olen teille sanonut / ja nytkin
 wielä sanon / he owat Christuxen ristin wiholli-
 set / joidenga loppu on cadotus / ja heidän wad-
 sans on heidän Jumalans / ja heidän cunnians
 joutu heille häpiäri / jotca maailmalista racasta-
 wat. Mutta meidän menom on taiwahis jo-
 sta me lunastaiata Herrra Jesusta Christusta
 odotamme / joca meidän heicon ruumin kirca-
 sta / että se hänen kirkan ruumins caltainen o-
 lis / Sillä woimalla / jolla hän myös woi caikti
 idzellens alemmaiseri tehdä.

Minun rackat ia ihanat welteni / minun ilon-
 ja minun Cruunun / oleat nijn Herrasa / minun
 rackani. Evodiat minä newwon ja Syntycheit
 minä newwon / että he Herrasa yrimieliset oli-
 sit. Ja minä rucoilen sinua minun toimelinen
 cumpainin / ole nijlle awullinen / jotca minun
 cansani Ewangeliumis kilwoitellet owat / Cle-
 metin ja muiden minun auttainsini cansa / joiden
 nimi elämän kirias on.

Josei Herrra autta mettä / pag. 35.

Jumal seiso Jumalaten seas / pag. 56.

Ewan

S Jehen aican menit Phariseuxet pitä-
 män neuwo/cuinga he JEsuxen sanois-
 sa solmeisit. Ja he lähetit hänen yngöns hei-
 dän Opetuslapsens Herodianein cansa/ sa-
 noden: Mestari/ me tiedämme sinun totise-
 yi/ ja sinä operat Jumalan tien totudes / et
 myös tottele ketän: sillä ete sinä cadzo ihm-
 sten muoto. Eano siis meille/ cuingas luu-
 let? Sopico Keisarille anda wero / taicka ei?
 Cosca JEsus ymmärsi heidän pahudens/
 sanoi hän: Mitä te vlcocullatut kiusatte mi-
 nua; Osottacat minulle weromyntti. Nijn he
 annoit hänelle werorahan. Ja hän sanoit
 heille: Kenengä on tämä cuwa ja päälle kir-
 joitus? He sanoit Keisarin. Nijn hän sa-
 noi heille: Andacat Keisarille cuin Keisarin
 owat. Ja Jumalalle cuin Jumalan owat.
 Ja cosca he nämät cuulit / ihmettelit he/ ja
 luowuit hänestä / ja poismenit.

Rucous.

W E kistäm sinua H. Jumala taitwalinen Jsa/
 ettäs tähänasi olet meidän rauhas elä anda-
 danut / ja meitä sodalda ja muucalajsten julmudesta
 välisest warjellut: Merucoilem sinua / anna / meille
 wieläs

wieläkin armos/ että me sinun pelgomas ja sinun
mieles jälken eläisim/ cartain aina syndiä / joca we-
renwuodaturyn ja muihin rangaisurijn suurin syh-
on: Hallidze ja wahwista meidan Eswardam/ ettei
hän cuuliaisutta sinun tygös/ estäis/ waan parem-
min caickt astat hywin ja sinun mieles jälken toimit-
tais/että me suuremmalla sinuurella ja onnella he-
dän halliturrens alla eläisim ja sinua lackamat puh-
taudes ja wanhurscandes palwelisim/ Amen.

XXIV. Sunnuntaina Colminaisus
den päivästä.
Collecta.

G Caickiwaldias hancacikinen Jumala ole mell-
le köyhille syndisille lauptas jotca en muuta
cuin rangaisstoren ansainnet olemma/ saisim nijn si-
nun laupiudes cautta armon/ ja en rangaisuryn.
Sinun Poicas/ ic.

Epistolau Kirioitta P. Pawali Apost.
Colosserein tygö/ Cap. i.

R Uckat weliet/ en me lacannetteidän edes
stän rucoilemast ja anomast / että te hä-
nen tahrons tundemisella täytetäisim/ caickinais-
ses hengellises wissaudes ja toimes. Että te
otollisest waellaisitta kelwaten caikisa H. K.
ralle. Ja hedelmöidzissitte caikisa hywisä töisä
ja caswaisitte Jumalan tundemises / ja wah-
wisteruri tulisitte caikella woimalla / hänen
cunnians wäkewyden jälken caikes karsimises
ja pittämielisydes/ ilon cansan. Ja kytträkät
Ihä/ joca meitä so weliaxi tehnyton / osalliseri
oleman pyhäin perimiseen / walkendes.

Sun

Sun tygös Herra Christe huudan/ pag. 139.

Rijtet olcon Jesuxen Nimi/ pag. 121.

Ewangeliamin Kirjoitta P. Matth.

Ewangeliista / Cap. 9.

S Jehen aican/ cosca Jesus näitä cansal-
le puhunut oli/ cadzo/ niin yxi Päämies
tuli/ ja cumarsi händä/ sanoden: Herra
nyt cuoli minun Tyttären/ mutta tule ja pane
kätes hänen päälles/ niin hän tule eläwäxi.
Niin Jesus nousi ja seurais händä/ ia hä-
nen Opetuslapsens. Ja cadzo/ Waimo/ jo-
sa oli caritoistakymmenendä aiastai ca pumaista
tautia sairastanut / käwi hänen taeanans/ ia
rupeis hänen waattens liepesen: Sillä hän
oli idzelläns sanonut: Jos minä aino astans
rupeen hänen waattens/ niin minä tulen
terwexi. Niin Jesus käänsi hänens/ näki
hänen/ ia sanoi: Ole hywäs turwas Tyttä-
ren/ sinun uscos on sinun terwexi tehnyt. Ja
Waimo tuli sillä hetkellä terwexi. Ja cosca
Jesus tuli Päämiehen huonesen/ ia näki
huiluin soittajat/ ia Canssa hymisewän/ sanoi
hän heille: Mengät pois/ ei Piija ole cuollut/
mutta hän mäca: ja he nauroit händä. Cosca
Canssa oli ajettu wlos/ meni hän sisälle/ ja ru-
peis hänen käteens/ ja piija nousi. Ja se sano-
ma cuului taisten maahan. H. Nu.

Calciwaldias hancatkinen Jumala / jota siten
 Poicas cautta olet luwannut meille syndein
 dexi saamsisen ja awun hancatkiista cuolemata
 stan: Merucoitemma sinua / wahwasta meitä
 hållä Hengelläs / että me sencaltaises vscallur
 sinun apuus / Christuxen Cautta / alati wahrois
 sim ja sen toiwon luiana pidäisim / etten me cuol
 waan makian unen nucluisim / ja sinun Poicas
 suxen Christuxen cautta / wñmeisinä päiwänä
 caatkiisen elämän herätettäisim / Amen.

XXV. Sunnuntaina Colminaisi
 den Päiwästä.

Collecta.

Erätä / O HERA Jumala meidän sydämi
 ja mielen / siehen kuin hywä olis / että me sin
 pñhå tahtoos seurata taidaisim / ja nñn sitte
 seurawaissta hedelmätä ilos nautidzisim. Sin
 Poicas / etc.

Epistolan / kirjoitta P. Pawali Apost.

Thessal. tygö / 1. Thessal. Cap. 4.

Ruokat wellet / en me tahdo teildä sal
 nñstå jotea nuclunet owat / ettei te mu
 ehdis nñncuin muu / joilla ei toiwö ole. Sin
 jos me vscomma / että JESUS on cuollu
 ylös nosnut / nñn on Jumala myös ne / jota
 nuclunet owat Jesuxen cautta edes tuopa
 nen cansans Sillä sen me sanomma teille nñ
 kuin HERAN sanan / että me jotea elämme
 jällen jäämme HERAN tulemiseen / em
 fangan emätä nñstå jotea nuclunet ow

Sillä HERRan astu alas taivast suurella hu-
mulla / ja ylimmäisen Engeln änellä / ja Ju-
malan Basunalla / ja cuollet ensin Christuses
ylös nouswat. Sijte me jotea elämmä ja jäb-
ten jäämme / temmatam heidän cansans ylös
pilwihin / HERRa wastan tuulihin / ja nijn me
aina HERRan cansa olemma. Lohuttacat
sijsteitän kescenän näillä sanoilla.

Jsa Jumalat kytäkäm / pag. 136.

Evangeliumin Kirjoitta P. Matth.
Evangelista / Cap. 24.

EJehen aican sanoi Jesus Operuslapsil-
lens : Cosca te ndette hywitnyen cauhi-
suyen / josta sanottu on Daniel Prophetal-
da / seisowan sinä pyhäis sias / joca tämän
luke hän ymmärtökön. Silloin ne cuin Ju-
deas owat / paetcat nuorille. Ja jotea caton
äällä owat / älkön astuco alas ettaman mi-
nim huonestans. Ja joca pellolla on / älkön
alaitca waatteitans ottaman. Bee rasea-
le ja unettäwäisille niinä päiwinä. Rucoil-
at / ettei teidän paconna tapahduis talwella
tā Sabbathina : Sillä silloin pitä suureit
aiwan oleman / jonga caltainen ei ole ollut
mailman algusta nijn tähän asti ei myös tule.
taellei ne päiwät lyhetäis / nijn ei nykän liha-
lis autuaxi / mutta walittuin tähden ne päi-
ät lyhetän.

Hij Sil.